

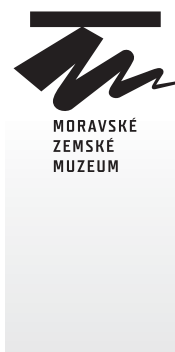
Moravské zemské muzeum
VÝROČNÍ ZPRÁVA
2020

Moravské zemské muzeum
VÝROČNÍ ZPRÁVA
2020

Moravské zemské muzeum
Zelný trh 6, 659 37 Brno
IČ: 00094862
Tel: +420 533 435 220
Fax: +420 533 435 313
ID datové schránky: bfi2vz4
E-mail: mzm@mzm.cz
www.mzm.cz

Způsob zřízení zpracovatele: Státní příspěvková organizace
Název zřizovatele: Ministerstvo kultury

6	Úvodní slovo
11	Z historie muzea
.....	
13	Generální ředitelství
.....	
19	Úsek náměstka generálního ředitele pro odbornou činnost
20	Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví (CITeM)
22	Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP)
24	Ediční oddělení
27	Knihovna a Archiv MZM
.....	
29	Historické muzeum
30	Ústav Anthropos
35	Centrum kulturní antropologie
37	Oddělení pro historii biologických věd
40	Historické oddělení
45	Centrum humanistických studií
48	Archeologický ústav
50	Centrum slovanské archeologie
53	Etnografický ústav
56	Numismatické oddělení
.....	
61	Přírodovědné muzeum
62	Mineralogicko-petrografické oddělení
65	Geologicko-paleontologické oddělení
68	Entomologické oddělení
70	Zoologické oddělení
71	Botanické oddělení

Objekty Moravského zemského muzea

Biskupský dvůr
Dietrichsteinský palác

Památník Leoše Janáčka
Pavilon Anthropos

75	Uměnovědné muzeum
76	Oddělení dějin divadla
78	Oddělení dějin hudby
81	Oddělení dějin literatury
83	Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ)
.....	
85	Úsek náměstkyně generálního ředitele pro vnější záležitosti
86	Oddělení komunikace a marketingu
95	Výstavní oddělení
98	Dětské muzeum a Pracoviště lektorů
.....	
101	Úsek ekonomicko-provozního náměstkyně generálního ředitele
102	Ekonomické oddělení a Pracoviště evidence majetku
102	Finanční zpráva Moravského zemského muzea za rok 2020
110	Oddělení investic
111	Oddělení správy budov
	Oddělení údržby
111	Oddělení ostrahy
111	Oddělení informatiky
111	Bezpečnostní technik
.....	
124	Organizační struktura Moravského zemského muzea v roce 2020
126	Zpráva o plnění cílů IP DKRVO za rok 2020
181	Dosažené výsledky výzkumné aktivity IP DKRVO za rok 2020 dle rozhodnutí MK o podpoře na rok 2020

Úvodní slovo

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
generální ředitel Moravského zemského muzea

Milé dámy, pánové, přátelé Moravského zemského muzea,

Covidový rok 2020/2021 nám mnohé vzal, mnohé změnil, avšak stal se také příležitostí k novým pohledům, zamyšlením a korekcím vnímání okolního světa a naší role v něm. Výjimkou nezůstala ani domácí muzea a galerie, která se ocitla před nelehkým úkolem oslovit veřejnost i v době nouzového stavu, kdy výstavy a expozice zely prázdnotou a muzejní pracovníci často nuceně pracovali dlouhé měsíce z domova.

Stejně jako řada dalších muzeí a galerií se Moravské zemské muzeum obrátilo v roce 2020 více k digitálnímu a virtuálnímu technologiím, ve snaze zprostředkovat zájemcům svou činnost alespoň touto formou. Navzdory uzavřené společnosti a dlouhých měsících návštěvníkům nepřístupných muzeí, tak kolegové nezháleli a pokračovali zejména ve vědecké práci, v přípravě dalších projektů a výzkumů. Jsem hrdý, že i po mnohaměsíčním lockdownu můžeme konstatovat, že naše heslo „zavřené muzeum není spící muzeum“ došlo mimořádného naplnění a můžeme zde prezentovat mnoho kladných projektových výsledků či nově objevených poznatků, ale i dalších připravovaných plánů pro nadcházející, věřím, že již postcovidové období. Virtuální prohlídky výstav či botanické a mykologické procházky, online workshopy, semináře či přednášky, kvízy nebo soutěže na sociálních sítích, se staly běžnou součástí naší komunikace s veřejností. Věřím tedy, že i v této nelehké době jsme naši službu veřejnosti se ctí zvládli, byť se majorita akcí roku 2020 pro odborníky i veřejnost přesunula do virtuálního prostoru, bylo možné účastnit se mnoha inspirativních setkání, činností a počinů. Jejich stopu a prostý výčet Vám představujeme na následujících stránkách.

Světová pandemie nemoci covid-19 nás přinutila zpomalit, zastavit se a opětovně promýšlet naše konání, cíle i priority. Dopady těchto momentů budeme nesporně vstřebávat ještě v dalších letech. Jsem názoru, že s vědomím nepřehlédnutelné proměny naší společnosti a světa kolem nás, zdůrazněných právě dopady celosvětové pandemie nemoci covid-19, nadále poroste rovněž význam role muzeí jako důležitých paměťových institucí. Jsme přesvědčeni, že bude stále hlouběji akcentována právě role muzeí nejen jako strážců relikvií minulosti, tudíž „míst paměti“ našeho kolektivního národního vě-

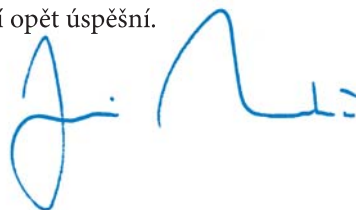
domí, ale zejména jako důležitých míst ponaučení, prohlubování znalostí skrze dokumentaci, výzkum a edukaci. Naším přednostním úkolem je být připraveni na tento vývoj a svými znalostmi, dovednostmi a erudicí mu vyjít vstříc. Právě s povědomím probíhající i dále očekávané proměny role muzeí ve společnosti v roce 2020 vznikl také stěžejní dokument, který by měl tuto transformaci hlouběji reflektovat – nová *Střednědobá koncepce rozvoje Moravského zemského muzea v letech 2021–2025*.

Tento klíčový materiál představuje mapu úmyslů, směřování a metodiky rozvoje muzea ve smyslu jeho dalšího vědeckého, ekonomického, provozního a investičního rozvoje ve sledovaném období. Z nejvýznamnějších momentů bych zdůraznil záměr propracování nastavení a užívání moderních standardů chápání muzea jako přehledné interaktivní vzdělávací encyklopedie. Chceme udržet svou roli přední národní paměťové i vědeckovýzkumné instituce České republiky. Muzeum by mělo sloužit široké odborné i laické veřejnosti coby poznávací dokumentární a výzkumná báze, ať již promyšlenou prezentační strategií, prohlubující se digitalizací a prezentací sbírkového fondu, či kontinuálním zvyšováním kvality stálých expozic. Muzeum nicméně chce být i nadále vnímáno rovněž coby vědecko-výzkumný partner, schopný data k poznání naší kultury, historie a prostředí, v němž se vyvíjíme, nejenom dokumentovat, ale rovněž interpretovat a získané poznatky vědecky prezentovat. Je naším cílem profilovat se jako obecně uznávané kulturní, společenské, edukační a informační centrum, poskytující široké, rozmanité a kvalitativně hodnotné spektrum poznání naší minulosti i současnosti. Základní premisa našeho přístupu je postavena na jednoznačném předpokladu, že se staráme o „státní poklad“ a jako takový bychom jej měli odhalovat a představovat veřejnosti.

Současně chceme profilovat muzeum jednoznačně jako organizaci enviromentálně odpovědnou a přátelskou pro marginalizované a znevýhodněné skupiny, aby i nadále mohla být na našem muzeu trvale rozvíjena zdravá a kreativní pracovní atmosféra. Další léta nám prozradí, zda naše presumpce byla správná.

Doufám, že s Vaší podporou a pomocí budeme v našem snažení opět úspěšní.

S úctou

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
generální ředitel

Výstava Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra. Pavilon Anthropos

Události roku 2020

Výstava Tváří v tvář. Aristokratický portrét v baroku. Dietrichsteinský palác.

Slavnostní odhalení tapiserie
Hostina Bohů. Starý zámek
Jevišovice.

Objekty Moravského zemského muzea

Zámek Budišov
Památník Bible králické

Zámek Moravec
Starý zámek v Jevišovicích

...z historie muzea

- 29. července 1817** – císař František I. schválil záměr založit v Brně muzeum a povolil, aby neslo jeho jméno. Františkovo muzeum spravovala Moravskoslezská společnost pro zvelebení hospodářství, přírodoznanství a vlastivědy, zkráceně *Hospodářská společnost*
- 24. března 1818** – moravskoslezský guvernér hrabě Antonín Bedřich Mitrovský oznámil veřejnosti vyhláškou založení muzea
- 1820** – zpřístupněny veřejnosti první sbírkové celky v Biskupském dvoře
- 1892** – v rámci *Hospodářské společnosti* vznikla muzejní sekce, která převzala řízení muzea
- 1900** – muzeum převzala Moravská muzejní společnost a sbírky se staly vlastnictvím markrabství Moravského; začal se používat název Moravské zemské muzeum
- 1921** – muzeum převzala do správy přímo země Moravskoslezská a správou sbírek byli pověřeni odborníci (ředitelem se stal dr. Jaroslav Helfert)
- 1939–1945** – za německé okupace dohlížel na činnost muzea německý komisař
- 1945–1948** – Moravské zemské muzeum pod správou země Moravskoslezské
- 1949–1960** – Moravské muzeum (změna názvu) je řízeno Ministerstvem školství a kultury
- 1961–1962** – Moravské muzeum pod správou Národního výboru města Brna
- 1963–1990** – Moravské muzeum je spravováno Jihomoravským krajským národním výborem
- 1991–dosud** – Moravské zemské muzeum (návrat k původnímu názvu) příspěvkovou organizací Ministerstva kultury
- Od 1. ledna 2010** – Moravské zemské muzeum výzkumnou organizací Ministerstva kultury
- 2014** – významná změna organizační struktury muzea, vznik Historického muzea, Přírodovědného muzea a Uměnovědného muzea zajišťujících odbornou činnost v rámci Moravského zemského muzea

Generální ředitelství

▶ ORGANIZAČNÍ ZMĚNY, PERSONALIA

V roce 2020 nedošlo k zásadním personálním ani organizačním změnám.

▶ PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

Hlavní náplní právní služby byl v roce 2020 výkon běžné právní agendy organizace, zahrnující zejména přípravu a revizi smluv a jiných dokumentů, pracovní právní dokumenty a záležitosti, tvorbu interních předpisů organizace včetně jejich zpřehlednění a uvádění do souladu s požadavky platných právních předpisů v kontextu průběžně probíhajících legislativních změn. Vedle práce na písemných materiálech spočívala právní služba i v konzultacích postupů jednotlivých odborných útvarů organizace a jejich pracovníků, v zastupování organizace v soudních sporech, jakož i při jednáních s obchodními partnery v rámci předšmluvní přípravy či v rámci jednání o smírném či mimosoudním vyřízení sporných záležitostí.

Nově byla v roce 2020 řešena právní agenda týkající se realizace a dodržování usnesení vlády ČR a mimořádných opatření vydávaných Ministerstvem zdravotnictví ČR v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV2 a jejich zapracování do vnitřních předpisů MZM.

Další agendou byla problematika církevních restitucí dle zákona č. 428/2012 Sb. Stav k 31. 12. 2020:

Opatství Staré Brno Řádu sv. Augustina

IČ: 00569089, se sídlem Mendlovo nám. 1, Brno, ve věci o uzavření dohody o vydání věci vedené u Městského soudu v Brně pod. č. j. 20 C 305/2015. – předmětem výzvy k vydání majetku je rozsáhlý soubor movitých věcí (cca 580 položek)

SOUDNÍ ŘÍZENÍ – MS Brno č. j. 20 C 305/2015:

– proběhlo několik ústních jednání, při kterých byli vyslechnuti svědci, doplněny listinné důkazy atd., řízení bylo částečně zastaveno – na základě několika zpětvzetí ze strany žalobce je předmět sporu zredukován na cca 80 položek; poslední ústní jednání proběhlo 7. 2. 2018.

Rozsudkem ze dne 7. 2. 2018 bylo MZM uloženo vydat žalobci předměty specifikované v rozsudku

(cca 80 předmětů). Dne 22. 3. 2018 podalo MZM proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 7. 2. 2018, č. j. 20 C 305/2015-140 odvolání. Dne 8. 6. 2018 byl uhrazen soudní poplatek za odvolání.

O odvolání MZM bylo Krajským soudem v Brně rozhodnuto usnesením ze dne 15. 5. 2019 tak, že rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 7. 2. 2018, č. j. 20 C 305/2015-140 byl zrušen a věc vrácena Městskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

Dne 17. 12. 2019 uzavřely strany spolu smír, který předložily Městskému soudu v Brně ke schválení. Uzavřený smír byl schválen usnesením Městského soudu v Brně ze dne 6. 1. 2020, č. j. 20 C 305/2015-178, které nabylo právní moci dne 22. 1. 2020 s tím, že dle soudem schváleného smíru je Moravské zemské muzeum povinno vydat oprávněné osobě následující movité věci:

- a) jeden kus: kladívkový klavír, křídlo, světle žlutá skříň s vykládanými okraji bez značky z 18. století, klávesnice s bílými pultóny;
 - b) jeden kus: skleněná harmonika v žlutě hlazené dřev. skříni, červeně barvené skleněné zvonce;
 - c) jeden kus reprodukce: Svolení rodičů k studiu theologie;
 - d) jeden kus: zvětšená reprodukce Mendelova obrazu;
 - e) dva kusy: zvětšená reprodukce Mendelova;
 - f) jeden kus: fotografie Mendelova v oděvu civilním;
 - g) jeden kus: obraz Mendelovy zahrádky;
 - h) dva kusy: fotografie Mendelovy zahrádky;
 - i) dva kusy: fotografie pomníku v Mendelově zahrádce;
 - j) jeden kus: fotografie Mendelova včelína.
- Věc tedy pravomocně skončila až ke dni 22. 1. 2020.

▶ VYDANÉ INTERNÍ PŘEDPISY

Moravské zemské muzeum vydalo v roce 2020 následující Příkazy generálního ředitele:

11/2020	Provoz výstavních objektů MZM během vánočních svátků 2020
10/2020	Uzavření ročního rozpočtového roku 2020
09/2020	Inventarizace zásob a inventarizace pokladen
08/2020	Inventarizace majetku a závazků
07/2020	Změna otevírací doby MZM
06/2020	Čerpání dovolené v průběhu roku 2020

- 05/2020 Změna otevírací doby MZM s účinností od 1. 8. 2020
- 04/2020 Mimořádná opatření v MZM v souvislosti s minimalizací šíření koronaviru COVID-19
- + Dodatek č. 1 – Nouzový provoz MZM od 23. 3. 2020
 - + Dodatek č. 2 – Nouzový provoz MZM od 28. 4. 2020
 - + Příloha č. 1 – žádost o povolení práce z domu
 - + Dodatek č. 3 – Provoz MZM a nakládání se sbírkou MZM od 13. 5. 2020
 - + Příloha k Dodatku č. 3 – 3 plakáty Ministerstva zdravotnictví ČR
 - + Dodatek č. 4 – Provoz MZM od 8. 6. 2020
 - + Dodatek č. 5 – Zrušení zákazu zahraničních služebních cest od 18. 6. 2020
 - + Dodatek č. 6 – Opatření od 2. 10. 2020
 - + Příloha č. 1 k dodatku č. 6 – Usnesení vlády ČR z 30. 9. 2020
 - + Příloha č. 2 k dodatku č. 6 – Informace MZ ČR k nemoci Covid-19
- 03/2020 Plán čerpání dovolené v průběhu roku 2020
- 02/2020 Ceník pronájmů a služeb Moravského zemského muzea
- + Příloha č. 1 – Ceník
- 01/2020 Poskytování cestovních náhrad

Moravské zemské muzeum vydalo v roce 2020 následující Směrnice generálního ředitele:

- 02/2020 Směrnice BOZP platná od 1. 6. 2020
- + Příloha č. 1 – Organizace zabezpečení BOZP
- 01/2020 Zadávání veřejných zakázek v MZM
- + Příloha č. 1 – Příkaz ministra kultury 28/2019
 - + Příloha č. 2 – Příkaz ministra kultury 28/2019- příloha Pravidla
- 01/2019 Dodatek č. 1 ze dne 30. 7. 2020 - Zrušení směrnice generálního ředitele MZM č.1/2019 - Udělování odměny zaměstnancům MZM při prvním skončení pracovního poměru zaměstnance poté, co mu vznikl nárok na starobní důchod
- 06/2015 Dodatek č. 1 ze dne 11. 5. 2020 – ke Směrnici generálního ředitele č. 6/2015 Provoz výstavních prostor MZM
- 10/2012 Dodatek č. 2 ze dne 2. 9. 2020 - ke Směrnici generálního ředitele MZM č. 10/2012 Způsob vedení evidence majetku
- + příloha č. 3 – Návrh na vyřazení majetku
 - + příloha č. 4 – Návrh na převod – přesun majetku

► POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁK. Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM V ROCE 2020

Počet podaných žádostí o informace: 0
 Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
 Opis podstatných částí každého rozsudku soudu: 0
 Výsledky řízení o sankcích za nedodržování tohoto zákona bez uvádění osobních údajů: 0
 Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: 0

► KONTROLNÍ ČINNOST

Vnitřní kontrola

INTERNÍ AUDIT

Na základě plnění Střednědobého plánu činnosti interního auditu na roky 2018–2020 v roce 2020 byly provedeny audity:

- 01/2020 audit projektu financovaného z externích zdrojů Mendelianum – atraktivní svět genetiky. V rozsahu vykonaných činností a na základě předložených dokladů nebylo shledáno v kontrolovaných oblastech nedostatků.

Mimořádný audit nařízený Generálním ředitelem MZM

- 02/2020 audit hospodaření s energiemi v MZM Pokračovat v montáži a využívání automatických uzávěrů ventilů topení teplotními čidly a úsporných světelných zdrojů závislých na automatických čidlech rozzhání dle světelných podmínek.
- 03/2020 audit zadávání inzerce a reklamy U nájemních smluv uzavíraných na dobu určitou automaticky prodlužovanou o další rok promítat do přijatých dodatků smluv navýšení ceny pronájmu o inflaci. U smluv každoročně se prodlužujících o další rok využívat více možností doplnění o konkrétní podmínky uzavřené smlouvy. Veškeré ceny zaplacené za služby, inzerci, propagaci a nájemné jsou v reálných cenách obdobných aktivit v městě Brně. Lze konstatovat, že všechny předložené uzavřené smlouvy byly řádně projednány s příslušnými odbornými náměstký a právníkem a stvrzeny parafováním na každém listu smlouvy.

Dále byla provedena kontrola nápravných opatření ze zjištění v mimořádném interním auditu – 01/2019 audit vedení evidence pokladní služby a pokladen Moravského zemského muzea
Byla aktualizována Směrnice GR č. 1/2015, pokladní řád
Byla aktualizována Směrnice GR č. 9/2012, o oběhu účetních dokladů
Ostatní nápravná opatření byla realizována v průběhu kontroly.

Vnější kontrola

V roce 2020 byly v Moravském zemském muzeu provedeny následující vnější kontroly:

Kontrolní orgán: Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Jihomoravský kraj

Předmět kontroly: Preparátorská dílna – preparace kadáverů, lovecké a jiné trofeje, pro vědu a výzkum, muzejní sbírku, VŽP 1. a 2. kategorie.

Termín provedení kontroly: 12. 5. 2020

Závěr: bez závad.

Kontrolní orgán: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Předmět kontroly: Prověření námitek proti krácení ŽoP u projektu CZ.06.3.33/0.0/0.0/16_026/0001719 s názvem „MZM, stálá expozice – loutkářské umění a tradiční kultura na Moravě v zrcadle času“.

Termín provedení kontroly: 5. 5. 2020

Závěr: Kontrolní skupina ověřila podklady příjemce doložené v žádosti o platbu k proplacení mzdových výdajů vynaložených na činnost koordinátora aktivit – právníka, vzala v úvahu příslušná ustanovení Specifických pravidel pro žadatele a příjemce 21. výzvy, zdůvodnění Centra k neproplacení této části dotace, jeho vypořádání námitek příjemce proti kontrolnímu zjištění vedoucímu k neproplacení části dotace a odůvodnění samotných těchto námitek podaných příjemcem.

Kontrolní skupina došla k závěru, že výdaj, jehož způsobilost k proplacení je předmětem nesouhlasu příjemce se stanoviskem Centra, je z výše uvedených důvodů způsobilým výdajem.

V žádosti o platbu č. CZ.06.3.33/0.0/0.0/16_026/0001719/2019/001/POST požadovaná, dosud neproplacená část dotace ve výši 81 000,00 Kč, představující mzdové výdaje vynaložené na pracovní

činnost koordinátora aktivit - právníka, bude příjemci proplacena.

Kontrolní orgán: Ministerstvo kultury, ministerský rada pro oblast BOZP a PO

Předmět kontroly: Dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně v objektu Starý zámek Jevišovice.

Termín provedení kontroly: 30. 10. 2020

Závěr: Bez závad.

Vyhodnocení interního protikorupčního programu Moravského zemského muzea za rok 2020

Zpráva o plnění interního protikorupčního programu (dále jen IPP) Moravského zemského muzea je zpracována na základě Příkazu ministra kultury číslo 11/2016 Rezortní interní protikorupční program MKČR.

IPP MZM byl vypracován jako soubor postupů a opatření k řízení korupčních rizik, které jsou zaměstnanci MZM v rozhodovacím procesu povinni dodržovat. Jeho cílem je vymezit příkladné chování a omezit co nejvíce podmínky pro vznik korupčního jednání v MZM.

Cíle Interního protikorupčního programu, postavení dokumentu

Cílem interního protikorupčního programu je mj. snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a nastavit mechanismy pro oznámení podezření na korupční jednání.

Systém pro oznámení podezření na korupci
Posilování protikorupčního klimatu je zajišťováno dodržováním Etického kodexu zaměstnanců MZM.

V hodnoceném období nebylo podáno žádné oznámení protikorupčního jednání.

Zaměstnanec nesmí ve svém chování v řízení a pracovním konání v souvislosti s rozhodováním přijímat ani vyžadovat dary či jiná zvýhodnění pro sebe nebo někoho jiného, popřípadě jakýmkoli jiným způsobem připustit ovlivnění plnění jemu svěřených úkolů v oblasti objektivního a nestranného rozhodování.

Zjištění podezření jakékoliv nekalé činnosti opravňuje a zavazuje zaměstnance k oznámení mimořádné události a za takovéto oznámení nesmí být jakkoliv postihován, vyjma případů, kdy se vznesená oznámení zjevně nezakládají na pravdě nebo byla učiněna s úmyslem jiného spolupracovníka poškodit.

Transparentnost

Informace o rozpočtu: jsou zveřejňovány na webu MZM v sekci „Výroční zprávy o hospodaření“ za jednotlivé uzavřené hospodářské roky. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2019 byla takto zveřejněna ke dni 30. 6. 2020.

Informace vztahující se k výběru dodavatelů, včetně veřejných zakázek:

jsou transparentně zveřejňovány veřejné zakázky vyhlášené MZM včetně informací s příslušnými právními a prováděcími předpisy podle nařízení vlády.

Informace o uzavřených smlouvách:

na intranetu MZM v sekci smlouvy jsou přehledně zveřejňovány veškeré uzavřené smlouvy (s výjimkou pracovně-právních smluv) a smlouvy, jejichž celková finanční výše přesahuje padesát tisíc korun českých bez daně z přidané hodnoty, jsou zveřejňovány na profilu zadavatele na portálu veřejné správy.

Zveřejňování informací o systému rozhodování

Informace o struktuře MZM jsou zveřejňovány na webových stránkách MZM v sekci organizační struktura.

Řízení protikorupčních rizik

Plnění cílů IPP MZM prostřednictvím vytváření a posilování protikorupčního klimatu je zajišťováno dodržováním Etického kodexu zaměstnanců MZM.

Plnění povinností v oblasti transparentnosti

Plnění cílů IPP MZM prostřednictvím řízení korupčních rizik a monitoringu kontrol je nastaveno Příkazem ministra kultury č. 11/2016 a dále Příkazem generálního ředitele MZM č. 9/2016 o systému řízení korupčních rizik.

Obsahem obou pokynů je organizace jednotného a efektivního systému řízení a monitorování korupčních rizik. Umožňuje identifikovat a následně vyloučit korupční rizika a jejich případné nežádoucí dopady.

Korupční rizika jsou definována na úrovni jednotlivých úseků a samostatných oddělení. Korupční rizika jsou hodnocena jako málo pravděpodobná. Jejich dopad je hodnocen jako malý a míra rizika se pohybuje v rozmezí běžného a hlavního rizika. V roce 2020 nebyla kritická míra rizika v MZM identifikována.

Postupy při podezření na korupci

Plnění cílů IPP MZM prostřednictvím postupů při prošetřování podezření na korupci je nastaveno dodržováním Profesního etického kodexu ICOM pro muzea.

Jakékoli korupční jednání nebo podezření na takové jednání, o kterém se zaměstnanec dozvěděl hodnověrným způsobem, je zaměstnanec povinen oznámit svému nadřízenému nebo orgánu činnému v trestním řízení. Dále je zaměstnanec povinen bezodkladně oznámit nabídnutí či získání neoprávněné výhody.

Počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření

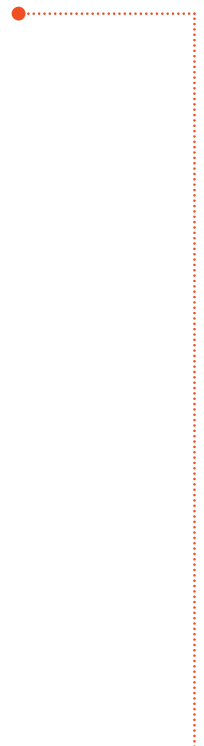
IPP je plně v souladu s Příkazem ministra kultury č. 11/2016 o vydání Rezortního interního protikorupčního programu a v souladu s Příkazem generálního ředitele Moravského zemského muzea č. 9/2016 Interní protikorupční program MZM.

V Moravském zemském muzeu je protikorupční klima vytvářeno a posilováno zveřejňováním informací a systému rozhodování, nastavením postupů pro oznamování korupčního jednání a omezováním předpokladů pro vznik korupčního jednání.

Implementace nápravných opatření

Moravské zemské muzeum trvale podporuje posilování etického chování zaměstnanců, přijímá opatření k úpravě vnitřních postupů a procesů, které brání korupčnímu jednání. Všichni zaměstnanci jsou seznamováni s aktualizacemi řízených dokumentů, což stvrzují formou prokazatelného seznámení se s těmito interními normami. Při vzniku podezření na korupci mají všichni vedoucí zaměstnanci povinnost stanovit následná opatření, která zajistí odhalení viníka a zamezí opakování korupčního jednání.

Úsek náměstka generálního ředitele pro odbornou činnost

PhDr. Zdeněk Drahoš,
náměstek generálního ředitele pro odbornou činnost

Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví (CITeM)

Posláním metodického centra CITeM je metodická a praktická pomoc paměťovým institucím České republiky v otázkách souvisejících s nasazením a používáním ICT, zejména pak v oblasti dokumentace a správy sbírek. CITeM přejímá úkoly ze SOM MK ČR a reaguje na potřeby a přání pracovníků muzeí. Je nositelem několika projektů, provozuje, spravuje a rozvíjí několik softwarových systémů celostátního rozsahu a je autorem nejrozšířenějšího muzejního evidenčního systému Demus. Těmto aplikacím zajišťuje uživatelskou podporu, distribuci a další rozvoj.

Hlavní programové body činnosti CITeM s realizovanými aktivitami byly následující:

1. Centrální evidence sbírek (CES)

- technické zajištění provozu systému na serverech MZM a zálohování dat na server MK ČR
- správa databáze a uživatelských účtů
- provoz a správa testovací verze systému pro účely školení
- uživatelská podpora, školení uživatelů a konzultace

Ing. Karel Zouhar, vedoucí CITeM

- další rozvoj systému podle požadavků MK ČR a potřeb uživatelů

2. Demus (verze 10 a 01)

- údržba aplikace, včetně aktualizací dokumentace a souborů nápovědy
- distribuce produktu
- uživatelská podpora, konzultace, opravy a převody dat
- školení uživatelů
- asistence při instalacích a uvádění do provozu, podpora migrace z jiných systémů
- podpora datových exportů do jiných systémů (zejména na eSbírky)

3. Registr sbírek výtvarného umění (společný projekt CITeM a Rady galerií ČR)

- technické zajištění provozu a jeho administrace
- uživatelská podpora a konzultace

- podpora aktualizace dat uživatelských institucí
- zajištění návaznosti na Muzejní autority a supervize zápisu jmen autorů výtvarných děl
- znik nového registru sbírek výtvarného umění na nové platformě v rámci grantu RG ČR

4. Databáze Muzejních autorit (MA)

- zajištění provozu systému na serverech MZM a správa databáze
- zajištění návaznosti na systém Národních autorit a konzistence dat
- supervize autoritních záznamů
- uživatelská podpora a metodické vedení příspěvatelů do MA

5. Digitalizace a prezentace sbírek

- poskytování individuálních konzultací k otázkám digitalizace sbírek v muzeích
- podpora elektronické prezentace sbírek (exporty dat do prostředí eSbírky, ProMus aj.)
- uživatelská podpora digitalizace sbírek v prostředí MZM
- nasazení systému INDIHU pro tvorbu virtuálních výstav (instalace a customizace na serveru MZM-CITeM)

6. Michael Plus

- zastoupení ČR v mezinárodním projektu
- členství v asociaci Michael AISBL, podíl na aktivitách pracovní skupiny
- technické a organizační zajištění provozu české verze na serveru MZM

7. Restitution-Art

- zajištění provozu na serveru MZM, údržba systému
- aktualizace databáze na základě požadavků paměťových institucí
- konzultace a uživatelská podpora

8. Prezentační platforma ProMus

- zajištění provozu na serveru MZM
- administrace databáze
- distribuce a poradenství
- uživatelská podpora

9. Projekt Otevřená data České republiky

- podpora koncepce otevírání dat ve státní správě pro oblast muzejnictví
- metodická a seminární činnost

10. Informační činnost a kontakt s uživateli

- zajištění provozu vlastního webového serveru CITeM (www.citem.cz)
- průběžná aktualizace informací na webových stránkách a v kalendáři
- stálá nabídka aktuálních metodických materiálů a dokumentace ke stažení
- provoz elektronických formulářů pro přihlašování na školení a akce CITeM
- odkazy na důležité informační zdroje
- podpora vývojářů třetích stran (webové služby CES)

11. Interní služby MZM

- konzultace, školení a uživatelská podpora při práci se systémy CITeM a IT obecně
- asistence při zpracování dat
- správa CES za MZM
- podpora administrativního zpracování zápůjček předmětů do zahraničí
- koordinace a zpracování hlášení NIPOS

12. Spolupráce se SOM Ministerstva kultury ČR

- plnění stálých výše specifikovaných úkolů (CES, Michael Plus, Restitution-Art)
- provoz aplikace Legislativní mapa vývozu pro MK na serveru MZM-CITeM
- technická podpora sběru dat pro vykazování činnosti muzeí
- konzultace metodiky správy sbírek
- spolupráce na pořádání seminářů a školení (CES)

13. Mezinárodní spolupráce

- členství v asociaci Michael AISBL, participace na jejích akcích a aktivitách

CITeM
 METODICKÉ
 CENTRUM
 PRO INFORMAČNÍ
 TECHNOLOGIE
 V MUZEOLOGII

Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP)

Metodické centrum muzejní pedagogiky se v roce 2020 potýkalo s omezeními vyplývajícími z hygienicko-epidemiologických opatření způsobených pandemií onemocnění SARS COV-19. V důsledku uzavření muzeí pro veřejnost po velkou část roku jsme byli nuceni odložit některé plánované aktivity a další přizpůsobit bezkontaktnímu setkávání se. Nejvíce byly postíženy pilotní programy pro děti a mládež a cílové skupiny hendikepovaných návštěvníků. Zásadním způsobem nepříznivá situace dopadla na možnosti vzdělávání jak formou pořádání seminářů a workshopů, tak zejména akreditovaného kurzu Muzejního edukátora.

Metodické centrum plnilo úkoly stanovené Konceptí rozvoje muzejnictví v České republice v letech 2015–2020 <https://www.mkcr.cz/koncepce-a-dokumenty-659.html> a přes hygienicko-epidemiologická opatření splnilo všechny hlavní cíle ve všech oblastech své činnosti, a to ve vzdělávací, metodické, v oblasti tvorby vlastních programů a pilotních projektů a prezentace. V září 2020 byla schválena koncepce Metodického centra muzejní pedagogiky na roky 2020–2025, kterou se nadále metodické centrum řídí.

▶ 1/ TVORBA METODICKÝCH A STUDIJNÍCH MATERIÁLŮ

Tiskem byla vydána metodika „Metodika edukace soudobých dějin v muzeu“. Jsou publikovány studijní materiály kurzu Muzejní edukátor – studijní materiál na webových stránkách metodického centra a byly vydány tiskem. Dále byly zveřejněny příklady dobré praxe.

▶ 2/ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY A ODBORNÁ ČINNOST

V červnu byl dokončen 2. ročník akreditovaného kurzu Muzejní edukátor, od září jsme zahájili 3. ročník kurzu pro školní rok 2020/2021. Vzhledem k hygienicko-epidemiologické situaci a nemožnosti konání prezenční výuky kurzu Muzejní edukátor v měsících říjnu a listopadu byly vytvořeny videonahrávky lekcí teoretické výuky kurzu Doc. Mgr. Petrou Šobánovou, Ph.D. a Mgr. Markem Šobáněm, Ph.D.

Pracovníci metodického centra se aktivně účastnili odborného dění v oboru spojeného s vystoupe-

Mgr. Tomáš Drobný, vedoucí MCMP

ním na konferencích a seminářích: Mgr. Tomáš Drobný vystoupil na konferenci Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku AMG s názvem Aktuální trendy v muzejní edukaci a prezentaci IV. s příspěvkem „Didaktika soudobých dějin v muzeu“, 12. 10. 2020 a na konferenci Věžnice Uherské Hradiště jako místo paměti s příspěvkem „Muzejní expozice v místě paměti a přesahy do vzdělávání“, 25. 2. 2020. Příspěvek byl publikován na stránkách MCMP <http://www.mcmp.cz/onas/texty-mcnp/muzejni-expozice-v-miste-pameti-a-presahy-do-vzdelavani/>.

Dále byl publikován text: Drobný, Tomáš; Vykoupilová, Pavla: „Místo Metodického centra muzejní pedagogiky v současných proměnách muzejní kultury“ ve Sborníku z konference Muzeum včera, dnes a zítra.

Tomáš Drobný vypracoval posudek pro Krajský úřad Jihočeského kraje k edukačnímu programu k výstavnímu projektu Život a zvyky česko-rakouského příhraničí v rámci evropského projektu ATCZ59 Mezinárodní kulturní platforma I-CULT spolufinancovaného v rámci programu přeshraniční spolupráce INTERREG Rakousko – Česká republika. Jednalo se o METODICKÝ LIST, výstava etnografie: Doprovodný edukační program k výstavnímu projektu Život a zvyky česko-rakouského příhraničí pro 1. a 2. stupeň ZŠ a MŠ. Program přeshraniční spolupráce INTERREG. Pavla Vykoupilová zpracovala recenzní posudek článku od Mikuláškové Moniky: Objektové učení mezi muzeálií a dramatickou výchovou. Využití metod tvořivé dramatiky v muzeu (na příkladu Muzea Brněnska), in Sborník Muzea Brněnska, 2020.

Pavla Vykoupilová odevzdala oponentské posudky závěrečných diplomových prací: PINNOY, Věra. Možnosti zprostředkování muzejního zážitku lidem s Alzheimerovou nemocí a o ně pečujícím osobám.

[online]. Brno, 2020 [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: <<https://is.muni.cz/th/zk31y/>>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Lucie Jagošová a BORKOVÁ, Viola. Kdo hlídá muzejní sbírky při prezentaci? Funkce kustoda jako správce sbírek i jako dnešního symbolu výstavních prostor [online]. Brno, [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: <<https://is.muni.cz/th/jsssw/>>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Lucie Jagošová.

Odborné působení metodického centra zahrnovalo také zajišťování provozu webových stránek MCMP a edukačního portálu MUZEOEDU. Stránky MCMP byly strukturně aktualizovány.

▶ **3/ POSKYTOVÁNÍ OSVĚDČENÍ AUTORIZOVANÉ KVALIFIKACE MUZEJNÍHO EDUKÁTORA, SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI PARTNERY V OBLASTI MUZEJNÍ PEDAGOGIKY, CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ A NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ**

Metodické centrum podporovalo rozvíjení kompetencí profese edukátora v kultuře, nabízelo udělení osvědčení profese muzejní edukátor a osvědčení o absolvování akreditovaného kurzu muzejního edukátora. Zkoušku profesní kvalifikace Muzejní edukátor absolvovaly: Ing. Petra Caltová, Mgr. Magdalena Bližňáková a Mgr. Monika Křivánková. Akreditovaný kurz dokončilo deset účastníků.

V rámci spolupráce s dalšími subjekty podporujícími celoživotní učení a neformální vzdělávání se metodické centrum podílelo na přípravě konference Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku s názvem Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci IV., v Brně dne 12. 10. 2020. Ve spolupráci s Ústavem archeologie a muzeologie na FF Masarykovy univerzity v Brně a s Ústavem pro studium totalitních režimů byly připravovány metodiky edukace soudobých dějin v muzeu a se Západočeským muzeem v Plzni metodika edukace v muzeích zaměřených na loutkářství. V rámci akreditovaného kurzu Muzejní edukátor metodické centrum spolupracuje se šesti muzei a galeriemi na Moravě.

Pracovníci metodického centra se během roku zúčastnili tří mezinárodních a tří domácích konferencí: mezinárodní online konference, 23. 11. 2020 „Střed zájmu: Kultura v nové realitě“, mezinárodní konference „Dějiny ve veřejném prostoru II. Vystavování minulosti“, 22. 10. 2020 – 23. 10. 2020, vir-

tuální konference KVV PdF UP, České sekce INSEA, 12.–15. 10. 2020, konference „Umění online? Jak učit umění online? Zkušenosti a inspirace z uměleckých oborů“, 14. 11. 2020, Odborný muzeologický seminář Prezentace dějin v malých muzeích, Centrum kultury a vzdělávání Blatná, Městské muzeum Blatná a Komise muzejních historiků AMG, 23. 9. 2020 – 24. 9. 2020 a Konference Vzdělávání a práce ve 3. věku – příležitost pro společnost“, pořadatelem byla AIVD, 4. 11. 2020.

▶ **4/ VYTVÁŘENÍ VLASTNÍCH MUZEJNĚ- EDUKAČNÍCH PROJEKTŮ**

Z připravovaných programů pro jednotlivé cílové skupiny návštěvníků se uskutečnil jen tradiční, již devátý Den seniorů v Moravském zemském muzeu (1. 10. 2020). Proběhl v podobě edukační procházky s aktivitami v ulicích Brna a vztahoval se k tématu aktuální výstavy „Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou.“ Program byl připraven ve spolupráci s herci a hudebníky, s využitím kostýmů, hraných scének. Část programu na téma Fake News, která se měla konat uvnitř muzea, musela být vzhledem k hygienicko-epidemiologickým opatřením zrušena.

▶ **5/ PREZENTACE ČINNOSTI MCMP A PROPAGACE MUZEJNÍCH A MUZEJNĚ- PEDAGOGICKÝCH AKTIVIT A ZAPOJENÍ DO DALŠÍCH KULTURNÍCH AKTIVIT REGIONÁLNÍHO I NADREGIONÁLNÍHO CHARAKTERU**

Specifické podmínky r. 2020 ovlivnily též možnosti prezentace činnosti metodického centra. Kromě spolupráce a účasti na projektech rozvíjejících edukační potenciál kulturních institucí a kulturního dědictví (např. spolupráce s muzei a galeriemi na výuce kurzu Muzejní edukátor, spolupráce s Dětským muzeem, spolupráce se Západočeským muzeem, spolupráce s Ústavem pro studium totalitních režimů) byly prezentovány výstupy z pilotních projektů, vzdělávacích a výzkumných aktivit. V tisku byl publikován článek „Podpora muzeí a vzdělávání v kultuře“ o bloku příspěvků o muzejní pedagogice na konferenci Sdružení historických sídel v Jičíně (Věstník AMG 1/2020, s. 22–23). Ve Věstníku AMG 3/2020 na s. 24–25 vyšel článek „Příležitost pro muzejní edukátory“, který prezentoval vzdělávací činnost metodického centra. Působení metodického centra prezentují i vlastní webové stránky a portál MUZEOEDU.

Ediční oddělení

Posláním edičního oddělení je významným způsobem prezentovat a podporovat vědeckou, výzkumnou a edukační činnost odborných pracovníků naší instituce. Děje se tak prostřednictvím edičních výstupů, což představuje vydávání periodických publikací, monografií, katalogů k chystaným výstavám a mnoha dalších doprovodných muzejních materiálů. Náplň činnosti vycházela ze schváleného edičního plánu roku 2020. Naší prioritou je především vydávání vlastních recenzovaných neimpaktovaných a impaktovaných časopisů a jejich udržení v seznamu Rady pro výzkum, vývoj a inovace.

Zpracování zakázek (monografie, sborníky, katalogy...) probíhá vždy ve spolupráci s jednotlivými autory. Snahou našich redaktorů je co nejvíce se přiblížit jejich představám. Samozřejmostí je i finální pre-press příprava a tisk, kde se nám díky možnosti vlastního provozu ofsetové tiskárny podařilo realizovat prakticky veškeré tisky publikací, periodik, katalogů, merkantilních a dalších doprovodných materiálů podle schváleného plánu.

Součástí provozu je i knihařské zpracování tiskovin a to znamená možnost finálního dokončení u knižních vazeb (V1 – šitá skobkou, V2 – brožovaná) včetně povrchové úpravy laminováním, které se využívá především u obálek. V rámci malonákladového tisku využíváme i digitální technologie.

Vzhledem k nastalé pandemické situaci i v ČR nebyla v tomto roce možnost představit svou činnost a produkci veřejnosti formou účasti na mezinárodním knižním veletrhu „Svět knihy 2020“, který se již tradičně pořádá v Praze. Tento veletrh se řadí k nejvýznamnějším knižním veletrhům v České republice a jako respektovaná akce se tak těší velké pozornosti médií, čímž výrazně napomáhá propagaci četby knih a literatury vůbec. Bohužel tato akce byla v tomto roce zrušena.

Distribuce a prodej muzejních publikací byl v průběhu roku zajišťován prostřednictvím vlastních prodejních míst, zásilkovým prodejem a stálým zásobováním knihkupectví v Brně, Praze či jiných městech naší republiky. Průběžně byla aktualizována nabídka nakladatelské produkce na webových stránkách a e-shopu MZM. Tržby EO tvoří vlastní prodej, dále příprava a tisk zakázek

Milan Mačinec, vedoucí oddělení

pro externí zadavatele, a další velmi důležitá část příjmů vychází z kolektivní správy společnosti DILIA.

Vydané monografie, katalogy, tisky 2020:

- H. Dvořáková, P. Kostrhun, P. Scheufler (eds.) – *J. Vávra – sběratel a mecenáš, J. Vávra – Čas rytířů dalekých moří* (kritický katalog k výstavě)
- J. Břečka (ed.) – *Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století. Průvodce expozicí Moravského zemského muzea*
- I. Čizmář, H. Čizmářová, A. Humpolová (eds.) a kolektiv autorů – *Jantarová stezka v proměnách času*
- Vlastimil Schildberger a kolektiv autorů – *Šikovatel Kurt Knispel. Vítěz bez vavřínu*
- J. L. Hrdý – *Španělsko – výběr významenání*
- Jiří Mitáček, Mojmír Jeřábek (eds.) *Hommage a Milan Kundera*
- Jiří Sekerák, Pavlína Pončíková (ed.) *Iconografia Mendeliana*
- kolektiv autorů – *Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět.*

Katalogy, ostatní tituly:

- Libuše Dufková, Gabriela Rožková – *JAKO RŮŽE. Móda zrcadlem doby* (katalog k výstavě)
- P. Paleček, ed. – *Justiční vraždy a mučení. Vojenská rozvědka a justice o sobě*

– P. Paleček, F. Kressa – *Královo Pole F. Kressy. Normalizační Brno VII*

Merkantilní tisky:

– měsíční programy, pozvánky, propagační skládačky, letáky, pracovní listy, pohlednice a jiné,
M-revue, 1–2, 2020, muzejní časopis

Odborná periodika 2020:

- Anthropologie 1, 2, 3/2020
- AMM scientiae geologicae 1, 2/2020
- AMM scientiae sociales 1, 2/2020
- AMM scientiae biologicae 1, 2/2020
- Folia Numismatica 1, 2/2020
- Folia Mendeliana 1, 2/2020
- Folia Ethnographica 1, 2/2020

Externí tisky 2020:

- Mykologické listy – odborný časopis A5, 1–3/2020, 3× ročně 250 ks, V2
- Zoo Brno – odborný časopis A4, 1–4/2020, 4× ročně 2 000 ks, CZ, AJ, V1

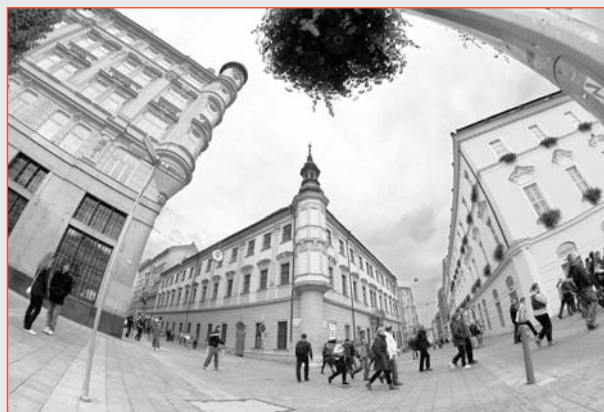

Objekty Moravského zemského muzea

Centrum kulturně-politických dějin 20. století
Centrum slovanské archeologie, Uherské Hradiště

Entomologie
Palác šlechtičen

Knihovna a archiv Moravského zemského muzea

Knihovna MZM

v roce 2020 v souladu se svým posláním shromažďovala, zpracovávala, zpřístupňovala vědeckou literaturu a poskytovala odborné knihovnické, bibliografické a rešeršní služby nejen odborným zaměstnancům MZM, ale i veřejnosti (v období lockdownu omezeně). V současné době má knihovna MZM registrováno 813 uživatelů. Celkový počet výpůjček za rok 2020 byl 1 375 svazků. Ke konci roku 2020 měla Knihovna MZM 465 984 knihovních jednotek uložených na odborných odděleních a v Ústřední knihovně, roční přírůstek činil 3 296 knihovních jednotek. Na Ústřední knihovnu z tohoto počtu připadá 48 450 knihovních jednotek s ročním přírůstkem 129 kusů. Všechny knihovní fondy jsou postupně zpracovávány v systému Verbis a záznamy jsou dodávány do Souborného katalogu ČR. Během roku 2020 bylo do Souborného katalogu zasláno 3 144 záznamů. V jednotlivých knihovnách MZM, stejně jako v Ústřední knihovně, probíhaly periodické revize části knihovního fondu, které budou pokračovat i v roce 2021. Knihovna MZM je institucionálním členem regionálního výboru Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) Jižní Morava a členem Komise knihovníků muzeí a galerií AMG Jihomoravského kraje. V roce 2020 se Knihovna MZM zapojila do projektu Česká knihovna (MZK Brno) a dále získala finance z projektu MK ČR VISK 5 Retrokon, v rámci kterého bylo s pomocí brigádníků zhotoveno 1 670 katalogizačních záznamů odeslaných do SK ČR.

Muzeologická knihovna

čítá celkem 10 912 přírůstkových čísel, roční nárůst činil 35 knihovních jednotek. Dvakrát ročně je vydávána informační brožura o nových přírůstcích. Pracoviště také zajišťovalo během roku 2020 tlumočení při akcích se zahraniční účastí a překlady cizojazyčných resumé pro periodika vydávaná MZM, anotací výstav, smluv a korespondence pro potřeby sekretariátu, oddělení komunikace a marketingu, popř. jednotlivých odborných oddělení (např. překlady pro výstavu *Comenius 1592–1670. Doba mezi*

Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.

rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět nebo Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra).

Archiv a spisovna

Rok 2020 byl do značné míry ovlivněn pandemickou situací. Archiv proto mohli navštěvovat externí badatelé pouze v prvních měsících roku. Proběhla příprava skartačního řízení písemností ekonomického oddělení, k jejíž finální realizaci by mělo dojít v průběhu roku 2021. Do spisovny byly převzaty též dokumenty Etnografického ústavu. Hlavní činností archivu byly od března 2020 práce spojené s projektem NAKI II – *Moravská zemská obrazárna – tradice, reprezentace, identifikace* spoluřešeným s Moravskou galerií. Byl vytříděn nově vznikající fond Moravské zemské obrazárny v celkovém rozsahu 18 kartin (2,34 bm). Písemnosti byly již zpracovávány v novém archivním systému ELZA, který byl implementován v srpnu 2020. Archivář Jan Obrovský zpracovával spolu s kolegyní Pavlou Seitlovou deníky Jindřicha Vávry pro výstavu v pavilonu Anthropos a publikační výstup výstavu doprovázející.

Publikační činnost:

Obrovský, J. – Seitlová, P.: Deníky Jindřicha Blažeje Vávry, rytíře Dalekých moří. In: *Jindřich Vávra – Sběratel a mecenáš*. Brno: Karel Kerlický – KANT & Moravské zemské muzeum, 2020, s. 114–125.

Historické muzeum

Ústav Anthropos

Odborné aktivity ústavu v oblasti archeologie se v roce 2020 soustřeďovaly na výzkum pravěké těžby v Krumlovském lese (M. Oliva), výzkum lokality Ostrava–Hošťálkovice II Hladový vrch (společně s CKA MZM) a na vyhodnocení digitálních snímků Věstonické Venuše, na kterém se s P. Nerudou podíleli společně E. Valterová a F. Zelenka z firmy Thermo Fisher Scientific.

Sekce pro paleontologii prováděla terénní paleontologický výzkum a zpracování kostních pozůstatků fauny posledního glaciálu z jeskyní Barová, Feryho tajná (Moravský kras) a Pružínská dúpna (Strážovské vrchy, Slovensko). Zároveň pokračovalo odborné zpracování osteologického materiálu z lokality Cezavy u Blučiny z mladší doby bronzové a započalo zpracování zvířecího osteologického materiálu z Modré u Velehradu (M. Roblíčková).

Nedílnou součástí vědeckých aktivit ústavu byla přímá účast antropologické sekce na záchranných výzkumech MZM ve Starém Městě u Uherského Hradiště (M. Fojtová) a odborné zpracování nových i starších kosterních nálezů z této lokality. Dále pokračovaly práce na revizi slovanského pohřebiště z Uherského Hradiště – Sadů a na nových analýzách pravěkých souborů z Modřic, Popůvek, Býčí skály a Nového Lískovce (Z. Tvrďý). Pro účely datování kostních vzorků byla navázána spolupráce s radiouhlíkovou laboratoří CRL (provozována Ústavem jaderné fyziky a Archeologickým ústavem AV ČR v Praze). Ve spolupráci s CKA (E. Vaničková) a Oddělením radiologie Masarykova onkologického ústavu (J. Křístek) byly zhotoveny CT snímky nejvýznamnějších paleolitických nálezů lidských kosterních pozůstatků ze sbírek Ústavu Anthropos. Pokračovalo rovněž RTG snímkování kosterního materiálu na Klinice zobrazovacích metod FNUSA v Brně. V rámci výzkumu aDNA populace kultury zvoncovitých pohárů z Popůvek pokračovala spolupráce s Laboratoří biologické a molekulární antropologie ÚEB PřF MU. Z. Tvrďý byl druhým rokem spoluřešitelem grantového projektu GAČR č. 19-16304S: „Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu“ (hlavním řešitelem je P. Květina z AÚ AV ČR Praha, dalším spoluřešitelem F. Trampota z ÚAM FF MU).

V roce 2020 by oslavil významný pracovník Ústavu Anthropos doc. Karel Valoch 100 let od na-

doc. Mgr. Petr Neruda, Ph.D.,
vedoucí oddělení

rození. V souvislosti s tímto nedožitým jubileem organizovalo Moravské zemské muzeum (Z. Nerudová, CKA a P. Neruda, Ústav Anthropos) umístění pamětní desky v jeskyni Kůlně v Moravském krasu, která zde byla instalována ve spolupráci se Správou jeskyní Moravského krasu a CHKO Moravský kras.

M. Oliva byl členem komise AV ČR pro udělování titulu D.Sc. a mnoha dalších grémií. P. Neruda je zařazen do odborné skupiny připravující novelizaci metodického pokynu o inventarizaci sbírek dle zadání Ministerstva kultury ČR. S. Černocká a Y. Kovaříková byly členkami Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR.

Sbírkotvorná činnost

Sbírkotvorná i odborná činnost byla omezena jak dokončovacemi pracemi v souvislosti s rozsáhlou rekonstrukcí elektrických a datových sítí v budově na Zelném trhu 7, s úpravou dřevěných podlah, tak zejména pak s omezeními spojenými s opatřeními proti šíření Covidu-19. Byla zahájena rekonstrukce depozitáře Z. Buriana a započaly přípravné práce pro úpravu depozitáře pro paleontologické a antropologické sbírky na Biskupském dvoře (d'Elvertovo křídlo). Mezi významné akvizice patří cca 500 kusů zvířecího osteologického materiálu z paleontologických výzkumů v jeskyních Moravského krasu a lidský kosterní materiál z deseti nově objevených hrobů z velkomoravského pohřebiště „Na Valách“ ve Starém Městě.

V roce 2020 evidoval ústav celkem 340 706 evidenčních čísel sbírkových předmětů. V chronologické evidenci přibýlo 120 nových položek. Pracovníci inventarizovali 26 571 evidenčních čísel.

Konzervováno bylo 560 předmětů, zrestaurováno 777 položek a 135 bylo preparováno.

Prezentační činnost

Zápůjčky pro výstavy:

Mezi nejdůležitější zápůjčky patřily obrazy Z. Buriana pro výstavu dějin paleontologických rekonstrukcí v Tylers muzeu v Haarlemu (Holandsko), na které Ústav Anthropos spolupracoval s Geologicko-paleontologickým oddělením MZM.

Ze sbírek ústavu byly podpořeny trvalé expozice v Muzeu Blanenska p. o., v Mladečských jeskyních – Správa jeskyní České republiky, v Muzeu Vyškovska, v Muzeu Jihovýchodní Moravy ve Zlíně a v Muzeu regionu Boskovicka. Kromě toho participoval ústav na řadě výstav:

- zapůjčení obrazů Zdeňka Buriana pro výstavu „*Imagining Lost Worlds*“ 31. 1. – 31. 5. 2020, Teylers museum Haarlem, Holandsko (Ústav Anthropos, Geologicko-paleontologické oddělení).
- „*Cesty. Tisíc let putování krajinou*“ 28. 2. 2020 – 31. 10. 2020, Muzeum Brněnska (Roblíčková M.)
- zapůjčení obrazů Zdeňka Buriana pro výstavu „*Zdeněk Burian – Dobrodružství pravěku*“, Muzeum Hořice, 2. 6. – 20. 12. 2020 (Ústav Anthropos).
- „*Losí, návrat velikánů*“, 1. 7. 2020 – 31. 10. 2020, Národní zemědělské muzeum, pobočka Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství, Hluboká nad Vltavou (Roblíčková M.)
- „*Čas rytířů dalekých moří – sběratel a mecenáš Jindřich Vávra*“, výstava Moravské zemské muzeum, Pavilon Anthropos (16. 7. 2020 – 30. 1. 2021; Kostrhun P., Dvořáková H.)
- „*Princezna z Býčí skály*“ – trojrozměrná rekonstrukce celé postavy na výstavě Nevěsty z jiných světů, Muzeum Blanenska, od 16. 8. 2020 (Vaníčková E.)
- „*Život ve věčné tmě aneb po cestách slepých brouků*“ 18. 10. 2019 – 26. 1. 2020, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně (Roblíčková M.)
- Římský legionář, rekonstrukce celé postavy, expozice Brána do Římské říše, AÚ AV Brno, Pasohlávky (Vaníčková E.)
- Reinstalace expozice *Karel Absolon – manažer a strůjce velkých vizí*, Dietrichsteinský palác MZM, září 2020 (Kostrhun P., Nerudová Z.)
- „*Na trhu Moravanů, aneb když otroci byli zboží*“, trvající výstava z r. 2019, Archeoskanzen v Modré, interiér paláce, ve spolupráci MZM-CSA a obce Modrá; (CSA)

– „*Vampyrismus*“, trvající výstava z r. 2019, Památník Velké Moravy ve Starém Městě, ve spolupráci se Slováckým muzeem (CSA)

Vědecko-výzkumná činnost

Prováděná vědecká činnost byla úzce svázaná s cíli IP DKRVO, které jsou často koncipovány i jako vnitro-ústavní dlouhodobé výzkumné cíle. I v roce 2020 se dařilo rozvíjet mezinárodní spolupráci se zahraničními institucemi, která spočívá v participaci na řešení výzkumných projektů:

- Výzkum retušerů z tvrdých živočišných tkání – P. Neruda společně s E. Turner z MONREPOS – Archaeological Research Centre and Museum for Human Behavioural Evolution (RGZM, Německo).
- NORTH-UP Project – výzkum vývoje fauny a člověka v pozdní fázi viselského glaciálu – P. Neruda, Z. Nerudová a M. Roblíčková společně s H. Reade a S. Grimm, UCL, Anglie.
- Výzkum gravettienských sídlišť jižní Moravy z archeozoologického hlediska – M. Roblíčková, M. Oliva společně s Piotrem Wojtalem a Jaroslawem Wilczynskim (Institute of Systematics and Evolution of Animals, Polish Academy of Sciences, Kraków), na projektu se dále podílí J. Svoboda (ARÚ AV ČR)
- Byla zahájena spolupráce se Shumonem T. Hussainem (Aarhus University, Dánsko) při studiu ptáčích kostí, především z čeledi krkavcovitých z lokality Předmostí u Přerova (M. Roblíčková). Spolupráce byla prozatím přerušena vlivem pandemie koronaviru Covid 19.
- Studium DNA psovitě šelmy *Cuon alpinus* (europaeus) z jeskyně Jáchymky – Ulrike H. Taron (University of Potsdam, Německo) s M. Roblíčkovou.
- Pokračování spolupráce s Katedrou archeologie a klasických studií univerzity ve Stockholmu a Archaeological Research Laboratory University of Stockholm (Dalia Pokutta) při analýze izotopů pro výzkum výživy a mobility (lokality Velim a Modřice) a výzkumu aDNA jedince z Mladče (N. Kashuba).
- Pokračování spolupráce s Georgia State University (Frank L. Williams) na výzkumu dentálních znaků na materiálu z Kůlny, Ochozu a Modřic. První výsledky byly připraveny pro publikaci a odeslány na redakční řízení.
- V roce 2020 byla zahájena spolupráce na projektu „Gender on the move: chronology and exogamic

- practices at the beginning of farming. The case of North Carpathian Basin“ (University of Tübingen, Spanish National Research Council) – 2020 sběr dat.
- Na rok 2020 byla naplánována realizace konference Hugo Obermaier Meeting 2020, která měla být pořádána v prostorách Moravského zemského muzea ve spolupráci pracovníků Ústavu Anthropos, Centra kulturní antropologie a Hugo Obermaier Society z Německa. Konference byla z důvodu omezení spojených s bojem proti Covidu-19 zrušena a přesunuta na rok 2021.

Pedagogická činnost

- Ústav Anthropos dlouhodobě spolupracuje s pracovišti zajišťujícími výuku archeologie na univerzitách v Brně, Olomouci a Plzni. Pracovníci ústavu v roli vedoucích nebo konzultantů se podílejí na studentských pracích a jsou členy oborových komisí. M. Oliva přednášel na UK v Praze a telekonferenci na ZČU v Plzni. Vedl doktorskou disertaci J. Bartíka na FF MU, úspěšně obhájenou 25. 9. Byl členem komise pro doktorské studium na Ústavu Archeologie a muzeologie a na Ústavu evropské etnologie FF MU. Byl také členem komise pro udělení titulu D.Sc. P. Neruda byl členem komise dizertační práce P. Kapcára (FF MUNI).

Vyžádané přednášky

- „Na návštěvě u neandertálců“, pro Český klub skeptiků, Přírodovědecká fakulta UK, Praha, 28. 2. 2020 (P. Neruda)
- „Neandertálcí - co o nich víme a co tušíme“, katedra antropologie PřF CUNI, 12. 3. 2020 (P. Neruda)
- „Historie a fauna jeskyní Moravského krasu (Výpustek, Sloupsko-šošůvské jeskyně, jeskyně Barová a Pod Hradem)“ pro Klub přírodovědecký v Brně, 20. 2. 2020 (M. Roblíčková)
- „Antropologie (bioarcheologie)“ pro studenty - účastníky terénního archeologického výzkumu ÚAM FF MU v Těšeticích-Kyjovicích, 1. 7. 2020 (Tvrdý Z.)
- „Vybrané jeskyně Moravského krasu, jejich historie a fauna“ pro Univerzitu třetího věku MU v Brně, 30. 10. 2020 – přednáška byla předtočena, 30. 10. 2020 byla zpřístupněna online. (M. Roblíčková)

Přednášky pro veřejnost a popularizace

- M. Oliva natáčel pořad o jeskyni Švédův stůl do cyklu ČT 1 Duchové míst (7. 10. 2020) a krátký vstup k výročí nálezů Věstonické Venuše – Týden

v regionech, ČT 1. Společně s Petrem Kostrhunem z CKA participovali na natáčení pořadu Historie moravské archeologie, ČT – Historie CS 1. 12. 2020. Vzájemná spolupráce antropologické sekce Ústavu Anthropos a Centra slovanské archeologie byla medializována v reportáži ze záchraného výzkumu ve Starém Městě pro regionální vysílání ČT 24 – „Objev, nad kterým archeologové žasnou“ – 13. 2. 2020) (M. Fojtová).

- Popularizační činnost byla realizována vedením exkurze do Mladečských jeskyní 3. 10. 2020 (M. Oliva) nebo publikacemi ve veřejných periodících:
- Roblíčková, M. 2020: Zvířecí kosti z Maškových výzkumů ve sbírkách MZM. *M-revue* 2/2020.
- Neruda, P. – Oliva, M. – Kostrhun, P.: Šipecká čelist. Vítězství K. J. Mašky. *M revue* 2020/2, 28–33.
- Nerudová, Z., Neruda, P. 2020: Za lovci mamutů do Hošťálkovic. *M revue* 1/2020, 53–58.
- Oliva, M.: Žádné miny v Moravském zemském muzeu. *M revue*, 2020/1, 60–61.
- Oliva, M.: Tajemství lovu mamutů (rozhovor). *Moje země* 2020/1, 56–58.
- Oliva, M.: Nová kniha o Krumlovském lese. *Vedrovický zpravodaj*, říjen 2020, 10–11.
- Oliva, M.: Trnitou cestou do Anthroposu. *M revue*, 2020/2, 12–14.
- Oliva, M.: Krumlovský les. Nejzáhadnější jev našeho pravěku. *M revue*, 2020/2, 31–35.

Účast na vědeckých konferencích a seminářích v zahraničí

Služební cesty na zahraniční konference nebyly z důvodu covidových opatření realizovány.

Účast na vědeckých konferencích a seminářích v ČR

- Přednáška „Lifestyle of Late Neolithic and Early Eneolithic populations from Moravia and Eastern Bohemia (Czech Republic) based on bioarchaeological records“ – (Z. Tvrdý, spoluautoři I. Jarošová, S. Drtikolová Kaupová) – 26th EAA Annual Meeting, 24.–30. 8. 2020, online.
- Plánovaná přednáška M. Roblíčkové na semináři 26. Kvartér v Brně se nekonala z důvodu zrušení akce v souvislosti s pandemií Covid-19.

Ediční činnost

- Pracoviště zajišťovalo vydávání odborných časopisů Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales, vyšla čísla 2019/2 a 2020/1 (M. Oliva, vedoucí redaktor),

ediční zpracování a vydání časopisu *Anthropologie*, vyšly svazky 58/1 a 58/2–3 (Z. Nerudová, CKA, vedoucí redaktorka). Práce v redakční radě časopisu *Anthropologie* (M. Oliva, P. Neruda), *Archeologické výzkumy na Vysočině* (P. Neruda), *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne* (P. Neruda), *Archeologické rozhledy* (M. Oliva) a *Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae* (M. Robličková).

Publikační činnost

- Nerudová, Z. – Neruda P. 2020: Badatelský výzkum lokality Hošťálkovice II – Hladový vrch (okr. Ostrova-město). *Přehled výzkumů* 2020-1, 39–46.
- Nerudová, Z., Hromádová, B., Neruda, P., Zelenka F. 2019: One ring to interpret. Bone ring-type adornment from the Epigravettian site Bratčice (Moravia, Czech Republic). *Quartär* 66, 187–200.
- Neruda P. – Oliva M. 2020: Čas lovců (starší a střední doba kamenná – paleolit a mezolit). In: *Blanensko a Moravský kras v pravěku*. ISBN: 978-80-86951-40-9.
- Wilczynski, J. – Goslar, T. – Wojtal, P. – Oliva, M. – Göhlich, U. B. – Antl-Weiser, W. – Šída, P – Verpoorte, A. – Lengyel, G.: New radiocarbon dates for the Late Gravettian in Eastern Central Europe. *Radiocarbon* 62/1, 2020, 243–259. DOI:10.1017/RDC.2019.111.
- Oliva, M.: Býčí skála – Magdalenian occupation. In: *Back to the Gravettian*. Hugo Obermaier Society, 62nd Annual Meeting in Brno, 140–142.
- Oliva, M.: Milovice I, Břeclav district. In: *Back to the Gravettian*. Hugo Obermaier Society, 62nd Annual Meeting in Brno, 178–181.
- Oliva, M.: K lokalizaci archeologických nálezů a zaniklých jeskyň na Turoldu u Mikulova. *Acta Musei Moraviae, scientiae sociales* 105/1, 3–11.
- Oliva, M.: 150 let od objevu paleolitu na Moravě – Wankelův článek o pařížské výstavě a počátek vykopávek v Býčí skále. *Acta Musei Moraviae, scientiae sociales* 105/1, 143–153.
- Oliva, M.: Česko-německé kontraverze při výzkumu paleolitické stanice u Dolních Věstonic. In: M. Neumann – J. Mellnerová Šuteková (edd.): *Dejiny archeológie. Archeológia v Československu v rokoch 1918–1948*, 478–501. Bratislava: Univerzita Komenského 2020.
- Oliva, M.: Bořitov (okr. Blansko) Bořitov V „Horky“, Va „U Badálka“. Micoquien, aurignacien. *Přehled výzkumů* 61/1, 120.
- Oliva, M.: Brno (k. ú. Bosonohy, okr. Brno-město. Hradisko. Mladý paleolit. *Přehled výzkumů* 61/1, 121.
- Oliva, M.: Brno (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město) „Lepinky“, Líšeň II; „Za Panskou zahradou“, IIa; „Čtvrtě“, Líšeň I; Ib; „Kostelíček“, Líšeň III. Starší fáze mladého paleolitu. *Přehled výzkumů* 61/1, 121.
- Oliva, M.: Domanín (okr. Hodonín) „Domanínský kopec“. Mladý paleolit. *Přehled výzkumů* 61/1, 126.
- Oliva, M.: Jamolice (okr. Znojmo) „Záklaty“. Mladý paleolit. *Přehled výzkumů* 61/1, 126.
- Oliva, M.: Kadov (okr. Znojmo) „Kadovská hora“, Kadov I. Střední a mladý paleolit. *Přehled výzkumů* 61/1, 126–127.
- Oliva, M.: Klobouky u Brna (okr. Břeclav) „Hradisko“, Klobouky u Brna I. Aurignacien. *Přehled výzkumů* 61/1, 127.
- Oliva, M.: Kozlany (k. ú. Kozlany u Vyškova, okr. Vyškov) „Jaslůvka“. Mladý paleolit. *Přehled výzkumů* 61/1, 127.
- Oliva, M.: Lhánice (okr. Třebíč) „U Kozénka“, Lhánice II. Mladý paleolit. *Přehled výzkumů* 61/1, 127–128.
- Oliva, M.: Mělčany (k. ú. Mělčany u Ivančic, okr. Brno-venkov) „Sesličky“, Mělčany II. Aurignacien. *Přehled výzkumů* 61/1, 128.
- Oliva, M.: Morkůvky (okr. Břeclav) „Harasky“. Mladý paleolit, mezolit (?). *Přehled výzkumů* 61/1, 128–129.
- Oliva, M.: Mysločovice (okr. Zlín) „Háj“. Aurignacien. *Přehled výzkumů* 61/1, 129.
- Oliva, M.: Nikolčice (okr. Břeclav) „Liščí vrch“, Nikolčice I. Aurignacien. *Přehled výzkumů* 61/1, 129.
- Oliva, M.: Obora (k. ú. Obora u Boskovic, okr. Blansko) „Na Kujích“, Obora III. Střední paleolit. *Přehled výzkumů* 61/1, 129.
- Oliva, M.: Osvětimany (okr. Uherské Hradiště) „Hrušková“, Osvětimany I. Mladý paleolit. *Přehled výzkumů* 61/1, 130.
- Oliva, M.: Rájec-Jestřebí (k. ú. Jestřebí, okr. Blansko) „Horní Skřiby“, Rájec-Jestřebí I; „Poloudělí“, Rájec-Jestřebí II; „Lokýtek“, Rájec-Jestřebí III, „Strážka“, Rájec-Jestřebí IV a V; „Za Dubí“, Rájec-Jestřebí VII. Micoquien. *Přehled výzkumů* 61/1, 131–132.
- Oliva, M.: Ráječko (okr. Blansko) „Na Horničkách“, Ráječko I. Micoquien. *Přehled výzkumů* 61/1, 132.
- Oliva, M.: Sebranice (k. ú. Sebranice u Boskovic, okr. Blansko) „Podsedky“, Sebranice I. Střední a mladý paleolit. *Přehled výzkumů* 61/1, 133.

- Oliva, M.: Štěpánovice (k. ú. Štěpánovice u Tišnova, okr. Brno-venkov). Mladý paleolit. *Přehled výzkumů* 61/1, 134.
- Oliva, M.: Tvarožná (okr. Brno-venkov) „Velatické vrchy“, Tvarožná III. Mladý paleolit. *Přehled výzkumů* 61/1, 134.
- Oliva, M.: Zahnašovice (okr. Zlín) „Na kopci“. Aurignacien. *Přehled výzkumů* 61/1, 135.
- Oliva, M.: Žernovnick (okr. Blansko) „Skalky“, Žernovnick I. Aurignacien. *Přehled výzkumů* 61/1, 136.
- Oliva, M.: Krumlovský les II-east: Recent excavations of the Mesolithic mining area. *Acta Musei Moraviae, scientiae sociales* 105/2, 167–179.
- Oliva, M. ed.: Paměti archeologa Karla Valocha (1920–2013). *Acta Musei Moraviae, scientiae sociales* 105/2, 355–371.
- Roblíčková, M., Mrázek, J., Plichta, A., 2020: Jeskyně Feryho tajná a její fauna (Moravský kras, Česká republika). *Acta Mus. Moraviae, Sci. geol.*, 105, 2, 251–275.
- Plichta, A., Roblíčková, M., Káňa, V., 2020: Morfometrická analýza dentálního materiálu medvěda jeskynního z Barové jeskyně v Moravském krasu. *Acta Mus. Moraviae, Sci. geol.*, 105, 1, 153–178.
- Wojtal, P., Svoboda, J., Roblíčková, M., Wilczyński, J., 2020: Carnivores in the everyday life of Gravettian hunters-gatherers in Central Europe. *Journal of Anthropological Archaeology*, 59 (2020), 101171, <https://doi.org/10.1016/j.jaa.2020.101171>.

Odhalení pamětní desky Karlu Valochovi. Jeskyně Kůlna.

- Wilczyński, J., Haynes, G., Sobczyk, Ł., Svoboda, J., Roblíčková, M., Wojtal, P., 2020: Friend or foe? Large canid remains from Pavlovian sites and their archaeozoological context. *Journal of Anthropological Archaeology*, 59 (2020), 101197, <https://doi.org/10.1016/j.jaa.2020.101197>.
- Vargová, L., Horáčková, L., Vymazalová, K., Němečková, A., Tvrdý, Z., Galuška, L., Mitáček, J., Fialová, D. (2020): A very rare case of possible actinomycosis of the mandible from the Middle Ages. *International Journal of Paleopathology* 31, 53–59.
- Tvrdý, Z. (2020): spoluautorství kapitoly Antropologická zpráva. In: V. Schildberger a kolektiv: *Šikovatel Kurt Knispel – Vítěz bez vavřínu*. Moravské zemské muzeum, Brno.

Kromě vědeckých výstupů prováděli pracovníci ústavu recenzní řízení pro česká a zahraniční periodika a vypracovali posudky bakalářských a diplomových prací.

Knihovna Ústavu Anthropos

Knihovna shromažďuje a eviduje specializovanou literaturu zaměřenou na archeologii paleolitu a mezolitu, etnologii, kulturní a fyzickou antropologii, osteologii, geologii pleistocénu a příbuzných oborů, a to jak monografie, tak časopisy, periodické řady a separáty.

Za rok 2020 bylo získáno do knihovny 194 přírůstků, k 31. 12. knihovna evidovala celkem 27674 knihovních jednotek. Všechny knihovní fondy jsou postupně zpracovávány v systému Verbis a záznamy jsou dodávány do Souborného katalogu ČR. Přírůstky jsou získávány především výměnou se zahraničními institucemi – univerzitami a muzei z celého světa. V roce 2020 jsme uskutečnili výměnu se 64 institucemi (58 zahraničními, 6 českými) zasláním časopisu *Anthropologie*, *Časopisu Moravského muzea*, *Folia Ethnographica* a publikace z řady „Anthropos“ – „*Těžba a rituál – Krumlovský les*“ autora M. Olivy. Knihovna poskytuje odborné služby jak pracovníkům muzea, tak i knihovnám v rámci meziknihovní výpůjční služby, vědeckým pracovníkům, studentům i ostatní veřejnosti. Počet protokolovaných zápůjček za rok 2020 činil 153, prezenční zápůjčky nejsou protokolovány. V r. 2020 byl vytvořen zkrácený manuál pro katalogizaci monografií podle RDA ve Verbisu pro Knihovnu MZM. Rovněž byly doplňovány čárové kódy do publikací a jednotlivých svazků periodik a opravovány a doplňovány záznamy ve Verbisu.

Centrum kulturní antropologie

Centrum kulturní antropologie (CKA), pokračovalo v roce 2020 ve své činnosti, která přímo navazuje na dlouhodobý program Pavilonu Anthropos, v němž CKA také sídlí. Oddělení tematicky čerpá z odkazu jednoho ze zakladatelů české kulturní antropologie a muzeologie a současně poválečného zakladatele Anthroposu Jana Jelínka. Oddělení se ve své činnosti rovněž snaží maximálně využít potenciál sbírkového fondu, který spravuje, tj. sbírky mimoevropské etnologie. Ve své činnosti také úspěšně pokračuje v činnosti antropologické 3D rekonstrukce (antropoložka E. Vaníčková), v rámci Laboratoře antropologické rekonstrukce, konstituované při Centru kulturní antropologie v roce 2017. V rámci další činnosti bylo pokračováno ve zpracování a publikování výsledků z oboru dějin archeologie a dalších příbuzných věd (P. Kostrhun). Činnost oddělení se rozšířila také o realizaci terénních archeologických výzkumů, konzultaci nálezových situací na archeologických výzkumech jiných institucí a na revizi a inventarizaci sbírek (Z. Nerudová) a zintenzivnilo své aktivity v oblasti muzeologie a výzkumu paleolitického umění (M. Galetová). CKA se obsahově a tematicky rovněž stará o činnost Pavilonu Anthropos (výstavy, přednášky, prezentace projektů aj.).

V roce 2020 bylo navázáno na tradici úspěšných výstav a doprovodných akcí pro veřejnost, která rozvíjela témata z oblasti archeologie, kulturní antropologie, etnologie a historie. Do 1. 3. pokračovala výstava „Okouzlení Afrikou“, studující reflexi afrického domorodého umění v tvorbě českých výtvarných umělců od počátku 20. století do současnosti. Výstava byla sestavena ze zápůjček z více jak 50 institucí a soukromých sbírek, přičemž bylo prezentováno na 65 autorů, celkem 180 výtvarnými díly. Po dobu trvání výstavy (1. 5. 2019 – 1. 3. 2020) výstavu navštívilo 15 316 návštěvníků. Nejvýznamnějším výstavním počinem tohoto roku byla příprava a realizace výstavy *Čas rytířů dalekých moří – sběratel a mecenáš Jindřich Vávra*, připravovaná ve spolupráci s Etnografickým ústavem MZM (H. Dvořáková). Výstava prezentovala mezinárodně jedinečný soubor fotografií cestovatele J. Vávry z let 1865–1879 ze všech kontinentů. Digitalizované fotografie byly doplněny výsledky Vávrovy sběratelské a donátorské činnosti z oblasti botaniky, etnografie a nu-

Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D., vedoucí oddělení

mizmatiky, instalace byla doplněna archivními dokumenty. K výstavě byl vydán fotografický katalog a sborník odborných příspěvků (H. Dvořáková, P. Kostrhun, P. Scheufler Eds.). Z důvodu protiepidemických opatření byla výstava veřejnosti přístupná pouze ve zkráceném termínu 16. 7. – 12. 10. 2020 a navštívilo ji 2 502 osob.

O úspěchu chodu stálých expozic a výstav Pavilonu Anthropos svědčí přehled návštěvnosti a tržeb i využití lektorské služby především školními skupinami, která poskytuje odborný výklad ve stálých expozicích. Rok 2020 byl však v této oblasti výrazně omezen nucenými uzavírkami muzeí (13. 3. – 12. 5., 12. 10. – 8. 12., 16.–31. 12.). Celková návštěvnost Pavilonu Anthropos činila 12 501 osob. Lektorský výklad byl poskytnut 450 školním skupinám.

Vědeckovýzkumná činnost

Odborné aktivity CKA navazovaly na předešlé období. Na jedné straně bylo pokračováno dalším systematickým zpracováním a digitalizací archivních fondů Moravského zemského muzea – především písemné pozůstalosti a korespondence Karla Absolona a Jana Jelínka. Výsledky této práce byly v roce 2020 zpracovány a publikovány v odborných recenzovaných studiích. K archivnímu zpracování a digitalizaci byly také využity prostředky z rámce institucionálního financování na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace MZM (P. Kostrhun). Zásadní v této souvislosti byla příprava a odevzdání rukopisu monografie o K. Absolonovi pro nakl. Academia (P. Zajíček – M. Oliva – P. Kostrhun) a zpracování archivního a fotografického fondu z expedice J. Jelínka do Guinejské republiky v roce 1961.

Z. Nerudová se věnovala plnění cílů MZM v.o.: terénním výzkumům (badatelský výzkum lokality Hošťálkovice, Ostrava), dále zpracování rukopisných deníků Karla Valocha a rešerši přehledu paleolitických a paleontologických nálezů z oblasti Brna. Jako spoluřešitel se podílela na řešení projektu GAČR, věnovanému nedestruktivnímu přepalování kamenných artefaktů (společně s UPOL a GÚ AV ČR Praha). Tiskem vydala několik impaktovaných článků. Byla spoluorganizátorkou mezinárodní konference Hugo Obermaier Gesellschaft 62. Jahrestagung (v termínu 14.–18. duben 2020 Brno, realizace konference byla posléze o rok odložena). Jako šéf editorka časopisu Anthropologie zajišťovala chod časopisu a vydání všech plánovaných čísel. Zorganizovala realizaci a slavnostní odhalení pamětní desky doc. Karlu Valochovi u příležitosti jeho nedožitých 100. narozenin.

V plné míře byla nadále rozvíjena činnost Laboratoře antropologické rekonstrukce (E. Vaníčková, O. Bílek), zaměřené na 3D antropologické rekonstrukce podoby člověka, vycházejí z archeologických a antropologických nálezů. Hlavními výsledky v roce 2020 byly rekonstrukce podoby dvou žen obětovaných v neolitických těžních jamách v Krumlovském lese (výzkum Ústavu Anthropos, M. Oliva), doplněné o nové genetické zkoumání a rozbor zubního kamene. Dále vznikla podoba dvou velkomoravských mužů, jedna v hyperrealistické bustě, druhá jako 3D reliéf (výzkum L. Galuška). Prezentována byla podoba ve verzi holografické projekce „posledního Římana“ a figura vojáka z období markomanských válek pro návštěvnícké centrum Brána do říše římské AÚ AV v Pasohlávkách. Pro Muzeum Blanenska byla rekonstruována postava princezny z Býčí skály, doplněná o historický oděv a repliky šperků ze stejného naleziště. Mezi rozpracované projekty v roce 2020 patří rekonstrukce ženy z pozdní doby bronzové z pohřebiště v Mikulovicích, rekonstrukce vojáka z období napoleonských válek, nalezeného v hromadném hrobě na ulici Staňkova v Brně. V dlouhodobém kontextu vzniká modelace evoluční řady a pleistocenních zvířat. Navázána byla rovněž spolupráce s Masarykovým onkologickým ústavem, oddělením radiologie, kde byly podstoupeny CT vyšetření různé antropologické nálezy Ústavu Anthropos MZM.

M. Galetová pokračovala ve studiu mobilního umění a osobních ozdob moravského paleolitu a jako výstupy připravovala prezentace na zahraniční konference a publikace. V rámci pokračování

ve výzkumech vztahu člověka a zvířete v paleolitu, zejména dokladů domestikace vlka na moravské lokalitě Předmostí u Přerova, byly vydány ve spolupráci se zahraničními kolegy 4 odborné texty.

Výstavní projekty

Vedle uvedených výstavních projektů v rámci Pavilonu Anthropos byla rozvíjena spolupráce s Moravskou galerií na projektu výstavy: *Rodinné záležitosti* (K. Valoch a J. Valoch) – výstava přesunuta na 2022.

Spolupráce s médii

V souvislosti s připravovanými výstavami, prezentacemi antropologických rekonstrukcí a doprovodnými akcemi Pavilonu Anthropos byla dále intenzivně rozvíjena systematická aktivní spolupráce s médii celorepublikového i regionálního dosahu: živá vystoupení a interview ve zpravodajství ČT, Historie.cs, Brněnská 1 – Kultura; zpravodajství – ČT, Prima, Nova, NOE, Český rozhlas, rádio Petrov. Tisk: MF-Dnes, Právo, Lidové Noviny, Rovnost, Živá historie, Dějiny a současnost, příspěvky do Věstníku AMG aj. při účasti všech pracovníků CKA.

Pedagogická a lektorská činnost

P. Kotrhub: Filozofická fakulta MU: Kulturní antropologie (přednášky a semináře povinného kurzu řady A na Ústavu hudební vědy); Dějiny archeologie ve střední Evropě (Ústav archeologie a muzeologie). Konzultace studentům při tvorbě seminárních či magisterských prací, vedení doktorské práce na FF MU Brno. Zvané přednášky na FFUK Praha. Cyklus veřejných přednášek o významných regionálních osobnostech z dějin vědy (J. Wankel, J. Knies, K. Absolon): MZM (Univerzita třetího věku).

Z. Nerudová: UK Bratislava – zvaná přednáška, MZM (univerzita třetího věku), Muzeum Podkrkonoší Hořice. FF MU a UPOL, pravidelné přednášky studentům archeologie bakalářského a magisterského studia. Vedení doktorské práce na FF MU Brno. Recenzní posudky zahraničním časopisům a grantové agentuře Polska, editorství a zajištění vydání časopisu Anthropologie. Členka hodnotícího panelu 405 na GAČR. Člen recenzní rady časopisu Folia Praehistorica Posnaniensia, člen výboru HOG (Německo).

M. Galetová: Filozofická fakulta MU: *Vztah člověka a zvířete v paleolitu* (Ústav archeologie a muzeologie).

Oddělení historie biologických věd a genetiky – Centrum Mendelianum

Rok 2020 byl silně ovlivněn pandemickou situací, která se specifickým způsobem promítla i do činnosti našeho oddělení historie biologických věd a Centra Mendelianum. Hlavní charakter všech našich pracovních aktivit však, vedle propagace a popularizace historie i současného vývoje biologických věd a genetiky, samozřejmě stále vycházel ze základního zaměření na interdisciplinární výzkum v oblasti dějin, metodologie a filozofie přírodních věd, především věd o životě, a to zejména genetiky a molekulární biologie se zvláštním důrazem na studium objevu, života a díla osobnosti Johanna Gregora Mendela. To vše se opíralo především o důsledné využívání potenciálu sbírek, které jsou v naší správě a které mají pro svůj charakter mimořádnou historicko-vědní hodnotu.

V roce 2020 pokračoval rozvoj spolupráce návštěvnického centra Mendelianum s partnery z našich i zahraničních organizací, především z ÚŽFG AVČR, Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně, Mendelovy univerzity, Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity, Gymnázia Brno – Třída Kpt. Jaroše a Gymnázia Globe Brno. Ze zahraničí pak zejména z Japan Mendel Society, Gregor Mendel Society in Austria, University of Natural Resources and Life Sciences, Vienna, Utah Valley University, University of Arizona a v neposlední řadě z Genetics Society, United Kingdom. V souvislosti s blížícím se dvoustým výročím narození Johanna Gregora Mendela se nám otevřela další spolupráce se zástupci organizací např. Jiho-moravského kraje, města Brna a Ministerstva kultury ČR, ze zahraničí z US National Institutes of Health a National Human Genome Research Institute.

Také v roce 2020 mezi nejdůležitější akce Mendeliana patřila organizace Mezinárodního dne J. G. Mendela (International Mendel Day) spojeného s předáváním Mendelovy pamětní medaile za přínos v oblasti propagace, popularizace a rozvoje Mendelova vědeckého odkazu. Vzhledem k tomu, že se oslava tradičně konala ve dnech 6.–

PhDr. Jiří Sekerák, Ph.D., vedoucí oddělení

8. března, bylo možné ji realizovat v plném rozsahu, ještě před zavedením protiepidemických opatření.

Hlavním spoluorganizátorem International Mendel Day byla Gregor Mendel Society in Austria a University of Natural Resources and Life Sciences, BOKU, Vienna. Laureátem Mendelovy pamětní medaile 2020 se stal prof. Johann Sölkner.

Vědecko-výzkumná činnost

Oddělení provádí systematicky výzkum Mendelova vědeckého odkazu od svého vzniku, tedy víc jak půl století, se zaměřením na historiografii genetiky a studium významu J. G. Mendela v rámci vývoje evropské a globální kulturní integrace. V rámci institucionálního výzkumu VO MZM se naše oddělení soustředilo na dokumentační práce související s kontextem Mendelovy vědecké práce v souvislosti s přijetím a dalším historickým vývojem interpretace jeho objevu. Dlouhodobým cílem je lepší zpracování a doplnění dokumentace historicko-vědního kontextu Mendelova objevu, zejména ve vztahu k vývoji přírodních věd na Moravě a vzniku moderní genetiky a analýza interpretací Mendelova objevu, především ve vztahu k evoluční teorii a dalšímu komplexnímu vývoji věd o životě.

V návaznosti na minulá Mendelova výročí narození se v roce 2020 se dařilo naplňovat stanovené dílčí cíle související s analýzou dokumentačního i obrazového materiálu, zejména prostřednictvím vydání odborné obrazové publikace k 200. výročí

Mendelova narození: *Iconographia Mendeliana II.: život a dílo Johanna Gregora Mendela v obrazech a dokumentech*, 2020. Cílem této publikace je vizualizovat pramenný materiál, ve kterém jsou v časovém sledu zveřejněny nejdůležitější starší i nové obrazové a písemné dokumenty, charakterizující život a dílo Johanna Gregora Mendela. (J. Sekerák – P. Pončíková).

Dále pokračovala mezinárodní spolupráce (J. Sekerák) na výzkumu o předchůdcích Mendela, mezi které patří také Imre Festetics a jeho pojetí „genetických zákonitostí“ (Imre Festetics and the „Genetics Law of Nature“). Cílem této aktivity je vydání mezinárodní týmové historické studie v impaktovaném časopise *Journal of the History of Biology* pod názvem *Mimush Sheep and the Spectre of Inbreeding: Historical Background for Festetics's Organic and Genetic Laws Four Decades Before Mendel's Experiments in Peas*. Studie vzniká ve spolupráci s odborníky Finnish Museum of Natural History, University of Helsinki, Institute of Advanced Studies Kőszeg, Hungary, National Museum of Natural History, USA, Johns Hopkins University, USA, The Pennsylvania State University, USA, Hungarian National Archives a BioDat-Lab, Hungary.

Sbírkotvorná činnost

Hlavním zdrojem sbírkotvorné činnosti Oddělení historie biologických věd a genetiky je vlastní vědecko-výzkumná činnost, která se týká zejména celého historického území Moravy a Slezska v mezinárodním kontextu. Podsbírka oddělení byla v roce 2020 obohacena zejména o dokumentaci v souvislosti s blížícím se 200. výročím narození J. G. Mendela. Dalším významným zdrojem v této oblasti jsou popularizační aktivity. Dále probíhala plánovaná digitalizace sbírek.

V rámci evidence a inventarizace sbírky byla provedena revize v plánovaném počtu 950 ks.

Výstavy, expozice

Na terase expozice Mendeliana v Biskupském dvoře musela být i po zavedení protiepidemických opatření proti šíření koronaviru celoročně průběžně udržována a obměňována výstava živých rostlin ilustrující Mendelovy experimentální rostliny. (P. Pončíková).

Ve vstupní části expozice Centra Mendeliana bylo využito jejího uzavření veřejnosti k rekonstrukci a optimalizaci funkce speciální multivizuální zdviže, která slouží k unikátní kineticko-vizuální prezentaci makromolekulárních genetických procesů genové exprese a replikace DNA.

Aktivní účast na konferencích a spoluorganizace

Dne 6. 3. 2020 se ve Vídni konal International Mendel Day. Jiří Sekerák zde vystoupil s přednáškou *Mendel in Brno*. Spoluorganizátorem konference bylo Centrum Mendelianum ve spolupráci Gregor Mendel Society in Austria a University of Natural Resources and Life Sciences, BOKU, Vienna. <http://www.mendelianum.cz/en/interesting-events/event/660-international-mendel-day-2020>

Dne 27. 4. 2020 proběhla mezinárodní online konference na téma *Celebrating Mendel's Bicentennial*, kterou organizoval the US National Institutes of Health. Jiří Sekerák zde vystoupil s příspěvkem *Plans in Brno*.

Přednášky a akce pro veřejnost

Mendelianum se přes komplikace spojené s průběhem pandemické situace na našem území i nadále soustředilo na rozvoj aktivit směřujících k popularizační a vzdělávací činnosti naší instituce a podporujících zájem veřejnosti o studium a vzdělání v oblasti molekulární biologie a genetiky v kombinaci s její historií. K výběru z nejdůležitějších aktivit patří např.:

- Přednáška v rámci Univerzity třetího věku na téma *J. G. Mendel, život a dílo* (J. Sekerák), která se konala v Mendelianu 9. 1. 2020.
- Jarní prázdniny – program v molekulárně biologické laboratoři Mendeliana pro mladší žáky (P. Pončíková) ve spolupráci s Dětským muzeem, který proběhl 19. 2. 2020.
- Navazující akce pro veřejnost v rámci International Mendel Day, program pro veřejnost v molekulárně biologické laboratoři Mendeliana a Procházka Mendelovým Brnem (P. Pončíková), která se konala 8. 3. 2020.
- Dne 22. 7. 2020 v prostorách Mendeliana v Biskupském dvoře proběhla tradiční oslava Mendelových narozenin pro veřejnost na téma *Mendelova kuchařka, paní Luisa Ondráčková*. (J. Sekerák, J. Daňková, P. Pončíková).

– Akce Projektový den s Gymnáziem Globe Brno se uskutečnila dne 3. 9. 2020 (P. Pončíková).

Spolupráce s médii

Rozhovor v M revue, 2/2020, Slovo genetika její objevitel J. G. Mendel neznal. s. 40–50. (J. Sekerák)
ČT, Historie. cs, *Na počátku byl hrášek*. Reprízy 2. 3. 2020 a 25. 11. 2020. (Rozhovor o J. G. Mendelovi, J. Sekerák).

Ediční a publikační činnost

Folia Mendeliana, 2019, 55/1. ISSN 0085-0748.

Folia Mendeliana, 2020, 56/1-2. Supplementum ad Acta Musei Moraviae, CV, ISSN 0085-0748.

Sekerák, J., Pončíková, P., 2020 (Eds.): *Iconographia Mendeliana II.: život a dílo Johanna Gregora Mendela v obrazech a dokumentech*, Moravské zemské muzeum, Brno 2020, 124 s. ISBN 978-80-7028-542-8.

Pončíková, P., 2020: Spring Holidays in the Mendelianum Centre, February 19, 2020, *Folia Mendeliana*, 2020, 56/1–2. Supplementum ad Acta Musei Moraviae, CV, s. 57. ISSN 0085-0748.

Elblová, P., 2020: The International Mendel Day in Brno, March 8, 2020, *Folia Mendeliana*, 2020, 56/1–2. Supplementum ad Acta Musei Moraviae, CV, s. 59. ISBN 978-80-7028-542-8.

Pončíková, P., 2020: Mendel's birthday, July 22, 2020. *Folia Mendeliana*, 2020, 56/1–2. Supplementum ad Acta Musei Moraviae, CV, s. 61. ISSN 0085-0748.

Ostatní odborné aktivity

Jiří Sekerák je editorem odborného časopisu *Folia Mendeliana*, Supplementum ad Acta Musei Moraviae od roku 2007. Dále je členem Českého národního komitétu pro dějiny vědy a techniky/IUHPS. Dále je členem výboru pro udělování Mendelovy pamětní medaile, aktivním členem pro Internatio-

nal Mendel Day a jedním ze zakládajících členů odborné pracovní skupiny Brno Mendel Team, která sdružuje zástupce řady dalších brněnských institucí, např. Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, Mendelovy univerzity v Brně, Gymnázia Kpt. Jaroše Brno, Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity a dalších.

Oslava Mendelových narozenin v centru Mendelianum.

Historické oddělení

Činnost Historického oddělení MZM v roce 2020 ovlivnily tři hlavní události: tou první a nejvýraznější byla bezpochyby celosvětová pandemie nemoci Covid-19. Při jarní vlně byla v rámci mimořádných opatření proti koronaviru zavedena povinná práce z domova (tzv. home office), a to od 16. března do 4. května 2020. Při podzimní vlně bylo MZM od 12. října uzavřeno pro veřejnost (tak jako všechna muzea a galerie), ale zaměstnanci mohli docházet do zaměstnání. Další významnou personální změnou byl koncem měsíce května odchod Mgr. Hany Krutílkové na mateřskou dovolenou. Jako zástup nastoupila do pozice kurátorky k 1. říjnu 2020 Mgr. Dana Vedra, která převzala sbírkové fondy B, C, D, A a L.

Třetí a zároveň nejbolestnější událost se stala koncem roku: ve věku 58 let zemřel dne 8. prosince 2020 dlouholetý pracovník oddělení Vlastimil Schildberger, který v Moravském zemském muzeu pracoval od roku 1983. Historické oddělení ztratilo výborného konzervátora a zbrojíře, nadšeného historika první a druhé světové války, ale především dobrého kolegu.

Sbírkotvorná činnost

V roce 2020 bylo do Přírůstkové knihy HO MZM zapsáno 37 nových souborů a v programu Demus zaevidováno 2 170 ks sbírkových předmětů. Z nových přírůstků je možno konkrétně jmenovat sádkou sošku gen. Milana Rastislava Štefánika od Bohumila Kafky nebo vyšívání praporu partyzánských skupin Wolfram a 4. ukrajinská z Hostěnic u Brna z roku 1945. Dále je to pozůstalost zasloužilého učitele a dlouholetého místopředsedy muzejního spolku v Kralicích nad Oslavou Stanislava Černého (1901–1981), z fondů bývalého Muzea dělnického hnutí v Brně pak pozůstalost učitele, novináře a spoluzakladatele novin Rovnost Pankráce Krkošky (1861–1888).

Navzdory koronavirové krizi v průběhu jara a podzimu 2020 byla sbírkotvorná činnost úspěšná. V prvé řadě se díky velkému úsilí Bc. Martiny Sekrákové podařilo zkompletovat a vytisknout evidenční karty veškerého sbírkového fondu oddělení, nacházejícího se v počítačovém systému Demus. Vytisknuté a svázané karty po jednotlivých fondech jsou uloženy v krabicích v místnosti 406.

PhDr. Jan Břečka, vedoucí oddělení

V tomto roce byla také věnována pozornost sbírkovým předmětům ze 70.–90. let 20. století, které sice byly kdysi zapsány v přírůstkové knize, doposud však z různých důvodů neprošly evidencí II. stupně. Takto bylo zpracováno 47 přírůstkových čísel z tohoto období, což čítá 1 493 kusů evidovaných sbírkových předmětů.

Evidence sbírek ve II. stupni:

PhDr. Jan Břečka

S 23 382 – 24 191	(810 ks)
T 27 661 – 28 902	(1242 ks)
N 839 – 1329	(491 ks)
celkem	2543 ks

Mgr. Hana Krutílková (do konce května 2020)

A 3405 – A 3423	(19 ks)
B 13 774 – B 14 440	(667 ks)
C 9401 – C 9691	(291 ks)
D 5781 – D 5841	(61 ks)
L 18 320 – L 18 366	(47 ks)
celkem	1805 ks

Mgr. Dana Vedra (od 1. 10. 2020)

A 3424 – A 3426	(3 ks)
B 14 446 – B 14 462	(17 ks)
C 9698 – C 9811	(114 ks)
D 5842 – D 5847	(6 ks)
L 18 367 – L 18 525	(159 ks)
celkem	299 ks

PhDr. Zdeněk Fišer

Ca 3631 – 3640	(12 ks)
Na 1695 – 1745	(52 ks)
Ao 9501 – 9508	(8 ks)
Ař 1729/1-2 – 1739	(12 ks)

J 1099 (1 ks)
celkem 85 ks

Celkem 4 732 evidovaných položek ve II. stupni.

Revizní činnost

V roce 2020 se revizi fondů HO věnovali PhDr. Jan Břečka, Bc. Martina Sekeráková a Mgr. Hana Krutílková ve spolupráci s dobrovolnicemi Mgr. Karolínou Bartoňovou a Ing. Romanou Dittrichovou.

Fond N (grafika) – 388 ks

Fond T (historické a amatérské fotografie) – 12 916 ks

Fond U (negativy Miloše Spurného, Rekrafo) – 7 895 ks

Fond V (negativy moravských uměleckých fotografií) – 4 043 ks

Celkový počet inventarizovaných evidenčních čísel sbírkových předmětů v roce 2020 představuje 25 242 ks, což činí 18,1 % z celkového počtu evidenčních čísel podsbírk.

Knihovnická a dokumentátorská práce

Počet záznamů v databázi Demus za rok 2020: 3 235 (počet inventurních čísel 6 508)

V roce 2020 bylo v databázi Demus HO celkem 76 087 záznamů.

Digitalizace

Fond A (plakáty) – 18

Fond B (noviny a časopisy) – 1

Fond K (negativy K. O. Hrubý) – 533

Fond L (pohlednice) – 46

Fond N (grafika) – 78

Fond R (skleněné negativy) – 1

Fond S (písemnosti) – 11

Fond T (fotografie) – 58

Fond U (negativy Rekrafo-Spurný) – 5

Fond V (negativy, moravští umělci fotografové) – 674

Celkový počet digitalizovaných předmětů za rok 2020 – 1425 ks.

Další činnosti

– Počet badatelů HO za rok 2020/ počet vydaných badatelských listů: 5

– Počet přírůstků v odborné knihovně HO: 102 knih a časopisů

– V roce 2020 bylo realizováno 5 zápůjček pro tyto instituce (Muzeum města Brna, Správa silnic Olomouckého kraje, Technické muzeum Brno, Pavi-

lon Anthropos MZM, Národní muzeum Praha) – celkem 13 sbírkových předmětů.

– V roce 2020 nebylo realizováno žádné vývozní povolení zbraní pro Aukční dům Zezula.

Centrální evidence sbírek (CES)

V roce 2020 vedla Mgr. Hana Krutílková průběžně záznamy v přírůstkové knize Historického oddělení MZM a rovněž jednou aktualizovala jeho podsbírkou v Centrální evidenci sbírek (k 24. 2. 2020), v rámci níž bylo provedeno 1 765 změn. Aktualizace byla provedena pomocí webového portálu CES-online. Po jejím nástupu na mateřskou dovolenou převzala správu CES a vedení Přírůstkové knihy Bc. Martina Sekeráková, jež v aktualizacích z 16. 6. a 29. 9. provedla celkem 1 366 a 210 změn. Celkový počet evidenčních čísel podsbírkou HO v CES činil ke konci roku 142 557 evidenčních jednotek. Celkový nárůst oproti roku 2019 činí 3 016 evidenčních čísel.

Brigádníci, stážisti a dobrovolníci

V průběhu roku 2020 působily na HO MZM dvě osoby v rámci dobrovolnického programu. Organizaci jejich práce zajišťovala Bc. Martina Sekeráková.

1) Mgr. Karolína Bartoňová, celoroční dobrovolnický program

2) Ing. Romana Dittrichová, celoroční dobrovolnický program

Konzervační práce

Vzhledem k vážnému onemocnění Vlastimila Schildbergera a dlouhodobému uzavření MZM kvůli pandemii Covidu-19 bylo provedeno pouze očištění a částečná konzervace čepu k zavěšení kola tanku Tiger II, jehož části byly nalezeny v druhé polovině dubna 2020 v Lanžhot a předány do sbírek HO MZM.

Publikační vědecko-výzkumná činnost

Odborní pracovníci HO pokračovali v roce 2020 v plnění úkolů obsažených a schválených v rámci VO:

PhDr. Jan Břečka

V rámci naplnění jeho publikačních cílů za rok 2020 vyšlo:

Břečka, J.: Vážany v období německé okupace 1939–1945. In: *Vážany. Dějiny a život obce. Vážany 2020*, s. 179–190.

Břečka, J.: Karel Chalupa – životní příběh třetí brněnské oběti ze srpna 1968. *Sborník Brno v minulosti a dnes*, č. 33/2020, s. 325–342.

Břečka, J. (ed.): *Středoevropská křížovatka: Morava ve 20. století. Průvodce expozicí Moravského zemského muzea*. Brno 2019, 344 stran.

Mgr. Hana Krutílková

V rámci publikačního cíle č. 1 (Regionální dějiny měst a obcí 1848–1939) vyšel jeden text.

Krutílková, H.: Vědecko-výzkumná práce v menších muzeích. *Věstník AMG* 2020, č. 3, s. 12–13.

V rámci publikačního cíle č. 2 (Ženské hnutí na Moravě 1848–1939) mapovala vybrané problémy z dějin ženského hnutí a gender history na Moravě před rokem 1914.

Krutílková, H.: Budování a fungování ženské organizace při prostějovském krajském ústředí sociální demokracie před rokem 1914. In: *Do nové republiky. Morava a Slezsko v hospodářských a sociálních souvislostech 1900–1928*, Brno 2020, s. 51–65.

Krutílková, H.: Polské socialistky v Těšínku Slezsku a moravském pohraničí před první světovou válkou. *Cieszzyńskie Studia Muzealne – Těšínský muzejní sborník* 7. Český Těšín 2020, s. 161–182.

Krutílková, H.: Agitace sociálních demokratů mezi ženami na Slovácku před rokem 1914. *Slovácko* 61, 2019, s. 215–234.

PhDr. Zdeněk Fišer

vycházel především z úkolů stanovených v programu VO. Jejich realizace byla založena na výzkumech pramenů, prováděných jak v domácích (Kroměříž, Přerov, Vsetín), tak zahraničních archivech (Martin). Konkrétními výsledky této činnosti byly články: Fišer, Z.: Muž mnoha tváří: Slovák Vladimír Krivoš – přerovský gymnasista, stenograf, polyglot, kryptograf, carský cenzor a Stalinův vězeň. *Vlastivědný věstník moravský* LXXI, 2020, č. 1, s. 52–63.

Fišer, Z.: Čtenářský spolek v Záhlinicích a jeho Památní kniha z let 1863–1895. *Vlastivědný věstník moravský* LXXII, 2020, č. 2, s. 116–140.

Fišer, Z.: Volby do říšské rady v roce 1873 a souboj o poslanecký mandát mezi Josefem Ganzwohlem z Uherského Hradiště a Františkem Skopalíkem ze Záhlinic. *Slovácko* LXI, 2019 (vyšlo v květnu 2020), s. 187–200.

Fišer, Z.: Strípky z činnosti Klubu u českých cyklistů v Kroměříži v letech 1930–1940. *Vlastivědný věstník moravský* LXXI, 2020, č. 4, s. 336–342.

Fišer, Z.: Stréček Francek. K osudům Františka Hanáka, starosty Horní Moštěnice. *Sborník SOKA Přerov* 28(2020), s. 53–76.

Biografický slovník českých zemí, sv. 23, Praha 2020, heslo Havránek Hubert, s. 368–369.

Výstavní projekty v roce 2020

V průběhu roku se Vlastimil Schildberger podílel na přípravě výstav Komunitního centra pro válečné veterány v Brně: *Osvobození Brna a Jižní Moravy 1945, Brněnské vojenské objekty a brněnští posádkoví velitelé, Činnost partyzánských a výsadkových skupin na Moravě 1944–1945*.

Projekt muzea totality v Uherském Hradišti – přehled za rok 2020

V únoru 2020 se za spolupráce s Občanským sdružením Paměť a dalšími podařilo zorganizovat v aule gymnázia Uherské Hradiště konferenci o věznicích v Uherském Hradišti, která měla silný ohlas. Během roku probíhaly další akce: – průzkum nádvoří žlábkovým vrtákem doc. Ludkem Galuškou na místech předpokládaného popraviště, společná prohlídka areálu se zástupci architektonické kanceláře Masák a Partner, která zpracovává stavebně historický průzkum. Předpokládané patky pro šibenici nalezeny nebyly. Pokračovala příprava libreta, k němuž byl přizván Mgr. Tomáš Drobný, pracovníci ÚSTR zpracovali vlastní pohledy na expozici. Pokračuje spolupráce s organizací Memoria.

Knihy Ludka Navary a Miroslava Kasáčka „Musím jít odvážně vpřed“ o Petru Křivkovi byla díky spolupráci s Mgr. Monikou Mandelíčkovou zpracována do podoby pracovních listů a manuálu pro pedagogické využití. Materiály v současné době slouží ke zkušebnímu využití pro pracovní skupinu žáků devátých tříd na ZŠ Smíškova v Tišnově. Výstup a zkušenosti budou k dispozici v březnu.

Na konci roku 2020 byl po obsahové stránce dokončen projekt Stezky třetího odboje v Brně. Nabízí možnost procházky či projíždky po třech trasách ve městě, přičemž dvě jsou věnovány padesátým letům, třetí stezka pak událostem srpna 1968 a 1969, a to především díky spolupráci především s PhDr. Janem Břečkou. Společný projekt MZM a Občanského sdružení Paměť využívá archivních materiálů obou organizací a počítá se společnou prezentací. V současnosti se dokončuje grafická podoba, poté bude návrh připomínkovan.

Prakticky celý loňský rok byl poznamenán opatřeními v souvislosti s pandemií, což mělo vliv především na práci s pamětníky, kontakt s nimi byl prakticky přerušena a to v zájmu jejich zdraví. Přesto se podařilo

v krátké době do března 2020, ještě než pandemie propukla naplno, kontaktovat další pamětníky či jejich příbuzné, případně získat materiály elektronickou cestou: vzpomínky pamětnice Anežky Liškové (*1933) ze Štítne nad Vlárí, materiály k popravenému Františku Manovi z Horní Lidče prostřednictvím jeho příbuzné Ludmily Psotové, materiál po Aloisi Pohůnkovi, který zemřel za nevyjasněných okolností ve vězení v Uherském Hradišti (od jeho synovce Vladimíra Lukavského), navázán kontakt s Jiřím Strbačkou, synovcem popraveného Rudolfa Lenharta z odbojové organizace Světлана.

Terénní výzkum

Vzhledem k pandemii covidu-19 a vážnému onemocnění Vlastimila Schildbergera se v roce 2020 uskutečnil pouze jeden výzkum na okraji města Lanžhot. Zde byly v druhé polovině dubna při hloubení kanalizace nalezeny relikty německého tanku Panzerkampfwagen VI Ausf. B „Tiger II“. Jednalo se o zbytky tankového pásu v souvislé délce 5,3 metru, šířce 90 cm a váze přes dvě tuny, čep k zavěšení kola a část pancíře nad místem řidiče. K nálezům byli dne 24. dubna 2020 pozváni pracovníci Historického oddělení MZM, kteří provedli dodatečné měření magnetometrem v místě nálezů a určili a zdokumentovali již nalezené kusy Tigeru II.

Zahraniční kontakty a spolupráce

Mgr. Danu Vedru kontaktoval v říjnu 2020 univ. prof. Dr. Murray G. Hall z Institutu germanistiky Universität Wien (předseda spolku Gesellschaft für Buchforschung in Österreich), který projevil zájem o přeložení a vydání některých jejích kapitol z knihy *Vydáno v Mikulově* (Mikulov 2014) v odborném periodiku „Mittlungen der Gesellschaft für Buchforschung in Österreich“.

Publikační a ediční činnost (mimo VO)

PhDr. Jan Břečka

Pozor, vysílá gestapo! *Časopis II. světová Speciál*, vyšlo 27. 2. 2020, s. 28–30

V Lanžhotě se našly relikty německého tanku. *M revue*, *Časopis Moravského zemského muzea*, č. 1/2020, s. 67.

Znovuobjevené originály kreseb internačního táboru Svatobořice. *M revue*, *Časopis Moravského zemského muzea*, č. 2/2020, s. 75–76.

Nečekaná připomínka bojů o Lanžhot. *Vlastivědný sborník Jižní Morava 2020*, ročník 56, svazek 59, s. 164–165.

Mgr. Hana Krutílková

Moravskokrumlovská místa paměti od konce 19. století do současnosti (2. část – historiografie a veřejný diskurz). In: *Sborník Státního okresního archivu Znojmo. Historický a vlastivědný sborník Znojemska a Moravskokrumlovska 2019*. Znojmo 2020, s. 7–25.

K politizaci moravského liberálního ženského hnutí v závěru 19. století na příkladu aktivit Elišky Machové. *Časopis Matice moravské* 139, 2020, č. 1, s. 147–174.

Mgr. Dana Vedra

Verlag in Nikolsburg. Nikolsburger Verlages bis zum 1945. In: *Mittlungen der Gesellschaft für Buchforschung in Österreich*, 2020, č. 2, Wien, s. 7–17.

Vlastimil Schildberger

Dobrodruzi a gangsteři. *Časopis II. světová Speciál*, vyšlo 26. 11. 2020, s. 27–29.

Přednášková činnost

Vlastimil Schildberger

– přednáška „Konec pancéřové legendy šikovatele Kurta Knispela“, Jihomoravské muzeum ve Znojmě, 16. 1. 2020

PhDr. Jan Břečka

– přednáška „Válečné a poválečné období věznic v Uherském Hradišti“ na konferenci „Věznice v Uherském Hradišti jako místo paměti“, Gymnázium Uherské Hradiště, 25. 2. 2020.

Lektorská činnost

PhDr. Jan Břečka vedl lektorskou prohlídku expozice „Středoevropská křižovatka: Morava v 20. století“ pro dva rakouské historiky z muzea v St. Pölten, 2. 9. 2020.

Spolupráce s médii (tisk, rozhlas, televize)

PhDr. Jan Břečka

– „Ticho prořízly sovětské bomby“, rozhovor pro MF Dnes k 75. výročí náletů na Brno v dubnu 1945, 8. 4. 2020

– „Osvobození Brna: Němci utekli, lidé ve sklepích“, rozhovor pro Brněnský deník Rovnost, 9. 5. 2020

– „Německý problém vylikvidovat! Beneš to řekl hned po návratu do vlasti“, rozhovor pro idnes.cz/brno, 12. 5. 2020

- „*Přesný počet popravených dodnes neznáme. Kou-nicovy koleje otevřely před 95 lety*“, rozhovor pro Brněnský deník Rovnost, 21. 5. 2020
- Rozhovor v živém vysílání pořadu Dobré ráno s Českou televizí na téma atentátu na Heydricha a československý zahraniční odboj, 27. 5. 2020
- Natáčení publicistického pořadu Historie.cs ve studiu České televize Brno, díl o povstání v Přerově 1. 5. 1945 (s Mgr. P. Jirákem ze SOKA Přerov a dr. P. Kopečkem z Univerzity Palackého Olomouc), 1. 12. 2020, vysíláno 2. 1. 2021.

Vlastimil Schildberger

- „*Zapomenutý hrdina. Známý hrázného varoval Sověty, ti jej málem zastřelili*“, rozhovor pro idnes.cz/brno, 30. 4. 2020.
- „*Byty po Němcích obsadili do pár dnů*“, rozhovor pro MF Dnes, 30. 5. 2020.

Mgr. Hana Krutílková

- WikiGap na téma ženy na Wikipedii – odborná konzultace a příprava podkladů k jednotlivým heslům, Brno, Literární kavárna Academia, odkaz: https://cs.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:WikiGap_2020, 9. 3. 2020.

Zahraniční služební cesty

V roce 2020 realizoval PhDr. Zdeněk Fišer jeden služební zahraniční pobyt na Slovensku v Literárním archivu v Slovenské národní knihnici v Martině a tamtéž v Slovenském biografickém ústavu, v termínu 7.–13. 9. 2020.

Ostatní aktivity

PhDr. Jan Břečka

V roce 2020 byl nadále členem autorského kolektivu projektu nakladatelství Academia – Středisko společných činností Akademie věd České republiky pro publikaci *Encyklopedie protektorátu*, členem pracovní skupiny Funeralis při Radě Vlády České republiky pro národnostní menšiny pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na hřbitovech v ČR, členem redakční rady Vlastivědného sborníku Jižní Morava, autorského kolektivu internetové Encyklopedie města Brna nebo odborné pracovní skupiny Magistrátu města Brna pro doporučení významných osobností k realizaci památníků a pamětních desek. Dále působil ve výboru spolku Matice moravská na Historickém ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a stejně tak v programové

radě pro hodnocení kvality studijních programů Masarykovy univerzity.

Dne 20. 11. 2020 získal ocenění Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského v Praze za největší přínos a umístění prvního pomníku v roce 2020 do interaktivní mapy projektu „(Ne)zapomenuté pomníky“.

Mgr. Hana Krutílková

Z důvodu mateřské dovolené přerušila 27. 5. 2020 členství v Územní komisi Národního památkového ústavu – Územního odborného pracoviště v Brně pro posuzování návrhů na nová prohlášení za kulturní památku a ve sbírkotvorné komisi Městského muzea a galerie Břeclav. Zde stejného důvodu ukončila činnost tajemnice Vědecké rady MZM (ve funkci od 14. 2. 2019).

PhDr. Zdeněk Fišer

V roce 2020 se podílel na činnosti redakční rady časopisu Valašsko, pracoval ve výboru Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně jako její první místopředseda, podílel se na činnosti Rady starších (poradní orgán) ředitele Národního muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

Mgr. Dana Vedra

Od 24. 10. 2020 se zapojila do programu výpomoci MK ČR výzva č. 2 – Program pro podpory subjektů podnikajících v oblasti kultury postižených celosvětovým COVID-19 způsobeného virem SARS-CoV-2 „COVID – KULTURA“ jako členka hodnotitelského týmu (formální hodnocení projektů).

Centrum humanistických studií

Centrum humanistických studií (dále CHS) pokračovalo v roce 2020 v plnění stanovených úkolů DKRVO a VO. Do fáze přípravné dokumentace byl doveden projekt nové expozice v Památníku Bible kralické v Kralicích, kde proběhly v roce 2020 technické úpravy, jejichž hlavní část se uskuteční podle plánu v roce 2021. Expozice, využívající v hojné míře interaktivních prvků, se zaměří na fenomén knihtisku jako klíčový modernizační moment raného novověku. V hlavní části bude prezentován vývoj tiskových technik a písma jako média. Souběžně bude představena tištěná Bible kralická jako výsledek dlouhodobé snahy poskytnout českému čtenáři a posluchači co možná nejvěrnější přetlumočení Písma do národního jazyka. Tyto skutečnosti budou divákovi prezentovány na pozadí turbulentního historického vývoje. Pro Moravu a Slezsko znamenala reformace 16. století vymanění z duchovní a kulturní izolace. Současně zde ale vyvstala potřeba přizpůsobit starší husitský a obecně utrakvistický model náboženského života teologickým a organizačním konceptům, jež přinášela nová vyznání, především luteránství a kalvinismus, společně s „třetím proudem“ evropské reformace – oficiálně neuznávanými, jen lokálně tolerovanými sektami, jako byli například novokřtělci. Reformace dodala množství podnětů evropské kultuře, mimo jiné vyvolala svébytné opravné proudy i uvnitř tradiční římskokatolické církve.

Reformace je považována za poslední vlnu christianizace a obecně i za poslední velké myšlenkové hnutí, v němž hrálo stěžejní roli náboženství jako určující duchovní úběžník všech oblastí veřejného i soukromého života. Současně s konfesionalizací však rychle došlo i k politizaci náboženství. V poměrech střední Evropy se reformační prostředí stalo, mimo jiné, živnou půdou pro opozici vůči katolickým Habsburkům. Historické země Morava a Slezsko procházely důležitým vývojovým obdobím, během něhož zde našly specifickou reflexi snad všechny zásadní dějinné zvraty, jejichž dějištěm byla soudobá Evropa. Tyto skutečnosti přiblíží divákovi další část expozice, pojatá jako virtuální „časová osa“, pojednávající dějiny Moravy od nástupu reformace až po počátek pobělohorské rekatolizace. Třetí oddíl kralické expozice bude tvořit interaktivní prostor věnovaný tématu jednoty bratrské a Jana Amose Komenského.

Prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D., vedoucí oddělení

Expozice na půdorysu školní třídy bude mít na zřeteli též dětského diváka či rodinné návštěvy.

Expozice v Kralicích, jejíž otevření se plánuje na rok 2022, představuje ve fázi příprav jakousi spojitou nádobu s dalšími projekty CHS. Na jaře 2020 došlo k otevření nové stálé expozice v Mauzoleu a muzeu Jana Amose Komenského v Naardenu, na níž se MZM prostřednictvím CHS podílelo ve spolupráci s Filozofickým ústavem Akademií věd České republiky, v. v. i., a nizozemskou Nadačí Comenius pod supervizí Muzea Jana Amose Komenského v Uherském Brodě. Tato akce měla být prvním významným příspěvkem v souvislosti s výročími Komenského úmrtí a narození, jejichž oslavy ovšem limitovala celosvětová pandemie COVID-19. Expozice nazvaná *Mundus Comenii* pracuje s kombinací originálních artefaktů, replik a audiovizuálních prvků s cílem nabídnout návštěvníkovi poznatky o díle a životě Komenského v různých strukturách, úměrně návštěvníkovým znalostem, zájmu a věkové kategorii. Tvůrci záměrně rezignují na „český příběh“ národního velikána a prezentují Komenského především jako významného a originálního myslitele, sebevědomého člena evropské „republiky učenců“, sdružující nejvýznačnější intelektuály 17. století.

Pandemie rovněž ovlivnila další dva výstavní projekty, které vznikly na půdě CHS, výstavu *Comenius 1592–1670: Doba mezi rozumem a šílenstvím, Jan Amos Komenský a jeho svět* (Praha, Jízdárna Pražského hradu, uspořádalo MZM ve spolupráci s kanceláří prezidenta republiky a Správou Pražského hradu) a *Tváří v tvář: Aristokratický portrét v baroku* (Brno, MZM, Dietrichsteinský palác). Obě výstavy s časovým přesahem do roku 2021 byly fyzicky realizovány v roce 2020, a to včetně doprovodných publikací a programů.

Výstava Comenius 1592–1670:
Doba mezi rozumem
a šílenstvím. Jan Ámos
Komenský a jeho svět.
Jízdárna Pražského Hradu.

Události roku 2020

Výstava Comenius 1592–1670:
Doba mezi rozumem
a šílenstvím. Jan Ámos
Komenský a jeho svět.
Jízdárna Pražského Hradu.

Výstava Tvář v tvář.
Aristokratický portrét
v baroku. Dietrichsteinský
palác.

Archeologický ústav

V roce 2020 odborní pracovníci pokračovali v plnění úkolů obsažených v aktuální koncepci VO na období 2019–2023. Archeologický ústav MZM kontinuálně naplňuje tři základní pilíře své činnosti: činnost sbírkotvorná, popularizačně-prezentační a vědecko-výzkumná. Tyto aktivity plnili všichni pracovníci AÚ MZM navzdory výrazným omezením spojených s pandemickou situací. Ta vedla k nutnosti plnění odborných výstupů části kurátorů přechodem na home office po část roku. Záchranné archeologické výzkumy a činnost laboratoří byla v maximální míře prováděna bez režimových změn. V průběhu roku z pracoviště odešel archeolog Zdeněk Hájek, jeho pracovní úvazek a náplň v rámci zajišťování záchranných archeologických výzkumů a vedení laboratoří v Rebešovicích převzaly Alžběta Čerevková a Katarína Čerňavová. Na konci roku svoji odbornou činnost v MZM ukončila odchodem do penze vedoucí ústavu Alena Humpolová.

Sbírkotvorná činnost

Dlouhodobě platí, že sbírkotvorná činnost MZM v oblasti archeologie je omezena památkovým zákonem pouze na možnost získávání nových akvizic vlastními výzkumy a dary, eventuálně schválenými nákupy. V roce 2020 bylo provedeno 35 záchranných archeologických výzkumů. Za nejvýznamnější akci lze považovat výzkum sídliště kultury s lineární keramikou v Rosicích. Nálezový fond je poměrně unikátní a prokazuje dlouhodobé osídlení lokality během staršího neolitu. Na výzkumech se podíleli A. Čerevková, K. Čerňavová, J. Cimburek a J. Hajná. V rámci spolupráce s Ústavem archeologické památkové péče Brno pokračovala spolupráce J. Čižmářové a H. Čižmářové na detektorové prospekci laténských lokalit, především na střední Moravě. H. Čižmářová byla rovněž zapojena do výzkumu laténského pohřebiště v Mořicích (ÚAPP Brno).

Všichni kurátoři nad to plnili své standardní povinnosti – evidenci I. a II. stupně, evidenci do Demusu, inventarizaci sbírek (24 433 předmětů). Odborní pracovníci rovněž pravidelně připravují nálezové zprávy pro archiv AÚ AV Brno (Bystřec,

PhDr. Alena Humpolová, vedoucí oddělení

Brno: Zábrdovice, Brno: Královo Pole, Blučina, ZAV). Souběžně probíhala rovněž průběžná kontrola a aktualizace záznamů v CESu (podsbíрка 25 – Archeologický ústav – pravěká a slovanská archeologie).

Vědecko-výzkumná činnost

Vědecko-výzkumná činnost probíhala v rámci schválené koncepce VO a byli do ní zapojeni všichni kurátoři ústavu. Výsledky byly publikovány v recenzovaných odborných periodikách. Archeologický ústav je spoluřešitelem projektu NAKI II – DG18P02OVV020 – „Vrcholně středověká keramika jako součást movitého kulturního dědictví“ (MZM – spoluřešitel – 2018–2021, Z. Měchurová, K. Bergerová), spolupracuje s ÚAM MUB – Grant GAČR ÚAM MU (76898 CZd – 2017–2019) – „Zdroje a šíření vybraných komodit keramické produkce vrcholného a pozdního středověku“ (Z. Měchurová, K. Bergerová). V průběhu celého roku probíhala spolupráce s ÚAM FF MU na pravidelných exkavačních a prospekčních aktivitách (A. Čerevková).

Při zpracování a publikaci materiálu AÚ spolupracuje s řadou tuzemských i zahraničních institucí (AÚ AV ČR Praha, NM, MU Brno, ÚAPP Brno, The University of Georgia - M. Salaš, Institut de Recherche sur les Archéomatériaux Orléans – J. Čižmářová).

Výstavní činnost

Výstava „Prštice v archeologických nálezech“, Obecní úřad Prštice (do 30. 4. 2020, M. Salaš).

Regionální muzeum Mikulov – příprava výstavy „Keltové pod Pálavou“ – společný projekt MZM

a RMM, spolupráce s odborníky z brněnské a olomoucké univerzity + participace na přípravě publikace související s touto výstavou (J. Čižmářová, otevření výstavy odloženo).

Příprava výstavy „Keltové, hvězdy a Brno“ (J. Čižmářová).

Spolupráce na výstavě „Keramika ve vrcholně středověké společnosti – Trojí život středověké keramiky,“ (I. Loskotová, Z. Měchurová, K. Bergerová), realizace v r. 2021 v prostorách DP.

Pedagogická a lektorská činnost, přednášky pro veřejnost a popularizace

V oblasti pedagogického působení a popularizace byla řada rozpracovaných projektů z důvodu pandemických opatření odložena nebo zrušena (výklady v expozicích, výuka v depozitářích, projekt Škola v muzeu, Mezinárodní den archeologie). Některé akce se zapojením pracovníků AÚ naopak realizovány byly (komentované exkurze na oppidu Staré Hradisko – H. Čižmářová, Týden dětí v MZM – H. Čižmářová). A. Čerevková je zapojena do odborné výuky na ÚAM FFMU – Praxe exkavace I – praktická výuka exkavačních metod na vědeckovýzkumné stanici ÚAM FF MU v Těšeticích-Kyjovicích. Realizovány byly také přednášky pro Univerzitu třetího věku (MU) na témata „Co jedli naši předkové před 8 000 lety?“ a „Domácí mazlíčci v pravěku aneb vztah člověka a zvířete v mladší době kamenné“ (A. Čerevková). Odborní pracovníci AÚ jsou zapojeni do redakčních rad, recenzních a opo- nentských řízení v odborných časopisech a na univerzitách.

Pandemická opatření také výrazně omezila tu- zemské a mezinárodní aktivity odborných pracovníků v rámci účasti na odborných konferencích, seminářích a dalších projektů. AÚ byl přesto zapojen do spolupořádání konference Otázky neolitu a eneolitu (39. ročník) ve spolupráci s ÚAM FF MU a Muzeem Brněnska (9.–11. 9. 2020), včetně aktivní účasti na konferenci (A. Čerevková).

Instalace sbírky Františka Vildomce na zámku v Jevišovicích. Nejvýznamnější část sbírky sem byla přenesena i s původním mobiliářem a instalována jako „muzeum v muzeu“.

Brno-Obřany – bronzová stylizovaná plastika koně. Pozdní doba bronzová [1 000–800 př. n. l.].

Centrum slovanské archeologie (CSA)

Sbírkotvorná činnost

Bylo ukončeno revidování, dokumentování a vyhodnocování archeologického výzkumu významné archeologické lokality z doby Velké Moravy a raného českého státu v Uherském Hradišti-Sadech, na Výšině sv. Metoděje. Proběhla příprava materiálu na revizi, digitalizaci a vyhodnocování sbírkového fondu z lokality Uherské Hradiště-Sady „Kotvice“ (sídlíště a pohřebiště). Nově byla prováděna revize, digitalizace a vyhodnocování sbírkového fondu z Ostrožské Nové Vsi a Zlechova, obě lokality z časně slovanského období 6.–7. století.

Revize inventarizace II. stupně sbírkového fondu Uherské Hradiště-Sady: revidováno 2 828 i. č., což představuje 5 283 kusů.

Revize inventarizace I. stupně sbírkového fondu Ostrožská Nová Ves: revidováno Pa 79/86 – Pa 82/86, Pa 85/86 – 89/86, což představuje 598 kusů.

Digitalizován byl inventář II. stupně evidence sbírkového fondu Uherské Hradiště-Sady v počtu 2 828 i. č., což činí 5 283 kusů.

Dokumentace a evidence II. stupně nálezů ze záchranného archeologického výzkumu Staré Město, ul. Na Valách/ Viléma Hrubého (pozemek P. Dobeš). I. stupeň: Sa 1/2019 – Sa 13/2019, II. stupeň – celkem 101 kusů, což odpovídá 61 inventárním číslům.

Spolupráce s jinými institucemi a médii

Smlouva o vzájemné spolupráci na poli archeologie a muzeologie (archeoskanzeny) mezi MZM (Dr. Jiří Mitáček), obcí Modrá (Miroslav Kovářík) a Univerzitou v Sibiu (Rumunsko, prof. dr. Ioan Marian Tiplic)

Luděk Galuška – Tvorba odborného a technického scénáře hraného dokufilmu „Svatopluk – král Moravanů“, produkce Česká televize, studio Brno, režie Maxmilián Petřík a Luděk Galuška. Natáčení proběhne v červnu až srpnu 2021.

Výstavy:

– „Na Trhu Moravanů aneb Když otroci byli zbožím“, Modrá u Velehradu, výstava ve spolupráci s obcí a Archeoskanzenem Modrá u Velehradu, kamenný palác, vernisáž 17. 5. 2018 – 42 návštěv-

Doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc., vedoucí centra

níků, trvá stále, za rok 2020 více než 17 850 návštěvníků

– „Vampyrismus“, trvajících výstava z r. 2019, Památník Velké Moravy ve Starém Městě, ve spolupráci se Slováckým muzeem.

Vystoupení v médiích:

– Galuška, L. – Fraňková, R.: Archaeologists Unearth Seven Graves dating Back to Great Moravian Empire, (ISBN / web stránka s výsledkem: <https://english.radio.cz/archaeologists-unearth-seven-graves-dating-back-great-moravian-empire-8108006>), manuál: Radio Prague International. Audiovizuální tvorba, leden 2020, rozhlasové vysílání New York, USA

– Galuška, L.: „Kdo byli naši předci, DNA napoví...“, Vysílání ČRo Zlín (redaktor M. Sladký), 19. 2. 2020

– Galuška, L.: „Nové hroby Velkomoravanů ve Starém Městě“, přímý vstup do vysílání ČRo Zlín, 20. 2. 8:15

– Galuška, L.: „Cyril a Metoděj – apoštolové Slovanů“, Natáčení štábu ČT 2 pro pořad „Cesty víry“ ve výstavě CSA v Uherském Hradišti, vysíláno 8. 3. 2020

– Galuška, L.: „Šperk a šperkařství Velké Moravy“, natáčení pro ČT, studio Brno, režisér. M. Kratochvíl, 10. 12. Modrá, Uherské Hradiště-CSA.

Přednášky a besedy pro veřejnost (výběr)

„Pohanství a křesťanství aneb na cestě od Peruna ke Kristovi“, Ostrožská Nová Ves, Kulturní centrum-velký sál, 190 posluchačů, 6. 2. 2020, Luděk Galuška

Vedení exkurze s přednáškami na lokalitách VM – Staré Město, Uherské Hradiště, Modrá, pro studenty Archeologického semináře olomoucké univerzity, vedoucí dr. Kalábková, 15. 6. 2020, Luděk Galuška

„*Vojenství a válečné střety v době Velké Moravy*“ přednáška, a moderování akce pro veřejnost „*Veligrad 2020*“, Archeoskanzen Modrá, 8. a 9. 8. 2020, 900 návštěvníků, Luděk Galuška

„*Víno a Velká Morava aneb co pili naši slovanští předci*“ – dvě přednášky v rámci Pálavských slavností vína, Mikulov (55 lidí), Dolní Dunajovice (40 lidí), 12. 9. 2020, Luděk Galuška

Vedení exkurze s výklady pro pracovníky Paroplavební vltavské společnosti Praha (11 jedinců a Jiří Pavlica), Uherské Hradiště-Sady, Staré Město – Památník Velké Moravy, lokalita Špitálky, kostel sv. Michaela, Modrá – archeoskanzen, 2. a 3. 10. 2020, Luděk Galuška

Věda, výzkum a ediční činnost

24. až 31. 1., 7. až 14. 2. 2020 – Záchraný archeologický výzkumu (ZAV) při stavební akci „Dostavba památníku Velké Moravy ve Starém Městě v lokalitě Na Valách“ realizované Slovákým muzeem, provedení pracovníky CSA a Ústavu Anthropos MZM (Galuška, Langr, Fojtová, a kol.). Odkryty byly části kostrových hrobů náležejících k velkomoravskému pohřebišti u blízkého kostela. Kromě většinou torz kosterních pozůstatků byly vyzvednuty zejména stříbrné šperky v podobě náušnic a gombíků, a další předměty materiální kultury 9. století. Velmi efektivní výzkum.

6. 4. až 26. 4. 2020 – Záchraný archeologický výzkum (ZAV) při stavební akci „Výstavba tělesa repliky velkomoravského opevnění“ realizované v rámci archeoskanzenu v Modré u Velehradu (Langr, Galuška). Odkryty byly vrstvy a výplně sídlištních objektů z období doby železné (HD/LA), tj. 8.–6. stol. př. n. l., provázené nálezy keramiky, přeslenů a kostí.

Duben–květen 2020: kontrola výkopů při stavbě vodního díla – rybníku, Staré Město – extravilán (okres. Uherské Hradiště).

V průběhu celého roku 2020 – kontrola výkopů pro nízké a vysoké napětí, Staré Město – intravilán a extravilán (okres. Uherské Hradiště).

V průběhu celého roku 2020 – kontrola základových spár pro stavbu rodinných domů, Staré Město – intravilán (okres. Uherské Hradiště).

Kromě toho bylo za rok 2019 administrativně zúřadováno celkem 71 nahlášených stavebních akcí.

Odborná literatura:

Galuška, L.: Early Medieval Sacral Area in Uherské Hradiště-Sady. Lumír Poláček et al., *Great Moravian Elites From Mikulčice*, 68–70. Brno 2020. Czech Academy of Sciences, Institute of Archaeology, Brno. ISBN: 978-80-7524-032-3.

Galuška, L. – Langr, J. – Valášková, L.: Uherské Hradiště-Sady: Kiln for Firing Tiles and Pottery of Ancient Shapes. Lumír Poláček et al., *Great Moravian Elites From Mikulčice*, 380–382. Brno 2020. Czech Academy of Sciences, Institute of Archaeology, Brno. ISBN: 978-80-7524-032-3.

Vargová, L. – Horáčková, L. – Vymazalová, K. – Němečková, A. – Tvrdý, Z. – Galuška, L. – Mitáček, J. – Fialová, D.: A very rare case of possible actinomycosis of the mandible from the Middle Ages, *International Journal of Paleopathology* 31 (2020), 53 – 29. ISSN 1879-9817/C.

Leonard, B. – Galuška, L. – Langr, J.: Graves of the Great Moravian Empire Studied in Czech Republic, *Archaeology, A publication of the Archaeological Institute of America Archaeology Magazine*, 36–36 33rd Street, Suite 301, Long Island City, NY 11106, 20–22.

Galuška, L.: Popovice v pravěku a raném středověku. In: Čoupek, J. – Čoupek, L. – Galuška, L. – Habartová, R. – Hrabec, J. – Mitáček, J. – Nováková, J. – Rašticová, B.: *Popovice. Slovácká obec v letech 1220–2020*. Popovice, 9–18. ISBN 978-80-270-8853-9.

Galuška, L.: Devítky ve významných datech objevů velkomoravské architektury na Uherskohradištsku, *Slovácko LXI*, 2019, 149–152. ISBN: 978-80-87671-40-5, ISSN 0583-5569, uplatněno 2020. D.

Langr, J.: Ohlédnutí za archeologickou sezónou 2019 Centra slovanské archeologie Moravského zemského muzea, Krajem Veligradu. *Sborník velehradský*, 4. řada, č. 1/2020, 7–10. ISBN: 978-80-86157-51-1, D.

Galuška, L. – Langr, J.: Jankovice (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 61 (2), 2020, 155–156.

Langr, J. – Galuška, L.: Modrá (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 61 (2), 2020, 168–169.

Langr, J. – Galuška, L.: Staré Město (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 61 (2), 2020, 174.

Ve sbírce Centra slovanské archeologie se nachází velká kolekce skvostných šperků a okras z doby Velké Moravy (9. století), včetně zlatých gombíků z hrobu Z82/49 ze Starého Města „Na Valách“. Foto Silvie Doleželová.

Centrum slovanské archeologie, Uherské Hradiště.

Přednášky a komise:

- člen zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce (Ph.D) Dr. Petera Satera, Ústav archeologie a muzeologie FF MU, 24. 2. 2020
- člen zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce (Ph.D) Mgr. Lucie Malaníkové, Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě, Univerzity slezské, 30. 6. 2020
- člen zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce, zároveň oponent práce (Ph.D) Mgr. Barbory Machové, Ústav archeologie a muzeologie FF MU, 25. 9. 2020
- člen zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce (Ph.D) Mgr. Jaroslava Bartíka, Ústav archeologie a muzeologie FF MU, 25. 9. 2020
- člen hodnotící komise na archeologickém výzkumu společnosti Archaia a Muzeum Břeclav na zámku v Břeclavi, 26. 2. 2020
- člen hodnotící komise na archeologickém výzkumu Archeologického ústavu SAV na hradisku Bojná (SK), 4. 9. 2020
- člen odborné hodnotící komise ceny „Zlatý mamut“, vyhlášení výsledků za r. 2019 v Pavilonu Anthropos, 21. 9. 2020
- odborný poradce při realizaci trojrozměrné repliky velkomoravského opevnění-hradby s čelní kamennou zdí z Uherského Hradiště-Rybáren budované v r. 2020 na ploše archeologického skanzenu v Modré u Velehradu
- člen-předseda atestační komise AÚ AV ČR, Brno, 25. 5., 15., 12. 2020

Ocenění – Udělení Ceny města Staré Město za rok 2020 L. Galuškoví (6. 8. 2020) starostou města za dlouholetou archeologickou činnost a propagaci města na poli odborném a kulturním.

PhDr. Hana Dvořáková, ředitelka Historického muzea MZM, vedoucí oddělení

Etnografický ústav

Klíčové a strategické úkoly

- 1/ Realizace IROP
 - Zahájení rekonstrukce Paláce šlechticů (příprava na stavební úpravy, stěhování depozitářů, zajištění bezpečnosti sbírek) a příprava expozice.
- 2/ Reakce na dění ve společnosti (COVID-19) – Sběrka pro budoucího kurátora s praktickým dopadem do tvorby sbírky (80 ks)
 - Projekt „Sběrka pro budoucího kurátora“, časově ohraničená sbírka roušek (březen–červen) reagující na atmosféru ve společnosti v souvislosti s první vlnou COVID-19 s mediálním ohlasem, včetně publikačních výstupů (H. Dvořáková)
- 3/ Aktivní spoluvytváření Virtuálního muzea na webu MZM v době uzavření MZM
 - Virtuální fotografické výstavy (H. Beránková) – 3 projekty
 - Virtuální prohlídka výstavy *Jako růže. Móda zrcadlem doby* včetně vlastních animací (L. Dufková)
 - Virtuální prohlídka výstavy *Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou*, od 11/2020, česká a anglická verze (J. Poláková)
 - Co je to? Návštěvníkový kvíz – 4 hesla (J. Pechová)
- 4/ I přes karanténu v rámci COVID působil EÚ jako aktivní centrum informací/konzultací pro média, odbornou i širokou veřejnost. V r. 2020 se tak dělo především prostřednictvím elektronické komunikace (všechny kurátorky, konzervátorky).

Personální změny

Personální obměna na pozici kurátorky textilu – za M. Podešvovou (nástup na mateřskou dovolenou) nastoupila Šárka Prokešová.

Obměna po návratu z mateřské dovolené na pozici konzervátorky

Sběrka

- 1/ Úspěšné zvládnutí revize sbírek v celkovém počtu 5 474 i.č.
- 2/ vedení přírůstkové knihy a zápisy do CES, zaevidováno bylo 43 přírůstkových čísel a 229 předmětů, digitalizace 278 položek
- 3/ Průběžné konzervátorské zásahy a příprava předmětů pro expozici
- 4/ Zajištění depozitářů před započítáním stavebních prací
- 5/ Pravidelný monitoring stavu depozitářů – L. Dufková, L. Bojdová

Výstavy

Moravské zemské muzeum

Jako růže. Móda zrcadlem doby – (L. Dufková, G. Zmeškalová), MZM – Dietrichstejnský palác, Jelínkův sál, 23. 1. – 20. 9. 2020, počet vystavovatelů 4 (MZM, MMB, MG, soukromí sběratelé).

Doprovodné akce k výstavě:

- 1/ Galerijní tramvaj (září 2020, L. Dufková)
- 2/ vydání vystřihovanky Panenka Růženka (L. Dufková, L. Bojdová), přednáška M. Burianové (NM) „*Od ornamentu k jednoduchosti. Móda mezi lety 1880–1928*“
- 3/ Tvůrčí dílna pro děti „Staň se módním návrhářem“, ve spolupráci s Dětským muzeem (L. Dufková)
- 4/ Workshop „Klobouky, čepce, čepičky, sítky“ (17. a 18. 6.), (L. Dufková)
- 5/ 10 komentovaných prohlídek (L. Dufková)

Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra. The Time of the Knights of the Far Seas. Collector and Patron Jindřich Vávra. (H. Dvořáková – spoluautorka výstavy spolu s P. Kostrhunem, P. Scheuflerem), MZM – Pavilon Anthropos, 16. 7. 2020 – 17. 1. 2021, počet vystavovatelů: 5 (MZM, MMB, MG, AMB, NM)

Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou (J. Poláková v rámci NAKI, 3. 9. 2020 – 7. 3. 2021, počet vystavovatelů: 22). Prezentace: 1 komentovaná prohlídka (J. Poláková)

Výstavy v zahraničí

Sousedé na talíři. Úřad vlády Niederösterreich, St. Pölten, Rakousko, 10.–27. 3. (H. Dvořáková)

Spolupráce s jinými muzejními institucemi při tvorbě výstav

Comenius (1592–1670): Jan Amos Komenský a jeho doba. Jízdárna Pražského hradu, 20. 12. 220 – 28. 3. 2021, (A. Kalinová)

Vítej, nevěsto milá... Svatební šaty města i venkova. Muzeum Brněnska, Ivančice, 14. 2. – 28. 9. (L. Dufková, M. Podešvová)

Věda, výzkum a ediční činnost

Ediční činnost: Odborný časopis: *Folia Ethnographica* 1, 2/2020

Vědeckovýzkumná činnost

Činnost kopírovala zadání VO jednotlivých řešitelů viz. publikační a další výstupy.

Publikační výstupy

Beránková Helena

Beránková, H. – Botiková, M.: „Zo života popul.“ *ZVUK Zlínského kraje*, jaro/léto 2020, s. 105–110. ISSN 1214-0139.

Beránková, H. – Benedík, J.: První inventura: Karel Dvořák a jeho barevné fotografie lidového oděvu. *Národopisná revue* 1/2020, s. 75–81. ISSN 0862-8351.

(recenze publikace) *Jedeme na Moravu!* Chocholovi Blanka a Marek – Havel, Jan (eds.): *Morava* 53–88. Václav Chochola. Mikulov: Regionální muzeum v Mikulově, 2019. Jižní Morava 2020.

(recenze výstavy) *Krojové inspirace napříč Slováckem. Podoby tradičního oděvu a jeho proměny v průběhu času.* Slovácko 2020, s. 58–60.

Publikovaná dokumentární fotografie In: Kruml, Jan: *Vesničko má, představovaná... Obec a finance*, č. 2–3, 2020, s. 49.

Dvořáková Hana

“Add to the song also the photograpys of the singers, if possible showing them singing...” In: *Series 18. František Pospíšil's Recordings from the Slovácko and Haná regions (1910).* Multimedia-Veröffentlichung mit Audio CD, Booklet und Daten CD, Gesamtedition der Historischen Bestände des Phonogrammarchivs. ISBN 978-3-7001-8408-9. Wien Verlag der Österr. Akademie der Wissenschaften 2019 (Lechleitner, G. Liebl, C.), s. 12–19.

Leopold Forstner – umělec vídeňské secese na Balkáně. In: Stehlík, Petr (ed.): *Od moravských luk k balkánským horám. Václavu Štěpánkovi k sedesátinám.* ISBN 978-80-87709-24-5. Brno. Matices moravská s. 287–299.

Františkovo muzeum a oddělení Ethnographie/národopisu a Moravské lidovědy. In: Dvořáková, Hana, Kostrhun, Petr, Scheufler, Pavel (ed.): *Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra. The Time of the Knights of the Far Seas. Collector and Patron Jidřich Vávra.* ISBN 978-80-7437-317-6 (KANT), ISBN 978-80-7028-535-0 (MZM). Praha Moravské zemské muzeum/KANT, s. 8.–9.

Jindřich Vávra a sbírky Moravského zemského muzea. In: Dvořáková, Hana, Kostrhun, Petr, Scheufler, Pavel (eds.): *Jindřich Vávra. Sběratel a mecenáš. Collector and Patron.* ISBN 978-80-7437-322-0 (KANT), ISBN: 978-80-7028-537-4 (MZM). Praha. Moravské zemské muzeum/KANT s. 30–43.

Vaše vzpomínky pro budoucnost. *Pamiatky a múzeá*, 3/20, ISSN 1335-4353.), s. 75–76.

Kalinová Alena

van Soest, J. – Janák, M. – Kalinová, A.: *European Faience and Maiolica in the Collection of the Silesian Museum 1380–1850.* Opava: Slezské zemské muzeum, 2020, 466 s., ISBN 978-80-87789-56-8, v tisku.

Pechová Jarmila

Výrobci nábytku v německém jazykovém ostrůvku na Vyškovsku. *Folia ethnographica* 53/2, 2020, s. 157–177.

Kovářství a staré kovářské rody na Hané. In: *Lidová kultura na Hané. Sborník z XV. odborné konference o Hané.* Prostějov: Hanácký folklórní spolek a Vlastivědné muzeum v Olomouci, 2020, s. 104–112.

Michalička, V.: *Pilníkářství. Příběh řemesla, které na Vysočině přetrvalo do poloviny 20. století.* Brno: Masarykova univerzita, 2019. *Národopisný věstník* 79, 2020/1, s. 131–133.

Recenze

Jubilejní pozdrav Evě Večerkové. *Národopisný věstník* 79, 2020/2, s. 127–129.

Podešvová Markéta (před nástupem na mateřskou dovolenou)

Ženy na Brněnsku nosily čepce, šátky i roušky. *M revue* 1/2020, MZM, s. 78–79.

Poláková Jana

Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti. ISBN 978-80-210-9665-3. Brno: nadační fond Hellenika ve spolupráci s Moravským zemským muzeem a Masarykovou univerzitou. 313 s.

Rožková Gabriela (mateřská dovolená)

V máji opět rozkvetla výstava jako růže. *M-revue* 1/2020, MZM, s. 28–29.

Doprovodný katalog k výstavě

Dufková, L. – Zmeškalová, G.: *Jako růže. Móda zrcadlem doby.* ISBN 978-80-728-526-8

Dvořáková, H. – Kostrhun, P. – Scheufler, P.: *Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra. The Time of the Knights of the Far Seas. Collector and Patron Jindřich Vávra.* ISBN 978-80-7437-317-6 (KANT), ISBN 978-80-7028-535-0 (MZM). Moravské zemské muzeum/KANT, 251 s.

Glombová, H. (ed.): *Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou.* ISBN 978-80-7028-536-7. Brno: Moravské zemské muzeum.

Granty české i mezinárodní

NAKI, projekt „Kramářské písně v brněnských historických fondech“, ve spolupráci s MU (J. Poláková)

INTERREG V-A Slovenská republika-Česká republika 2014-2020, projekt „Po stopách habánů“, 2017–2020, (A. Kalinová).

Operační program INTERREG Rakousko-Česká republika, Mezinárodní kulturní platforma ATCZ59-I-CULT/T2.2.1, spolupráce s Jihomoravským muzeem ve Znojmě (A. Kalinová).

INTERREG V – A Slovenská republika-Česká republika, „Česká cesta Slovensko – Morava“, (H. Dvořáková).

Domácí konference a semináře s referátem se vzhledem k pandemii COVID nekonaly

Pedagogická činnost

Vedení praxí posluchačů středních a vysokých škol – kurátorky a restaurátorky

Výuka na Ústavu evropské etnologie FF MU (J. Poláková)

Zahraníční aktivity

Spolupráce na publikaci mezinárodního kolektivu: Van Soest, Jan P. – Janák, M. – Kalinová, A.: *European Faience and Maiolica in the Collection of the Silesian Museum 1380–1850.* Opava: Slezské zemské muzeum, 2020, 466 s., ISBN 978-80-87789-56-8. (A. Kalinová)

“Add to the song also the photographs of the singers, if possible showing them singing...” In: *Series 18. František Pospíšil's Recordings from the Slovácko and Haná regions (1910).* Multimedia-Veröffentlichung mit Audio CD, Booklet und Daten CD, Gesamtedition der Historischen Bestände des Phonogrammarchivs. Wien Verlag der Österr. Akademie der Wissenschaften 2019 (Lechleitner, G. Liebl, C.), s.12-19, ISBN 978-3-7001-8408-9. (H. Dvořáková)

Odborné kontakty (konzultace, určování provenience) se zahraničními institucemi

Spolupráce s Phonogram Archiv, Österreichische Akademie der Wissenschaften, Wien, viz publikační výstupy (H. Dvořáková).

Spolupráce s Hinterglasmuseum v Sandlu (Rak.) a Hinterglasmuseum Raimundsreut v Schönbrunn am Lusen (Něm.) – podmalby na skle, a Slovenským národním muzeem – Múzeem Ludovíta Štúra v Modre (Slovensko) – keramologický seminář (A. Kalinová).

Konzultace s neziskovou organizací Molody Rusyny, Slovensko (H. Beránková).

Členství v odborných komisích, radách apod.

H. Beránková: členka komise lidového stavitelství při ČNS, redakční rady Národopisného věstníku, redakční rady Historické fotografie.

H. Dvořáková: členka Österreichisches Verein für Volkskunde, Komise MK ČR ISO C, Komise MK ČR pro vývoz, Výstavní rady Národního muzea, Praha, Komise pro tradiční lid. kulturu JmK, Komise pro zápis do Seznamu nemateriálních statků tradiční lid. kultury JmK, Nákupní komise Reg. muzea Mikulov, Hlavního výboru Českého spolku betlémářů, České národopisné společnosti, výboru Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně.

A. Kalinová: členka poradního sboru MZM pro sbírkotvornou činnost, Nákupní komise etnografického oddělení NM v Praze, Etnografické komise AMG, České národopisné společnosti

J. Poláková: členka výkonného výboru COHA, Etnografické komise AMG, Hlavního výboru České

národopisné společnosti, Poradního sboru pro sbírkotvornou a výstavní činnost Muzea Brněnska
J. Pechová: členka Etnografické komise AMG, České národopisné společnosti, Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea Vyškovska
Š. Prokešová: členka České národopisné společnosti.

Členství v redakčních radách

H. Beránková: Folia Ethnographica, Národopisný věstník, Historická fotografie

H. Dvořáková: Jižní Morava, Věstník AMG, Folia Ethnographica

Zahraniční studijní cesty

H. Beránková: Slovensko (září 2020: muzea, recentní doklady lidové kultury, umělecko-historické památky)

Výstupy konzervátorského pracoviště:

Priorita

Součinnost s rekonstrukcí Paláce šlechtičen, monitoring depozitárních podmínek a z toho plynoucí praktické dopady do optimalizace provozu.

Příprava předmětů pro expozici.

Výstava Jako růže. Móda zrcadlem doby.
Dietrichsteinský palác.

Numismatické oddělení

V polovině roku došlo k personálním změnám z důvodu rodičovské dovolené kurátorky Mgr. Dagmar Kašparové a konzervátorky Mgr. Martiny Brázdové. Jako zástup na oddělení pracovaly kurátorka Mgr. Martina Kvardová, Ph.D. a konzervátorka Mgr. Hana Tomančíková.

Sbírkotvorná činnost

Pokračovaly práce na dokumentování a revidování sbírkových předmětů. Pozornost byla zaměřena zejména na zpracování významného daru soukromé sbírky španělských řádů a vyznamenání J. L. Hrdého. Sbíрка obsahuje 163 španělských řádů, vyznamenání a odznaků z období 18.–20. století. Soubor zahrnuje královské řády, vojenské záslužné řády, civilní záslužné řády, vojenská vyznamenání, koloniální řády, řády karlistů, medaile Červeného kříže, pamětní medaile a kříže, dekorace společností a odznaky. K nejcenějším patří španělská insignie Řádu zlatého rouna, jehož exemplář je datován do 1. poloviny 20. století.

Katalogizace II. stupně byla zaměřena rovněž na velké nálezové soubory mincí a nadále pokračovala dokumentace sbírky papírových platidel. Velká pozornost byla věnována koncepční inventarizační činnosti s ohledem na blížící se závěr zákonné lhůty pro zrevidování všech předmětů zapsaných v CES, zrevidováno bylo celkem 14 151 sbírkových předmětů.

Sbíрка Numismatického oddělení byla rozšířena o razidla a matrice k medaili François Villon, jejímž autorem je významný medailér a grafik Karel Zeman. Do sbírky MZM je věnoval sám autor.

Vědecko-výzkumná činnost

Vědecko-výzkumná činnost oddělení, která je zaměřena především na moravské mincovnictví a vyhodnocování velkých mincovních depotů, probíhala v rámci úkolů stanovených vědeckou koncepcí MZM a projektů v rámci DKRVO.

Pozornost byla zaměřena na mincovní nálezy ze sbírek MZM. Analyzován a dokumentován byl depot z konce 13. století z Brna – Ivanovic, který obsahuje moravské střední brakteáty, včetně brakteátových svítků. Nadále pokračovaly práce na dokumentaci významného depotu ze Střelice z poloviny 13. století. Nově revidovány byly mince nalezené na pohřebišti

Mgr. Dagmar Grossmannová, Ph.D.,
vedoucí oddělení

Uherské Hradiště – Sady, které představují významný pramen pro výzkum mincí, které označujeme jako „oboly mrtvých“. Pozornost byla věnována také významným jednotlivým nálezům (ztrátovým mincím) z území Moravy – suberátu napodobeniny byzantského tremissisu z 6. století, denáru Oty I. Sličného z 11. století a italskému carrarinu z Padovy z období 2. poloviny 14. století. Ve spolupráci se Slovenským národním muzeem byl analyzován depot moravských mincí z 15. století nově objevený v okolí Plaveckého hradu (Slovenská republika), který dokládá moravsko-uherské kontakty především v době husitských válek. (D. Grossmannová).

Ze sbírek MZM byly dokumentovány a analyzovány mincovní depoty z Uherčic a z Borače. Pozornost byla věnována také odkazu významného sběratele a mecenáše Jindřicha Vávry z pohledu numismatiky. (D. Kašparová).

Výstavní projekty

Realizována byla výstava významného souboru španělských řádů a vyznamenání, kterou do sbírek MZM věnoval Ing. Josef L. Hrdý: *Řády a vyznamenání Španělska – sbírka Josefa L. Hrdého*, MZM, 19. 2. – 7. 6. 2020 (D. Grossmannová).

Numismatické oddělení se podílelo zápujčkou platidel na výstavě *Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra*, MZM, Paviilon Anthropos 17. 7. 2020 – 24. 1. 2021 (D. Kašparová).

Numismatické oddělení se podílelo rovněž na zápujčkách sbírkových předmětů na výstavy jiných institucí (Ostravské muzeum).

Pedagogická a lektorská činnost

Na Ústavu pomocných věd historických a archivnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity byl veden seminář „Numismatika“; současně s vedením bakalářských diplomových prací (D. Grossmannová).

Přednášková a lektorská činnost v rámci Letní školy numismatiky, kterou ve dnech 21.–23. 8. 2020 uspořádala Univerzita Palackého v Olomouci (D. Grossmannová).

Aktivní účast na vědeckých konferencích

Z důvodu pandemie koronaviru byly všechny plánované tuzemské i zahraniční konference odloženy na neurčito.

Přednášky pro veřejnost

Zlaté mince v nálezech z období třicetileté války na Moravě, videopřednáška 6. 5. 2020 (D. Grossmannová).

Dva významné mincovní depoty z Blanska ze 13. století, MZM, 3. 9. 2020 (D. Grossmannová).

Ediční činnost

Vydání odborného recenzovaného periodika *Folia numismatica, Supplementum ad Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales* 105, 2020, č. 34/1–2 (redaktorka D. Kašparová).

Vydání katalogu Josef L. Hrdý: *Španělsko – España. Výběr vyznamenání a odznaků 18.–20. století ze sbírky Josefa L. Hrdého*, Brno 2020.

Ostatní aktivity

Ve spolupráci s Dětským muzeem byl v rámci akce Jarní prázdniny v MZM připraven program pro děti na téma „numismatika“ s ukázkami historických platidel, 21. 2. 2020 (D. Grossmannová).

V průběhu roku do pravidelných aktivit Numismatického oddělení významně zasáhla opatření spojená s pandemií koronaviru. Organizace pravidelných numismatických přednášek konaných jednou měsíčně v MZM ve spolupráci s ČNS, pobočka Brno, se tak omezila pouze na několik přednášek v roce. Numismatické oddělení MZM se tak připojilo ke spolupráci s Českou numismatickou společností, která pro zájemce o numismatiku připravila sérii virtuálních přednášek s možností živého vstupu do diskuze.

Omezen byl i badatelský provoz a pravidelná konzultační činnost.

Výstava Jako růže. Móda zrcadlem doby.
Dietrichsteinský palác.

Události roku 2020

Výstava Do Brna široká cesta.
Dietrichsteinský palác.

Výstava Řády a vyznamenání Španělska – sbírka Josefa L. Hrdého. Biskupský dvůr.

Přírodovědné muzeum

Mineralogicko-petrografické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V chronologické i systematické evidenci byly zpracovány všechny nové přírůstky za rok 2020. Pokračuje detailní odborná i administrativní revize starého sbírkového fondu včetně kompletní reevidace tzv. studijního materiálu z podsbírký B-minerály ze světa, a výběru nejkvalitnějších vzorků do evidence CES včetně digitalizace (= elektronická evidence + fotodokumentace). Do přírůstkové knihy bylo za rok 2020 zapsáno 5 přírůstkových čísel a katalogizováno 59 inventárních čísel sbírkových předmětů. V rámci zpracování zmíněného studijního materiálu bylo zaevidováno a etiketami opatřeno 564 studijních vzorků; částečně byly i nově odborně určeny (zejména nové sběry z r. 2019 a materiál ze světa ze starého sbírkového fondu MZM). Revidováno (inventarizováno) bylo 491 vzorků. Konzervováno, preparováno a restaurováno bylo vlastními silami 195 předmětů. Zároveň pokračuje revize knihovny s její rekatalogizací a výměna časopisu Acta Mus. Morav. Sci. Geol. s tuzemskými i zahraničními institucemi. Ve spolupráci s muzejním fotografem J. Cágou byla provedena fotodokumentace části Bakešovy sbírky (nejvýznamnější kolekce sbírek mineralogického odd.) uložené v depozitářích MZM.

Vlastní terénní sběry úzce souvisely s výzkumnou činností pracovníků oddělení. Převládaly tuzemské cesty zaměřené na lokality historického dolování drahých kovů na různých místech Moravy a Slezska, ale i sběry mineralogického materiálu na českých lokalitách.

Pro obohacení sbírek se vedle vlastních sběrů podařilo získat dva holotypy (dobšínait – nález nového minerálu v mineralogickém systému pracovníky oddělení, ferri-hellandit-(Ce) a jeden co-typ (cellerit) nových druhů minerálů pro mineralogický systém. Ze získaných sbírkových předmětů vyniká menší kolekce vltavínů a tektitů ze světa a České republiky a drobné kousky zlata z lokalit Jižní Ameriky.

Vědecko-výzkumná činnost

Tato činnost včetně sběru studijního i sbírkového materiálu minerálů a hornin vycházela z jednotli-

Mgr. Vladimír Hrazdil, vedoucí oddělení

vých plánovaných cílů finančně podporovaných převážně v rámci DKRVO. Byly navštěvovány vybrané lokality se zajímavými výskyty minerálů, zejména na západní Moravě a v Moravském krasu.

Pokračoval hlavně víceletý obsáhlý výzkum lokalit historického dolování na Českomoravské vrchovině. Pro připravenou knižní publikaci byly revidovány zejména lokality pelhřimovského, brodského a štěpánovského rudního revíru. Na toto téma bylo zveřejněno několik dílčích výsledků ve formě příspěvků do odborných i popularizačních časopisů. Intenzivně bylo pracováno zejména na dokončení obsáhlé knižní publikace o historickém dolování drahých kovů na Českomoravské vrchovině. Byla prováděna podrobná fotodokumentace lokalit s pozůstatky po těžbě rud. Dále bylo pro tuto studii zhotoveno ve spolupráci s externím fotografem přes sto mikrofotografií minerálů pocházejících z těchto lokalit a několik desítek perokreseb hornických nástrojů (P. Dočkal).

Ve spolupráci s CHKO Moravský kras je pokračováno ve výzkumu křemenných hmot Rudické plošiny.

Z dalších větších výzkumů lze zmínit výzkum zónálních křemičitých hmot (plazmy) ze zvětralých ultrabazik západní Moravy a dokončení publikace v zahraničním impaktovaném časopisu (Geologica Carpathica).

Dokončovala se rovněž studie jílových minerálů s obsahem chrómu v bazálních slepencích boskovické brázdy (příprava zahraniční impaktované publikace) a studovalo se rozpouštění granátů v sedimentech (boskovická brázda).

Pokračující výzkum litologie horninových sekvencí s mramory v moldanubické zóně a přilehlých jednotkách Českého masivu byl zaměřen na studium minerálních asociací (problematika silikátových minerálů, amfiboly a pyroxeny).

Pozornost byla věnována i studii pozoruhodných titanitových nodulí v granitech (Dražičky u Tábora). Započalo podrobnější studium supergenní minerální Pb-P-As asociace z Kvasetic v brodském revíru a výskytů rozsypového zlata v západní části brněnského plutonu.

V rámci interdisciplinární spolupráce s archeology vzniklo několik odborných vyjádření (pravěké kamenné suroviny, stavivo hradu Štamberk u Telče, zdroje páleného vápna pro historickou výstavbu města Telče, zjištění původu dělových koulí nalezených v areálu hradu Skály – Štarkov u Jimramova a zdroje vápna pro část staviva hradu).

V zahraničním impaktovaném časopise *Petrology and Mineralogy* (2020/1) vyšla práce *Geochronology and petrogenesis of orthogneisses from the Pacov body: implications for the subdivision of the Cambro-Ordovician peraluminous magmatism and related mineralizations in the Monotonous and Varied units of the Moldanubian Zone (Bohemian Massif)*.

Další významná publikace *Boron isotopic variations in tourmaline from metacarbonates and associated calc-silicate rocks: constraints to B orogenic cycle from the Bohemian Massif: Constraints on boron recycling in the Variscan orogen* vyšla rovněž v zahraničí v impaktovaném časopise *Geoscience Frontiers*.

V knižní publikaci týkající se archeologického výzkumu neolitických lokalit v údolí Žitavy byla za mineralogické oddělení publikována kapitola o nalezených typech hornin použitých pro výrobu nástrojů.

V regionálních odborných časopisech (vesměs zařazených do databáze Scopus) bylo publikováno několik dalších prací, zejména rozsáhlá studie o berylcolumbitovém pegmatitu Věžná I. (*Acta Mus. Morav. Sci. geol.* 2020/1). S výzkumem historického dolování drahých kovů přímo souvisí i další publikované mineralogické poznatky jako Chromem bohatá minerální asociace spinelu s ilitem v křemenné hornině z Radňovsi u Křížanova (*Acta Mus. Morav. Sci. geol.* 2020/1), přehled o regionálně-geologickém postavení Au-Ag rudních revírů na Českomoravské vrchovině (*Acta rerum naturalium* – konf.

Stříbrná Jihlava 2019) a výzkum hydrotermální mineralizace s anatasem z Nemojova u Pelhřimova (*Acta Mus. Morav. Sci. geol.* 2020/2). Pokračoval též výzkum historického dolování uhlí v rosicko-oslavanském revíru boskovické brázd s výstupem v recenzovaném mezinárodním sborníku *Krajina a lidé* s názvem *Hornické Rosicko-Oslavansko – tady se něco těžilo? Aneb po závátých stopách oslavanských permoníků*

Další publikační a ediční činnost

Byla připravena, a ve spolupráci s Edičním oddělením také vydána, dvě čísla recenzovaného odborného časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae* a samotný časopis byl po několikaletém úsilí pracovníků oddělení zařazen do databáze Scopus, včetně obou vydaných čísel v roce 2020. Dále byly na webové stránky časopisu AMM vkládány digitalizované články ze starších ročníků řady *Scientiae geologicae* a některých vybraných článků až do roku 1977 včetně.

V českém nejvýznamnějším popularizačním časopisu *Minerál*, věnovaném sběratelství nerostů bylo uveřejněno 7 článků týkajících se sekundárních minerálních asociací Pb-Zn rud (pyromorfity Českomoravské vrchoviny), křemičitých hmot (plazmy), pseudomorfóz po cordieritu a sekaninaitu a hydrotermálních mineralizací (anatas).

V magazínu *Moravského zemského muzea M-Revue* bylo popularizováno výročí dopadu stonařovského meteoritu.

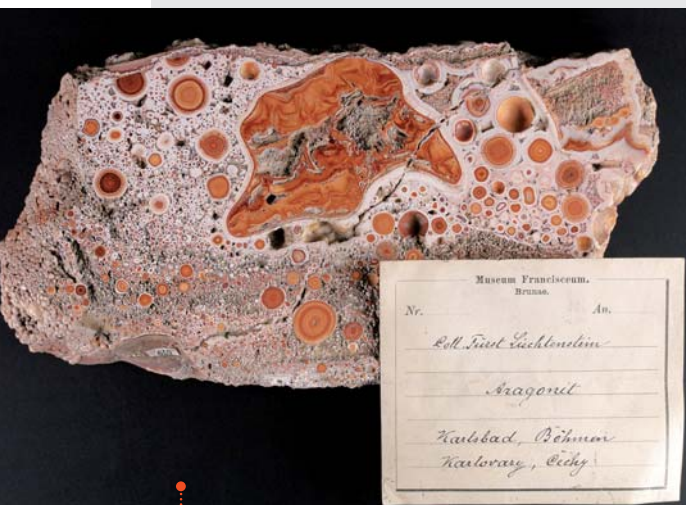
Ve spolupráci s obcí Zastávka byla do připravované publikace o historii obce zpracována kapitola o mineralogicko-petrografických poměrech (P. Hřešlová).

Pracovníci oddělení vykonávají editorskou a recenzní činnost v redakční radě odborných časopisů *Bulletin Mineralogie a Petrologie* (S. Houzar), *Acta Rerum naturalium* v Jihlavě a Třebíči (S. Houzar), *Acta Mus. Silesicae* v Opavě (V. Hrazdil) a časopisu *Minerál* v Českých Budějovicích (S. Houzar, E. Víšková).

Vedoucí oddělení V. Hrazdil působí ve Vědecké a Ediční radě MZM.

Zahraniční cesty

Z důvodu Covid-19 situace nebyly realizovány žádné zahraniční cesty.

Aragonit – Karlovy Vary, Čechy
[ze sbírky A. Liechtensteina v MZM].

Vzorek z kolekce starohraběte Huga Salma z r. 1820 patří k nejstarším minerálům mineralogické podsbírký MZM.

Stříbro jemnických těžařů (Muzejní spolek Jemnice) – únor (60 osob).

Pokračovalo se v projektu filmu Oslava proudů – zámek Oslavany, autor Tomáš Benda – fotografický a filmový projekt (podíl na scénáři – geologický vývoj řeky, živé rozhovory).

Byl vytvořen (pro Obecní úřad v Pyšelu ve spolupráci se soukromým subjektem) filmový dokument o přírodních poměrech obce Pyšel na Třebíčsku (podíl na scénáři, živé rozhovory)

Ekocentrum Chaloupky + Město Třebíč – odborný dohled a podíl nad vytvořením Geoparku v Třebíči, zejména vytvořeny vysvětlující texty pro veřejnost na orientační tabule a pro QR kódy.

Vzhledem ke Covid-19 situaci byly ve spolupráci s oddělení OKAM dodávány „tajemné předměty“ do soutěže v podpůrném facebookovém portálu MZM.

Pracovníci oddělení poskytli školám všech stupňů na vyžádání výklady v expozici *Svět nerostů* (pozn.: v r. 2020 negativně ovlivnil Covid-19).

Pracoviště dlouhodobě poskytuje poradenskou činnost v oboru mineralogie a geologie nejširší veřejnosti i studentům (celkem cca 120 konzultací). Podíleli jsme se na Týdnu dětí s MZM.

V rámci oprav osvětlení ve stálé expozici *Svět nerostů* byla část této expozice vyčištěna a reinstalována.

Oddělení intenzivně spolupracuje s Ústavem geologických věd MU v Brně (analytické práce, konzultace disertačních, diplomových a bakalářských prací, členství v rigorózních komisích, oponentské posudky závěrečných prací, recenzní řízení, projekt GEOBAR ÚGV MU, Brno, apod.), Českou geologickou službou, Národním muzeem v Praze, Slezským muzeem v Opavě a regionálními muzei v celé ČR.

Ve spolupráci s Těžební unií byl připraven a organizován bohatý doprovodný program (poznávání minerálů a hornin, luminiscence minerálů, rýžování zlata) na Setkání firem v těžebním průmyslu včetně exkurze s odborným výkladem o geologii na zříc. hradu Templštejn v září 2020).

V roce 2020 pokračovala stálá spolupráce s městem Jemnicí (Spolek Jamník) na zpřístupňování středověkého dolu v obvodu města a výzkumu některých montanisticky zajímavých lokalit historického dolování v okolí (odborný garant – geologicko-mineralogický dohled nad těmito aktivitami).

Geologicko-paleontologické oddělení

Činnost geologicko-paleontologického oddělení je dlouhodobě zaměřena především na dokumentaci geologických a paleontologických poměrů oblasti Moravy a na vědecké zhodnocování sbírkového fondu oddělení. Vědecko-výzkumná činnost však probíhá v rámci širších paleogeografických souvislostí především evropského teritoria ve spolupráci s mnoha zahraničními institucemi. Rok 2020 byl poznamenán zavedením nouzového stavu a „home office“ pro pracovníky instituce, jejichž důsledkem došlo k určité modifikaci činností oddělení za běžného provozu. Určitým pozitivem v této situaci bylo, že se pracovníci mohli více soustředit na zpracování vědeckých výstupů ze svých výzkumů. Uzavření muzea pro veřejnost zase umožnilo rozsáhlejší úpravy, doplnění exponátů a aktualizaci paleontologické expozice *Zaniklý život na Moravě*. Byla významně přebudována místnost prvohor, kde došlo k rozsáhlé výměně exponátů s cílem co nejvěrněji prezentovat diverzitu života v paleozoiku na Moravě a současně uplatnit nálezy z nejnovějších výzkumů.

Byly zde instalovány atraktivní velkoformátové leštěné vzorky organogenních vápenců z oblasti Moravského krasu. Také místnost druhohor byla doplněna o několik nových exponátů, kde bylo nově instalováno také grafické pozadí k vitrínám. Dále byla dokončena a nainstalována dotyková interaktivní mapa nejvýznamnějších paleontologických lokalit na Moravě. Nově byly graficky zpracovány a nainstalovány geologické mapky napříč celou expozicí pro jednotlivá geologická období. Byly připraveny podklady pro anglickou verzi audiovizuálního průvodce expozicí.

Sbírkotvorná činnost

V rámci terénního výzkumu a vědecko-výzkumné činnosti byl nashromážděn významný paleontologický materiál devonských vápenců z Moravského krasu, spodnopermských tetrapodů z oblasti boskovické brázdy, spodnomiocenních obratlovců z karpatské předhlubně a také bahenní praskliny z polské části permu vnitrosudetské pánve do geologické podsbírkky. Darem byla získána kolekce devonských trilobitů a rostlin z lokality Chabičov. Dále byla zís-

RNDr. Růžena Gregorová, Ph.D., vedoucí oddělení

kána významná kolekce leštěných vápenců s faunou z různých lokalit v Moravském krasu a také fosilních dřev z Moravy a Čech. Velká část zmíněných kolekcí byla vystavena ve stávající paleontologické expozici *Zaniklý život na Moravě*. Pokračoval terénní výzkum lokality fosilních ryb Litenčice a nové lokality spodnobádenských bazálních klastik Kučerov, kde byla objevena v karbonských vápencích nová fauna trilobitů a brachiopodů.

Preparace a konzervace

V rámci dokumentace miocenních lokalit karpatské předhluJanem Knorrem zrestaurována, očištěna a adjustována část obrazů Zdeňka Buriana.

Preparace a konzervace nových přírůstků z terénních výzkumů

1. Rekonstrukce a lepení tetrapodích šlěpěj z oblasti Boskovické brázdy
2. Náročná preparace brachiopodů a trilobitů z valounů bazálních klastik z nové lokality Kučerov.
3. Preparace materiálu s obsahem devonských koryšů z lokality Brno-Hády
4. Laboratorní zpracování sedimentů pro mikropaleontologický výzkum

V rámci péče o sbírky proběhlo čištění a konzervování křídových fosilií z lokality Ždánice a terciérních fosilií z lokality Kroužek u Rousínova. Celkem bylo konzervováno a preparováno 377 ks.

Evidence Demus a CES

Celkem bylo zapsáno 182 inventárních čísel, z toho 343 ks. Jedná se zejména o rozepsané nové přírůstky

z let 2018 až 2020, které představují kolekce korýšů a hlavonožců z různých lokalit moravského devonu (př. č. 5/2019, 6/2019, 7/2019, 8/2020, 9/2020, 13/2020), karbonských rostlin z lokality Zbýšov (př. č. 3/2020), měkkýšů z mořského neogénu Moravy (př. č. 4/2020, 5/2020, 6/2020, 7/2020) a pozůstatky obří želvy ze zaniklé pískovny v Brně - Králově Poli (př. č. 13/2018).

Revize sbírek

Bylo zrevidováno celkem 29 365 ks exemplářů, které spadají pod 100 přírůstkových čísel a 1 137 inventurních čísel.

Výstavní činnost

Jak již je uvedeno v úvodu, Geologicko-paleontologické oddělení provedlo rozsáhlé změny ve stále expozici *Zaniklý život na Moravě*. Z nových výstavních projektů probíhala příprava výstavy *Suiseiki – umění kamenů*. Oddělení zapůjčilo několik exponátů – fosilních stop k výstavě „*Píský známé i neznámé aneb fascinující svět obyčejného písku*“ Muzea města Ústí nad Labem a také se podílelo na mezinárodní výstavě věnované paleoartu *Dinomarkers* v Teylers musem Haarlem v Holandsku.

Badatelské návštěvy

Před karanténními opatřeními proti šíření onemocnění COVID-19 pět badatelských návštěv; z toho 2 tuzemští badatelé a 3 zahraniční badatelé (Polsko).

Výklady a speciální programy

Lektorované prohlídky pro základní školy ve stále expozici *Zaniklý život na Moravě*

Lektorovaná prohlídka ve stále expozici *Zaniklý život na Moravě* k příležitosti akce Setkání učitelů (17. 9. 2020).

Přednášky pro veřejnost a popularizace

Mgr. Jakub Březina prezentoval paleontologické nálezy v pořadu „Dinosaurius ze Slatiny“ v cyklu ČT1 Duchové míst (Týden v Regionech 1. 2. 2020).

Pracovníci oddělení přispěli i do magazínu *M revue*:

Březina, J.: Poklad z třetihorního jezera aneb Za paleontologickým výzkumem do Katalánska. *M revue*, č. 1, 59–63.

Calábková G. – Březina, J.: Zaniklý život na Moravě získal novou podobu. *M revue*, 2020, č. 2, s. 57–58.

Vědecko-výzkumná činnost

Mgr. Jakub Březina

Několikaletý výzkum vnitřní struktury klů třetihorního chobotnatce rodu *Zygodolophodon turicensis* z moravské lokality Czujanova pískovna vyústil v publikaci v mezinárodním odborném periodiku *Historical Biology*. Pokračoval výzkum neogenních obratlovců z území ČR a studium unikátního skeletu mamutida *Zygodolophodon borsoni* z lokality Kaltensundheim v zahraniční spolupráci s Přírodovědeckým muzeem ve Vídni a Univerzitou v Bonnu. Zároveň pokračovalo zhodnocení sbírkového fondu především chobotnatců ze sbírek ústavu *Anthropos*. Podíl na tvorbě mezinárodní databáze fosilních nosorožců (Rhino Resource Center: <http://www.rhinoresourcecenter.com/about/fossil-rhino-database.php>).

Mgr. Gabriela Calábková

Terénním výzkumem byl získán významný a zcela ojedinělý materiál fosilních stop z oblasti boskovické brázdy. Dále probíhalo studium spodopermských šlépějí v Podhoráckém muzeu v Předkláštěří, dokumentace nálezů permokarbonských čtvernožců v NM Praha. Byla navázána spolupráce s ČGS Praha na litostratigrafickém zpracování permských sedimentů boskovické brázdy.

RNDr. Růžena Gregorová PhD.

Ve spolupráci s Ústavem geologických věd MU Brno, Českou geologickou službou, Univerzitou Komenského v Bratislavě a Technickou univerzitou v Liberci byla zpracována fosilní fauna karpátu z lokality Litenčice. Dále pokračuje zpracování žraločí a rybí fauny z brněnských lokalit Zaječí hora a Divišova čtvrť a fosilní fauny z badenských klastik lokality Kučerov.

Výzkum zkamenělin z hlediska jejich historického významu vyústil v interdisciplinární článek „Crapaudine“ (*Scheenstia*) – the jewel of Kings, který identifikuje takzvané ropuší kameny (fosilní rybí zuby) na cášské koruně a přináší tak nové poznatky o této insignii, kterou byl podle historiků v roce 1349 korunován Karel IV. na krále svatého říše římské. Dále pokračoval výzkum zkamenělin (tzv. bufonitů a oculi serpi) z hlediska historie přírodních věd ze sbírek Strahovského kláštera a paleontologického oddělení Přírodovědného muzea ve Vídni.

Ediční činnost

Ve spolupráci s Mineralogicko-petrografickým oddělením byla zajištěna redakce odborného časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae*, ročník 105/2020.

Zahraniční cesty

Terénní výzkum spodnopermských uloženin v polské části vnitrosudetské pánve ve spolupráci s Polish Geological Institute – National Research Institute, (G. Calábková, J. Březina).

Publikační činnost

Gregorová, R., Bohatý, M., Stehlíková, D., Duffin, CH., 2020: “Crapaudine (Scheenstia teeth) – the jewel of Kings”. – *Acta Mus. Moraviae, Sci. Geol.*, 105, 2, 277–294. (with Czech summary).

Gregorová, R., Tomanová Petrová, P., Gilíková, H., Nehyba, S. Brzobohatý, R. Hladilová, Š., Hyžný, M., Zágoršek, K., Kleprlíková, L. (2020). Faunistické společenstvo kroměřížského souvrství na lokalitě Litenčice (karpatská předhlubeň, střední Moravě. – *Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku*, 27, 1–2, 45–53.

Gregorová, R., 2020 Geologická minulost. In: Mitáček, J. Edt: *Vážany, dějiny a život obce.*: 9–21.

Ionuț Grădianu, I. Prikryl, T., Gregorová, R., 2020: Revision of the genera *Vinciguerria* and †*Eovinciguerria* from the Oligocene of Romania (Central Paratethys) – comments to selected characters. – *N. Jb. Geol. Paläont. Abh.* 298/3 (2020), 251–267, Stuttgart.

Březina, J., Ivanov, M., Madzia, D., 2020: Structural pattern in the tusks of the Miocene mammutid *Zygodolophodon turicensis* and its utility in the taxonomy of elephantimorph proboscideans. – *Historical Biology*.

Žraločí zub *Carcharocles megalodon*, lokalita Strháře, Slovensko, sbírky MZM. Foto Růžena Gregorová.

Picavus litencensis, holotyp fosilního rodu datlíčkovitých z lokality Litenčice.

Entomologické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V roce 2020 entomologické oddělení dále rozšiřovalo sbírku drabčíkovitých brouků, zejména z Gruzie a Madagaskaru. Materiál brouků a ploštic z Madagaskaru je ve spolupráci s externími kolegy postupně dále určován s cílem vybudovat v MZM rozsáhlou sbírku z této zoogeograficky zajímavé oblasti. V průběhu roku pokračovalo s externími spolupracovníky třídění vzorků z prosevů pralesní hrabanky z expedic na Madagaskar a vzorků ze střední Evropy, Středomoří a Kavkazu a ve spolupráci s Ing. O. Jakešem uspořádání sbírky motýlů do systematické sbírky. Podobně jsou průběžně determinováni brouci z dalších starších sbírek a současných sběrů a vzniká tak moderní systematická sbírka Coleoptera. V rámci oddělení bylo nově vypreparováno přes 10,000 exemplářů hmyzu z celého světa, převážně ze skupin Auchenorrhyncha, Heteroptera, Coleoptera a Diptera, které byly zařazeny do pomocného materiálu určenému k dalšímu zpracování. Externě bylo vypreparováno kolem 15,000 exemplářů hmyzu, převážně brouků a ploštic. Pokračovalo rovněž třídění a determinace materiálu řádu Hemiptera, na němž se dlouhodobě podílejí naši kurátoři (P. Baňar, I. Malenovský) ve spolupráci s několika zahraničními experty a sbírky MZM tak byly v roce 2020 obohaceny o řadu typových exemplářů.

Celý rok probíhalo ve spolupráci s J. Baštou a J. Kalábem nové uspořádání sbírky střevlíkovitých brouků a ve druhém pololetí ve spolupráci s K. Koukalovou uspořádání sbírky drabčíkovitých brouků. J. Procházka se věnoval třídění a uspořádání sbírky brouků ze skupin Scolytinae a Scarabaeidae a Lucanidae. Díky spolupráci s Výzkumným ústavem Silva Taroucy byla rozšířena sbírka saproxylických brouků o exempláře z kvantitativního sběru do nárazových pastí v NP Šumava, CHKO Jeseníky a ze stromových lapačů v CHKO Beskydy. M. Říha, který v zástupu pracuje už druhým rokem, se zabývá tříděním a determinací materiálu řádu Hymenoptera a jeho slučováním do systematické sbírky.

Knihovna

Knihovna entomologického oddělení ke konci roku 2020 eviduje 58 825 knihovních jednotek

Ing. Jiří Kolibáč, CSc., vedoucí oddělení

a roční přírůstek činil 358 přírůstkových čísel. Separáty, časopisy a monografie byly získány darem, výměnou a nákupem a tyto přírůstky jsou během roku průběžně doplňovány do elektronické databáze publikací. Pokračuje mezinárodní i tuzemská výměna vědeckých publikací – v roce 2020 s 55 výměnnými partnery. Vzhledem k epidemiologické situaci knihovnu využilo k vyhledání entomologické literatury jen 5 registrovaných uživatelů ke studiu na místě. Větší množství žádostí bylo vyřízeno zasláním pdf potřebných článků. V rámci periodické revize knihovny bylo v roce 2020 zrevidováno celkem 208 přírůstkových čísel periodik z celkového počtu 1 237 přírůstkových čísel periodik a 58 825 knihovních jednotek.

Vědeckovýzkumná činnost

P. Baňar se zabývá studiem taxonomie ploštic infrařádu Enicocephalomorpha, čeledí Aradidae, Reduviidae a Plokiophilidae. Během roku publikoval práci popisující novou podčeď ploštic založenou na fosilním nálezů v barmském jantaru. Rovněž se zabývá studiem některých skupin brouků (Staphylinidae, Leiodidae). V průběhu roku 2020 rozpracoval několik taxonomických článků, které budou publikovány v dalších letech.

J. Procházka se zabývá ekologií saproxylických a epigeických brouků. Ve spolupráci s Výzkumným ústavem Silva Taroucy se zaměřuje na společenstva brouků v pralesních porostech Šumavy a Beskyd. V roce 2020 publikoval o šíření druhu *Xylosandrus germanus* ve Střední Evropě a saproxylických broucích v pralesních porostech Stožce (NP Šumava).

I. Malenovský se věnuje taxonomii a faunistice kříšů a mer (řád Hemiptera). V roce 2020 připravoval článek o faunistice skupiny Auchenorrhyncha Česka na základě revize sbírkových fondů MZM a dalších institucí.

J. Kolibáč se věnuje systematice, morfologii, paleontologii a biogeografii brouků nadčeledi Cleroidea a jejich fylogenezi v rámci skupiny Cucujiformia. S ukrajinským kolegou E. Perkovským studoval systematické zařazení druhohorního zástupce Cleroidea z Taimyrského jantaru a jeho aplikace na biogeografii flóry a ekosystém severní Sibíře v Begichevově formaci. Se španělským kolegou D. Perisem publikoval první nález čeledi Lophocateridae v středně křídlovém barmském jantaru. Vedl mezinárodním vědecký tým, který publikoval rozsáhlou práci o subfosilních tichomořských družících Trogossitidae, které vymřely s příchodem člověka do Polynézie, včetně molekulárního datování fylogenetických událostí v Cleroidea po Velkém (triasovém) vymírání a hypotézy o migraci tichomořské fauny.

Prezentace na vědeckých konferencích a seminářích

Vzhledem k domácí i mezinárodní situaci se pracovníci Entomologie neúčastnili kongresů ani vědeckých expedic.

Pedagogická a lektorská činnost

- výuka předmětů „Systematická entomologie - Paraneoptera“ a „Systematic entomology - Hemimetabola“ na FLD České zemědělské university v Praze (P. Baňar)
- výuka předmětů „Taxonomie, fylogenetika a zoologická nomenklatura“, „Informační zdroje v zoologii“, „Terénní cvičení ze zoologie“, „Terénní cvičení z entomologie“, „Speciální botanicko-zoologické cvičení v terénu“, „Úvod do terénní biologie bezobratlých“, vedení bakalářských a doktorských studentů (I. Malenovský v rámci pracovního poměru na Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně)
- výuka předmětu „Terénní cvičení z botaniky a zoologie“, konzultace diplomových prací magisterských studentů (J. Procházka v rámci pracovního poměru na Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně)

Ediční činnost

Zajišťována redakce odborného časopisu Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae (J. Kolibáč) a spolupráce s redakcí časopisů Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae a ZooKeys (I. Malenovský). Editor knihy J. Moravec: *Taxonomic revision of the Neotropical tiger beetle genera of the subtribe Odontocheilina*, vol. 2 (592 str.) nakl. Biosférická rezervace Dolní Morava (J. Kolibáč). Odborná spolupráce s nakladatelstvím Albatros (J. Kolibáč) na popularizačních publikacích *Atlas vyhynulých zvířat* a *Atlas ohrožených zvířat*. Prvně jmenovaný Atlas dostal cenu „Zlatá stuha, Cena za nakladatelský počín 2020“ a mezinárodní ocenění „White Raven 2020“ (200 nejlepších titulů pro mladé čtenáře v 36 jazycích a 56 zemích světa).

Různé

Oddělení tradičně provádělo determinace vzorků hmyzu (nejčastěji skladištních a zemědělských škůdců) a drobné odborné posudky pro veřejnost. Průběžně byly vyhotovovány recenze publikací pro česká i zahraniční odborná periodika, oponentury grantových projektů a oponentury doktorských disertací (P. Baňar, J. Kolibáč, I. Malenovský).

Ukázka Melicharovy sbírky svítek (nahore).
Foto Luboš Dembický.

Zoologické oddělení

Sbírkatvorná činnost

V rámci dlouhodobé koncepce vytváření zoologické sbírky bylo získáno a vypreparováno do této sbírky celkem 109 přírůstků. Současně byla část této sbírky (2 764 sbírkových předmětů, tj. 7,92 %) zrevidována v rámci inventarizace a uložena v depozitářích na Biskupském dvoře a Budišově. Díky spolupráci se zoologickými zahradami bylo získáno 19 ks uhybnulých zvířat k preparaci. Do evidenčního systému DEMUS bylo zapsáno 159 nových položek.

Knihovna

V roce 2020 bylo zapsáno 80 nových přírůstků do knihovny. Počet registrovaných uživatelů je 30. V knihovně zoologického oddělení probíhá průběžně revize knihovního fondu + revize periodik (doplnění čárových kódů do jednotlivých svazků + doplnění a oprava záznamů ve Verbisu). Nadále pokračujeme s výměnami se 40 institucemi.

Vědeckovýzkumná činnost

Pokračování v terénních výzkumech na lokalitě Betlém – odchyt a značkování jedinců želvy bahenní (*Emys orbicularis*) – celkem odchyceno 100 adultních jedinců. Pokračování výzkumného projektu zaměřeného na mokřady jižní Moravy, zvláště na PP Betlém a střední nádrž VDNM.

Zámek Budišov, vstupní místnost do zoologického depozitáře v I. poschodí. Foto Karel Pavlíček.

RNDr. Miroslav Šebela, CSc., vedoucí oddělení

Pokračování ve zpracování historických dat výzkumu koroptve polní z několika lokalit na území ČR. Z těchto dat byly publikovány dva výstupy v podobě článků v IF periodikách – Bird Study a European Journal of Wildlife Research (M. Černý). Práce na publikaci z mapování ptáků města Brna. (M. Černý). V rámci projektu VO dále probíhaly pravidelné odchyty a kroužkování ptáků na lokalitě Tetčické bažiny v katastru obce Omice. Na tento cíl je navázaný i průzkum převážně lesního ptactva v okolí, z něhož byla publikována krátká zpráva v lokálním ornitologickém periodiku Crex (M. Černý). V tomtéž periodiku byla publikována i zpráva z monitoringu ptáků v parku Lužánky (M. Černý).

Výstavní projekty a účast na odborných konferencích se z pandemických důvodů nekonaly.

Pedagogická činnost

Výpomoc při výuce terénního cvičení na PdF Masarykově univerzitě (M. Černý).

Další odborná činnost

Odborný dohled na revitalizačním projektu LZ Židlochovice – Revitalizace Mušovského luhu.

Popularizační a osvětová činnost

Pravidelné exkurze v terénu (studijní plocha Betlém) pro zájemce z řad odborné i laické veřejnosti. Zpracování do tisku (čas. Myslivost 3/2020) dlouholeté sledování silnice D 52 ve vztahu k usmrcovaným živočichům. (M. Šebela).

Odborné výklady ve stálé zoologické expozici. (M. Černý). Konzultace pro veřejnost.

Botanické oddělení

Sbírkotvorná činnost

Botanické oddělení získalo vlastními sběry řadu herbářových položek rostlin a hub. Pracovníci oddělení také pokračovali v zapisování sbírkového fondu do databáze Demus. Celkem bylo zapsáno téměř 15 000 inventárních čísel, čímž databáze dosáhly celkového počtu téměř 242 000 digitalizovaných dokladů.

Knihovna

K datu 31. prosince 2020 evidovala knihovna BO MZM 69 450 knihovních jednotek. Přírůstek v roce 2020 činil 619 knihovních jednotek. Do systému Verbis bylo zavedeno 619 záznamů knih. Celkový počet výpůjček za rok 2020 byl 37 (separáty, časopisy, knihy).

Výzkumná činnost

Tato činnost probíhala v rámci IP DKRVO. Články byly uveřejněny v respektovaných mezinárodních časopisech. Hana Ševčíková popsala se svými spoluautory nové druhy pro vědu *Pluteus keselakii* Ševčíková, P.-A. Moreau & Borovička, *Crinipellis nigrolamellata* Antonín, Fiard, Ševčíková, Dumez & Courtec. a *Geoglossum jirinae* V. Kučera, Ševčíková & Slovák. Vladimír Antonín se spoluautory popsal také jako nové druhy *Gymnopus dryophiloides* Antonín, R. Ryoo & K.H. Ka, *Gymnopus brunneodiscus* Antonín, R. Ryoo & K. H. Ka, *Cantharellus citrinus* Buyck, R. Ryoo & Antonín a *Cantharellus curvatus* Buyck, R. Ryoo & Antonín. Výjimkou je práce V. Antonína na projektu „Taxonomicko-fylogenetický projekt studia hub rozkládajících opad v Korejské republice (Phylogenetic taxonomy of litter decomposing fungi in the Republic of Korea)“. Tento projekt byl uskutečněn ve spolupráci s Národním ústavem lesnických věd v Soulu. Terénní práce byly ukončeny v roce 2017, materiál je nyní zpracováván a společně s korejskými partnery jsou připravovány publikace (viz seznam publikací). V. Antonín a H. Ševčíková pracovali na projektu TAČR „Metodika druhové ochrany hub“ (TITBMZP710) a ve spolupráci s AOPK se podíleli na projektu „Monitoring a mapování vybraných druhů rostlin a živočichů a inventarizace maloplošných zvláště chráněných území v národně významných územích v České republice“ (EIS: CZ.05.4.27/

RNDr. Vladimír Antonín, CSc.
ředitel Přírodovědného muzea MZM,
vedoucí Botanického oddělení.

0.0/0.0/17_078/0005239). V jeho rámci dva roky sledovali mykobiotu vybraných čtyř chráněných území v CHKO Bílé Karpaty. O výsledcích byly vypracovány závěrečné zprávy.

Výstavy

K. Sutorý se podílel na výstavě *Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra*, která proběhla v pavilonu Anthropos od 17. 7. 2020 do 24. 1. 2021.

Plánovaná výstava čerstvých hub byla zrušena kvůli špatné epidemiologické situaci (COVID-19) stejně jako plánovaná spolupráce na akci Lesů ČR.

Osvětová činnost

Podzimní setkání muzejních botaniků proběhlo 10. 11. 2020 netradičně formou videokonference, pořádané ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií ČR. Pokračovala poradenská činnost houbařské poradny (V. Antonín a H. Ševčíková). Během ledna až března se poradna podílela na organizaci pravidelného přednáškového cyklu ČVSM, který předčasně ukončila protiepidemiologická opatření. Proběhl jeden lektorský výklad o herbářích pro studenty vysoké školy. H. Ševčíková přednesla v lednu příspěvek pro Univerzitu třetího věku v MZM. Na počátku července vedla mykologickou vycházku pro veřejnost zaměřenou jak na odborný výklad o nalezených druzích, tak i na problematiku jedlých a jedovatých hub. V době koronavirových restrikcí zhotovila virtuální mykologickou vycházku zaměřenou na jarní houby v okolí Brna a pro její úspěch také další díl o zimních houbách. S. Kubešová

a K. Sutorý připravili dvě virtuální botanické vycházky – Co kvete v lesích okolo Brna, Co kvete v Brně. S. Kubešová vedla Bryologickou exkurzi do údolí potoka Trubiska (3. 10. 2020) a Determinační setkání online – rašeliníky (rod: Sphagnum; 5. 12. 2020) obojí ve spolupráci s Moravskoslezskou pobočkou České botanické společnosti. Pro seniorské skupiny přednesla prezentaci Příroda a mechy Bajkalu (Klub seniorů Tepláren Brno, 16. 1. 2020; Domov pro seniory Santini, Křtiny, 25. 2. 2020). I. Novotný napsal pro virtuální muzeum na webové stránce MZM Ohlédnutí za Chválou sběratelství. V Českém rozhlasu dvakrát vystoupila H. Ševčíková v pořadu Poradna, kde mluvila o aktuálně rostoucích houbách a odpovídala na dotazy veřejnosti. Vystoupila v televizním vysílání ČT3, kde mluvila o jarních houbách. I. Novotný poskytl rozhovor deníku Rovnost o práci botanika v muzeu.

Účast na konferencích a seminářích

H. Ševčíková se podílela na přednášce o *Pluteus cinereofuscus* group prezentované na Severoamerické online konferenci pořádané Mycological Society of America. S. Kubešová se účastnila na dálku (zasláním nahrávky přednášky) konference 90 rokov Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovském Mikuláši (9. 2020, Slovensko), příspěvek – *Lampenflora slovenských jeskyní / Lampenflora in Slovak caves*. K. Sutorý prezentoval krátký příspěvek „*Exotické nálezy rostlin v Brně* na Podzimním setkání muzejních botaniků (11. 2020, online).

Zahraniční cesty

H. Ševčíková navštívila herbář Muséum national d'Histoire naturelle v Paříži, kde revidovala typový materiál zejména rodu *Pluteus*, připravovala vzorky pro molekulární analýzu a se spoluautory řešila nové projekty, zejména projekt zaměřený na taxonomii a nové druhy rodu muchomůrka (*Amanita*).

K. Sutorý ve dnech 1. - 9. 7. a 11. - 19. 8. 2020 sbíral botanický materiál na severovýchodních svazích hory Athos (2 033 m n. m.) na poloostrově Athos a na východním úbočí hory Olympos v Řecku. Pro sbírky dovezl 100 dokladů cévnatých rostlin a mechorostů.

Pedagogická a lektorská činnost

S. Kubešová vyučovala v jarním semestru předmět bryologické praktikum (částečně distančně) a v podzimním předmět determinace mechorostů

pro pokročilé (online) na PřF MU v Brně. V. Antonín je členem Odborného orgánu hodnotitelů – poradního orgánu Rady pro výzkum, vývoj a inovace, členem oborové rady předmětu lesnická fytopatologie a mykologie na Mendelově univerzitě v Brně a konzultantem bakalářské práce na Mendelově univerzitě v Brně. H. Ševčíková přednášela pro Univerzitu třetího věku v MZM. K. Sutorý je členem komise pro státní závěrečné zkoušky v bakalářském studijním programu „Ekologická a evoluční biologie“, oboru systematická biologie a ekologie, komise pro státní rigorózní zkoušky v programu „Ekologická a evoluční biologie“, oboru botanika, na Masarykově univerzitě.

Další publikační činnost

Uvádíme publikace, které nejsou zastoupeny v seznamu výsledků výzkumné aktivity (IP DKRVO) na konci této výroční zprávy:

Abazid, D. a Kubešová, S. 2020: Lampenflora táborského podzemeí. – In: *Ročenka Husitského muzea v Táboře*, 2020, p. 75–78.

Antonín, V. 2020: Houbařská poradna Moravského zemského muzea. – *Veronica* 34(4): 8–11.

Antonín, V., Ďuriška, O., Jančovičová, S. a Tomšovský, M. 2020: *Melanoleuca stepposa* Vacek, una especie olvidada de prados termófilos. – In: Paz Conde, A. a Lavoise, C. (eds.), *Myco-Liebana*, p. 282 (abstrakt), <https://micologiaiberica.org/wp-content/uploads/2020/02/Myco-Liebana-5.pdf>.

Antonín, V., Dvořák, D., Moravec, J. a Ševčíková, H. 2020: Za Aloisem Vágnerem (26. 6. 1939 – 23. 8. 2020). – *Mykologické listy* 147: 87–90.

Kubešová, S. a Tkáčiková, J. 2020: Bryologická exkurze na Starojický kopec. – *Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS* 9: 50–53.

Loizides, M., Ševčíková, H., Rossi, C. a Moreau, P.-A. 2020: Taxonomic challenges posed by the genera *Hydnellum* and *Phellodon* highlighted by two interesting collections on the Atlantic coast of Spain. – In: Paz Conde, A. a Lavoise, C. (eds.), *Myco-Liebana*, p. 81–96, <https://micologiaiberica.org/wp-content/uploads/2020/02/Myco-Liebana-5.pdf>.

Ševčíková, H. 2020: Houby jako od moře. – *Moje Země* 5/2020: 32–33.

Ševčíková, H. 2020: Houby pro zdraví. – *Moje Země* 3/2020: 30–31.

Ševčíková, H. 2020: Hříby a lišky – zdraví prospěšné houby. – *Moje Země* 4/2020: 32–33.

Ševčíková, H. 2020: Znáte krvavé houby? – *Moje Země* 2/2020: 30–31.

Ševčíková, H. a Borovička, J. 2020: Dos nuevos taxones de *Pluteus* sección *Celluloderma*. – In: Paz Conde, A. a Lavoise, C. (eds.), *Myco-Liebana*, p. 283 (abstrakt), <https://micologiaiberica.org/wp-content/uploads/2020/02/Myco-Liebana-5.pdf>.

Ševčíková, H. a Borovička, J. 2020: Two new taxa of *Pluteus* sections *Celluloderma* presented at the Multi-congress in Potes and their comparison with *Pluteus* found during the Multi-congres. – In: Paz Conde, A. a Lavoise, C. (eds.), *Myco-Liebana*, p. 219–230, <https://micologiaiberica.org/wp-content/uploads/2020/02/Myco-Liebana-5.pdf>.

Ediční činnost

Pracovníci oddělení jsou členy redakcí odborných časopisů *Acta Musei Moraviae*, *Scientiae biologicae*, (V. Antonín, K. Sutory), *Bryonora* a bulletinů *Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS* (S. Kubešová), *Czech Mycology* (V. Antonín je šéfredaktorem), *periodik Mykologické listy* (V. Antonín je editorem), *Sydowia*, *Österreichische Zeitschrift für Pilzkunde*, *Rivista di Micologia*, *Časopis Národního muzea* a periodika *Sborník Muzea Vysočiny* (V. Antonín je členem redakční rady). V. Antonín, H. Ševčíková, K. Sutory, S. Kubešová se podíleli na recenzní činnosti v českých i mezinárodních vědeckých časopisech, včetně časopisů impaktovaných, celkově vypracovali 22 recenzních posudků. V. Antonín pracoval na hodnocení návrhu projektu pro slovenskou grantovou agenturu VEGA.

Ostatní odborné aktivity

V. Antonín pracuje jako člen výboru České vědecké společnosti pro mykologii a je členem Evropské mykologické asociace, Britské mykologické společnosti, Německé mykologické společnosti a Slovenské mykologické společnosti. H. Ševčíková je členkou České vědecké společnosti pro mykologii a místopředsedkyně Mykologického klubu Brno. S. Kubešová je členkou Britské bryologické společnosti, předsedkyně Bryologicko-lichenologické sekce a členka výboru Jihomoravské pobočky České botanické společnosti, členka výboru Botanické komise Asociace muzeí a galerií České republiky. I. Novotný je členem České botanické společnosti. K. Sutory je členem České botanické společnosti a členem ICOM (Mezinárodní rada muzeí).

Plodnice houby *Marasmius subtangerinus*, podle kterých Vladimír Antonín popsal v roce 2012 tento druh, Korejská republika. Foto Vladimír Antonín.

Herbářová položka mechu měchýřočepky od Philipa Maximiliana Opize (1787–1858). V současnosti se vzorky mechů nelisují, pouze suší a pak ukládají do papírových obálek.

Uměnovědné muzeum

Oddělení dějin divadla

Vědecko-výzkumná činnost (viz plnění VO)

Úkoly pracoviště

PhDr. Jaroslav Blecha – systematický průzkum, dokumentace a hodnocení přeměn českého loutkového divadla (loutkářské rody, kočovné loutkové divadlo, rodinné a spolkové loutkové divadlo). Dále srovnávací výzkum a mapování českých loutkářských sbírek s důrazem na determinaci původu českých loutek, hledání obecných znaků v přeměnách jejich tvarosloví a technologie.

Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D. – výzkum profesionálního činoherního divadla, zejména projevů souvisejících s českou divadelní avantgardou ve vývojovém kontextu dějin českého divadla.

Mgr. Hana Ocetková – výzkum a dokumentace profesionálního hudebního divadla a baletu. Pokračování ve výzkumu a zpracování archivu souboru brněnského baletu ND Brno.

Dále

Poslední (pátý) rok řešení projektu „Cesta k divadlu. Vývoj metodiky a specifických nástrojů pro uchování, exploataci a zpřístupnění historických divadelních cedulí se zvláštním zřetelem ke sbírkovým fondům Národního muzea v Praze a Moravského zemského muzea v Brně.“ Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016–2022 (NAKI II), spolu s divadelním oddělením NM a Institutem umění-Divadelním ústavem. (Řešitelé za MZM Blecha, Ocetková, Valentová). Odevzdána a schválena závěrečná zpráva. Počítá se s návazností dalšího zpracování cizojazyčných cedulí ve sbírce MZM a Opatství Brno.

Pokračovala digitalizace cedulí německého Městského divadla v Brně z fondu Opatství Staré Brno (Řádu sv. Augustina) z první poloviny 19. století.

V rámci projektu byla realizována virtuální výstava *Račte vstoupit do divadla*.

Pokračovalo řešení interního projektu – restaurování sbírky štočků s divadelní tematikou z první poloviny dvacátého století a padesátých let 20. století (sanace, uložení, identifikace, digitalizace a prezentace sbírky).

PhDr. Jaroslav Blecha, ředitel Uměnovědného muzea MZM, vedoucí Oddělení dějin divadla.

Sbírkotvorná činnost

Přírůstek sbírky Oddělení dějin divadla za rok 2020 činí 6 přírůstkových položek, 1 100 ks předmětů. Předměty byly získány jednak koupí, dále bezúplatně jako dary a vlastním sběrem.

K nejvýznačnějším akvizicím se řadí filmový dokument o Loutkovém divadle Radost Brno.

Pravidelně je pořizován též pomocný materiál jako programy, recenze aj.

Standardně probíhala katalogizace, konzervování a restaurování sbírkových předmětů, a taktéž průběžná revize sbírky (viz statistika NIPOS).

Pokračovala další etapa dlouhodobé reorganizace části sbírkového fondu (F fotografie) a byla prováděna jeho postupná dílčí zpětná elektronická katalogizace – 4 080 ks (H. Ocetková, externě Jiří Stejskal, Štěpánka Veselá).

Vlastní péči o sbírku zajišťovaly 2 konzervátorky-restaurátorky – H. Šedá a O. Piperová Taušová. Mimořádnou aktivitu znamená postupné náročné restaurování loutek ze souboru rodiny Pflégrů a restaurování tiskařských štočků z éry ND Brno.

Publikační činnost

- Blecha, J.: Spolupráce na publikaci *Středoevropská křižovatka. Morava ve 20. století*. Ed. J. Břečka. Brno: MZM, 2019. ISBN 978-80-7028-530-5. (člen autorského kolektivu – příslušné kapitoly o loutkovém divadle na Moravě).
- Blecha, J.: Jaroslav Stanislav Nový zapomenutý marionetář 20. století. In: *Acta Musei Moraviae, Sci. Soc.*, CV: 1, 77–102, 2020.
- Blecha, J.: Divadlo a loutky rodiny Pflegrů ve sbírce Moravského zemského muzea. In: *Acta Musei Moraviae, Sci. Soc.*, CV: 2, 271–295, 2020.
- Valentová, V.: Vliv italské kultury na repertoár Stadt-theater in Brünn. In: *Acta Musei Moraviae, Sci. Soc.*, CV: 1, 63–75, 2020.
- Valentová, V.: Teoretická východiska a pedagogické působení režiséra Petera Scherhaufera. In: *Acta Musei Moraviae, Sci. Soc.*, CV: 1, 103–114, 2020.
- Jochmanová, A.: *Zpřítomnit nepřítomné*. JAMU, Brno, 2020. 91 s. ISBN 978-80-7460-177-4.
- Jochmanová, A.: Spolupráce na publikaci *Středoevropská křižovatka. Morava ve 20. století*. Ed. J. Břečka. Brno: MZM, 2019. ISBN 978-80-7028-530-5. (člen autorského kolektivu – příslušné kapitoly o divadle na Moravě).
- Jochmanová, A.: Píseň strašlivá o Golemovi, kterak chtíčem byl jat. In: *Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou*. Ed. H. Glombová a kol. MZM Brno, 2020, s. 104-105. ISBN 978-80-7028-531-9.

Výstavy

- Račte vstoupit do divadla* (přibližuje výsledky pětiletého grantového projektu NAKI II *Cesta k divadlu*), virtuální verze, viz web MZM <http://racetvstoupit.mzm.cz/>.
- Pokračování přípravy realizace projektu IROP – Palác šlechticů, MZM, *stálá expozice – loutkařské umění a tradiční kultura na Moravě v zrcadle času*.
- Realizace dotace kulturní aktivity: „MZM Brno - virtuální muzeum“.

Přednášky, pedagogická a lektorská činnost

- V. Valentová: *Commedia dell'arte v minulosti i dnes* – U3V JAMU
- V. Valentová: *Kapitoly z dějin divadla I* – FF MU / PS
- V. Valentová: *Kapitoly z dějin divadla II* – FF MU / JS
- A. Jochmanová: *Dějiny českého divadla I* – JAMU / PS

- A. Jochmanová: *Dějiny českého divadla II*. – JAMU / LS
- A. Jochmanová: *České romantické divadlo* – U3V JAMU / PS
- A. Jochmanová: *Divadlo české moderny a avantgardy* – U3V JAMU / PS
- J. Blecha: *František Vitek, řezbář a sochař* – MZM, 9. 1. 2020
- J. Blecha, A. Jochmanová, V. Valentová: Vedení, konzultace a posudky seminárních, bakalářských a diplomových prací studentů divadelní vědy FF MU, DF JAMU, sdružených uměnověd FF MU.

Dobrovolnický program

- S oddělením dějin divadla i nadále spolupracovala dobrovolnice PhDr. Eugenie Dufková, a to na determinaci materiálu v pozůstalosti Ivo Osolsobě.
- Dále pokračovala dobrovolnickou spoluprací Mgr. Eva Jančková, a to na determinaci a uspořádání materiálu z pozůstalosti Mirko Matouška.

Různé

- J. Blecha:
- Odborná spolupráce – expertní posudky a determinace materiálu ve sbírce Muzea loutkářských kultur, konzultace nákupu sbírkových předmětů (Muzeum loutkářských kultur Chrudim, Národní muzeum Praha).
 - Odborná spolupráce s Mgr. Ludvíkem Kavínem na výzkumu archivu Theater Brett Vídeň, Rakousko.
 - Komentovaná prohlídka výstavy *František Vitek – devadesát vůní dřeva*, (7. 1. 2020).
 - Filmový spot o výstavě *Ondřej Sekora – mravenčí a jiné práce* (březen 2020).
 - Filmový spot o doprovodném programu DM ve výstavě *Ondřej Sekora – mravenčí a jiné práce* (červen 2020).
 - Filmový spot o Uměnovědném muzeu (představuje Uměnovědné muzeum MZM, resp. jeho jednotlivá odborná oddělení, přístupný na webových stránkách MZM – <http://www.mzm.cz/aktuality/video-predstaveni-umenovedneho-muzea-mzm/>; https://www.youtube.com/watch?v=_JlcSSfNp5M).
 - Popularizace virtuální výstavy *Račte vstoupit do divadla* (periodika, TV, rozhlas).
 - Průběžná participace na činnosti a projektech Komise pro vědu a výzkum mezinárodní UNIMA (Research Commission).

A. Jochmanová, O. Piperová Taušová:
– Popularizace projektu VaV I. MZM, v. o. „Restaurování sbírky štočků“ na Veletrhu vědy na BVV (červen).

Členství v různých oborových organizacích:

J. Blecha: UNIMA (Union Internationale de la Marionette); člen exekutivy Českého střediska UNIMA, člen mezinárodní komise Research Commission UNIMA, SIBMAS, Teatrologická společnost, Spolek pro vydávání časopisu *Loutkář*, Spolek pro podporu tradic loutkářství.

A. Jochmanová, V. Valentová: Teatrologická společnost, SIBMAS.

J. Blecha je nadále členem mezinárodního týmu, jehož posláním je sledovat a též realizovat povinná záchovná opatření vyplývající z nominálního spisu *Loutkářství na Slovensku a v Čechách* v Reprezentativním seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO.

J. Blecha je členem Vědecké rady Západočeského muzea v Plzni.

Současný depozitář sbírky loutkového divadla.

Oddělení dějin hudby

Vědecko-výzkumná činnost

Výzkumná činnost je zaměřena na hudební historii Moravy se zvláštním zřetelem k životu a dílu Leoše Janáčka. Další výzkum je zaměřen na chrámovou a zámeckou hudbu na Moravě 17. a 18. století a skladatelské odkazy 20. století.

Doc. PhDr. Jiří Zahrádka, Ph.D. – dějiny hudby v Brně 19. a 20. století, opera Národního divadla v Brně, život a dílo Leoše Janáčka (příprava kritických edic skladatele, edice korespondence Leoše Janáčka, publikace o jeho hudebně-dramatické tvorbě).

Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D. – dějiny hudby na Moravě od 2. poloviny 19. století do 21. století, život a dílo Pavla Haase (příprava kritických edic skladatele), život a dílo Vítězslava Nováka, dějiny německých hudebních spolků v Brně

Mgr. Simona Šindlářová – hudba 18. a 19. století, preventivní konzervace, koncepce a příprava muzejně edukativních programů pro klienty pro návštěvníky se specifickými potřebami.

Mgr. Libuše Janáčková, Ph.D. – dějiny Divadla hudby MZM, život a dílo Leoše Janáčka, edice korespondence Leoše Janáčka (mateřská dovolená).

PhDr. František Malý – chrámová hudba, kritické edice památek české a moravské hudby 18. a 19. století, organologie.

Mgr. Michaela Ratolístková – chrámová hudba v Brně na přelomu 17. a 18. století, sbírka z kostela sv. Jakuba v Brně, problematika ediční praxe hudby 18. století (mateřská dovolená).

Mgr. Nikola Illeová – osobnost a dílo Leoše Janáčka, hudebně-edukační problematika (zástup za mateřskou dovolenou).

Mgr. Miroslav Lukeš – chrámová hudba 18. století na Moravě, sbírka kostelního kůru v Kvasicích a Tasově (zástup za mateřskou dovolenou).

Sbírkotvorná činnost a provoz badatelny

Sbírkové akvizice: autograf osmé části Říkadela Leoše Janáčka, pozůstalost varhaníka a sbormistra Milošlava Bučka, 2 basbířidlovky, uskutečněna trvalá zápujčka archivu Vachova sboru moravských učitelek.

Byla zpracována sbírka hudebnin z kůru kostela sv. Petra a Pavla v Tasově, části pozůstalostí pátera Bohumila Pavlů, Viléma Petrželky, Osvalda

Doc. PhDr. Jiří Zahrádka, Ph.D.,
vedoucí Oddělení dějin hudby

Chlubny a Vladimíra Helferta, některá janáčkiana a hudební nástroje.

Studovna ODH MZM zaznamenala vzhledem k nařízením spojeným s pandemií Covid-19 pouze 71 návštěv 32 badatelů českých a 3 badatelů zahraničních (Německo, Rusko, Slovensko), vyřízeno bylo množství žádostí o kopie pro účely publikační. Pracoviště v Jevišovicích navštívilo 28 badatelů. Kurátoři zodpověděli stovky badatelských dotazů a žádostí o rešerše a kopie.

Výstavy a akce pro veřejnost

Pivoda, Ondřej – Zahrádka, Jiří: *200 let od narození skladatele Pavla Křížkovského*, Besední dům, poté Augustiniánské opatství v Brně, únor – listopad.

Zahrádka, Jiří: *The Genesis and Life of Janáček's Opera Káta Kabanová* (ve spolupráci s TIC Brno, Bohemian National Hall Gallery, Czech Centre New York, Metropolitan opera New York), Bohemian National Hall Gallery – České centrum New York, 12. 3. – 31. 12. 2020.

Zahrádka, Jiří: *Monogramista T. D – P.P.S.V. (Zimní událost)*, Památník Leoše Janáčka, 6. 12. 2019 – 8. 3. 2020.

Zahrádka, Jiří: *Dalibor Chatrný. Práce s fotografií*. Památník Leoše Janáčka, 2. 6. – 27. 9. 2020.

Zahrádka, Jiří: *Z druhotvarů*. Památník Leoše Janáčka, 9. 10. – 29. 11. 2020.

Zahrádka, Jiří: *Monogramista T.D – P. P. S. V.* Památník Leoše Janáčka, 6. 12. 2020 – 30. 6. 2021.

Zahrádka, Jiří: *Janáčkův Osud*. Janáčkovovo divadlo v Brně, (28. 9. 2020 - 25. 3. 2021).

Zahrádka, Jiří: Nová stálá expozice v Památníku Leoše Janáčka, 9. 10. 2020 – doposud.

Zahrádka, Jiří: Spolupráce s Národním muzeem v Praze na výstavě *Slavní čeští skladatelé*, Historická budova Národního muzea.

Přednášky, pedagogická a lektorská činnost

J. Zahrádka zajišťoval pravidelnou výuku na Ústavu hudební vědy FF MU (semináře *Život a dílo L. Janáčka*, *Dějiny hudby 19. století*, *Dějiny české hudby III.*, *Kritika a kulturní publicistika*, *Metodologie uměnovědných oborů*, *Diplomový seminář* atd.). Dále přednášel na veřejných přednáškách (Janáčkova filharmonii Ostrava a Konzervatoř Brno).

Publikační činnost mimo VO

Pivoda, Ondřej. Pavel Haas: Smyčcový kvartet č. 2 „Z Opičích hor“: (s bicími nástroji ad libitum): op. 7. Urtext = String quartet No. 2 „From the Monkey mountains“: (with percussion ad libitum) = Streichquartett Nr. 2 „Von den Affenbergen“: (mit Schlagzeug ad libitum). Praha: Bärenreiter Praha, 2020. Bärenreiter Urtext. ISBN 979-0-2601-0885

Pivoda, Ondřej. Helfert, Vladimír. In: Makariusová, Marie, za autorský tým. Biografický slovník českých zemí Hav–Hel. 23. díl. Praha: Academia, 2020.

Pivoda, Ondřej. Předmluva. In: Kovařovic, Karel, Härtelová, Lydie, ed. *Arabeska: Fantasie pro harfu: Arabesque: Fantasy for Harp: 1878*. Praha: Český rozhlas, 2020. EAN: 9790660614952.

Pivoda, Ondřej – Zahrádka, Jiří. Hudba. In: Fasora, Lukáš a Jiří Mališ, ed. *Dějiny Brna. 4, Modernizace města 1790–1918*. Brno: Statutární město Brno, 2020, s. 330-343, 930-944, 27 s. ISBN 978-80-86736-62-4.

Šindlářová, Simona – Selucká, Alena. Klavír Leoše Janáčka, průzkum prostředí a restaurování. In: *Forum pro konzervátory-restaurátory 2020 / Vol. X / No. 1*, S. 25–31. Technické muzeum v Brně, 2020 ISSN (Online) 2571-4384 ISBN (Print) 1805-0050.

J. Zahrádka, Jiří a Šárka Zahrádková. *Auf den Spuren Leoš Janáček's. Ein Führer durch Brünn*. Brno: TIC BRNO, 2020. 161 s. ISBN 978-80-907345-1-7.

Zahrádka, Jiří. *Archiv Leoše Janáčka – zapsaný v registru Paměti světa UNESCO*. In: *Museologica literaria*, Banská Bystrica 2020, s. 137–146. ISBN 978-80-972076-5-6.

Zahrádka, Jiří. *Leoš Janáček: Příhody lišky Bystroušky*. Praha: Bärenreiter Praha, 2020. 481 s. Sou-

Z druhotvarů.
Památník Leoše
Janáčka.

Monogramista T.D. – P.P.S.V.
Památník Leoše Janáčka.

borné kritické vydání děl Leoše Janáčka, řada A, svazek 8. ISBN 978-80-88313-12-0.

Zahrádka, Jiří a Šárka Zahrádková. Mářina kuchařka. Recepty. Kronika našeho života. Zapsala Marie Stejskalová, hospodyně v rodině Leoše Janáčka. Brno: TIC BRNO. Moravské zemské muzeum, 2020. 268 s. ISBN 978-80-88313-12-0.

Další

Ve spolupráci s Nadací Leoše Janáčka a Ústavem hudební vědy Masarykovy univerzity pokračovala digitalizace Janáčkovy archivu (notové rukopisy, programy, celkem 5000 snímků).

Spolupráce Oddělení dějin hudby s Metodickým centrem konzervace při Technickém muzeu (Památník Leoše Janáčka, následně depositáře) ohledně klimatu ve výstavních a sbírkových prostorech (S. Šindlářová).

Spolupráce s Mezinárodním festivalem Janáček Brno 2020 (J. Zahrádka).

Oddělení dějin literatury

Vědecko-výzkumná činnost

Výzkumná činnost je zaměřena na vývoj české literatury od nejstarší doby do současnosti se zvláštním zaměřením na teritorium historické Moravy. Další výzkum se soustřeďuje na vývoj domácího komiksu a jeho vazby na literaturu, ilustraci a karikaturu.

Zaměření pracovníků oddělení:

- PhDr. Eleonora Jeřábková, PhD.: literatura 19. až 21. století, česko-německé literární kontakty, osobnost a dílo Marie von Ebner-Eschenbach.
- Mgr. Hana Krafllová: literatura 19. až 21. století, žurnalistika první Československé republiky, osobnost a dílo Rudolfa Těsnohlídka.
- Ing. arch. Tomáš Prokůpek: komiks a ilustrace 19. až 21. století, osobnost a dílo Ondřeje Sekory.
- PhDr. František Schildberger, Ph.D.: literatura 19. až 21. století, versologie, genologie.

Sbírkotvorná činnost a provoz badatelny

- Jeřábková, Eleonora: spolupráce na badatelské činnosti studentů Kabinetu informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity za účelem vytvoření bakalářských a magisterských prací, spojená též s jejich obhajobou.
- Jeřábková, Eleonora: revize podsbírký ODL a práce na fondu Pavla Kohouta.
- Krafllová, Hana: revize podsbírký ODL a práce na fondu Rudolfa Těsnohlídka.
- Prokůpek, Tomáš: revize podsbírký ODL a práce na fondu Ondřeje Sekory.
- Schildberger, František: revize podsbírký ODL a práce na fondu Oty Filipa.

Publikační činnost

Monografie:

- Jeřábková, Eleonora – Krafllová, Hana (členky autorského týmu, ed. Břečka, Jan): *Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století. Průvodce expozicí Moravského zemského muzea*. Moravské zemské muzeum, Brno 2019, 341 s.
- Schildberger, František. *Podoby české literární reportáže*. Masarykova univerzita, Brno, edice Spisy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, č. 502, 215 s.

Ing. arch. Tomáš Prokůpek,
vedoucí Oddělení dějin literatury.

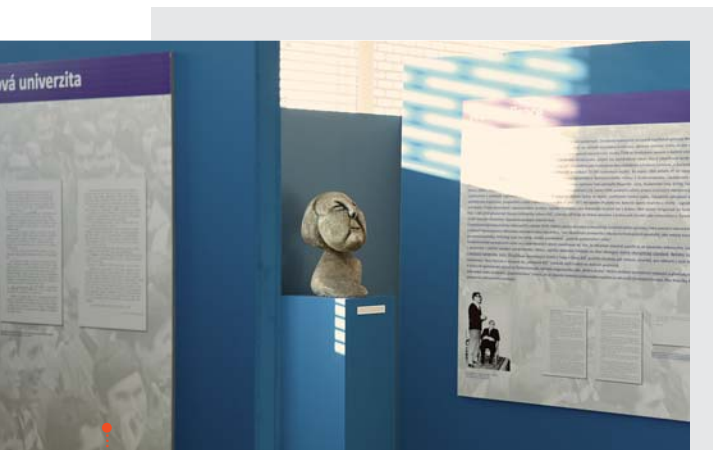
Dílčí studie:

- Jeřábková, Eleonora: „*Milý Pavle, milý Jiří. Z korespondence Pavla Kohouta a Jiřího Gruši.*“ In: *Acta Musei Moraviae, Sci. soc.* 105, 2020, č. 1, s. 131–141.
- Krafllová, Hana: „*Rudolf Těsnohlídka a jeho korespondence II.*“ In: *Acta Musei Moraviae, Sci. soc.* 105, 2020, č. 1, s. 115–129.
- Prokůpek, Tomáš: „*Hnát a Patrčka, první mediální hvězdy z dílny Ondřeje Sekory.*“ In: *Acta Musei Moraviae, Sci. soc.* 105, 2020, č. 2, s. 297–313.
- Prokůpek, Tomáš: „*Karel Klíč / Karl Klietsch – zwischen Mythos und Vergessen.*“ In: Sackman, Eckart (ed.): *Deutsche Comicsforschung 2021, Comic+*, Leipzig 2020, s. 14–29.
- Prokůpek, Tomáš: „*Ondřej Sekora a boj se škůdci přírody.*“ In: *Fůd* 6, 2002, č. 7, s. 66–70.

Popularizační texty:

- Krafllová, Hana: „*Dánské střípky neboli Okamžiky na severu.*“ In: *M revue* 7, 2020, č. 1, s. 68–74.
- Krafllová, Hana: „*Několik poznámek k Lišce Bystroušce.*“ In: Štipl, Luděk – Činčara, Roman – Heidenreichová, Hana: *Liška Bystrouška. Sto let od zrodu legendy*, Veduta, České Budějovice 2020, s. 229–233.
- Krafllová, Hana: „*V Těsnohlídkově Čáslavi.*“ In: *Bílovický zpravodaj* 28, 2020, č. 4, s. 18.
- Krafllová, Hana: „*Vyjďte si na procházku Brnem s Jiřím Mahenem.*“ In: *M revue* 7, 2020, s. 53–54.
- Krafllová, Hana: textové a obrazové podklady pro Getting, Peter: „*Zotali ich, aby pomohli sirotám.*“

- Stromy na námestiach sú v skutočnosti pokračovaním prvorepublikovej akcie*“. In: Denník SME 28, 19. 12. 2020, č. 294, Magazin Víkend, s. 2–3.
- Kraflová, Hana – Veselá, Jiřina: „*Mahen. Mahen? Mahen!*“. In: Muzejní noviny 2, 2020, č. 1, s. 2.
 - Prokůpek, Tomáš: „*Dziwny przypadek Octobriany*“. In: Zeszyty komiksowe 22, 2020, č. 1, s. 80–93.
 - Prokůpek, Tomáš: „*Je to pták? Je to letadlo? Je to americký nadčlověk? Jak se superhrdinové zabydlovali v české kotlině*“. In: AARGH! 20, 2020, s. 98–107.
 - Prokůpek, Tomáš: „*Vzkvétá český komiks?*“ In: AARGH! 20, 2020, s. 25–33.
 - Prokůpek, Tomáš: spolupráce na přípravě pořadu Raimbault, Anaïs: „*Les bandes dessinées tchèques incontournables*“, Radio Prague International, 20. 5. 2020. (https://francais.radio.cz/les-bandes-dessinees-tcheques-incontournables-8099937?fbclid=IwAR3fAP_7t6AQfYUwr9cbvLwDwTb1PzB_g1XoofW1KxktjHl2ubLjwS9HXs0).
 - Schildberger, František – Kraflová, Hana: „*Malíř Vítězslav Nezval*“. In: M revue 7, 2020, č. 2, s. 82.

Stálá expozice Corpus litterarum (Stopy písemnictví nejen v moravských dějinách), přizemí Domu Jiřího Gruši.

Výstavy

- Prokůpek, Tomáš: *Tady a ted’ – současný český komiks* (společně s Pavlem Kořínkem, AV ČR). České centrum, Brusel, Belgie, 10.–13. 9. 2020.
- Prokůpek, Tomáš: *Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce*. MZM, Dietrichsteinský palác, 18. 12. 2019–3. 1. 2021.

Přednášky

- Jeřábková, Eleonora: *Marie von Ebner-Eschenbach*. Festival Meeting Point Brno, 13. 9. 2020.
- Kraflová, Hana: *Česká literatura počátku 20. století: generace, která neexistovala?* Univerzita třetího věku MUNI, FSS, 13. 11. 2020.

Pořady, akce

- Blecha, Jaroslav – Prokůpek, Tomáš: *Virtuální procházka výstavou Ondřej Sekora, mravenčí a jiné práce* (www.youtube.com/watch?v=AvXsRBxCP_g), 29. 4. 2020.
- Kraflová, Hana: Vystoupení na křtu knihy Liška Bystrouška. Sto let od zrodu legendy, Loštice, 22. 8. 2020.
- Kraflová, Hana: Setkání učitelů v MZM – prezentace expozic ODL a připravovaného pracovního listu expozice Corpus litterarum. Dietrichsteinský palác, 17. 9. 2020.

Vystoupení v médiích

- Prokůpek, Tomáš: rozhovor o výstavě a monografii Ondřeje Sekory pro Rádio Proglas, 18. 2. 2020 (www.proglas.cz/program/detail-poradu/2020-02-18-16-00-00/).
- Prokůpek, Tomáš: „Tuzemský komiks si vede dobře a do budoucna hledím s mírným optimismem“, rozhovor pro časopis *Duha* 34, 2020, č. 1, s. 53–55.
- Prokůpek, Tomáš: vystoupení v literární revue *Třistatřicetři*, Česká televize, 21. 10. 2020 (www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096008034-tristatricettri/220562254200007/?fbclid=IwAR3JytMLDl67Jw0U_LYvFORu1aTA4ZcgctIPzSNnR-Fyk6t2StElTn-aK4pM#shadowContent).

Různé

- Kraflová, Hana: jednatelka Společnosti Jiřího Mahena.
- Prokůpek, Tomáš: účast v porotě Ceny Rikiho Sepa 2020, Literárne informačné centrum, Slovensko.

Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ)

Sbírkotvorná činnost

Probíhalo zpracovávání, katalogizování a digitalizování následujících fondů:

- Jiří Gruša
- Milan Jelínek
- Pavel Kohout
- Josef Kroupa
- Jan Šimsa
- Jan Tesař
- Vzdělávací nadace Jana Husa

Zároveň došlo k plánovanému rozšíření fondu Pavla Kohouta a Jeleny Mašinové a k akvizici fondu Vladimíra Jochmanna.

Expozice / dlouhodobé výstavy

„Ludvík Kundera – Hora dění“, Dům Jiřího Gruši, dlouhodobá výstava.

„Normalizaci navzdory“, Dům Jiřího Gruši, expozice.

„Šťastný bezdomovec – Evropan a světoobčan Jiří Gruša / Glücklich heimatlos – Europäer und Weltbürger Jiří Gruša“, Dům Jiřího Gruši, dlouhodobá výstava

Krátkodobé výstavy

„Říkáme jí sametová“, Dietrichsteinský palác, 13. 11. 2019 – 5. 1. 2020.

„Železná opona 1948–1989“, Technické muzeum v Brně, 12. 11. 2019 – 3. 5. 2020.

Odborné studie

Petra Pichlová: Britská podpora brněnského disentu v 80. letech 20. století. *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales* 105, 2020, č. 2, s. 321–354.

Další aktivity:

Na počátku roku se uskutečňoval interaktivní výukový program při expozici „Normalizaci navzdory“ pro základní a střední školy s využitím pracovních listů.

V průběhu celého roku se zaměstnanci oddělení podíleli na prezentační činnosti na stránkách

Mgr. Demeter Malaťák, M.A.,
vedoucí ODKAZ.

muzea, spolupracovali s médii, odpovídali na online dotazy badatelů, psali odborné recenze.

Probíhala koncepční a textová příprava propagačního videospotu zaměřeného na prezentaci Uměno- vědného muzea MZM a jeho jednotlivých pracovišť.

V době opětovného otevření muzea veřejnosti oddělení organizovalo přípravu a chod celomuzejní centrální badatelný.

V závěru roku se oddělení podílelo na administraci speciálního dotačního programu COVID – Kultura, který připravilo Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Ministerstvem kultury za účelem pomoci podnikatelským subjektům a OSVČ z oblasti kultury, jež byly omezeny v podnikatelské činnosti v souvislosti s negativními dopady mimořádných opatření.

Expozice Normalizaci navzdory přibližuje vývoj Československa v letech 1968–1989.

Úsek náměstkyně generálního
ředitele pro vnější záležitosti

Oddělení komunikace a marketingu

Oddělení komunikace a marketingu plní následující činnosti

- Informuje o činnosti muzea, pořádá tiskové konference
- Zajišťuje marketingovou podporu projektů muzea
- Organizuje doprovodné akce, přednášky, exkurze a vernisáže
- Dohlíží na jednotnost propagace značky a dodržování vizuálu organizace
- Zajišťuje grafické práce pro činnost muzea
- Spolupracuje s ostatními kulturními, vědeckými a vzdělávacími institucemi
- Hledá možnosti spolupráce se subjekty cestovního ruchu
- Zajišťuje a prodává propagační a upomínkové předměty
- Usiluje o získání sponzorských prostředků, darů, dotací a grantů pro muzeum
- Organizuje cizojazyčné komentované prohlídky
- Zpracovává fotodokumentaci muzejní činnosti
- Zajišťuje pronájem konferenčních a přednáškových prostor.

Činnost oddělení v roce 2020

- Organizace a propagace vernisáží a doprovodných akcí (přednášek, exkurzí, koncertů, promítání filmů aj.)
- Propagace výstav
- Propagace stálých expozic a významných sbírkových předmětů
- Organizace tiskových konferencí, spolupráce s médii
- Založení projektu virtuálního muzea
- Správa, aktualizace, plnění webových stránek muzea
- Průběžná správa a aktualizace responzivního webu pro chytrá zařízení (přizpůsobení webových stránek www.mzm.cz pro mobilní telefony a tablety)
- Zveřejnění charakteristiky jednotlivých nabízených programů pro děti, mládež, školy, zájmové skupiny
- Spolupráce se školami a školskými zařízeními
- Spolupráce s organizacemi pro handicapované občany

RNDr. Barbora Javorová, náměstkyně generálního ředitele pro vnější záležitosti, vedoucí Oddělení komunikace a marketingu

- Vypracovávání podkladů pro získávání dotací a grantů k výstavám a dalším činnostem
- Vyhledávání dotačních programů
- Vyhledávání sponzorů a donátorů, spolupráce s nimi
- Příprava žádostí o záštity k významným projektům muzea
- Spolupráce s ostatními kulturními institucemi
- Správa facebookových stránek MZM, umístění spotů na YouTube, zveřejňování fotografií z vernisáží, výstav a akcí na instagramovém účtu muzea
- Komunikace aktualit ze života muzea na sociálních sítích
- Další podpůrné facebookové prezentace:
<http://facebook.com/detivmzm>
<http://facebook.com/pavilon.anthropos>
<http://facebook.com/mendelianum>
<http://facebook.com/Památník-Leoše-Janáčka-Leoš-Janáček-Memorial-288353857830>
- Provozování e-shopu (publikace a dárkové předměty, rozšiřování sortimentu)
- Zajišťování propagačních předmětů pro muzejní prodejny
- Návrhy a zajištění výroby nových propagačních předmětů

- Aktualizace a tvorba nových informačních letáků MZM
- Spoluvytváření přátelského prostředí v muzeu
- Zpracovávání monitoringu médií
- Zpracovávání fotodokumentace i video-dokumentace muzejní činnosti
- Tvorba a distribuce časopisu M revue
- Tvorba a distribuce Muzejních novin
- Organizace lektorských výkladů v expozicích a výstavách pro nejširší veřejnost
- Správa aplikací ke stažení do chytrých zařízení (telefonů, tabletů) z Google Play a Apple Store
Středoevropská křižovatka – Morava ve 20. století
<http://historiemoravy.mzm.cz/> a <http://bit.ly/apple-toulky-aplikace>
Toulky přírodou Moravy: 3076 stažení (Google Play, Android OS): <http://play.google.com/store/apps/details?id=cz.triobo.reader.android.prirodamzm>
(AppStore, iOS): <http://itunes.apple.com/cz/app/toulky-p%C5%99%C3%ADrodou-moravy-moravsk%C3%A9-zemsk%C3%A9-muzeum/id1221302102>
Mendelianum – atraktivní svět genetiky: 7981 stažení (App-Store, iOS): <http://itunes.apple.com/us/app/mendelianumatraktivni-svet/id952812196>
(Google Play, Android OS): <http://play.google.com/store/apps/details?id=cz.triobo.reader.android.mendelianum>
Leoš Janáček a Brno: 346 stažení (AppStore, iOS): <http://itunes.apple.com/us/app/official-southmoravia-portal/id879180957>
(Google Play, Android OS): <http://play.google.com/store/apps/details?id=cz.triobo.reader.android.southmoravia>

Fundraising

- Budování pověsti muzea jako přátelské a otevřené instituce, důraz na roli správce a strážce národního pokladu, vize spojení minulosti s budoucností
- Motivace k dárcovství, stanovení nových pravidel pro donátory (vytváření osobního přístupu k dárčům, motivace, protihodnoty, spojení se slovnou paměťovou institucí), vytváření vstřícných podmínek pro dárcy a donátory
- Příprava projektu Klub přátel MZM – zahájení projektu z důvodu pandemie přesunuto do roku 2021
- Snaha o prezentaci muzea na neočekávaných místech, v neočekávaných souvislostech a prostředích,

- která umožní oslovit širší skupiny obyvatel (cestující dálkovou a oblastní dopravou, obchodní galerie, hotely, společenská a kulturní zařízení, ad.),
- Využívání muzejních objektů a prostor ke konání jiných zajímavých akcí (Divadelní léto v Biskupském dvoře, Napoleon v Brně v Biskupském dvoře, koncerty a doprovodné akce na zámcích – Moravec, Jevišovice, Budišov)
- Pronájem konferenčních a přednáškových prostor firmám a organizacím spojený s nabídkou prohlídek expozic
- Nabídka zajímavých suvenýrů s motivy muzea či výstavními exponáty
- Účast na projektech, které do instituce přivedou jiné návštěvníky (Festival vědy, spolupřádání výstavy Tajemná Indonésie s cestovatelem Švaříčkem, účast na veletrhu Go a Region-tour, knižní veletrhy)
- Prezentace muzea v zahraničí (veletrhy, putovní výstavy)

Působení muzea na veřejnost

- Dohled nad užíváním značky
- Spolupráce s organizacemi podnikajícími v cestovním ruchu na propagaci muzea – uzavřená spolupráce s Centrálou cestovního ruchu Jižní Moravy – dva objekty jsou TOP výletním cílem Jižní Moravy (Dietrichsteinský palác a Pavilon Anthropos), spolupráce s TIC, hotely
- Oslovení všech věkových kategorií cílenými nabídkami
- Projekt Škola v muzeu
- Programy pro školy – mateřské a základní školy 1. stupně, základní školy 2. stupně, střední školy a gymnázia
- Zapojování studentů do života muzea – odborné stáže, spolupráce na absolventských pracích
- Spolupráce s Masarykovou univerzitou při realizaci studia Univerzity třetího věku v roce 2020 mimořádně v on-line prostředí, cyklus přednášek odborných pracovníků MZM
- Organizace Dne seniorů
- komentované prohlídky pro cizince v rámci projektu Czech-in. (prohlídky v angličtině, ruštině, vietnamštině.)
- Účast na veletrhu cestovního ruchu GO a Region-tour
- Účast na veletrhu Památky – muzea – řemesla
- Účast v projektu Festival vědy
- Účast na knižním veletrhu Svět knihy

- Zapojení do projektu Brno pas
- Vydávání časopisu M revue, který představuje obrazovou a popularizační formou činnost muzea, vydána dvě řádná čísla časopisu
- Vydávání Muzejních novin, v roce 2020 vyšlo jedno číslo on-line (v době jarní uzávěry), podzimní číslo – masová distribuce

Důležitá čísla

Web a sociální sítě MZM

- Muzejní web www.mzm.cz měl v roce 2020 celkem 122 981 návštěv a celkem 410 095 zobrazených stránek. Průměrná doba trvání jedné návštěvy je 00:02:34. Nejoblíbenější je web pro věkovou skupinu 25–34 let.
- MZM provozuje i další weby: <http://www.mendelianum.cz> (30 tisíc zobrazení), <http://www.muzeoedu.cz> (3455 zobrazených stránek) a <http://www.mcmp.cz>. (13002 zobrazení).
- Komunikace prostřednictvím direct mailingu: Adresář pro Newsletter obsahuje celkem 3 812 e-mailových adres, jedná se o jednotlivce, učitele a ředitele škol, seniorské skupiny).
- Možnost elektronického listování časopisem M revue na ISSUU: Všechna vydání M revue mají za sledované období celkem 36 460 zobrazení.
- Facebook MZM (<http://facebook.com/MZM1817>) Celkový počet sledujících k 31. 12. 2020 – 4095 (tj roční nárůst o 506). Dle věku je nejsilnější skupina 25–34 let.
Dle pohlaví jasně převažují ženy: 63,8 % ženy a 30,9 % muži.
- Instagram MZM <http://instagram.com/MZM1817/> nyní sleduje 1194 sledujících.

Návštěvnost 2020

Dietrichsteinský palác	14 313
Biskupský dvůr	6 093
Palác šlechtičen	0
Pavilon Anthropos	17 792
Památník Leoše Janáčka	523
Dům Jiřího Gruši	53
Památník Bible kralické	1 789
Starý zámek v Jevišovicích	3 609
Zámek Budišov	3 006
Centrum slovanské archeologie	27
Botanické oddělení	256
Doprovodné akce	698
Vernisáže	692

Konference a semináře	220
Přednášky	678
Houbařská poradna	206
Univerzita třetího věku (mimo MZM, online)	0
Celkem návštěvnost	2 494

Divadelní léto v Biskupském dvoře	14 400
Pronájmy	1440
Celkem	18 334

Vernisáže výstav

- Jako růže. Móda zrcadlem doby (23. 1. 2020)
- Řády a vyznamenání Španělska – sbírka Josefa L. Hrdého (18. 2. 2020)
- Sousedé na talíři, St. Pölten, (10. 3. 2020)
- Slavnostní odhalení restaurované tapiserie Hostina bohů (28. 5. 2020)
- Dalibor Chatrný. Práce s fotografií (bez oficiální vernisáže, od 2. 6. 2020)
- Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra (16. 7. 2020)
- Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou (3. 9. 2020)
- Z druhotvarů + otevření nové expozice v Památníku Leoše Janáčka (8. 10. 2020)
- Monogramista T.D – P. P. S. V. (online, 5. 12. 2020)
- Tváří v tvář. Aristokratický portrét v baroku (online, 8. 12. 2020)

Výstavy otevřené dříve, ukončené roku 2020

- Okouzlení Afrikou (1. 5. 2019 – 29. 2. 2020)
- František Vitek – devadesát vůní dřeva (23. 10. 2019 – 12. 1. 2020)
- Říkáme jí sametová (13. 11. 2019 – 5. 1. 2020)
- Monogramista T. D – P.P.S.V. (Zimní událost) (6. 12. 2019 – 8. 3. 2020)

Tiskové konference (TK) a tiskové zprávy (TZ)

- TZ (17. 1. 2020) Jarní prázdniny v Moravském zemském muzeu (18.–21. 2. 2020)
- TZ (23. 1. 2020) Zajímavé přírůstky do sbírek MZM
- TK a TZ (23. 1. 2020) Jako růže: Dietrichsteinský palác MZM ukáže módu přelomu 19. a 20. století zrcadlem doby
- TZ (31. 1. 2020) Ať žije groteska! Doprovodný program pro rodiny s dětmi
- TZ (31. 1. 2020) Návštěva držitele Nobelovy ceny za fyziologii a lékařství Paula Nurse

- TK a TZ (13. 2. 2020) Výpravná monografie představí celoživotní „mravenci práci“ Ondřeje Sekory
- TK a TZ (13. 2. 2020) Kmotrem publikace Okouzlení Afrikou bude Jaroslav Róna
- TZ (17. 2. 2020) Pes – přítel člověka. Nové výsledky výzkumu časně domestikace psů
- TK a TZ (18. 2. 2020) Záchranný archeologický výzkum ve Starém Městě (okr. Uherské Hradiště) v lokalitě „Na Valách“ jihovýchodně od památníku Velké Moravy
- TK a TZ (18. 2. 2020) V Biskupském dvoře jsou k vidění vzácné španělské řády a medaile
- TK a TZ (4. 3. 2020) Výstava Sousedé na talíři putuje k sousedům do St. Pöltenu
- TK a TZ (4. 3. 2020) Mendel Day 2020
- TK a TZ (12. 3. 2020) „Dílo mi z pera proudivo jako krásná řeka Volha.“ Zrození a život Janáčkovy opery Káťa Kabanová
- TZ (27. 3. 2020) Pomozte nám psát historii!
- TZ (12. 5. 2020) Moravské zemské muzeum otevřeno!
- TZ (26. 5. 2020) Monumentální tapiserie Hostina bohů rozšíří nabídku na Starém zámku v Jevišovicích
- TZ (2. 6. 2020) Odhalení pamětní desky Karlu Valochovi v jeskyni Kůlna
- TZ (11. 6. 2020) Tvůrčí dílna Staň se módním návrhářem / workshop Klobouky, kloboučky, čepce, čepčky, sítky
- TZ (11. 6. 2020) Oslavme společně Den otců / Výtvárné hrátky s obrázky Ondřeje Sekory
- TZ (11. 6. 2020) Škola v muzeu / Setkání učitelů v MZM
- TZ (1. 7. 2020) Moravské zemské muzeum příjemní léto zdravotníkům i policistům
- TZ (16. 7. 2020) Moravské zemské muzeum příjemní léto zdravotníkům, policistům i hasičům
- TZ (16. 7. 2020) Moravské zemské muzeum přichází s úpravou otevírací doby
- TK a TZ (16. 7. 2020) Výstava Čas rytířů dalekých moří představí výjimečného sběratele, mecenáše a cestovatele Jindřicha Vávru
- TZ (5. 8. 2020) Moravské zemské muzeum vystavuje v tramvaji
- TK a TZ (3. 9. 2020) Do Brna široká cesta. Kraťácké písně se světskou tematikou
- TZ (3. 9. 2020) Tajemství kostí a tiskařských štočků – na Festivalu vědy MZM nechá děti nahlédnout do vědecké práce svých odborných oddělení

- TZ (3. 9. 2020) 710 let od první písemné zmínky o Kralicích i 350 let od úmrtí J. A. Komenského (1670) připomene Den tiskařů v Kralicích
- TZ (8. 10. 2020) MZM zve na oslavu Mezinárodního dne archeologie
- TZ (2. 12. 2020) MZM otevírá ve středu 9. prosince veřejnosti své výstavní prostory v Brně
- TZ (8. 12. 2020) Tváří v tvář osobnostem baroka

Konference a semináře

- Zasedání odborných pracovníků – etnologů JMK (únor)
- Mendel Day 2020 (8. 3. 2020)
- Konference neolitu a eneolitu (10. 9. 2020)
- Tradiční Setkání učitelů v Dietrichsteinském paláci (17. 9. 2020)
- Zlatý mamut – předávání cen (21. 9. 2020)
- Podzimní setkání muzejních botaniků (online, 10. 11. 2020)
- Botanické determinační setkání – rašeliníky (online, 5. 12. 2020)
- Dva semináře MCMP pro studijní ročníky 2019/20 a 2020/21

Přednášky

- Rozpad rakúsko-uhorskej meny a počiatky menovej samostatnosti nástupníckych štátov (1918–1920) (2. 1. 2020)
- Arábie trochu jinak – Omán (9. 1. 2020)
- Zajímavé nálezy z Orlických hor (14. 1. 2020)
- Příroda a mechy Bajkalu (16. 1. 2020)
- Ptáci v zemědělské krajině (23. 1. 2020)
- Tvrdohouby pro mírně pokročilé (28. 1. 2020)
- Principy krajinné kompozice (6. 2. 2020)
- Pohanství a křesťanství aneb Na cestě od Peruna ke Kristovi (6. 2. 2020)
- Expozice medailérské tvorby J. T. Fischera v JMM ve Znojmě (6. 2. 2020)
- Vzácné houby Žďárských vrchů (11. 2. 2020)
- Historie a fauna jeskyní Moravského krasu (20. 2. 2020)
- Zajímavé houby pralesů Slovenska (25. 2. 2020)
- Houby Vsetínska (10. 3. 2020)
- Divadlo a hudba v baroku (13. 7. 2020)
- Dva významné mincovní nálezy z Blanska ze 13. století (3. 9. 2020)
- Archeologie holokaustu a výzkum tábora v Letech (2016–2019) (7. 9. 2020)
- Od ornamentu k jednoduchosti. Móda mezi lety 1880–1928 (9. 9. 2020)

Běh pro paměť národa.

Události roku 2020

Celý měsíc srpen 2020 jezdila Brnem muzejní tramvaj MZM.

Festival vědy.

- Poklad mincí z doby třicetileté války z Horních Rápotic (1. 10. 2020)

Doprovodné akce pro veřejnost

- Projekce dokumentu Expedice Rembaranka 1969 (8. 1. 2020)
- Ať žije groteska! Doprovodný program pro rodiny s dětmi (8. 2. 2020)
- Představení monografie Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce v Pavilonu Anthropos (13. 2. 2020)
- Křest publikace Okouzlení Afrikou v Pavilonu Anthropos (13. 2. 2020)
- Jarní prázdniny s MZM (18.–21. 2. 2020)
- Prohlídka Pavilonu Anthropos s odborným výkladem (5. 3. 2020)
- Mendel Day 2020 (8. 3. 2020)
- Slavnostní odhalení pamětní desky doc. Valocha (11. 6. 2020)
- Tvůrčí dílna pro děti Staň se módním návrhářem (13. 6. 2020)
- Komentované prohlídky nových výstav v angličtině (15. 6. 2020)
- Workshop Klobouky, kloboučky, čepce, čepečky, sítky (17.–18. 6. 2020)
- Den otců / Výtvarné hrátky s obrázky Ondřeje Sekory 20. 6. 2020)
- Komentovaná prohlídka výstavy Dalibora Chatrného (25. 6. 2020)
- Komentované prohlídky nových výstav ve vietnamštině a v ruštině (29. 6. 2020)
- Mykologická vycházka (3. 7. 2020)
- Týden dětí s Moravským zemským muzeem (13.–17. 7. 2020 a 24.–28. 8. 2020)
- Letní kino na zámku Moravec (7.–8. 8. 2020)
- Loutnový koncert na Starém zámku v Jevišovicích (9. 9. 2020)
- Závěrečná komentovaná prohlídka výstavy Jako růže. Móda zrcadlem doby (16. 9. 2020)
- Den seniorů v Moravském zemském muzeu (1. 10. 2020)
- Bryologická exkurze do údolí potoka Trubiska (3. 10. 2020)

Akce mimo MZM

- MZM na Veletrhu REGIONTOUR (16.–19. 1. 2020)
- Výstava Sousedé na talíři, St. Pölten, Rakousko (10.–27. 3. 2020)
- Veligrad 2020: Velkomoravský festival (8.–9. 8. 2020)

- Workshop k výstavě Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce v rámci opery ND Brno Ferda Mravenec (23. 8. 2020)
- MZM na Festivalu vědy: Tajemství kosterních pozůstatků a tiskařských štočků (4. a 5. 9. 2020)
- Běh pro Paměť národa u Pavilonu Anthropos (19. 9. 2020)
- Rekonstrukce Bitvy v Ardenách v prostorách Biskupském dvora (19. 9. 2020)

Stěžejní/mimořádné akce

Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra.

Výstava představila brněnského rodáka, námořního lékaře a přírodovědce Jindřicha Vávru (Heinricha Wawru), který jako jeden z prvních českých cestovatelů cíleně sbíral fotografické doklady ze svých zámořských cest. Jeho „fotografické sběry“ z cest z let 1865–1879 jsou u nás zcela mimořádné a nebyly jako fotografický celek dosud prezentovány. K nejpůsobivějším náleží záběry z východní a jihovýchodní Asie, severní Afriky a Austrálie.

Vedle řady anonymních děl Vávruv soubor zahrnuje také albuminové pozitivy z éry mokrého kolodiového procesu od fotografů světové proslulosti, jakým byl v Indii Brit Samuel Bourne nebo v Japonsku, Číně a Thajsku Rakušan Wilhelm Burger. Jindřich Vávra byl také jedním z nejvýznamnějších donátorů Františkova muzea (dnešního Moravského zemského muzea), ale také například muzeí vídeňských.

Výstava také současně prezentovala Vávrovy etnografické, numismatické, zoologické a botanické sbírky z druhé poloviny 19. století. Za své zásluhy v oblasti vědy byl vedle jiných ocenění honorován čestným titulem Rytíř Dalekých moří.

S Brnem byl vždy úzce spjat a na brněnském ústředním hřbitově nalezl i místo posledního odpočinku.

K výstavě byl připraven Výukový program pro školy:

Účastníci programu se pomocí tvořivých aktivit a her seznámili s životem brněnského rodáka Jindřicha Vávry. Společně s nejstarším českým cestovatelem, přírodovědcem a sběratelem prozkoumali celý svět. Dozvěděli se, jaký význam má sběratelství, jak a proč vznikala muzea a k čemu slouží. Další postup pandemie zahnal aktivity Dětského muzea opět do virtuálního prostoru. Interaktivní prohlídka výstavy byla doplněna o hry a kvízy.

Zavřené muzeum není spící muzeum

Ihned v prvním týdnu po zavření muzea začal vznikat projekt virtuálního muzea, který se v průběhu pandemie významně rozrostl. Virtuální muzeum bylo rozčleněno do několika logických celků a stalo se stabilním prvkem nabídky MZM.

Nahlédnutí do zavřených výstav a expozic

- Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět
- Virtuální prohlídka výstavy Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou
- Navštivte novou virtuální výstavu Račte vstoupit do divadla
- VIDEO: Zahájení výstavy Tváří v tvář. Aristokratický portrét v baroku
- Zveme vás na videoprohlídku výstavy Čas rytířů dalekých moří
- Virtuální návštěva výstavy Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce
- Videoprohlídka Památníku Leoše Janáčka
- Panoramatické prohlídky stálých expozic přímo z vašeho domu
- Aplikace k chystané výstavě Tváří v tvář představí aristokratický portrét v baroku

Nápady a tvoření nejen pro děti

- Interaktivní prezentace výstavy Čas rytířů dalekých moří
- VIDEO: Doprovodný výukový program Cesta kolem světa s rytířem dalekých moří
- Didaktické listy pro výstavu Do Brna široká cesta
- Didaktické listy pro expozici Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století
- Ondřej Sekora otevírá virtuální muzeum pro děti – didaktické listy, tajenky, vystřihovánky
- Vytvořte si loutku Charlieho Chaplina podle návodu Ondřeje Sekory
- Zvládnete složit obrázek fregaty?
- Zvládnete složit obrázek Ondřeje Sekory?
- VIDEO: Doprovodný výukový program ve výstavě Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce

Co se dělo v jarní karanténě

- Prohlédněte si M revue Moravského zemského muzea 2/2019
- Přijměte naši malou ochutnávku z Muzejní maringotky
- Virtuální přednáška Zlaté mince v nálezích z období třicetileté války na Moravě

- Líbání pod chobotem 2020
- Historické oddělení prezentuje nález válečných relikvií ve městě Lanžhot
- Virtuální jarní mykologická procházka
- Virtuální výstava Robert Smetana (1904–1988) – muzikolog s fotoaparátem
- V sobotu 25. dubna oslavíme mezinárodní Den DNA
- Navštivte sérii virtuálních numismatických přednášek
- Pozvánka na City Nature Challenge 2020 Brno / Poznej brněnskou džungli
- Virtuální botanická vycházka po městě
- Virtuální botanická procházka po lesích v okolí Brna
- Zdeněk Burian – malíř pravěku v holandském Haarlemu
- 100 let od narození Karla Valocha
- Videoprezentace šatů z výstavy Jako růže. Móda zrcadlem doby
- Velikonoční tip: Vytvořte si dekorativní pytlík na vajíčka v podobě slepičky
- Janáčkovy Brno na návštěvě v New Yorku
- Přidružená „věda“ / příspěvek Zoologického oddělení
- Moravská Hellas 1904 – fotografie Ewina Rauppa z jihovýchodní Moravy
- Všechno zlé pro něco dobré / příspěvek Zoologického oddělení
- Ani den bez jediné řádky. Připomínka 100. výročí narození Ludvíka Kundery
- Videoanimace z výstavy Jako růže. Móda zrcadlem doby
- Rouška jako doklad doby
- Expedice Rembaranka – unikátní dokumentární záběry australských domorodců
- Amálie Kožmínová – industriální učitelka na cestách Podkarpatskou Rusí
- Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti
- Reportáž z výstavy Jako růže. Móda zrcadlem doby
- Ohlédnutí za Chválou sběratelství

Soutěže s Moravským zemským muzeem

- Soutěž s kramářskými písněmi (podzim/zima 2020)
- Z truhly pokladů Moravského zemského muzea (jaro/léto)

Projekt „Škola v muzeu“

Projekt má za cíl prostřednictvím vzdělávacích programů vytvořených dle Rámcového vzdělávacího programu a zaměřených na konkrétní věkové skupiny přiblížit žákům společenskovedná (prioritně historická) a přírodovědná témata probíraná v rámci školní výuky, a to v muzejním prostředí, které s probíranými tématy souvisí a vhodně je doplňuje. Muzeum se tak stává synonymem zábavného učení, místem, kde je radost přijímat povinné penzum informací, místem, kde není vzdělání nudou. Program je připravený ve spolupráci s Masarykovou univerzitou a jako jediný v Česku propojuje muzejní prostředí s institucemi všech stupňů vzdělávacího systému České republiky.

V jarním období 2020 nebylo možné, aby vzhledem k epidemiologickým nařízením studenti uskutečnili lektorované hodiny přímo v muzeu. Jako alternativu vypracovali pracovní listy, které byly zveřejněny na webových stránkách MZM. Vypracování pracovních listů je důležitou součástí realizace projektu, hlavním záměrem je však uskutečnit lektorovanou hodinu přímo v muzeu s využitím exponátů a všeho, co instituce nabízí. Vzhledem k zhoršujícím se epidemiologickým podmínkám bylo rozhodnuto v podzimním semestru 2020 projekt Školy v muzeu po dobu vládních opatření zabraňujících šíření epidemie zásadně omezit.

Uskutečnily se následující programy:

- Tradiční setkání s učiteli v Dietrichsteinském paláci (17. 9. 2020)
- Vypracované pracovní listy (Lektorované hodiny):
 - Savci – pracovní list a studijní text
 - Ptáci – pracovní list a studijní text
 - Fauna Moravy – pracovní list a studijní text

Univerzita třetího věku

V akademickém roce 2020–2021 probíhaly veškeré přednášky v on-line prostoru.

1. Mineralogie a historie dolování v jižní části boskovické brázdy (Mgr. Pavla Hršelová Ph.D.)
2. Reformace a Jednota bratrská (Monika Doležalová)
3. Expedice Rembaranka 1969 – příběh vědecké výpravy MZM do Austrálie a vzniku nového filmového dokumentu o ní. Přednáška s promítáním (Mgr. Petr Kostrhun Ph.D.)
4. Poslední lovci mamutů v Brně (doc. Mgr. Zdeňka Nerudová Ph.D.)

5. Vánoční zvyky známé – neznámé. (PhDr. Jana Poláková Ph.D.)
6. Máme se bát kůrovců? Aneb od nechtěných škůdců po klíčové druhy lesních ekosystémů. (Mgr. Jiří Procházka)
7. Pohřbívání ve starší a střední době kamenné (PhDr. Martin Oliva, Ph.D., DSc.)
8. Houby Italských Alp (Mgr. Hana Ševčíková)
9. Vybrané jeskyně Moravského krasu, jejich historie a fauna (Mgr. Martina Roblíčková Ph.D.)
10. Samizdat a bytové semináře v Brně. (Mgr. Petra Pichlová)
11. Geneze a význam typologie postav ve vývoji českého loutkového divadla (PhDr. Jaroslav Blecha)
12. Skleněné šperky a jejich výroba v době laténské (Mgr. Hana Čižmářová)
13. Prostý a hluboký. Jeden pohled na literární dílo Jana Čepa. (PhDr. František Schildberger, Ph.D.)
14. Česká literatura počátku 20. století: generace, která neexistovala? (Mgr. Hana Kraflová)
15. Domácí mazlíčci v pravěku aneb vztah člověka a zvířete v mladší době kamenné (Mgr. Alžběta Čerevková)
16. Sbírký relikvií Karla IV. jako nástroj reprezentace české státnosti. (Mgr. Tomáš Drobný)

Soutěže a hry

- Moravské zemské muzeum pro zájemce skupinovou šifrovací hru ke stálé expozici Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století. Herní brožuru s dalšími podrobnostmi najdou zájemci na pokladně Dietrichsteinského paláce.
- Soutěž s kramářskými písněmi (podzim/zima 2020)
- Z truhly pokladů Moravského zemského muzea (jaro/léto 2020)

Výstavní oddělení

Činnost výstavního oddělení v roce 2020 vycházela z koncepce výstavního plánu schváleného prezentační radou v roce 2019. Z důvodů celkové pandemické situace bylo nutné některé výstavní projekty termínově upravovat a nahrazovat virtuálními prohlídkami.

Výstavní oddělení se podílelo na přípravách a realizovalo většinu výstavních akcí:

- Numismatické oddělení prezentovalo v Mramorových sálech od února do konce května výstavu „**Řády a vyznamenání Španělska**“.
- Etnografický ústav připravil do výstavních prostor Dietrichsteinského paláce – sálu Jana Jelínka výstavu „**Jako růže**“ – odívání před sto lety, která byla ukončena na konci měsíce září.
- Výstava „**Comenius 1592–1670, Doba mezi rozumem a šílenstvím, Jan Amos Komenský a jeho svět**“, (Centrum humanistických studií) byla připravena k otevření 23. 12. 2020 v Jízdárně Pražského hradu. Nabyla ale pro veřejnost otevřena z důvodů nařízení vlády.
- V Pavilonu Anthropos ve výstavním prostoru v přízemí proběhla výstava „**Cesta kolem světa Jindřicha Vávry, rytíře Dalekých moří**“ (Centrum kulturní antropologie + Etnografický ústav) v termínu
- Prostor Dietrichsteinského paláce – výstava „**Světské kramářské písně**“ (Etnografický ústav)
- Výstava „**Račte vstoupit do divadla**“ – výsledek projektu *Cesta k divadlu* (NAKI II). Spolupráce s IDU DU Praha a NM Praha proběhla pouze virtuálně na stránkách MZM.
- Již zpřístupněná výstava v roce 2019 „**Ondřej Sekora mravenci a jiné práce**“ – byla prodloužena do konce roku 2020.
- Výstava „**Tváří v tvář**“ – barokní, portrétní umění bylo otevřeno v listopadu a po protiepidemickém opatření byla ke zhlédnutí po dvou týdnech pouze virtuálně.
- Vznikla nová stálá expozice v Památníku Leoše Janáčka. Současná expozice v PLJ vznikla v roce 2004 a nesla známky opotřebení. Proto byla expozice nově řešena a byla otevřena v říjnu 2020 v rámci mezinárodního hudebního festivalu Janá-

Radmila Jarešová, vedoucí oddělení

ček Brno. Nová expozice vznikla ve spolupráci s Nadací Leoše Janáčka.

- V jarních měsících byla rozšířena prezentace sbírky hudebních nástrojů na zámku v Jevišovicích s nově rozšířena o restaurovanou tapiserii – Hostina bohů.
- Oddělení dějin literatury připravilo tyto literární pořady spojené s menšími výstavami: o Janu Zahradníčkovi k 115. výročí narození a 60. výročí úmrtí, o Ludvíku Kunderovi k 100. výročí narození, o Zdeňku Rotreklovi k 100. výročí narození, o Arnoštu Heinrichovi k 140. výročí narození, o Janu V. Pojerovi k 120. výročí narození.
- Aktualizace výstavy *Corpus litterarum* v Domě Jiřího Gruši (úprava a doplnění expozice – pracovní listy, orientační systém).
- Výstava Umění kamenů – Suiseki – v Mramorových sálech byla přesunuta z důvodů pandemické situace do roku 2021.

Zahraniční výstavy:

- Spolupráce na výstavě *Dinomakers*, Teylers museum, Haarlem, Holandsko
- Spolupráce na výstavě „*Saurier – Die Erfindung der Urzeit*“, Stiftung Schloss Friedenstein Gotha, Německo.
- Realizace výstavy – *Sousedé na talíři*, Rakousko.

Celkový počet výstavních akcí byl realizován dle aktuálních ekonomických, prostorových, hygienických možností instituce, kapacity výstavního oddělení a námětů předložených odbornými pracovišti MZM.

Vernisáž k výstavě Řády a vyznamenání Španělska – sbírka Josefa L. Hrdého.

Z vernisáží 2020

Vernisáž k výstavě Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra.

Vernisáž k výstavě Jako růže. Móda zrcadlem doby.

Dětské muzeum a pracoviště lektorů

Dětské muzeum ve své muzejně pedagogické a lektorské činnosti vytvořilo a realizovalo v roce 2020 celou řadu edukačních programů, včetně tematických dílen, zejména pro školní a zájmové skupiny a pro rodiny s dětmi.

Stěžejní část naší činnosti byla zaměřena na tvorbu interaktivních prvků a doprovodných programů k aktuálním krátkodobým výstavám: Do Brna široká cesta; Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra a přípravu výstavy Planetami malého prince včetně doprovodných programů. Programy k výstavě Do Brna široká cesta se neuskutečnily z důvodu vládních opatření. A výstava Planetami malého prince bude přesunuta na rok 2022.

Průběžně pokračovala i tvorba nového výstavního projektu pro rodiny s dětmi s názvem *Óóó...Indiáni*, který má představit historii a kulturu původních obyvatel Severní Ameriky – zejména významných indiánských kmenů z hlediska různých kulturních okruhů, rozmanitosti prostředí, způsobu obživy a dalších životních zvyklostí. Zahájení výstavy proběhne v červnu 2021.

Přehled konkrétních uskutečněných projektů (akcí) v průběhu roku 2020:

Tematické výukové programy pro školy:

Výukové programy pro základní a střední školy dle RVP v expozici „Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století“:

I. Od konce monarchie k samostatnému státu navštívilo celkem 48 žáků

II. Od Protektorátu Čechy a Morava k Pražskému jaru navštívilo celkem 88 žáků

III. Sovětská okupace, Morava normalizační a návrat demokracie navštívilo celkem 24 žáků

- Výukový program pro školy k výstavě Okouzlení Afrikou (do konce ledna 2020) navštívilo celkem 344 žáků.
- Výukový program pro školy k výstavě Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce (únor–prosinec 2020) navštívilo celkem 793 žáků.
- Výukový program pro školy k výstavě Čas rytířů dalekých moří (září–listopad 2020) navštívilo celkem 40 žáků.

Mgr. Sylva Brychtová, vedoucí oddělení

- 9. 9. 2020 navštívilo výukový program pro školy k výstavě Jako růže. Móda zrcadlem doby 20 žáků.

Tematické programy pro skupiny se speciálními potřebami:

- 11. 2. 2020 se uskutečnila komentovaná prohlídka výstavy Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce pro Střední školu pro studenty s vadami sluchu Hradec Králové – počet účastníků 18.

Tematické programy pro veřejnost:

- Doprovodné programy pro veřejnost k výstavě Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce:
 - 8. 2. 2020 „Ať žije groteska“; počet účastníků 50.
 - 20. 6. 2020 „Výtvarné hrátky s obrázky Ondřeje Sekory“ – Den otců – výtvarná dílna; počet účastníků 21.
 - 23. 8. 2020 workshop k výstavě Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce – propagace výstavy v rámci opery ND Brno Ferda Mravenec; počet účastníků cca 100.
- Doprovodný program pro veřejnost k výstavě Jako růže. Móda zrcadlem doby:
 - 13. 6. 2020 – „Staň se módním návrhářem“; počet účastníků 27.

Prázdninové programy pro děti:

- Čtyřdenního programu Jarní prázdniny v MZM (Jako růže. Móda zrcadlem doby; Mendelianum – atraktivní svět genetiky; Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce; Technické vynálezy 20. století a návštěva numismatiky) se zúčastnilo celkem 36 dětí.

– Pětidenního programu Týden dětí s MZM se zúčastnilo celkem I. turnus 23 dětí, II. turnus 28 dětí.

Další aktivity:

- 11. 2. 2020 proběhlo představení edukačních programů (výstava Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce) účastníkům kurzu Muzejní edukátor.
- 15. 6. 2020 proběhlo představení edukačních programů v expozici Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století účastníkům kurzu Muzejní edukátor.
- 16. 6. 2020 proběhla prezentace činnosti DM účastníkům kurzu Muzejní edukátor.
- **17. 9. 2020 proběhlo představení nabídky všech edukačních programů v expozici Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století a nových programů k aktuálním výstavám na pravidelném, každoročně pořádaném setkání s učiteli.**
Ostatní naplánované jednorázové či krátkodobé programy (celkem 13) byly v tomto roce zrušeny z důvodu mimořádných vládních opatření.

Výpůjčky výstavních kolekcí DM:

I v roce 2020 pokračovala činnost týkající se kompletace a provozování zápůjček výstavních kolekcí za úplatu jiným muzeím (domluva rezervací, příprava smluv, předávání výstavních kolekcí, kontrola výstavních kolekcí, pravidelná údržba předmětů).

Instituce, kde byly zapůjčeny naše výstavní kolekce:

Muzeum regionu Boskovicka, p. o.

PROMETHEUS Effect, o.p.s.

Muzeum Kroměřížska, p. o.

Dobrovická muzea, o.p.s.

Městské muzeum a galerie Dačice

Muzeum a galerie v Prostějově

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

Virtuální muzeum:

Z důvodu mimořádných vládních opatření od března 2020 byla zahájena průběžná příprava a tvorba podkladů – aktivit pro děti k výstavám v rámci prezentace virtuálního muzeum: didaktické listy, kvízy, tajenky, elektronické hry – skládačky, pexeso.

Dále byly realizovány dva video spoty – ukázka výukových programů ve výstavě Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce a Cesta kolem světa s rytířem dalekých moří.

Doprovodné programy Dětského muzea k výstavám v roce 2020.

Úsek ekonomicko-provozní
náměstkyně generálního ředitele

Ing. Monika Svobodová, LL.M.,
 Ekonomicko-provozní náměstkyně generálního ředitele,
 vedoucí ekonomického odd.

Zpráva o finančním hospodaření Moravského zemského muzea za rok 2020

1. Výsledek hospodaření v hlavní činnosti

Hospodářský výsledek za rok 2020 Moravského zemského muzea z hlavní činnosti je ztráta -2 522 861,15 Kč.

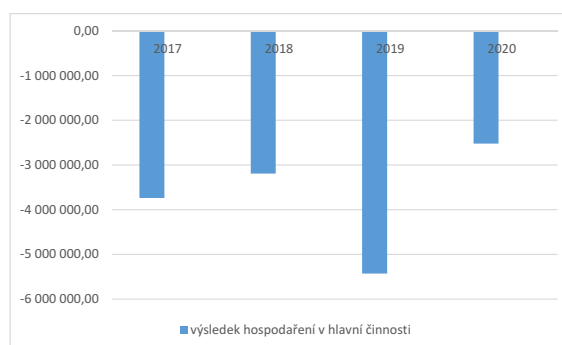
Moravské zemské muzeum již při stanovení závazných ukazatelů rozpočtu pro rok 2020 dlouhodobě vnímá jako rozpočet podfinancovaný. Částečné vyrovnání se v roce 2020 dařilo naplňovat pomocí projektu DKRVO z Ministerstva kultury ČR a plné vyrovnání pak ze zisku z hospodářské činnosti.

Srovnání dosaženého výsledku hospodaření v hlavní činnosti za 4 roky je uvedeno v následující tabulce a grafu (hlavní a hospodářská činnost je vykazována od roku 2017):

Výsledek hospodaření v hlavní činnosti 2017–2020

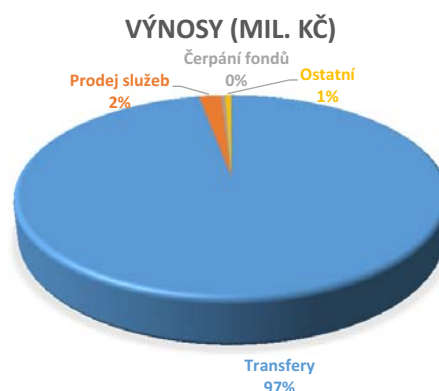
	2017	2018	2019	2020
výsledek hospodaření v hlavní činnosti	-3 738 554,55	-3 191 593,47	-5 427 261,74	-2 522 861,15

v tis. Kč

Analýza nejvýznamnějších výnosů je uvedena v následující tabulce a grafu:

	Transfery	Prodej služeb	Čerpání fondů	Ostatní
Výnosy (mil. Kč)	168,7	3,5	0,6	1

Výnosy z prodeje služeb (účet 602) dosáhly částky o 1 mil. nižší oproti plánu podle rozpočtu na rok 2020, tj. 78 % plánovaných výnosů. V meziročním srovnání s rokem 2019 se jednalo dokonce o pokles 29 %.

V roce 2020 v období od 11. března do 11. května, dále v době od 12. října do 8. prosince a od 18. prosince až do konce roku došlo v důsledku opatření vlády a Ministerstva zdravotnictví proti šíření pandemie Covid-19 k úplnému uzavření a zamezení přístupu pro návštěvníky MZM, z čehož vyplynulo, že nebylo možné vybírat plánované vstupné ani a došlo k omezení dalších druhů výnosů ze služeb. Mimo uvedenou dobu po 11. květnu byl obnoven částečným způsobem návštěvnických provozů, ale stále ještě za platnosti určitých omezení. Návštěvnost a tím ani výnosy nedosáhly takové úrovně, která by umožnila dosažení plánovaného rozpočtu výnosů.

Návštěvnost objektů Moravského zemského muzea zaznamenala v roce 2020 výrazný pokles oproti roku 2019 z důvodu uzavření pro veřejnost a nedosáhla ani 50% ve srovnání s rokem 2019. Návštěvnost za období leden až prosinec 2020 je o 62 tis. návštěvníků nižší ve srovnání s rokem 2019.

MZM přesto připravilo pro návštěvníky zajímavé výstavy, které byly během doby otevření pro návštěvníky a do doby prvního uzavření dne 11. března velmi atraktivní. **Rozdíl v tržbách za vstupné v únoru mezi rokem 2019 a 2020 dosahoval 100% navýšení tržeb ze vstupného v roce 2020.**

Po opětovném otevření došlo podle možností k prodloužení původně plánované doby výstav.

Od prosince 2019 byla v Dietrichsteinském paláci otevřena rozsáhlá výstava „Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce“, kterou MZM přichystalo k 120. výročí Sekorova narození, reflektuje všechny jeho základní autorské polohy a ukazuje pestrost faset jeho tvorby. Základ prezentace tvořil vlastní bohatý fond muzea doplněný výpůjčkami z řady dalších sbírkotvorných institucí. Expozice obsahovala originály ilustrací ze Sekorových slavných i méně známých knih, novinové kresby a karikatury, soukromou malířskou tvorbu, scénografické projekty i loutky vytvořené podle Sekorových návrhů. Výstavu bude provázet vydání obsáhlé monografie s bohatým obrazovým materiálem, přičemž se reprodukce dočká řada originálů a artefaktů, které byly dosud širší veřejnosti neznámé. Tato výstava přispěla počátkem roku 2020 k dvojnásobné měsíční návštěvnosti ve srovnání se stejným obdobím roku 2019.

Výstava „Jako růže. Móda zrcadlem doby“ – návštěvníci mohli zhlédnout nákladně řešené šaty z drahých materiálů z konce 19. a přelomu 20. století, oděvy s husí hrudí z prvního desetiletí 20. sto-

letí, střízlivé variabilní komplety z doby první světové války i šaty se sníženým pasem typické pro 20. léta 20. století. Opomenuto nezůstalo oblečení mužů, dětí a tradiční oděv obyvatel brněnského venkova. Vystavena byla řada dobových módních doplňků, obuvi i spodního prádla. I tato výstava přispěla počátkem roku 2020 k dvojnásobné měsíční návštěvnosti v měsíci únoru srovnání se stejným obdobím roku 2019.

Výstava „Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra“ v Pavilonu Anthropos představila brněnského rodáka námořního lékaře a přírodovědce Jindřicha Vávru (Heinricha Wawru), který jako jeden z prvních českých cestovatelů cíleně sbíral fotografické doklady ze svých zámořských cest. Jeho „fotografické sběry“ z cest z let 1865–1879 jsou u nás zcela mimořádné a nebyly jako fotografický celek dosud prezentovány. K nejpůsobivějším náleží záběry z východní a jihovýchodní Asie, severní Afriky a Austrálie. Tato mimořádná výstava přispěla v letních měsících roku 2020 ke zvýšené návštěvnosti v Pavilonu Anthropos.

Pouze 1 týden v roce 2020 od 9. do 17. prosince umožnila opatření otevření výstavy „Tváří v tvář. Aristokratický portrét v baroku“. V době svého vzniku však měla každá podobizna svou specifickou informační hodnotu. Díla se vztahovala ke konkrétním životním událostem a etapám, zaznamenávala společenské postavení, funkce, hodnosti, zájmy a záliby portrétovaných i dobové konvence. A právě na tento aspekt portrétní tvorby je výstava Tváří v tvář zaměřena.

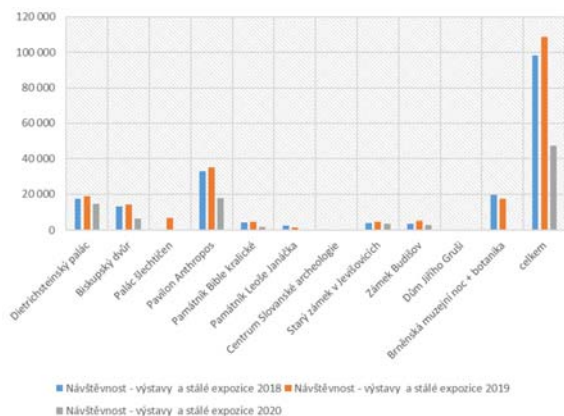
Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět. Výstavu, která připomíná 350. výročí úmrtí moravského rodáka, učence, pedagoga teologa evropského formátu a významu, Moravské zemské muzeum realizuje v prostorách skutečně důstojných, a to v Jízdárně Pražského hradu. Realizace výstavy byla dokončena v prosinci 2020, bohužel kvůli epidemiologickým opatřením nebyla zpřístupněna veřejnosti. Z tohoto důvodu je plánováno prodloužení výstavy do 31. 5. 2021.

Ke snížení návštěvnosti přispělo bohužel také omezení lektorských a vzdělávacích programů pro školy a edukačních programů.

Snížení návštěvnosti objektů Moravského zemského muzea je patrné z následující tabulky a grafu:

Návštěvnost – výstavy a stálé expozice

objekt	2018	2019	2020
Dietrichsteinský palác	17 413	18 668	14 313
Biskupský dvůr	12 959	14 301	6 093
Palác šlechticů		6 625	0
Pavilon Anthropos	32 953	35 123	17 792
Památník Bible kralické	4 337	4 747	1 789
Památník Leoše Janáčka	2 460	1 667	523
Centrum Slovanské archeologie	373	268	27
Starý zámek v Jevišovicích	4 066	4 623	3 609
Zámek Budišov	3 783	4 934	3 006
Dům Jiřího Gruši	245	507	53
Brněnská muzejní noc + botanika	19 500	17 321	256
celkem	98 089	108 784	47 461

V roce 2020 MZM vydalo tato periodika a knižní tituly:

Odborné časopisy (sazba, tisk, formáty 168×240, 210×297)

- Acta Musei Moraviae – scientiae geologicae 1, 2/2020;
- Acta Musei Moraviae – scientiae sociales 1, 2/2020;
- Acta Musei Moraviae – scientiae biologicae 1, 2/2020;
- Folia Numismatica 1, 2/2020;
- Folia Mendeliana 1, 2/2020;
- Folia Ethnographica 1, 2/2020;
- Anthropologie 1, 2, 3/2020.

Knižní tituly:

- J. Sekerák: *Iconographia Mendeliana* (Vizualizace pramenného materiálu, ve kterém budou v časovém sledu zveřejněny nejdůležitější obrazové a písemné dokumenty, charakterizující život a dílo Gregora Johanna Mendela.)
- H. Dvořáková, P. Kostrhun: *Jindřich Vávra, Čas rytířů Dalekých moří* (Přiblížení života a díla významného lékaře a cestovatele.)

- I. Čižmář, H. Čižmářová, A. Humpolová: *Jantarová stezka v proměnách času* (Sborník o významném koridoru mezi Středomořím a Pobaltskou oblastí.)
- V. Schildberger a kol: *Kurt Knispel, Vítěz bez va-vříků* (Výjimečnost elitního tankisty.)
- V. Vlnas a L. Stolárová: *Comenius. 1592–1670*. (Přiblížení významné osobnosti evropských dějin, včetně katalogové části.)

Celkové náklady za rok 2020 na hlavní činnost činily 176,3 mil. Kč. Analýza nejvýznamnějších nákladů je uvedena v následující tabulce a grafu:

	Osobní náklady	Ostatní služby	Odpisy	Energie	Materiál	Ostatní
Náklady (mil. Kč)	118,6	25,5	13,5	8,8	4	5,9

Nejvýznamnější položkou nákladů jsou osobní náklady. Mzdové náklady byly čerpány přesně v časovém podílu.

Druhou nejvýznamnější položkou nákladů jsou ostatní služby (účet 518), kde jsou účtovány i služby hrazené z účelových prostředků. Na výstavní činnost mimo provozní prostředky v kulturních aktivitách vynaložilo MZM 728 tis. Kč. Významným provozním nákladem jsou úklidové služby ve výši 3,9 mil Kč.

V roce 2020 došlo k realizaci úsporných opatření v důsledku výpadku výnosů z důvodu uzavření pro veřejnost. Dočasné snížení nákladů souviselo mimo jiné také s výrazným omezením četnosti úklidových služeb. V důsledku realizovaných opatření pandemie Covid-19 došlo k omezení cestování a s tím souvisela také úspora cestovních nákladů.

Vedle výpadku výnosů vznikly zejména v důsledku zvýšených hygienických opatření neplánované náklady na provoz. Jednalo se o náklady na pořízení ochranných pomůcek a dezinfekčních

prostředků, které nebyly realizovány v rámci dodávek prostřednictvím Ministerstva kultury, nákladů na mimořádný častější úklid v návštěvnických objektech, mimořádné vybavení pokladen a recepce například dělicími stěnami a hygienickými dávkovacími dezinfekce, zřízení centrální badatelný s mimořádným režimem a souvisejícím nezbytným nákupem majetku v oblasti výpočetní techniky pro vzdálené připojení a online porady.

2. Výsledek hospodaření z jiné (hospodářské) činnosti

Hospodářská činnost v Moravském zemském muzeu spočívá v dlouhodobých a krátkodobých pronájmech nemovitého majetku a v prodeji upomínkových předmětů. Důležitý podíl na financování Moravského zemského muzea představují v hospodářské činnosti výnosy z krátkodobého a dlouhodobého pronájmu.

V důsledku uzavření pro veřejnost a snížení návštěvnosti došlo také ke snížení prodeje upomínkových předmětů. Výnosy z prodeje upomínkových předmětů (účet 604) dosáhly částky o 275 tis. Kč nižší oproti plánu podle rozpočtu na rok 2020, tj. přibližně pouze 50% plánovaných výnosů z prodeje upomínkových předmětů.

V souvislosti s realizací opatření Covid-19 došlo k výraznému poklesu výnosů u krátkodobého pronájmu s nejistým výhledem i pro rok 2021, kdy byly některé již dohodnuté plánované pronájmy zrušeny nebo omezeny (například opakovaný pronájem přednáškového sálu pro Masarykovu univerzitu, program Univerzita třetího věku, pronájmy soukromým firmám pro školení). Výnosy z pronájmu (účet 603) dosáhly částky o 400 tis. Kč nižší oproti plánu podle rozpočtu na rok 2020, tj. 89% plánovaných výnosů.

Náklady související s hospodářskou činností zahrnují prodané zboží, spotřebu energie, opravy a udržování a ostatní služby.

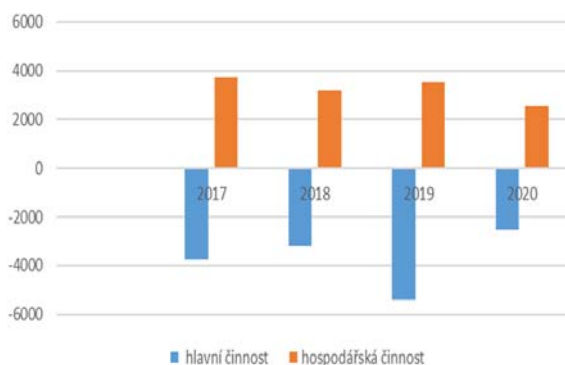
Výsledek hospodaření za hospodářskou činnost za rok 2020 činí zisk ve výši 2 522 861,15 Kč.

Zisk z hospodářské činnosti byl použitý ve prospěch hlavní činnosti MZM.

Porovnání hlavní a hospodářské činnosti je uvedeno v následující tabulce a grafu:

Výsledek hospodaření v tis. Kč

	hlavní činnost	hospodářská činnost
2017	-3 739	3 739
2018	-3 192	3 192
2019	-5 427	3 546
2020	-2 523	2 523

3. Porovnání plánovaného rozpočtu a dosažené skutečnosti

Celkové náklady MZM včetně nákladů na hospodářskou činnost dosáhly 177 773 tis. Kč.

Z toho náklady na materiál (účet 501) činily 3 964 tis. Kč včetně materiálových nákladů hrazených z účelových prostředků. U provozních materiálových nákladů došlo k čerpání oproti rozpočtu o +155 tis. Kč, tj. o 5%. Zvýšené materiálové náklady na provoz byly čerpány mimo jiné na běžnou údržbu majetku a zajištění materiálových požadavků na výstavy i nákup materiálu v souvislosti s mimořádnými opatřeními pandemie Covid-19. V této nákladové jsou zahrnuty i náklady na materiál hrazené z účelových prostředků.

Náklady na energie (účet 502) byly v roce 2020 v celkové výši 9 368 tis. Kč, MZM v této nákladové položce plánovaný rozpočet nepřekročilo a dosáhlo 99 % plánovaných nákladů na tuto položku.

U nákupu drobného hmotného majetku nedošlo překročení plánovaného rozpočtu, bylo dosaženo 100 % plánovaných nákladů. V této nákladové položce jsou zahrnuty i nákupy hrazené z účelových prostředků.

U nákladů na tuzemské a zahraniční cestovné došlo k úspoře o 442 tis. Kč, tj. o 36 % oproti plánu rozpočtu v této položce. V důsledku realizovaných opatření pandemie Covid-19 došlo k omezení cestování a s tím souvisela také úspora cestovních ná-

kladů, zejména nedošlo k uskutečnění náročnějších zahraničních služebních cest, které byly plánované k zajištění odborné činnosti MZM.

Náklady na zákonné sociální a zdravotní pojištění a sociální náklady byly čerpány v plánované výši.

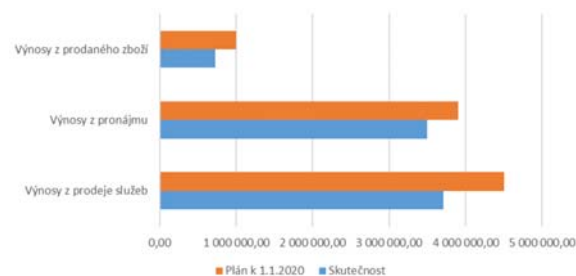
U položky ostatní služby (účet 518) je čerpání rozpočtu překročeno o + 475 tis. Kč, tedy 101,89% plánovaných nákladů. V této nákladové jsou zahrnuty i služby hrazené z mimorozpočtových účelových prostředků. Významným provozním nákladem jsou úklidové služby ve výši 3,9 mil Kč. Na výstavní činnost vynaložilo MZM 728 tis. Kč. V této nákladové položce jsou zahrnuty také náklady na povinné zákonné revize zařízení ve výši 495 tis. Kč.

Celkové náklady na výstavní činnost MZM činily v roce 2020 12,936 tis. Kč, z toho na realizaci projektu výstavy Jan Amos Komenský činily náklady 11,521 tis. Kč.

Celkové výnosy z prodeje služeb, zboží a pronájmu za rok 2020 nebyly splněny podle původního plánu. V důsledku opatření vlády a Ministerstva zdravotnictví proti šíření pandemie Covid-19 došlo k úplnému uzavření a zamezení přístupu pro návštěvníky MZM, z čehož vyplynulo, že nebylo možné vybírat plánované vstupné a došlo k omezení dalších druhů výnosů ze služeb. Mimo dobu uzavření byl obnoven částečným způsobem návštěvnických provoz, ale stále ještě za platnosti určitých omezení. Návštěvnost a tím ani výnosy nedosáhly takové úrovně, která by umožnila dosažení plánovaného rozpočtu výnosů. V souvislosti s realizací opatření covid-19 došlo k výraznému poklesu výnosů u krátkodobého pronájmu s nejistým výhledem do budoucna.

Porovnání těchto kategorií výnosů je uvedeno v následující tabulce a grafu:

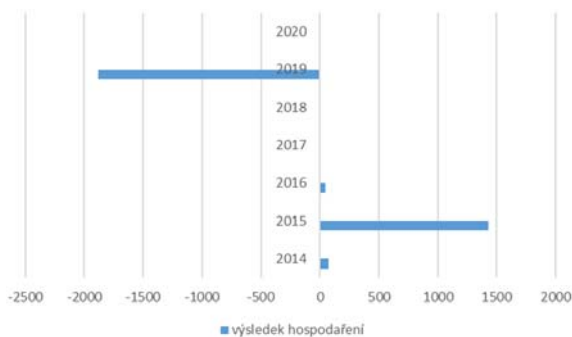
	Skutečnost	Plán k 1.1.2020	Rozdíl	%
Výnosy z prodeje služeb	3 705 255,75	4 500 000,00	-794 744,25	83
Výnosy z pronájmu	3 500 785,51	3 900 000,00	-399 214,49	90
Výnosy z prodaného zboží	726 309,00	1 000 000,00	-273 691,00	73

Hospodářský výsledek za rok 2020 MZM z hlavní hospodářské činnosti je 0,- Kč.

Vývoj výsledku hospodaření je uveden v následující tabulce a grafu:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
výsledek hospodaření	76	1429	48	0	0	-1881	0

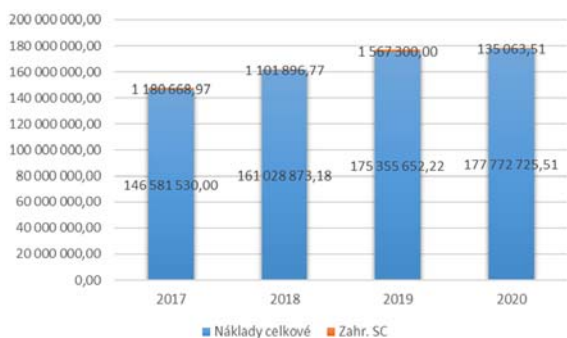
Moravské zemské muzeum přijalo již v roce 2019 opatření směřující ke zvýšení výnosů ze vstupného i z pronájmů. Díky úspěšným výstavním projektům a bohaté nabídce lektorských a vzdělávacích programů pro školy se naplnil předpoklad zvýšené návštěvnosti do doby prvního uzavření dne 11. března 2020 v důsledku pandemie. Rozdíl v tržbách za vstupné v únoru mezi rokem 2019 a 2020 dosahoval 100% navýšení v roce 2020. Po následném opětovném uzavření v důsledku pandemie docházelo k opětovnému výpadku výnosů.

4. Výdaje na zahraniční pracovní cesty

Výdaje na tuzemské a zahraniční cestovné byly čerpány ve výši 64 % rozpočtu. V důsledku realizovaných opatření pandemie Covid-19 došlo k omezení cestování a s tím došlo k úspoře cestovních nákladů, zejména nebyly uskutečněny náročnější zahraniční služební cesty, které byly plánované k zajištění odborné činnosti MZM.

Podíl výdajů zahraničních pracovních cest na celkových nákladech je uveden v následující tabulce a grafu:

	Náklady celkové	Zahr. SC	%
2017	146 581 530,00	1 180 668,97	0,81
2018	161 028 873,18	1 101 896,77	0,68
2019	175 355 652,22	1 567 300,00	0,89
2020	177 772 725,51	135 063,51	0,08

5. Mimorozpočtové zdroje financování

Podporu finančními prostředky Moravskému zemskému muzeu v roce 2020 poskytly tyto subjekty:

Poskytovatel	Druh projektu	Název projektu	Kč
JMK	dotace	Do Brna široká cesta	100 000,00
SMB	dotace	Cesta kolem světa J. Vávry	15 000,00
GAČR-Tvrđý	grant	Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu	215 000,00
GAČR-Nerudová	grant	Nedestruktivní určování přepálených arefak. v mladopaleol.souborech	166 000,00
Masarykova univerzita	dotace	NAKI-Kramářské písně v Brněnských historických fondech	717 000,00

Rok	Mimorozpočtové zdroje	Celkové náklady
2017	659 626,00	146 581 530,00
2018	771 501,60	161 028 873,18
2019	1 815 000,00	175 355 652,22
2020	1 213 000,00	177 772 725,51

6. Fondy organizace

V roce 2020 nebyly tvořeny příděly fondům vzhledem k dosaženému výsledku hospodaření.

Fond kulturních a sociálních potřeb byl čerpán v souladu se Zásadami čerpání prostředků FKSP Moravského zemského muzea, zejména na stravování a vybavení ke zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců.

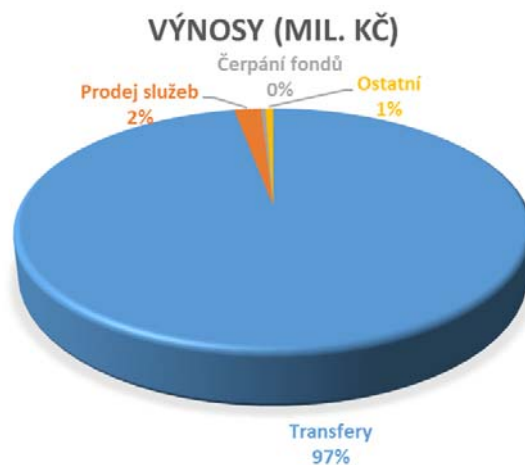
Na úhradu zhoršeného hospodářského výsledku roku 2019 byl čerpán rezervní fond 449,7 tis. Kč.

Dále byl dle účelu použití uvedeného v níže uvedené tabulce čerpán fond reprodukce majetku:

Fond	Částka (Kč)	Popis účetního případu
Fond odměn	0,00	
Rezervní fond	449 679,24	proúčtování zhoršeného HV 2019 z rezervního fondu
Fond reprodukce majetku	5 342 458,98	fin.pořízení DHM a DNM a TZ
Fond reprodukce majetku	134 130,71	fin.oprav a údržba majetku
Fond reprodukce majetku	93 122,95	poř.drobného dlouh.majetku
Fond reprodukce majetku	18 706 091,65	IROP-inv.dot.MK+EU

Podíl zdrojů získaných zapojení fondů na celkových zdrojích je uveden v následující tabulce a grafu:

Výnosy (mil. Kč)	Transfery	Prodej služeb	Čerpání fondů	Ostatní
	168,7	3,5	0,6	1

7. Mzdové náklady

Rozbor mzdových nákladů a hodnocení plnění stanoveného limitu počtu zaměstnanců MZM v roce 2020

Za rok 2020 byl plánovaný počet zaměstnanců 186,3; skutečný počet zaměstnanců činil 185,02.

Průměrný evidenční fyzický počet zaměstnanců byl 210,6 a průměrný přepočtený počet zaměstnanců představoval 183,8.

Rozpočet limitu mzdových prostředků a mimo-rozpočtových prostředků roku 2020 na platy a ostatní osobní náklady činily 87 219 005,- Kč.

Podíl osobních nákladů na celkových nákladech MZM je uveden v tabulce a grafu:

	Osobní náklady	Ostatní služby	Odpisy	Energie	Materiál	Ostatní
Náklady (mil. Kč)	118,6	25,5	13,5	8,8	4	5,9

Prostředky na platy a OON byly čerpány v celkové výši 86 338 772,- Kč, úspora představovala výslednou částku 656 tis. Kč v porovnání s rozpočtovaným limitem, zejména z důvodu nečerpání OON v době uzavření pro veřejnost.

Z toho bylo vyplaceno:

- na platy – Kulturní aktivity bylo vyplaceno 0 tis. Kč,
- na platy – Věda a výzkum bylo vyplaceno 1.167 tis. Kč,
- na platy – NAKI bylo vyplaceno 341 tis. Kč,
- na platy – GAČR 147 tis. Kč

OON včetně mimorozpočtových zdrojů byly čerpány v celkové výši 7 010 900,- Kč

- Dohody o pracovní činnosti celkem činily 4 779 495,- Kč,
- Dohody o provedení práce činily 2 231 405,- Kč,
- Odstupné nebylo v roce 2020 vyplaceno.

Z toho bylo vyplaceno:

- na OON – Kulturní aktivity bylo vyplaceno 50 tis. Kč,
- na OON – Věda a výzkum bylo vyplaceno 2.972 tis. Kč,
- na OON – VISK bylo vyplaceno 45 tis. Kč,
- na OON – NAKI bylo vyplaceno 494 tis. Kč,
- na OON – Czech in bylo vyplaceno 18 tis. Kč,
- na OON – GAČR bylo vyplaceno 31 tis. Kč.

Náhrady za pracovní neschopnost činily 520.228,- Kč a jsou zahrnuty do čerpání mzdových prostředků.

Čerpání mzdových prostředků 2015–2020

v tis.Kč	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Čerpání mzdových prostředků	52 196	58 498	66 686	75 476	82 263	86 339
z toho platy	46 085	51 250	58 376	66 941	73 435	79 328
z toho OON	6 111	7 247	8 310	8 535	8 828	7 011

ČERPÁNÍ MZDOVÝCH PROSTŘEDKŮ

8. Bezúplatné převody majetku

V Moravském zemském muzeu byly v roce 2020 uskutečněny bezúplatné převody majetku, které jsou uvedeny v tabulce.

Poskytovatel (název)	Příjemce (název)	Označení (zkráceně)	Popis převáděného majetku	Smlouva ze dne	Účetní hodnota (Kč)
Správa Pražského hradu	MZM	vitríny	28/07717-28/07745	30. 10. 2020	9 479,00
MZM	ČR-Úřad pro zast. Státu ve věcech majetkových	Sýpka	21/90013, 31/A120	06. 04. 2020	634 928,00
Muzeum města Brna	MZM	nábytek do obývacího pokoje	sbírka za 1,- Kč	20. 01. 2020	95 000,00

9. Výsledky vnitřních a vnějších kontrol

V roce 2020 byly v Moravském zemském muzeu ukončeny následující vnější a vnitřní kontroly:

Název kontrolní akce	Název kontrolního orgánu	Typ kontroly	Předmět kontroly	Kontrolní zjištění	Nápravná opatření
audit projektu financovaného z cizích zdrojů	interní auditor	interní audit	Mendelianum – atraktivní svět genetiky	bez nálezu	nebyla stanoven
audit hospodaření s energiemi	interní auditor	interní audit	úsek ekonomiky a správy	efektivní energetická náročnost	sledovat dotační programy
audit zadávání inzercí a reklamy	interní auditor	interní audit	úsek vnějších vztahů MZM	promítat do cen inflační změny	sledovat statistický inflační koeficient
MZM, stálá expozice – loutkařské umění a tradiční kultura na Moravě v zrcadle času	Poskytovatel dotace (Ministerstvo pro místní rozvoj)	vnější	Provéření námitek proti krácení ŽoP	Kontrolní skupina došla k závěru, že výdaj, jehož způsobilost k proplacení je předmětem nesouhlasu příjemce se stanoviskem Centra, je z výše uvedených důvodů způsobilým výdajem. Dosud neproplacená část dotace bude příjemci proplacena.	Vzhledem k výsledku kontroly nebyla žádná opatření uložena.

10. Realizace projektů

- Metodické centrum CITEM
- Metodické centrum muzejní pedagogiky
- Výstava „Cesta kolem světa Jindřicha Vávry, rytíře Dalekých moří“
- Audiovizuální dílo Uměnovědné muzeum
- RETROKON – Národní program retrospektivní konverze katalogů v ČR
- Czech-in (výstavy Ondřej Sekora: Mravenčení a jiné práce, Jako růže: Móda zrcadlem doby)
- výstava Jan Amos Komenský – příspěvek na provoz
- Výstava Jan Amos Komenský – Příspěvek_kulturní aktivity

Ing. Michaela Kaděrová, vedoucí Oddělení investic

Jaroslav Novotný, vedoucí Oddělení správy budov

Ivan Jánošík, vedoucí Oddělení ostrahy

Úsek ekonomicko-provozního náměstka

Součástí úseku ekonomicko-provozního náměstka byla v roce 2020 následující oddělení:

Ekonomické oddělení / Pracoviště evidence majetku

Oddělení investic

Oddělení správy budov

Oddělení ostrahy

Oddělení informatiky

Bezpečnostní technik

Oddělení investic

V oddělení investic byla řešena tato témata:

Rebešovice – přípravné práce pro stavbu „Centrálního depozitáře“

Zámek Jevišovice – po opakované žádosti byla přiznaná dotace z IROP na restaurování hudebních nástrojů a následné vybudování nové zámecké expozice

Palác Šlechtičen – v rámci dotace z IROP probíhala stavba stálé etnografické a loutkařské expozice

Kapucínské náměstí 2/4 – přípravné práce pro rekonstrukci fasády objektu, možná dotace z OPŽP

Biskupský dvůr – intenzivní příprava podkladů pro celkovou rekonstrukci d'Elvertova křídla a instalaci moderní přírodovědné expozice s přesahem do dalších budov Biskupského dvora.

Biskupský dvůr – v návaznosti na získanou dotaci od zřizovatele probíhal výběr zhotovitele stavby „Rekonstrukce fasády u Kapucínských teras“

Pavilon Anthropos – přípravné práce na přístavbě Pavilonu

Smetanova 14 – přípravné práce pro převod objektu do vlastnictví MKČR za účelem vyhotovení expozice dějin hudby. Pokračující jednání s ÚZSVM a s Biskupstvem brněnským

Ediční oddělení – odstranění následků havárie rozvodů vody v objektu

Hudcova 76 – bylo realizováno výběrové řízení na zhotovitele stavby „Energetická opatření v objektu – zateplení a výměna oken“ ve vazbě na navýšení dotace

Dietrichsteinský palác – proběhla rekonstrukce přednáškového sálu

Dietrichsteinský palác – byla podána žádost o dotaci z Norských fondů na rekonstrukci elektroinstalace v objektu se zaměřením na bezpečnost sbírek

Dietrichsteinský palác – v návaznosti na získanou dotaci od zřizovatele probíhal výběr zhotovitele stavby „Rekonstrukce střechy a terasy“

Kralice – v návaznosti na získanou dotaci od zřizovatele probíhal výběr zhotovitele stavby „Oprava střechy a výplní otvorů“

Oddělení správy budov

V roce 2020 probíhaly drobné opravy objektů MZM včetně zákonných prohlídek a revizí. Začátkem roku se stala rozsáhlá havárie vody v objektu Rybárna na ulici Petráská 1, kterou jsme úspěšně opravili. Dále v tomto roce začala pandemie COVID-19 a z toho důvodu jsme pořídili stojanové dezinfekce rukou a plastové přepážky pro recepci a pokladny jednotlivých objektů. V Dietrichsteinském paláci jsme zrekonstruovali toalety v přízemí. V Jevišovicích jsme vrátili státu prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových objekt Sýpka. Na zámek Moravec se podařilo pořídit zahradní traktůrek k udržování přilehlých zahradních ploch. A v neposlední řadě se ve spolupráci s Odborovou organizací se daří standardizovat rekreační byt v zámku Moravec, který byl v roce 2020 hodně využíván zaměstnanci MZM.

Oddělení ostrahy

Revize stávajících zabezpečovacích systémů, zabezpečení dozoru v objektech, výstavních a expozičních prostorách.

Navýšení fyzické ostrahy v průběhu konání divadelní Letní scény v Biskupském dvoře.

Oddělení informatiky

- další rozšiřování moderní strukturované kabeláže v objektech MZM s důrazem na používání optických vláken a inovací v objektech Zelný trh 7, Kapucínské náměstí 8 a Biskupský dvůr
- orientace datové sítě k využívání firewallu Kerio Control pro větší zapojení používání VPN zaměstnanci i vzhledem k home office a práce odkudkoliv
- dokončení přechodu na Windows 10.
- rutinní provozování nové soustavy diskových úložišť NAS v MZM a provozování diskového pole mimo MZM – ukládání digitalizovaných dat a zálohy PC a sdílení velkých objemů dat
- přístup na tato data i mimo objekty MZM i vzhledem k home office a práci odkudkoliv.
- nákup a zprovoznění nových serverů v MZM

Ing. Karel Zouhar, vedoucí Oddělení informatiky

- udržování a provozování SW Spisovka 3 pro vedení spisové služby v MZM, udržování záloh a instalace Spisovka 3 na náhradní server.
- udržování, servis a rozvoj SW pro intranetový WWW server včetně jeho obsahu a zpřístupnění odkudkoliv
- vedení stránek www.mzm.cz a sociálních platforem MZM a stránek MCMP
- péče o video a audio zařízení a realizace používání na výstavách MZM.
- zajišťování mobilních služeb od Vodafone – rozšiřování, včetně zaměstnaneckého programu a nastavení mobilních komunikačních zařízení
- zajištění chodu vstupenkového a prodejního systému Colosseum na všech pokladnách MZM včetně tisku nových vstupenek a plateb kartou
- zajištění chodu a rozšiřování funkcionality generátoru V1
- zajišťování nákupu výpočetní techniky přes elektronické tržiště NEN

PO a BOZP

V rámci činnosti PO a BOZP jsou v MZM prováděny kontroly BOZP na všech pracovištích se zaměřením na skladovací systémy, regály apod. včetně bezpečnosti práce při skladování a ukládání sbírkových předmětů do regálů. Dále je prováděna kontrola dokumentace a záznamů na jednotlivých pracovištích – dostupnost aktuálních verzí řídicích dokumentů. A dále také prověřování systému preventivních požárních úseků se zaměřením na plnění konkrétních povinností plynoucích z povinností preventivních PO.

IČO: 00094862
 334
 Kapitola: Příspěvková organizace
 Právní forma: 10.02.2021 08:22:24
 Okamžik sestavení: 91020
 Předmět činnosti:

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ
 ROZVAHA

Sestavená k 31.12.2020

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
 Moravské zemské muzeum
 Želný trh 6, 65937 Brno

MÚZO Praha s.r.o.

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ				MINULÉ (netto)				
			1		2			3		4	
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	BRUTTO		KOREKCE	NETTO	BRUTTO	KOREKCE
AKTIVA	AKTIVA CELKEM		961 578 558,34	259 373 604,26	702 204 954,08	623 400 692,56					
A.	Stálá aktiva		867 704 231,40	257 451 043,31	610 253 188,09	592 580 450,47					
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		6 833 318,26	5 831 066,88	1 002 251,38	1 732 219,38					
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00					
A.I.2.	Software	013	5 084 313,47	4 565 941,09	518 372,38	1 248 340,38					
A.I.3.	Ocenitelná práva	014	0,00	0,00	0,00	0,00					
A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015	0,00	0,00	0,00	0,00					
A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	1 265 125,79	1 265 125,79	0,00	0,00					
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	0,00	0,00	0,00	0,00					
A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	483 879,00	0,00	483 879,00	483 879,00					
A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0,00	0,00	0,00					
A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	0,00	0,00	0,00	0,00					
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek		860 870 913,14	251 619 976,43	609 250 936,71	590 848 231,09					
A.II.1.	Pozemky	031	37 672 134,49	0,00	37 672 134,49	38 133 009,49					
A.II.2.	Kulturní předměty	032	7 004 238,20	0,00	7 004 238,20	6 327 261,20					
A.II.3.	Stavby	021	629 695 950,42	156 913 143,72	472 782 806,70	437 318 847,14					
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	96 033 472,77	59 718 666,40	36 314 806,37	40 311 651,99					
A.II.5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025	0,00	0,00	0,00	0,00					
A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	34 591 909,31	34 591 909,31	0,00	0,00					
A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	1 172 985,00	396 257,00	776 728,00	835 285,00					
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	54 700 222,95	0,00	54 700 222,95	67 922 176,27					
A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0,00	0,00	0,00	0,00					
A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	0,00	0,00	0,00	0,00					
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek		0,00	0,00	0,00	0,00					
A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	0,00	0,00	0,00	0,00					

10.02.2021

1/5

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			MINULÉ (netto)	
			1	2	3		4
			BĚŽNÉ				NETTO
	BRUTTO	KOREKCE					
A.III.2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.3.	Dluhové cenné papíry uřízené do splatnosti	063	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.5.	Terminované vklady dlouhodobé	068	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky		0,00	0,00	0,00	0,00	
A.IV.1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.IV.2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.IV.6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.	Oběžná aktiva		93 874 326,94	1 922 560,95	91 951 765,99	30 820 242,09	
B.I.	Zásoby		3 824 288,20	260 363,35	3 563 924,85	3 562 961,67	
B.I.1.	Pořízení materiálu	111	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.2.	Materiál na skladě	112	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.3.	Materiál na cestě	119	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.4.	Nedokončená výroba	121	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.5.	Polotovary vlastní výroby	122	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.6.	Výrobky	123	1 875 554,21	260 363,35	1 615 190,86	2 464 981,21	
B.I.7.	Pořízení zboží	131	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.8.	Zboží na skladě	132	1 948 733,99	0,00	1 948 733,99	1 097 980,46	
B.I.9.	Zboží na cestě	138	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.10.	Ostatní zásoby	139	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.II.	Krátkodobé pohledávky		27 765 791,84	1 662 197,60	26 103 594,24	15 256 723,62	
B.II.1.	Odběratelé	311	2 179 678,21	1 662 197,60	517 480,61	1 460 738,07	
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	1 377 020,98	0,00	1 377 020,98	268 502,58	
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	26 048,00	0,00	26 048,00	0,00	
B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	0,00	0,00	0,00	49 694,00	
B.II.10.	Sociální zabezpečení	336	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.II.11.	Zdravotní pojištění	337	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.II.12.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00	0,00	

10.02.2021

2/5

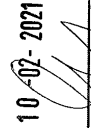
Položka	Název položky	Syntetický účet	1			2			3			4		
			ÚČETNÍ OBDOBÍ											
			BĚŽNÉ			KOREKCE			NETTO			MINULÉ (netto)		
			BRUTTO											
B.II.13.	Daň z příjmů	341	157 669,00	0,00	157 669,00	0,00	0,00	0,00	0,00	157 669,00	0,00	0,00	0,00	377 704,00
B.II.14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžní plnění	342	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.15.	Daň z přidané hodnoty	343	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.30.	Náklady příštích období	381	304 740,25	0,00	304 740,25	0,00	0,00	0,00	0,00	304 740,25	0,00	0,00	0,00	233 885,26
B.II.31.	Příjmy příštích období	385	790 248,76	0,00	790 248,76	0,00	0,00	0,00	0,00	790 248,76	0,00	0,00	0,00	857 947,52
B.II.32.	Dohadné účty aktivní	388	22 928 777,64	0,00	22 928 777,64	0,00	0,00	0,00	0,00	22 928 777,64	0,00	0,00	0,00	12 006 643,19
B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	1 609,00	0,00	1 609,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 609,00	0,00	0,00	0,00	1 609,00
B.III.	Krátkodobý finanční majetek		62 284 246,90	0,00	62 284 246,90	0,00	0,00	0,00	0,00	62 284 246,90	0,00	0,00	0,00	12 000 556,80
B.III.1.	Mejteckové cenné papíry k obchodování	251	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.3.	Jiné cenné papíry	256	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.4.	Termínované vklady krátkodobé	244	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.5.	Jiné běžné účty	245	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.9.	Běžný účet	241	60 887 875,65	0,00	60 887 875,65	0,00	0,00	0,00	0,00	60 887 875,65	0,00	0,00	0,00	10 662 866,60
B.III.10.	Běžný účet FKSP	243	1 311 891,66	0,00	1 311 891,66	0,00	0,00	0,00	0,00	1 311 891,66	0,00	0,00	0,00	1 106 490,71
B.III.15.	Ceniny	263	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.16.	Peníze na cestě	262	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.17.	Pokladna	261	84 479,59	0,00	84 479,59	0,00	0,00	0,00	0,00	84 479,59	0,00	0,00	0,00	231 199,49

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
PASIVA	PASIVA CELKEM		702 204 954,08	623 400 692,56		
C.	Vlastní kapitál		657 074 967,20	597 220 558,40		
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		607 068 874,84	589 674 475,72		
C.I.1.	Jmění účetní jednotky	401	568 793 639,62	569 058 733,94		

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ		MINULÉ	
			BĚŽNÉ			
C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	42 322 128,67		24 707 826,18	
C.I.4.	Kurzové rozdíly	405	0,00	0,00	0,00	0,00
C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-1 915 448,26		-1 915 448,26	
C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly	407	0,00	0,00	0,00	0,00
C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období	408	-2 131 445,19		-2 176 636,14	
C.II.	Fondy účetní jednotky		50 006 092,36		9 427 155,85	
C.II.1.	Fond odměn	411	450 000,00		450 000,00	
C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	1 066 169,57		932 910,49	
C.II.3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	0,00	0,00	449 679,24	
C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	34 115 716,53		379 178,17	
C.II.5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	14 374 206,26		7 215 387,95	
C.III.	Výsledek hospodaření		0,00	0,00	-1 881 073,17	
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		0,00	0,00	-1 881 073,17	
C.III.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	0,00	0,00	0,00	0,00
C.III.3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	0,00	0,00	0,00	0,00
D.	Cizí zdroje		45 129 986,88		26 180 134,16	
D.I.	Rezervy		0,00	0,00	0,00	0,00
D.I.1.	Rezervy	441	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.	Dlouhodobé závazky		23 333 555,99		12 088 728,62	
D.II.1.	Dlouhodobé úvěry	451	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459	0,00	0,00	50 000,00	
D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	23 333 555,99		12 038 728,62	
D.III.	Krátkodobé závazky		21 796 430,89		14 091 405,54	
D.III.1.	Krátkodobé úvěry	281	0,00	0,00	0,00	0,00
D.III.4.	Jiné krátkodobé půjčky	289	0,00	0,00	0,00	0,00
D.III.5.	Dodavatelé	321	4 311 757,22		1 931 696,25	
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	24 073,80		23 059,43	
D.III.9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326	0,00	0,00	0,00	0,00
D.III.10.	Zaměstnanci	331	6 441 611,00		5 542 076,00	
D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	0,00	0,00	0,00	0,00
D.III.12.	Sociální zabezpečení	336	2 638 570,00		2 221 802,00	

10.02.2021

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			BĚŽNÉ	ÚČETNÍ OBDOBÍ	MINULÉ	MINULÉ
D.III.13.	Zdravotní pojištění	337	1 145 082,00		963 738,00	
D.III.14.	Důchodové spoření	338	0,00		0,00	
D.III.15.	Daň z příjmů	341	0,00		0,00	
D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	1 176 254,00		873 846,00	
D.III.17.	Daň z přidané hodnoty	343	2 919 758,00		1 100 805,00	
D.III.18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	0,00		0,00	
D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	31 214,33		0,00	
D.III.20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	0,00		0,00	
D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	0,00		0,00	
D.III.35.	Výdaje příštích období	383	2 622 023,79		1 135 875,64	
D.III.36.	Výnosy příštích období	384	254 122,50		246 597,22	
D.III.37.	Dohadné účty pasivní	389	219 326,25		43 000,00	
D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	12 638,00		8 910,00	

Sestavil: KRAJNÁKOVÁ	Razítko:	Kontroloval: 	Schválil:
Telefon: 533 435 870		Moravské zemské muzeum Ekonomické oddělení 659 37 Brno, Zelný trh 6 IČ: 00994862, DIČ: CZ00094862 www.mzm.cz 80	Telefon:
Datum a podpis: 	10-07-2021		Datum a podpis: 10-02-2021

Mgr. Jirí Mitáček, Ph.D.
generální ředitel

 Moravské zemské muzeum
659 37 Brno, Zelný trh 6
IČ: 00994862, DIČ: CZ00094862
www.mzm.cz
107

ÍČO: 00094862
Kapitola: 334
Právní forma: Příspěvková organizace
Okamžik sestavení: 10.02.2021 08:23:03
Předmět činnosti: 91020

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
Sestavený k 31.12.2020
 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
 Moravské zemské muzeum
 Zelný trh 6, 65937 Brno

MOUZO Praha s.r.o.

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
1	2	3	4			
A.	NÁKLADY CELKEM		176 287 822,72	1 484 902,79	174 138 404,60	1 179 446,27
A.I.	Náklady z činnosti		176 154 664,46	1 294 902,79	174 176 205,95	1 179 446,27
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501	3 964 306,91	0,00	4 272 766,99	0,00
A.I.2.	Spotřeba energie	502	8 758 853,62	608 925,25	8 968 240,19	759 205,01
A.I.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.4.	Prodané zboží	504	341 515,17	212 188,46	571 261,24	399 262,65
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.6.	Aktivace oběžného majetku	507	-855 099,90	0,00	-676 391,40	0,00
A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	-6 128,00	0,00	0,00	0,00
A.I.8.	Opravy a udržování	511	1 761 055,04	161,61	1 864 399,41	20 978,61
A.I.9.	Cestovné	512	786 228,95	0,00	2 496 658,04	0,00
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	513	59 979,00	0,00	142 215,50	0,00
A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	-467 293,90	0,00	-604 648,60	0,00
A.I.12.	Ostatní služby	518	25 529 122,86	0,00	21 488 634,81	0,00
A.I.13.	Mzdové náklady	521	86 338 772,00	0,00	82 262 878,00	0,00
A.I.14.	Zákonné sociální pojištění	524	28 273 829,00	0,00	26 890 890,00	0,00
A.I.15.	Jiné sociální pojištění	525	230 386,13	0,00	218 986,75	0,00
A.I.16.	Zákonné sociální náklady	527	3 900 357,24	0,00	3 779 034,37	0,00
A.I.17.	Jiné sociální náklady	528	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.18.	Daň silniční	531	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.19.	Daň z nemovitostí	532	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	538	61 946,46	0,00	27 428,03	0,00
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	0,00	0,00	20 234,00	0,00
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.25.	Prodaný materiál	544	0,00	0,00	0,00	0,00

10.02.2021

1/4

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1	2	3	4
A.I.26.	Manka a škody	547	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.27.	Tvorba fondů	548	0,00	0,00	1 946 586,51	0,00
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	13 575 870,11	0,00	13 894 758,93	0,00
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.31.	Prodané pozemky	554	0,00	0,00	1 520 200,00	0,00
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	530 882,55	473 627,47	0,00	0,00
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	2 239 202,30	0,00	1 430 406,63	0,00
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	1 130 878,92	0,00	3 661 666,55	0,00
A.II.	Finanční náklady		4 723,26	0,00	53 562,65	0,00
A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.2.	Úroky	562	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.3.	Kurzové ztráty	563	4 723,26	0,00	39 863,82	0,00
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569	0,00	0,00	13 698,83	0,00
A.III.	Náklady na transfery		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.	Daň z příjmů		128 435,00	190 000,00	-91 364,00	0,00
A.V.1.	Daň z příjmů	591	30 000,00	190 000,00	50 000,00	0,00
A.V.2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	98 435,00	0,00	-141 364,00	0,00

ÍČO: 00094862
Kapitola: 334
Právní forma: Příspěvková organizace
Okamžik sestavení: 10.02.2021 08:23:03
Předmět činnosti: 91020

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
Sestavený k 31.12.2020
 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
 Moravské zemské muzeum
 Zelný trh 6, 65937 Brno

MOUZO Praha s.r.o.

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
1	2	3	4			
A.	NÁKLADY CELKEM		176 287 822,72	1 484 902,79	174 138 404,60	1 179 446,27
A.I.	Náklady z činnosti		176 154 664,46	1 294 902,79	174 176 205,95	1 179 446,27
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501	3 964 306,91	0,00	4 272 766,99	0,00
A.I.2.	Spotřeba energie	502	8 758 853,62	608 925,25	8 968 240,19	759 205,01
A.I.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.4.	Prodané zboží	504	341 515,17	212 188,46	571 261,24	399 262,65
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.6.	Aktivace oběžného majetku	507	-855 099,90	0,00	-676 391,40	0,00
A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	-6 128,00	0,00	0,00	0,00
A.I.8.	Opravy a udržování	511	1 761 055,04	161,61	1 864 399,41	20 978,61
A.I.9.	Cestovné	512	786 228,95	0,00	2 496 658,04	0,00
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	513	59 979,00	0,00	142 215,50	0,00
A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	-467 293,90	0,00	-604 648,60	0,00
A.I.12.	Ostatní služby	518	25 529 122,86	0,00	21 488 634,81	0,00
A.I.13.	Mzdové náklady	521	86 338 772,00	0,00	82 262 878,00	0,00
A.I.14.	Zákonné sociální pojistění	524	28 273 829,00	0,00	26 890 890,00	0,00
A.I.15.	Jiné sociální pojistění	525	230 386,13	0,00	218 986,75	0,00
A.I.16.	Zákonné sociální náklady	527	3 900 357,24	0,00	3 779 034,37	0,00
A.I.17.	Jiné sociální náklady	528	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.18.	Daň silniční	531	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.19.	Daň z nemovitostí	532	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	538	61 946,46	0,00	27 428,03	0,00
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	0,00	0,00	20 234,00	0,00
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.25.	Prodaný materiál	544	0,00	0,00	0,00	0,00

10.02.2021

1/4

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
C.	VÝSLEDEK HOSPODÁŘENÍ					
C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	2 712 861,15	-5 518 625,74	3 546 188,57	
C.2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	2 522 861,15	-5 427 261,74	3 546 188,57	

Sestavil: **KRAJŇÁKOVÁ**

Telefon: 633435270

Kontroloval:

Ing. Monika Svobodová, F.P., M.
Ekonomického provozu náměstkyňe ŠPZ MZM

Razítko:

Moravské zemské muzeum Chválení:

Ekonomické oddělení
659 37 Brno, Zelný trh 6
IČ: 00094862, DIČ: CZ00094862
www.mzm.cz
80

Datum a podpis: 10-02-2021

Datum a podpis: 10-02-2021

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
generální ředitel

 Moravské zemské muzeum
659 37 Brno, Zelný trh 6
IČ: 00094862, DIČ: CZ00094862
www.mzm.cz
107

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

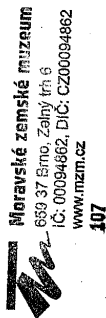
ZAM 1-04 U Výkaz o zaměstnanosti regulované vládou

Období Rok	Kapitola	334 Ministerstvo kultury	Účetní jednotka Moravské zemské muzeum, Zelny trh 6, 65937 Brno	ICO 00094862	Hodnota počet na 2 deset. místa	z toho:		Schválený rozpočet - Počet zaměstnanců v celoročním vyjádření	Rozpočet po změnách - úvazky zaměstnanců v ročním průměru		z toho:
						EU / FM	1a		2	2a	
a						1		2		2a	
b						1		2		2a	
Ústřední orgán státní správy						1100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech						1101	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru						1102	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě						1103	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů						1104	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jednotlivé organizační složky státu - státní správa						1200	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech						1201	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru						1202	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě						1203	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů						1204	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jednotlivé SOBCPO						1300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech						1301	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru						1302	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě						1303	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů						1304	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní organizační složky státu						1400	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech						1401	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru						1402	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě						1403	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů						1404	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Státní příspěvkové organizace						5000	186,00	0,00	186,30	0,00	0,00
zaměstnanci v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech						5001	186,00	0,00	186,30	0,00	0,00
zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě						5002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

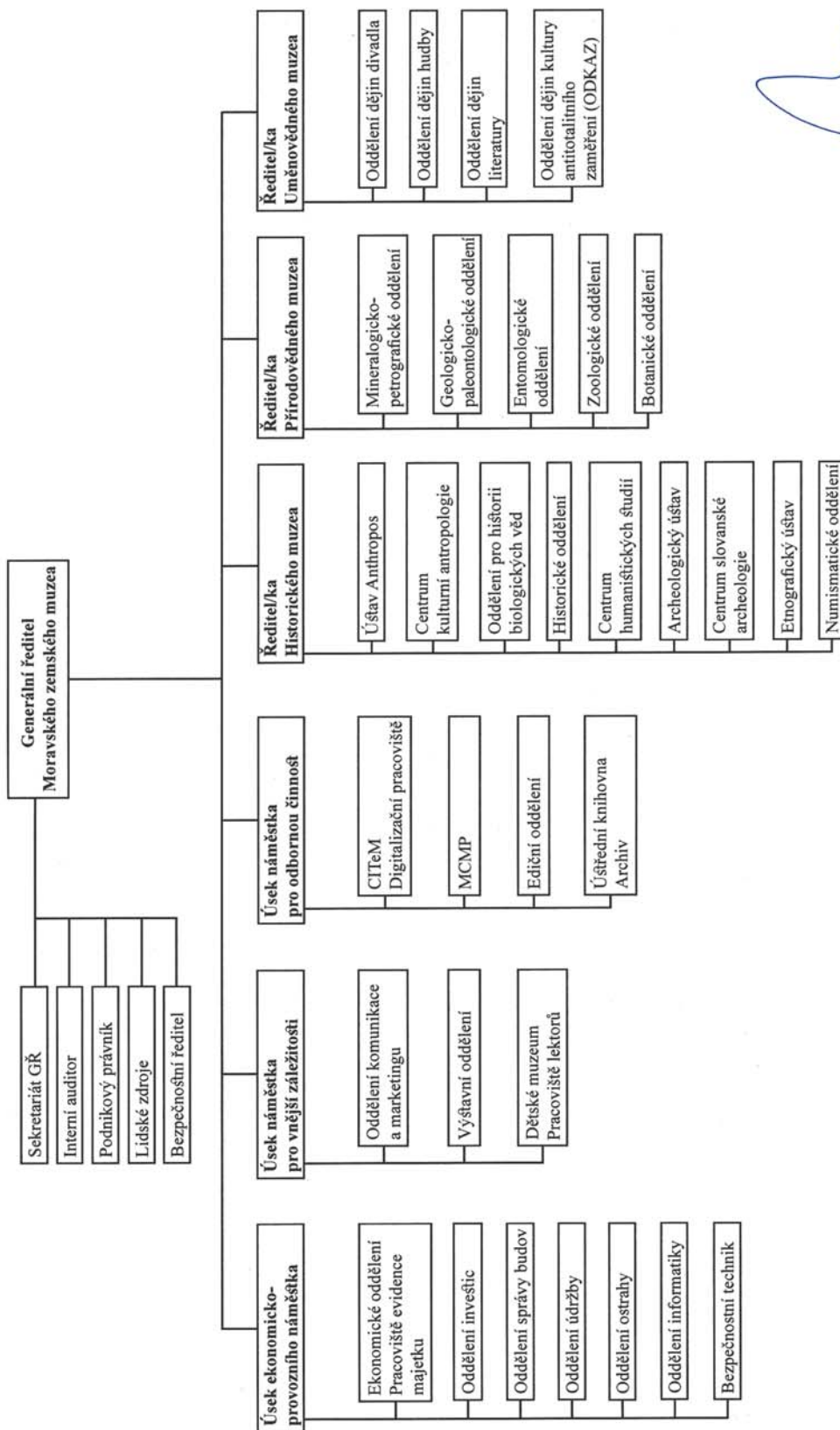
Typ organizace	Skutečnost od počátku roku - průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	v tom:						Skutečnost - evidenční počet úvazků ke konci sledovaného období	z toho:	
		úvazky v limitu regulace zaměstnanosti		úvazky mimo limit regulace zaměstnanosti s krytím z nespolečných výdajů		úvazky mimo limit regulace zaměstnanosti s krytím z mimorozpočtových zdrojů				
		EU / FM	ostatní	EU / FM	ostatní	EU / FM	ostatní			
b	3	3a	3b	3c	3d	3e	3f	4	4a	
1100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1101	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1102	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1103	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1104	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1200	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1201	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1202	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1203	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1204	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1301	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1302	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1303	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1304	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1400	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1401	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1402	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1403	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1404	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5000	183,81	0,00	183,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	185,02
5001	183,81	0,00	183,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	185,02
5002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Sestavil: KRAJNÁKOVÁ Telefon: 533 435 240 Datum a podpis: 10 -02- 2021	Kontroloval: <i>Mgr. Monika Šolbořová, Ph.D.</i> <i>Ekonomická provozní náměstkyně ZP, MZM</i> 	Razítko: 	Schválil: Moravské zemské muzeum Ekonomické oddělení 659 37 Brno, Zelný trh 6 IČ: 00094862, DIČ: CZ00094862 www.mzmm.cz 80 Datum a podpis: 10 -02- 2021
--	--	--	---

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
generální ředitel

Organizační struktura Moravského zemského muzea - od 1. 7. 2018

A

Mezinárodní den seniorů.

Události roku 2020

Slavnostní odhalení
tapiserie Hostina Bohů.
Starý zámek Jevišovice.

Průběžná zpráva o plnění Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace Moravské zemské muzeum za rok 2020

Předložená zpráva o plnění cílů stanovených DKRVO Moravské zemské muzeum (MK000094862) za rok 2020 je sumárním přehledem činnosti a plnění druhého roku schválené *Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace (Moravské zemské muzeum) na léta 2019–2023*.

Jako dominantní samozřejmě pokládáme publikační činnost, vedle sumářů v jednotlivých položkách jsou v závěru zprávy jako **Přílohy** uvedeny přehledy všech uplatněných prací za rok 2020, případně těch, které nesou v roce 2019, nebyly však hlášeny v roce minulém. V příloze jsou uvedeny: 1. Dosažené výsledky výzkumné aktivity IP DKRVO za rok 2020 dle rozhodnutí MK a přehled neuplatněných výsledků s návazností na IP DKRVO společně se zdůvodněním, 2. Dosažené výsledky výzkumné aktivity IP DKRVO za rok 2020, jejichž plán byl obsahem rozhodnutí MK o podpoře vydaných před r. 2020, 3. Přehled uplatněných výsledků bez návaznosti na IP DKRVO. Zde v úvodu připomeňme některé zásadní publikační výstupy:

- za mineralogii můžeme nabídnout článek dr. Houzara: Buriánek, D., Buřivalová, L., Houzar, S., Losos, Z., Míková, J., 2020: Geochronology and petrogenesis of orthogneisses from the Pacov body: implications for the subdivision of the Cambro-Ordovician peraluminous magmatism and related mineralizations in the Monotonous and Varied units of the Moldanubian Zone (Bohemian Massif). – *Mineralogy and Petrology* 114, 175–197. Byl vydán v prestižním mineralogickém časopise *Mineralogy and Petrology*.
- spolupráce na studii v prestižním impaktovaném časopise *the Journal of the History of Biology*, ale ještě nevyšla – „Mimush and the Spectre of Inbreeding: Historical Background for Festetics's Laws of Organic and Genetic Functions“. Péter Poczai, Jorge A. Santiago-Blay, Jiří Sekerák, István Bariska, Attila T. Szabó (Finnish Museum of Natural

History, University of Helsinki; Institute of Advanced Studies Kőszeg, Hungary; the Mendelianum of the Moravian Museum, Viikki Plant Science Centre, University of Helsinki; Department of Paleobiology, National Museum of Natural History, Washington; The Pennsylvania State University; Vas County Archives Kőszeg, Hungarian National Archives; BioDatLab, Hungary)

- k výstavě o J. Vávrovi jsme vydali dvě reprezentativní monografie (v plánu byla jen jedna), tím došlo k významnému zhodnocení výstavy
- a konečně k výstavě o J. A. Komenském jsme připravili reprezentativní publikaci *Comenius, 1592–1670*.

Mimo publikační aktivity v úvodu připomeňme tato skutečně významná témata našich výzkumných aktivit:

- primárním a plněným úkolem bylo pochopitelně udržení probíhajících terénních výzkumů (zvláště v exponovaných lokalitách jako Staré Město a okolí, Ostrava-Hošťálkovic, Krumlovský les)
- archeologický výzkum na paleolitické lokalitě v Ostravě-Hošťálkovicích, který i přes menší počet nálezů potvrdil existenci nejméně dvou fází osídlení lokality, což je v dané oblasti poměrně unikátní
- archeologický výzkum na Uherskohradištsku, kde kontinuálně navazujeme na předešlá desetiletí a i letošním nálezem dalších desítek hrobů z období Velké Moravy a následnou radiokarbonovou analýzou kosterních pozůstatků spějeme ke skutečně zásadním historickým výstupům
- záchranné výzkumy v Budkovicích (u Ivančic), tam bylo několik objektů z doby bronzové a halštatské
- zkoumání stáří a provenience římské koruny, která je umístěna na bystě Karla Velikého v katedrále Panny Marie v CÁCHÁCH a byl jí údajně korunován Karel IV. na římského krále (Zikmundova korunovace je již písemně doložená) je předmětem dlouhodobých vědeckých mezinárodních diskuzí od 19. století. Když byla tato koruna vystavena v Praze v roce 2016, naše řešitelka (R. Gregorová) identifikovala na týlní straně dva zuby druhohorní ryby, které byly ve středověku pokládány za ropuší kameny a byly jim přisuzovány magické a kurativní vlastnosti. Je to doposud jediné a zároveň nejstarší použití těchto zubů na tak významné insignii. Připravený článek podrobně dokládá, jakým způsobem byly zuby iden-

- tifikovány, shrnutí historických záznamů a naznačuje směr dalšího výzkumu.
- ve spolupráci se Slovenským národným múzeem (Bratislava) byl analyzován depot moravských mincí z 15. století nově objevený v okolí Plaveckého hradu (Slovenská republika), který dokládá moravsko-uherské kontakty především v době husitských válek. Depot je připravován k publikování. (D. Grossmannová)
 - v roce 2016 byla v rámci Centra kulturní antropologie MZM zřízena Laboratoř antropologické rekonstrukce (antropoložka Eva Vaničková ve spolupráci se sochařem Ondřejem Bílkem). Jedním z profilových úkolů tohoto pracoviště je prezentace významných antropologických nálezů ze sbírkových fondů MZM formou trojrozměrných podob člověka (např. tzv. Princezna z Býčí skály, šamanka z doby lovců mamutů z Dolních Věstonic). Laboratoř však svými rekonstrukcemi také úzce spolupracuje s řadou českých i zahraničních odborných pracovišť i pamětových institucí (Archeologický ústav AV, Národní muzeum, Masarykova univerzita, Muzeum Dr. Aleše Hrdličky, Svatojánské muzeum v Nepomuku, muzeum Burg Ranis, Univerzita Komenského v Bratislavě, Max Planck Institute, Landesamt für Denkmalpflege und Archäologie Weimar, Institute of Ethnology and Anthropology of the Russian Academy of Sciences a další). V současnosti pro MZM vznikají 4 antropologické rekonstrukce: dvou žen obětovaných v těžební šachtě Krumlovského lesa (výzkum Ústavu Anthropos MZM) a rekonstrukce velmože a možného Svatopluka z pohřebiště v Uherském Hradišti - Sadech. V průběhu realizace je evoluční řada člověka určena pro expozici Pavilonu Anthropos. Ve všech případech jsou výsledky prezentovány veřejnosti se značným popularizačním úspěchem. V této době se jedná o jediné pracoviště v ČR s tímto zaměřením, schopné mezinárodní konkurence v oboru.
 - pracovníci zoologie provedli 11 odchyťových kontrol a sledovali stav sukcese na lokalitě Tetčická bažina, byly vytvořeny obecné texty k publikaci Mapování ptáků města Brna a byly publikovány dva impaktové články v rámci výzkumu hnízdní biologie koroptve polní.
 - na botanice byly realizovány taxonomické, fylogenetické a geografické studie druhů vybraných rodů makromycetů (např. *Melanoleuca*, *Crinipellis*, *Pluteus*), analyzován bryofloristický materiál

především z vybraných území ČR, ze Slovenska a z přístupných jeskyní a bylo realizováno studium cévnatých rostlin s důrazem na čeledi *Boraginaceae* a *Scrophulariaceae*.

Ad II.1 Historie a současnost VO (organizační změny apod.)

K organizačním změnám ve VO proti Konceptci nedošlo.

1.2 Naplňování celkového cíle koncepce

Druhý rok plnění pětileté Koncepce nezpochybnitelně přispěl k udržení MZM v evropských (a v případě přírodovědných výzkumů i světových) vědeckých strukturách jako stabilní výzkumné organizace, zejména za pomoci dlouhodobého koncipování mezinárodních vědecko-výzkumných vazeb a institucionálních i individuálních spoluprací. Rozvinuli jsme základní výzkum jako nejlepší zdroj nových informací, které můžeme poskytnout veřejnosti. Součástí této strategie bylo rovněž navyšování podílu Moravského zemského muzea na transferu získaných poznatků v rámci výzkumné organizace jak formou jejich popularizace (formou výstav, publikační i edukační činnosti), tak i významným transferem znalostí školní výukou, zejména na VŠ, viz níže v této zprávě.

Ad II. 2 Strategická část koncepce VO, zejména ke splnění části II.2.1 Celkový cíl koncepce

Celkovým cílem koncepce výzkumné organizace Moravské zemské muzeum je zajištění dalšího rozvoje výzkumné organizace, potvrzení jejího zakořnění v národních i mezinárodních vědecko-výzkumných strukturách a udržitelnost jeho vědecko-výzkumných personálních i materiálních kapacit v letech 2019–2023. Progresivní rozvoj bude zajištěn prohlubováním heuristické báze, její digitalizace a tedy i následného vědeckého využití, systematickým rozvojem vědeckých infrastruktur organizace, podporou rozvoje lidských zdrojů a zejména kooperací a spoluprací s dalšími akademickými i neakademickými výzkumnými organizacemi na národní i mezinárodní úrovni, včetně důsledné implementace výsledků výzkumu směrem k jejich uživatelům. Celkový cíl bude zajištěn prostřednictvím následujících vědeckých, věcných a finančních cílů:

- a) Dokončit základní výzkum v oblasti Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti shrnutý v deseti publikacích

typu B a jednom výsledku aplikovaného výzkumu Ekrit.

- b) Dokončit základní výzkum v oblasti Etnologie shrnutý ve čtyřech publikacích typu B a dvěma výsledky aplikovaného výzkumu Ekrit.
- c) Dokončit základní výzkum v oblasti Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie) shrnutý v sedmi publikacích typu B a čtyřech výsledcích aplikovaného výzkumu Ekrit.
- d) Dokončit základní výzkum v oblasti Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů shrnutý v jedné publikaci typu B a 23 výsledcích typu J.
- e) Dokončit základní výzkum v oblasti Biodiverzita rostlin, hub a živočichů shrnutý ve dvou publikacích typu B a 84 výsledcích typu J.
- f) Dokončit základní výzkum v oblasti Člověk a jeho kultura v prostoru a čase shrnutý ve čtrnácti publikacích typu B a 56 výsledcích typu J.

Celkovými výzkumnými cíli na dalších pět let jsou pro jednotlivé oblasti jsou hlouběji specifikovány dílčí cíle v části III/B koncepce.

V této průběžně zprávě můžeme konstatovat, že tyto všechny dílčí i kontrolovatelné cíle jsou plněny.

1.3 Aktivity organizace

Ad II. 5 Mezinárodní výzkumná spolupráce VO

1. Mezinárodní spolupráce ve výzkumu

- Spolupráce s doc. Mgr. Jurajem Hamarem, Ph.D. na výzkumu českého a slovenského tradičního loutkového divadla, Bratislava, Rusovce, Slovensko (průběžně). Plánujeme společnou výstavu v NM Bratislava. (J. Blecha)
- Spolupráce s Mgr. Ludvíkem Kavínem na výzkumu archivu Theater Brett Vídeň, Rakousko. Plánujeme výstavu v MZM k výročí narození Niky Brettschneiderové. (J. Blecha)
- Ve spolupráci se Slovenským národním muzeem (Bratislava) byl analyzován depot moravských mincí z 15. století nově objevený v okolí Plaveckého hradu (Slovenská republika), který dokládá moravsko-uherské kontakty především v době husitských válek. Depot je připravován k publikování. (D. Grossmannová).

Spolupráce na výzkumu rybí fauny oblasti Paratethys (Oblast č. 4)

- Ionuț GRĂDIANU, Natural Sciences Museum, Piatra Neamt ROMANIA
- Ortwin Schultz, Naturhistorisches museum Wien, Austria
- Dr. Björn Berning, Landes museum Linz, Austria
- Matúš Hýžný, Univerzita Komenského, Bratislava
- Henri Cappetta a Sylvain Adnet, Université Montpellier II.

Spolupráce na výzkumu zkamenělin jako historických artefaktů. (Oblast č. 4)

- Lionel Cavin, Muséum d'Histoire naturelle, Geneve
- Christopher Duffin, Palaeontology Section, Earth Science Faculty, The Natural History Museum, London
- Andrea Tintori (Università degli Studi di Milano)
- Martin Ebert (Jura-Museum Eichstätt).

Spolupráce na výzkumu velkých obratlovců (Oblast č. 4)

- Urweltmuseum GEOSKOP, Germany
- Adam Mickiewicz University, Poznań, Poland
- Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont, Barcelona, Spain
- Institute of Paleobiology, Polish Academy of Sciences, Warsaw, Poland
- Universität Bonn, Institut für Geowissenschaften (Paläontologie), Germany
- Naturhistorisches Museum, Schloss Bertholdsburg, Schleusingen, Germany
- Naturhistorisches Museum Wien, Austria

2. Kolektivní členství VO v nevládních mezinárodních organizacích VaVaI.4

VO MZM není institucionálně začleněna v nevládních organizacích VaVaI. Tato spolupráce je plněna oborovým zaměřením (oblasti VO) a aktivitami jednotlivých řešitelů.

3. Individuální členství zástupců VO v nevládních mezinárodních organizacích VaVaI.

- členství v Českém národním komitétu pro dějiny vědy a techniky, který reprezentuje Českou republiku v Mezinárodní unii pro dějiny a filozofie vědy – Divizi pro dějiny vědy a techniky (International Union of History and Philosophy of Sci-

- ence, Division of History of Science and Technology IUHPS/DHST), (J. Sekerák)
- Verein für Volkskunde, Österreichische Museum für Volkskunde, Vídeň (H. Dvořáková)
 - člen Research commission při světové organizaci UNIMA (J. Blecha)
 - členství v poradním orgánu Hugo Obermaier Gessellschaft (Německo) (Z. Nerudová)
 - členství v European Association of Archaeologists (EAA) pro rok 2020 (Z. Tvrď)
 - členství ve společnosti Warsztaty Krzemieniarskie SKAM, Wroclaw (P. Neruda, Z. Nerudová)
 - členství v odborné sekci UISPP „Settlement Dynamics of the Middle Palaeolithic and the Middle Stone Age“ (vedoucí Nick Conard – Anne Delagnes) (P. Neruda)
 - členství v odborné sekci UISPP “Middle Palaeolithic bifacial tools, backed bifaces and leaf points in Western Eurasia” (P. Neruda, Z. Nerudová)
 - členství v odborné sekci UISPP “Prehistoric Art Commission” (M. Galetová)
 - členství v odborné sekci UISPP “Upper Paleolithic” (M. Oliva)
 - členství v odborné sekci UISPP “Prehistoric mining and allied industries” (M. Oliva)
 - členství ve vědeckých radách Archeologického múzea SNP a Slovenského národného múzea (Slovensko)
 - člen-korespondent Archeologického ústavu SAV v Nitře (Slovensko)

4. Smlouvy nebo společné projekty VO se zahraničními organizacemi zabývajícími se VaVaI:

- INTERREG V, „Česká cesta Slovensko – Morava (Senica – Klobouky u Brna)“, (H. Dvořáková)
- INTERREG V-A, „Po stopách Habánov“, (A. Kalinová)
- INTERREG V-A „Mezinárodní kulturní platforma/I – CULT“, (A. Kalinová)
- Taxonomicko-fylogenetického projekty o druhích rodu *Gymnopus* v Korejské republice: „Diversity and molecular taxonomy of marasmielloid and gymnopoid fungi (Basidiomycota, Omphalotaceae) in the Republic of Korea“ a „Phylogenetic taxonomy of litter decomposing fungi in the Republic of Korea“ ve spolupráci s Národním ústavem lesnických věd (dříve Korejský lesnický výzkumný ústav) dříve v Soulu, nyní v Suwonu; 2012–2017. (V. Antonín) Spolupráce na základě požadavku korejského partnera (smlouva mezi

MZM a korejským ústavem, korejská strana hradila každoročně všechny náklady na pobyt pracovníka MZM v Korejské republice. Výsledkem je série časopiseckých publikací). Terénní část projektu skončila v roce 2017. Spolupráce pokračovala i v roce 2020 – výsledky terénního průzkumu jsou společně s korejskými kolegy zpracovávány a postupně publikovány.

- MONREPOS, RGZM, Neuwied, Německo; Analýza retušerů z organických materiálů ze středopaleolitického souvrství v jeskyni Kůlně; spolupráce nadále probíhá. (Ústav Anthropos)
- Archaeological Research Laboratory, Stockholm University; akademická spolupráce při analýze izotopů z kosterních pozůstatků z různých lokalit (Velim, Modřice) – MZM poskytuje materiál, přínos pro VO MZM: možnost moderními metodami zhodnotit výživu a migrace pravěkých populací; spolupráce probíhá, výsledky zatím nepublikovány (Ústav Anthropos)
- Royal Belgian Institute of Natural Sciences (Belgie), (M. Galetová)
- Hagerman Fossil Beds National Monument, National Park Service (USA), (M. Galetová)
- University of Arkansas Honors College (USA), (M. Galetová)
- University of Missouri-Kansas (USA), (M. Galetová)
- „Interconnectivity of large Carnivores, Humans and Ice Age Environments“, ICHIE (Belgie), (M. Galetová)
- “Environnement, imaginaire et alimentation: quelles relations homme-animal pour les sociétés dans l’Europe paléolithique ?” Cena « Talents de la recherche au Musée de l’Homme », Nadace ENGIE 2020, Museum national d’Histoire naturelle (Francie), (M. Galetová)
- Equipe NOMADE, UMR 7194 HNHP CNRS/MNHN/UPVD, Département Homme et Environnement, Institut de Paléontologie Humaine, Muséum national d’histoire naturelle Paříž, Francie – přidružený vědecký pracovník (M. Galetová)
- Dohoda o akademické, vědecké a kulturní spolupráci mezi Moravským zemským muzeem, Lucian Blaga University of Sibiu (Rumunsko), National Museum Complex Astra of Sibiu (Rumunsko), Obcí Modrá-Archeoskanzen Modrá (podepsáno v červenci 2019). (CSA)
- Center for Applied Isotope Studies, University of Georgia, Athens, USA – analýzy izotopů Pb ko-

- vových slitků doby bronzové. Přínosem pro VO je získání specializovaných dat, důležitých pro výstupy publikované v rámci VO a zároveň zviditelňuje instituci v zahraničí (Ústav Anthropos).
- University of Stockholm, Wallenberglaboratoriet – analýza DNA z lidských fosilií z paleolitu. Rok 2019 zahájení – sběr dat. Přínosem pro VO je získání specializovaných dat, důležitých pro výstupy publikované v rámci VO a zároveň zviditelňuje instituci v zahraničí (Ústav Anthropos)
 - Eberhard Karls University of Tübingen, Institut für Geowissenschaften a Spanish National Research Council-Milà i Fontanals Institution, Department of Archaeology – spolupráce na projektu „Gender on the move: chronology and exogamic practices at the beginning of farming. The case of North Carpathian Basin“ v jehož rámci bude pomocí C14 datování upřesněna chronologie vybraných lokalit a pomocí analýzy izotopů Sr bude řešena otázka mobility a exogamie (Ústav Anthropos).
 - University of Fribourg, Department of Biology – spolupráce na analýze aDNA keltských populací na území Moravy, byly odebrány vzorky z vybraných jedinců a jsou průběžně analyzovány
 - University of Vienna, Department of Evolutionary Anthropology – spolupráce na analýze aDNA populace prvních zemědělců z Nitry, jsou k dispozici první výsledky, publikace bude následovat (Ústav Anthropos)
 - Australian National University, Canberra (Clare McFadden) – výzkumný projekt týkající se sběru bioarcheologických a demografických dat z kosterních pozůstatků domnělých vampýrů ze sbírek MZM a hledání možných souvislostí; spolupráce navázána na počátku roku 2020, realizace prozatím odložena kvůli celosvětově nepříznivé epidemiologické situaci (Ústav Anthropos)
 - Institut für Ur- und Frühgeschichte Universität zu Köln; mezinárodní projekt 2018–2020 (Německo, Rakousko, Francie, Slovensko, Maďarsko, Polsko, Ukrajina, Rumunsko, Česko) zaměřený na rekonstrukci změn v Evropě v době mezi 40–15 tis lety. Výsledek (společný článek) byl akceptován k publikaci v *Jimp* (Nerudová Z.)
 - Friedrich Schiller University Jena, Department of Prehistory, S. Pfeifer – spolupráce na analýze archeologických materiálů (hroty z tvrdých živočišných tkání) z Moravy (Ústav Anthropos, CKA)

5. Další formy mezinárodní spolupráce:

Konference:

- Lampenflora slovenských jeskyní (zaslaný referát), 90 rokov Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš, Slovensko, 28.–30. 9. 2020 (S. Kubešová)
- MSA 2020: Mycology from the Cloud. The Mycological Society of America's First Virtual Meeting (H. Ševčíková, spoluautor přednášky).
- Organizace mezinárodní conference HUGO Obermaier Society v Brně, 14.–18. 4. 2020, Brno, nerealizováno z důvodu protikoronavirových omezení, vydán sborník abstract a exkurzní průvodce (Ústav Anthropos, CKA).
- 26th International Cave Bear Symposium 2020, Reiss-Engelhorn-Museen, Mannheim, Germany, 8th–11th October 2020, ale konference byla zrušena kvůli epidemii covidu 19.
- 26th Virtual Annual Meeting of the European Association of Archeologists (EAA), 24–30 August 2020 – Z. Tvrďý – I. Jarošová – S. Kaupová: Lifestyle of Late Neolithic and Early Eneolithic Populations from Moravia and Eastern Bohemia (Czech Republic) based on Bioarchaeological Records.
- Organizace 39. ročníku archeologické konference Otázky neolitu a eneolitu, konference byla většinou prezenční, ale byla mezinárodní a zahraniční účastníci přednášeli online

Ostatní:

- International Mendel Day – Mezinárodní akce odborníků, AUSTRIA, University of Natural Resources and Life Sciences, 6. 3. 2020 (Universität für Bodenkultur / BOKU Vídeň), (J. Sekerák)
 - výstava Sousedé na talíři, Úřad vlády Dolního Rakouska, St. Pölten, Rakousko, 10.–27. 3. 2020 (H. Dvořáková)
 - projekt Studentský design, Technické muzeum Brno, členka odborné poroty (Hana Dvořáková)
- článek Vaše vzpomínky pro budoucnost. Pamiatky a múzeá, roč. 2020, č. 3, s. 75–76, ISSN 1335-4353
- členství v redakčních radách zahraničních odborných časopisů: *Sydowia* (Rakousko); *Rivista di Micologia* (Itálie); *Österreichische Zeitschrift für Pilzkunde* (Rakousko). (V. Antonín)
 - členství v redakční radě mezinárodního odborného časopisu: *ZooKeys* (academic editor, Bulharsko) – (I. Malenovský)

- Université d'Antananarivo, Madagascar, spolupráce s Entomologickým oddělením university, praktická výuka studentů v laboratoři i terénu, konzultace bakalářských a diplomových prací, společně organizované expedice (P. Baňar) – probíhá průběžně
- University of Kansas (projekt NSF „Biodiversity: Discovery and Analyses“ Beetle Diversity and Communities of Peru), 2016 – dosud (Oblast č. 5)
- Geological and Palaeontological Institute of CAV, Nanjing, China (spolupráce na zpracování druhohorních fosilií hmyzu), 2009 – dosud (Oblast č. 5)
- Institute of Systematics and Evolution of Animals, Polish Academy of Sciences, Kraków, Poland – spolupráce při studiu fauny archeologických lokalit z pleistocénu (Ústav Anthropos)
- Faculty of Biological Sciences, University of Wrocław, Poland – spolupráce při studiu fauny archeologických lokalit z pleistocénu (Ústav Anthropos)
- Aarhus University, School of Culture and Society, Department of Archaeology and Heritage Studies, Denmark – spolupráce při studiu fauny archeologických lokalit z pleistocénu (Ústav Anthropos)
- Faculty of Biological Sciences, University of Wrocław – analýzy paleontologických souborů z pleistocénu
- AITSIIS – Australian Institute of Aboriginal and Torres Strait Islander Studies (od 2016), příprava digitalizace dokumentace z výpravy J. Jelínka do Austrálie.
- členství v redakčních radách zahraničních časopisů *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne* (Polsko), *Folia Praehistorica Posnaniensia* (Polsko), *Študijné zvesti Archeologického ústavu SAV* (Slovensko), *Slovenská archeológia* (Slovensko)
- Pozvání k účasti na oslavách stého výročí narození knížete monackého Alberta I., zakladatele Institutu du Paléontologie humaine, limitované na 30 účastníků (M. Oliva)
- spolupráce na vytvoření mezinárodní databáze fosilních nosorožců (Březina, J.): <http://www.rhinoresourcecenter.com/about/fossil-rhino-database.php>

Spolupráce na publikacích:

- mezinárodní spolupráce na publikaci COMENIUS 1592–1670 s vybranými odborníky z Polska a Maďarska (V. Vlnas)

- recenze knihy: Łukasz Sroka – Paweł Milejski, *Skarb groszy praskich i monet z XVII wieku z Osieczowa, powiat bolesławiecki*, Wrocław 2020 (D. Grossmannová)
- recenze příspěvků časopisu *Denarius* (Slovenské národní muzeum), (D. Grossmannová)
- mezinárodní spolupráce na studii: „Mimush and the Spectre of Inbreeding: Historical Background for Festetics's Laws of Organic and Genetic Functions“. Péter Poczai, Jorge A. Santiago-Blay, István Bariska, Attila T. Szabó (Finnish Museum of Natural History, University of Helsinki; Institute of Advanced Studies Kőszeg, Hungary; Viikki Plant Science Centre, University of Helsinki; Department of Paleobiology, National Museum of Natural History, Washington; The Pennsylvania State University; Vas County Archives Kőszeg, Hungarian National Archives; BioDatLab, Hungary). (J. Sekerák)
- publikace Van Soest, Jan – Janák, Martin – Kalinová Alena: *European Faience and Maiolica in the Collection of the Silesian Museum 1380–1853*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2020. (A. Kalinová)
- spolupráce s Archeologickým ústavem SAV Nitra – petrografická charakteristika artefaktů (P. Hršelová – příprava knihy *Archaeology in the Žitava Valley I The LBK and Želiezovce settlement site of Vrábľa*, rok vydání 2020, Sidestone Press, Holandsko
- Comenius University in Bratislava, Faculty of Natural Sciences, Department of Botany, Bratislava, Slovakia. Spolupráce na zpracování druhů rodu *Melanoleuca* stále pokračuje. (Oblast č. 5)
- Comenius University in Bratislava, Faculty of Pharmacy, Department of Pharmacognosy and Botany, Bratislava, Slovakia. Spolupráce na zpracování druhů rodu *Melanoleuca* stále pokračuje. (Oblast č. 5)
- Botanický ústav SAV, oddelenie nižších rastlín, Dúbravská cesta 9, 845 23 Bratislava, Slovensko (Oblast č. 5)
- Department of Botany and Soroksár Botanical Garden, Corvinus University of Budapest, Budapest, Hungary. Spolupráce pokračuje, v současnosti se dokončuje článek o *Pluteus*. (Oblast č. 5)
- Department of Forest Products, National Institute of Forest Science, Suwon, Republic of Korea. Spolupráce pokračuje (viz výše). (Oblast č. 5)
- Centre for Macroecology, Evolution and Climate, Natural History Museum of Denmark, University

- of Copenhagen, Universitetsparken 15, DK-2100 Copenhagen, Denmark (Oblast č. 5)
- Department of Life Sciences and Systems Biology, University of Turin, I-10125 Turin, Italy. Spolupráce na přípravě publikací pokračuje. (Oblast č. 5)
 - Komarov Botanical Institute of the Russian Academy of Sciences, Saint Petersburg, Russia – výměna herbářového materiálu; pokračuje spolupráce na dalších publikacích o rodu *Pluteus*. (Oblast č. 5)
 - School of Land and Food, University of Tasmania, Private Bag 54, Hobart, Tasmania 7001, Australia. (Oblast č. 5)
 - Isparta University of Applied Sciences, Atabey Vocational School, Department of Plant and Animal Production, 32670 Isparta, Turkey (Oblast č. 5)
 - Gaziosmanpaşa University, Department of Biology, 60010 Tokat, Turkey. (Oblast č. 5)
 - Natural History Museum, Corso Italia, 63, 36078 Valdagno (VI), Italy. (Oblast č. 5)
 - New Brunswick Museum, 1 Market Square, Saint John, NB E2L 4Z6, Canada (Oblast č. 5)
 - Naturhistorisches Museum Wien, Rakousko – výměna publikací (Oblast č. 5)
 - Université de Lille, Faculté de pharmacie, France. Spolupráce na článcích o druzích rodů *Amanita*, *Pluteus* a *Crinipellis*. (Oblast č. 5)
 - Molecular and Applied Mycology and Plant Pathology Laboratory, Department of Botany, University of Calcutta, Kolkata, West Bengal, India. Spolupráce na přípravě publikací pokračuje. (Oblast č. 5)
 - Muséum national d'histoire naturelle, Systematics and Evolution Dept., Paris, France. Spolupráce na přípravě publikací pokračuje. (Oblast č. 5)
 - United States Department of Agriculture Forest Service, Rocky Mountain Research Station, 1221 South Main Street, Moscow, Idaho, USA. Spolupráce na přípravě publikací pokračuje. (Oblast č. 5)
 - Department of Agricultural Biology, Colorado State University, 307 University Avenue, Ft. Collins, Colorado 80523, USA. Spolupráce na publikacích (Oblast č. 5)
 - Centro de Investigación en Micología Aplicada/ Universidad Veracruzana, Médicos 5, Col. Unidad del Bosque, Xalapa, 91010, Veracruz, Mexico. Spolupráce na publikacích. (Oblast č. 5)
 - State Key Laboratory of Applied Microbiology Southern China, Guangdong Provincial Key Laboratory of Microbial Culture Collection and Application, Guangdong Open Laboratory of Applied Microbiology, Guangdong Institute of Microbiology, Guangdong Academy of Sciences, Guangzhou, Guangdong, China. Spolupráce na publikacích. (Oblast č. 5)
 - Département fédéral de l'économie, de la formation et de la recherche DEFR, Agroscope Domaine de recherche Protection des végétaux, Nyon, Switzerland Spolupráce na publikacích. (Oblast č. 5)
 - Natural History Museum, Londýn, Spojené království (Michael D. Webb): příprava dvou společných publikací věnovaných taxonomii kříšů z čeledi Cicadellidae (redescripce a popisy nových druhů v rámci taxonomické revize) na základě sbírek obou institucí (I. Malenovský)
 - University of Agricultural Sciences, Bengaluru, Indie (Dr. Chandra A. Viraktamath): příprava společné publikace věnované taxonomii kříšů z čeledi Cicadellidae na indickém subkontinentu na základě sbírek obou institucí (I. Malenovský)
 - University of Madeira, Funchal, Portugalsko (Dr. Dora Aguin-Pombo): příprava společné publikace věnované taxonomii kříšů z čeledi Cicadellidae (taxonomická revize rodu *Edwardsiana* v Řecku) na základě sbírek obou institucí (I. Malenovský)
 - Zoological Institute, Russian Academy of Sciences, St Petersburg, Rusko (Dr. Vladimir M. Gnezdilov): příprava společné publikace – popisy dvou nových druhů kříšů čeledi Caliscelidae z ostrova Sokotra na základě materiálu ze sbírek MZM (I. Malenovský)
 - Sofia University „St. Kliment Ohridski“, Sofia, Bulharsko (Dr. Ilia Gjonov, Bc. Monika Pramatarova): příprava společné publikace věnované fauně mer (Hemiptera: Psylloidea) Bulharska na základě sbírek obou institucí (I. Malenovský)
 - Oxford University, Velká Británie (Leonidas-Romanos Davranoglou), příprava dlouhodobého společného výzkumného projektu ve východním Středomoří a příprava společných publikací o ploštících Madagaskaru (P. Baňar) (P. Baňar) a kříšech Balkánu (I. Malenovský)
 - Ilia State University, Tbilisi, Gruzie, společný dlouhodobý výzkumný projekt entomofauny Gruzie s místními kolegy (Doc. Shalva Barjadze, Mgr. Eteri Maghradze) a přípravy společných publikací. Vyhodnoceny vzorky z expedice 2019 (P. Baňar)

- Escuela Superior Politécnica de Chimborazo, Faculty of Natural Resources, Ekvádor, spolupráce s kolegou (Juan-Carlos Carrasco) na výzkumu neotropických Enicocephalomorpha (P. Baňar)
- Universidad de Alicante, Instituto Universitario de Investigación CIBIO, (Dr. Estefanía Micó), spolupráce ve vyhodnocování drabčikovitých brouků (Staphylinidae) z dlouhodobě deponovaných nárazových pastí v různých rezervacích Španělska (P. Baňar)
- Tasmanian Institute of Agriculture, Tasmania, Australia Spolupráce na článku o novém druhu *Pluteus*.
- Comstock Hall, Cornell University, Ithaca, NY, USA (J. Kolibáč)
- School of Life and Environmental Sciences, Deakin University, Geelong, Australia (J. Kolibáč)
- Institute of Geosciences, University of Bonn, Germany (J. Kolibáč)
- Schmalhausen Institute of Zoology, National Academy of Sciences of Ukraine, Kiev, Ukraine (J. Kolibáč)
- Borissiak Paleontological Institute, Russian Academy of Sciences, Moscow, Russia (J. Kolibáč)
- P. J. Štefánik University, Faculty of Science, Košice, Slovensko (J. Kolibáč)
- Slovak Academy of Science, Institute of Forest Ecology, Zvolen, Slovensko (J. Kolibáč)
- Hungarian Ornithological and Nature Conservation Society, Maďarsko (J. Kolibáč)
- Nationalpark Donau – Auen, Ort han der Donau, Rakousko – společná publikace o morfologické variabilitě želvy bahenní z různých lokalit Evropy - v tisku (M. Šebela).
- UCL Institute of Archaeology, London; 2016–2019; project Up-North, Colonisation and cultural diversification in unfamiliar landscapes; 2020 výsledky přijaty k publikaci v *Jimp*. (Ústav Anthropos)
- Institute of Systematics and Evolution of Animals, Polish Academy of Sciences, Kraków, Poland. (Ústav Anthropos)
- Na základě vzájemné smlouvy (2018-2020) mezi MZM a Universitou Rzesów vydáno speciální číslo časopisu *Anthropologie* (Vol. 58, Issue 2-3, 2020) (CKA, Nerudová Z.).
- spolupráci na publikaci kapitoly v zahraniční knize o středopaleolitických technologiích ve střední Evropě, společně s Olafem Jörisem (MONREPOS, Německo) a Thorstenem Uthma-

ierem (Univerzita Erlangen, Německo). (Ústav Anthropos)

- spolupráce na publikaci antropologických nálezů ze Švédova stolu, společně s Frankem L. Williamsem (Georgia State University). Společná publikace akceptovaná k publikaci v *Jimp*. (Ústav Anthropos)
- spolupráce na publikaci výsledků analýzy DNA ze sedimentů z jeskyně Kůlny. Společně s Viviane Slon (Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology, Leipzig, Německo). Příprava rukopisu. (Ústav Anthropos)
- NOID – Institute for war, holocaust and genocide studies, Amsterdam, publikace: *National Socialist Archaeology in Europe and its Legacies* (Kostrhun P., Oliva M.).
- Georgia State University, Department of Anthropology – příprava společné publikace dentální morfologie a vybraných patologií eneolitické populace z Modřic (Ústav Anthropos)

Ad II. 6 Národní výzkumná spolupráce s jinými VO

- Projekt NAKI DG18P02OVV021 Kramářské tisky v brněnských historických fondech, 2018–2022; spolupráce s: Masarykova univerzita Brno, Etnologický ústav AV ČR v. v. i. – detašované pracoviště Brno, Moravská zemská knihovna v Brně (J. Poláková)
- 2018–2020 – spolupráce na grantu GAČR GA18-05356S „Pavel Haas. Katalog díla“, (řešitel) Ústav hudební vědy FF MU Brno. Individuální spolupráce na podkladě pracovní smlouvy. Cílem projektu je příprava katalogu děl skladatele Pavla Haase se zvláštním zřetelem k popisu notových autografů uložených v Oddělení dějin hudby MZM. (O. Pivoda)
- Ústav geologických věd, Přírodovědecká fakulta Masarykovy Univerzity, Kotlářská 267/2, 611 37 Brno – Spolupráce na zpracování sedimentologických analýz; analýz hornin a rudních minerálů na elektronové mikrosondě *CAMECA SX100*; Elektronová mikroskopie *Jeol JSM-6490LV* užita na morfologii vybraných minerálů ze sedimentů a rud (Oblast č. 4)
- průběžně, Ústav geologických věd, Přírodovědecká fakulta MU v Brně. Spolupráce na podkladě objednávek mineralogických analýz, které nelze odborně zajistit v rámci MZM a spolupráce na přípravě publikací. (Oblast č. 4)

- průběžně, Mineralogicko-petrologické odd. Národního muzea v Praze (úzká spolupráce při vzájemné výměně vědeckých informací, studijního materiálu – supergenní minerály, rentgenometrický výzkum) (Oblast č. 4)
- průběžně, Česká geologická služba (spolupráce na vytváření geologických publikací, map a informací vědecké povahy, studijního materiálu apod.) (Oblast č. 4)
- průběžně, Univerzita Palackého v Olomouci, katedra Geologie (spolupráce na přípravě publikací) (Oblast č. 4)
- Přírodovědné odd. Slezského muzea v Opavě (úzká spolupráce při vzájemné výměně vědeckých informací, studijního materiálu a účasti na konferencích) (Oblast č. 4)
- Česká geologická služba, Ústav geologických věd MU, Geologický ústav AV ČR –Filozofická fakulta-ústav klasických studií - spolupráce na společných publikacích; 2019 – dosud (Oblast č. 4)
- Ústav chemie a technologie ochrany životního prostředí, VUT Brno – laserová analýza; 2019–dosud (Oblast č. 4)
- Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i. (úzká spolupráce při studiu ekologie a biogeografie saproxylických brouků) (J. Procházka)
- Ústav botaniky a zoologie, PřF MU Brno (úzká spolupráce při studiu ekologie a biogeografie saproxylických brouků) (J. Procházka)
- Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno – spolupráce na řešení výzkumných otázek z oblasti systematiky a ekologie hmyzu, zejména řádu Hemiptera, spolupráce na vzdělávání a výzkumných projektech studentů, dlouhodobě (I. Malenovský, P. Baňar)
- Entomologické oddělení, Národní muzeum, Praha – spolupráce na řešení výzkumných otázek z oblasti systematiky, taxonomie a faunistiky hmyzu a tvorbě sbírek, zejména řádu Hemiptera (ploštice, křísi, mery), dlouhodobě (P. Baňar, I. Malenovský)
- Entomologické oddělení, Národní muzeum, Praha – spolupráce na redakci mezinárodního odborného časopisu *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* (associate editor, I. Malenovský)
- Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně – spolupráce na knize „Vzácné a ohrožené druhy bezobratlých Zlínského kraje“ (editoři D. Trávníček, O. Konvička, L. Spitzer, P. Šnajdara) – příprava textů a fotografií pro kapitoly věnované křísům a merám, odevzdáno do redakce (I. Malenovský)
- M. Bocáková (Univerzita Palackého, Olomouc) – spolupráce na molekulární fylogenezi a molekulárním datování Coleoptera: Cleroidea Cleroidea (J. Kolibáč)
- AMG - každoroční organizace „Podzimního setkání muzejních botaniků“. Náplní je organizace a zajištění průběhu odborného semináře v rozsahu ca jednoho pracovníka po čas jednoho týdne. Při vlastním setkání získávají naši pracovníci poznatky od zvaných specialistů – botaniků na kritické (tzn. obtížně determinovatelné) skupiny rostlin. Dále při osobním setkání upevňujeme a rozvíjíme kontakty s dalšími botaniky, přírodovědci z muzeí České republiky, ale také Slovenska. Pokračuje, setkání proběhlo koncem listopadu 2019, letos pak 10. 11. 2020 online formou (prostředí Zoom). (Oblast č. 5)
- Mendelova univerzita v Brně, Ústav ochrany lesa a myslivosti, Lesnická a dřevařská fakulta, Zemědělská 3, 613 00 Brno. Spolupráce na různých projektech V. Antonín, H. Ševčíková).
- Institute of Geology, Czech Academy of Sciences, Rozvojová 269, CZ-165 00 Prague 6, Czech Republic. Spolupráce na publikacích (H. Ševčíková).
- Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i., Šlechtitelů 29, 783 71 Olomouc (H. Ševčíková)
- Akademický výzkumný projekt poskytovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro Univerzitu Palackého v Olomouci (IGA_FF_2020_014). Zpracování výsledků z výzkumu archeologické lokality Býčí skála, antropologická rekonstrukce (2018–2020); (E. Vaníčková).
- Grant NAKI II OVV 020 – Vrcholně středověká keramika jako součást movitého kulturního dědictví (MZM – 0,3 úvazku – 2018–2021) – příprava scénáře a textů do výstavy „Trojí život středověké keramiky“, práce na kapitolách v katalogu k výstavě, nástin kapitol do monografie o keramice. (Z. Měchurová)
- Grant GAČR FF MUB 2017-2019 – přesah do poleletí 2021 (osobní účast – drobná středověká plastika) – Zdroje a šíření vybraných komodit keramické produkce vrcholného a pozdního středověku, kód 766898_CZ_d – příprava kapitoly v elektronické publikaci – Drobná středověká plastika na Moravě (Z. Měchurová)

- 2018–2020 – spolupráce s Technickým muzeem v Brně – konzervace, zpracování a vyhodnocení Fe- předmětů z Kralic. Využití expertů na konzervaci náročných kovových předmětů – konzervace včetně zprávy vyhotovena. Bude zpracováno publikačně v dalších letech. Spolupráce na podkladě objednávek expertních prací (fakturováno). (Z. Měchurová).
- 2019–2021 – spoluřešitel grantu GAČR 19-16304S s názvem „Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu“ – Archeologický ústav AVČR (řešitel), Ústav archeologie a muzeologie FF MU Brno (spoluřešitel). (Z. Tvrdý)
- Spolupráce na grantu GAČR 18-02606S (2018–2020); řešitel PřF UPOL Olomouc na téma Nedestruktivní určování přepálených artefaktů v mladopaleolitických souborech, MZM je zde v roli spoluřešitele, druhým spoluřešitelem je Geologický ústav AV ČR v Praze. V roce 2020 – analýzy a publikování výsledků (Z. Nerudová).
- Klinika zobrazovacích metod Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně (Bc. Jan Holub, MBA) – RTG snímkování kosterního materiálu (od r. 2020) (Ústav Anthropos)
- Anatomický ústav LF MU (doc. MUDr. Lenka Vargová, Ph.D.): Průběžné konzultace nejasných paleopatologických případů zpracovávaných v rámci VO (od r. 2018) a společná publikace případových studií i celých souborů (Sady, Modřice) (Ústav Anthropos)
- Národní muzeum – Antropologické oddělení: spolupráce na analýze izotopů pro stanovení výživy neolitických a eneolitických populací (od r. 2019), publikace budou následovat po dokončení analýz (Ústav Anthropos)
- Ústav archeologické památkové péče Brno – průběžně – spolupráce na analýze vybraných souborů kosterního materiálu pocházejících z archeologických výzkumů na území jižní Moravy (Ústav Anthropos).
- Ústav jaderné fyziky AVČR – navázání spolupráce (2020) při radiokarbonovém datování kosterního materiálu z různých lokalit (zejména Sady, Popůvky), spolupráce spočívá v dodání dat a jejich interpretace v rámci připravovaných publikací (Ústav Anthropos, CSA).
- Oddělení molekulární genetiky a molekulární biologie, Ústav experimentální biologie, Přírodovědecká fakulta MU – úzká spolupráce při analýze aDNA eneolitické populace z Popůvek, jejímž vý-

sledkem bude společná publikace (Ústav Anthropos)

- průběžně, Geologický ústav AVČR v Praze. Spolupráce na podkladě objednávek expertních geologických analýz (fakturováno), které nelze odborně zajistit v rámci MZM. (Ústav Anthropos, CKA)
- průběžně, Ústav geologických věd, Přírodovědecká fakulta MU v Brně. Spolupráce na podkladě objednávek expertních palynologických analýz (fakturováno) a mineralogických analýz (nefakturováno, vzájemná výměna studijního materiálu, literatury a vědeckých informací), které nelze odborně zajistit v rámci MZM. (Ústav Anthropos, CKA)
- průběžně, Ústav geologie a pedologie, Mendelova univerzita v Brně. Spolupráce na podkladě objednávek expertních pedo-chemických analýz (fakturováno), které nelze odborně zajistit v rámci MZM.
- Archeologický ústav AVČR v.v.i. Brno. Spolupráce při analýze zvířecího kosterního materiálu a archeologických materiálů z Moravských lokalit (v roce 2020 – Švédův stůl).
- Uspořádání konference Otázky neolitu a eneolitu, 39. ročník ve spolupráci s Ústavem archeologie a muzeologie FF Masarykovy univerzity a Muzeem Brněnska, 9.–11. 9. 2020 Brno (Archeologický ústav).

Ad II.7 Uživatelé výsledků aplikovaného výzkumu VO

Za rok 2020 byl uplatněn následující typ výsledku aplikovaného výzkumu: **1xEkrit**. Výchozím dokumentem pro výstupy druhu Ekrit je Výstavní plán MZM na rok 2020. Uživatelem je odborná i širší laická veřejnost.

Ad Ekrit:

Hana Dvořáková, Petr Kostrhun, Pavel Scheufler: Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra, Moravské zemské muzeum, Brno, 17. 7. 2020 – 24. 1. 2021, **počet návštěvníků 2800**, ISBN kritického katalogu 978-80-7028-535-0.

<http://www.mzm.cz/pavilon-anthropos/cas-ryturu-dalekych-mori-sberatel-a-mecenas-jindrich-vavra/>

Ad II. 8 Popularizace, lidské zdroje a další specifické výzkumné aktivity VO

Popularizace

a) Oblast „Historie zemi Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti“

Přednášky:

- Přednáška *Dva významné mincovní nálezy z Blanska ze 13. století*, MZM, 3. 9. 2020 (D. Grossmannová)
- Přednáška „*Válečné a poválečné období věznic v Uherském Hradišti*“ na konferenci „*Věznic v Uherském Hradišti jako místo paměti*“, Gymnázium Uherské Hradiště, 25. 2. 2020 (J. Břečka)

Výstavy:

- Výstava COMENIUS 1592–1670 v Jízdárně Pražského hradu (prosinec 2020 – březen 2021); na výstavě řada doprovodných programů pro různé cílové skupiny návštěvníků včetně popularizačních přednášek (V. Vlnas)
- Realizace výstavy *Řády a vyznamenání Španělska – sbírka Josefa L. Hrdého*, MZM, 19. 2. – 7. 6. 2020 (D. Grossmannová)
- Spolupráce na výstavě *Čas rytířů dalekých moří*, MZM, 17. 7. 2020 – 21. 1. 2021 (D. Kašparová)

Workshop:

- WikiGap na téma ženy na Wikipedii – odborná konzultace a příprava podkladů k jednotlivým heslům, Brno, Literární kavárna Academia, 9. 3. 2020 (H. Krutílková)

Ediční činnost:

- Redakce časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales*

Vystoupení v médiích:

- Rozhovor pro TV Brno 1 o výstavě španělských řádů a vyznamenání (únor 2020, D. Grossmannová)
- „*Ticho prořízly sovětské bomby*“, rozhovor pro MF Dnes k 75. výročí náletů na Brno v dubnu 1945, 8. 4. 2020 (J. Břečka)
- „*Osvobození Brna: Němci utekli, lidé ve sklepích*“, rozhovor pro Brněnský deník Rovnost, 9. 5. 2020 (J. Břečka)
- „*Německý problém vylikvidovat! Beneš to řekl hned po návratu do vlasti*“, rozhovor pro idnes.cz/brno, 12. 5. 2020 (J. Břečka)

- „*Přesný počet popravených dodnes neznáme. Kounicovy koleje otevřely před 95 lety*“, rozhovor pro Brněnský deník Rovnost, 21. 5. 2020 (J. Břečka)
- Rozhovor v živém vysílání pořadu Dobré ráno s Českou televizí na téma atentátu na Heydricha a československý zahraniční odboj, 27. 5. 2020 (J. Břečka)
- Natáčení publicistického pořadu Historie.cs ve studiu České televize Brno, díl o povstání v Přerově 1. 5. 1945 (s Mgr. Petrem Jirákem ze SOKA Přerov a dr. Pavlem Kopečkem z Univerzity Palackého Olomouc), 1. 12. 2020 (J. Břečka)
- M revue, 2/2020, Slovo genetiky její objevitel, J. G. Mendel neznal. s. 40–50. (rozhovor, J. Sekerák)
- TV pořad České televize Historie. cs, Na počátku byl hrášek. 2. 3. 2020 a 25. 11. 2020. (Rozhovor o J. G. Mendelovi, J. Sekerák)

Různé:

- Jarní prázdniny v MZM, ve spolupráci s Dětským muzeem, program pro děti na téma „numismatika“ s ukázkami historických platidel, 21. 2. 2020 (D. Grossmannová)
- Jarní prázdniny – výukový program v laboratoři pro mladší žáky s Dětským muzeem, 19. 2. 2020 (P. Pončíková)
- Mendel day Brno – program v laboratoři, Procházka Mendlovým Brnem, 8. 3. 2020 (P. Pončíková, J. Sekerák)
- Mendlovy narozeniny, Program pro veřejnost, 19. 7. 2020 (P. Pončíková, J. Sekerák)
- Projektový den s Gymnáziem Globe Brno, 3. 9. 2020 (P. Pončíková)
- Popularizační článek: Vědecko-výzkumná práce v menších muzeích, Věstník AMG 2020, č. 3, s. 12–13 (H. Krutílková)

b) Oblast „Etnologie“

Výstavy:

- od 15. 3. 2020 Amálie Kožmínová. Internetové stránky MZM, virtuální výstava (H. Beránková)
- od 15. 3. 2020 Erwin Raupp. Internetové stránky MZM, virtuální výstava (H. Beránková)
- od 15. 3. 2020 Robert Smetana. Internetové stránky MZM, virtuální výstava (H. Beránková)
- 3. 9. 2020 – 7. 3. 2021 Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou. Moravské zemské muzeum, výstava (J. Poláková)
- 10. 2020 Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou. MZM, komentovaná prohlídka ve výstavě (J. Poláková)

- 4. 10. 2020 Moravský Manchester a jeho obyvatelé. Den architektury, procházka (J. Poláková)

Ediční činnost:

- Redakce časopisu *Folia ethnographica*
- Editace odborných publikací (Dvořáková, H.):
Dvořáková, Hana, Kostrhun, Petr, Scheufler, Pavel (edt.): *Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra. The Time of the Knights of the Far Seas. Collector and Patron Jindřich Vávra.* Dvořáková, Hana, Kostrhun, Petr, Scheufler, Pavel (eds.): *Jindřich Vávra. Sběratel a mecenáš. Collector and Patron.*
- Průběžná popularizace oblasti v médiích, badatelský a konzultační servis.

Vystoupení v médiích:

- Rozhovor pro TV Brno a ČRo Brno, výstava Jako růže a současný design (leden 2020; H. Dvořáková)
- Rozhovor pro ČT Toulavá kamera, sbírky EÚ (únor 2020; H. Dvořáková)
- Rozhovor pro ČT, sbírka roušek (březen 2020; H. Dvořáková)
- Rozhovor pro ČT3 Brno, sbírka roušek (duben 2020; H. Dvořáková)
- Rozhovor pro ČT3 Brno o velikonočních zvycích (duben 2020; J. Poláková)
- Rozhovor pro ČRo2 o velikonočních zvycích (duben 2020; J. Poláková)
- Rozhovor pro ČRo Brno, sbírka EÚ MZM (květen 2020; H. Dvořáková)
- Rozhovor pro ČT Brno a ČRo Brno, výstava J. Vávra (červenec 2020; H. Dvořáková)
- Rozhovor pro TV Brno, výstava o kramářských tisících (září 2020; J. Poláková)
- Rozhovor pro ČTK, sbírka roušek (říjen 2020; H. Dvořáková)
- Rozhovor pro ČT Seznam, sbírka roušek (říjen 2020; H. Dvořáková)
- Rozhovor pro měsíčník Zpravodaj městské části Brno-střed o knize o vánočních zvycích u národnostních menšin (prosinec 2020; J. Poláková)

c) Oblast „3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)“

Výstavy:

- *Železná opona 1948–1989.* Technické muzeum v Brně, 12. 11. 2019 – 3. 5. 2020, prodlouženo do 27. 9. 2020 (D. Malaták)
- *Literární osobnosti Pardubického kraje.* Expozice Literárního muzea Krajské knihovny v Pardubicích, Příhrádek, Pardubice, od 26. 6. 2020 (D. Malaták)
- *200 let od narození skladatele Pavla Křížkovského.* Brno, Besední dům, 6. 2. 2020 – 10. 4. 2020. (O. Pivoda, J. Zahrádka)
- *Tady a teď – současný český komiks* (společně s P. Kořínkem). České centrum, Brusel, Belgie 10.–13. 9. 2020. (T. Prokúpek)
- *The Genesis an Life of Janáček's Opera Káťa Kabanová.* České centrum New York, ve spolupráci s Metropolitan Opera New York a TIC Brno, 12. 3. – 31. 12. 2020 (J. Zahrádka)
- *Slavní čeští skladatelé.* Spolupráce na výstavě Národního muzea v Praze, Historická budova, otevřeno v listopadu 2020 (J. Zahrádka)
- *Stálá expozice v Památníku Leoše Janáčka.* Památník Leoše Janáčka MZM, otevřené od 6. 10. 2020 (J. Zahrádka)
- *Janáčkův Osud.* V rámci festivalu Janáček Brno 2020, Foyer Janáčkova divadla v Brně, 28. 9. 2020 – 5. 3. 2021 (J. Zahrádka)

Přednášky pro širokou veřejnost:

- Komentovaná prohlídka k výstavě *František Vítěk – devadesát vůní dřeva*, (7. 1. 2020). (J. Blecha)
- Jaroslav Blecha: *Přednáška František Vítěk, řezbář a sochař*, pro exekutivu Českého střediska UNIMA (9. 1. 2020). (J. Blecha)
- *Přednáška o spisovatelce Marii von Ebner-Eschenbach k příležitosti 190. výročí jejího narození*, v rámci festivalu Meeting Brno 2020, 13. 9. 2020 Zdislavice. (E. Jeřábková)
- *Česká literatura počátku 20. století: generace, která neexistovala?* Univerzita třetího věku MUNI, 13. 11. 2020. (H. Kraflová)
- prezentace expozic Corpus litterarum a Lidské mraveniště Ondřeje Sekory a připravovaných virtuálních aktivit ODL. Setkání učitelů, Dietrichsteinský palác, 17. 9. 2020 (H. Kraflová)
- *Janáček a Staré Brno*, Augustiniánské opatství v Brně, 8. 7. 2020 (J. Zahrádka)
- *Po brněnských stopách Leoše Janáčka*, TIC Brno, 13. 9. 2020 (J. Zahrádka)
- *Janáčkův Zápisník zmizelého.* Národní divadlo v Brně, Divadlo Reduta, 1. 10. 2020 (J. Zahrádka)

- *Janáčkova Její pastorkyňa*. Národní divadlo v Brně, Janáčkovo divadlo, 3. a 5. 10. 2020 (J. Zahradka)
- *Leoš Janáček*. Putovní výstava v anglickém jazyce pro Česká centra. (J. Zahradka)

Audiovizuální média:

- Filmový spot o doprovodném programu DM ve výstavě *Ondřej Sekora – mravenčí a jiné práce* (červen 2020). (J. Blecha)
- Filmový spot o výstavě *Ondřej Sekora – mravenčí a jiné práce* (březen 2020). (J. Blecha)
- Virtuální procházka výstavou *Ondřej Sekora, mravenčí a jiné práce* (https://www.youtube.com/watch?v=AvXsRBxCP_g) (J. Blecha, T. Prokůpek)
- Spolupráce na přípravě pořadu *Les bandes dessinées tchèques incontournables*, Radio Prague International (T. Prokůpek)
- Audiovizuální dokument o čtyřech odborných a výzkumných odděleních Uměnovědného muzea MZM
- Dokumentární koprodukční film *Velký příběh 20. století*. ČT a Poorhouse international (VB), účinkující a odborná spolupráce, odvysíláno 14. 10. 2020, ČT Art (J. Zahradka)
- Rozhlasový pořad *Muzikolog*, který poslouchá srdcem. ČR D Dur, 7. a 8. 11. 2020 (J. Zahradka)
- Online průvodce po Památníku Leoše Janáčka, České centrum New York, MZM, od května 2020 (J. Zahradka)

Popularizační články a kapitoly v knihách:

- Ondřej Pivoda: 200 let Pavla Křížkovského, in: *Harmonie: klasická hudba, jazz a world music* 28 (2020) č. 9, s. 50–55.
- Hana Kraflová: Dánské střípky neboli Okamžiky na severu. *M-revue* 1/2020, s. 68–74.
- Hana Kraflová: Vyjděte si na procházku Brnem s Jiřím Mahenem. *M-revue* 1/2020, s. 53–54.
- Hana Kraflová: Několik poznámek k Lišce Bystroušce. In: Luděk Štipl – Roman Činčara – Hana Heidenreichová (edd.): *Liška Bystrouška. Sto let od zrodu legendy*. Nakl. Pavel Ševčík – VEDUTA, Štítý 2020, s. 229–233. Vystoupení na křtu knihy, Loštice 22. 8. 2020.
- Spolupráce na článku – Peter Getting: Zotali ich, aby pomohli sirotám. Stromy na námestiach sú v skutočnosti pokračovaním prvorepublikovej akcie, in: *Denník SME*, ročník 28, číslo 294, sobota 19. 12. 2020, *Magazín Víkend*, s. 2–3

- (H. Kraflová: textové a obrazové podklady k tématu Vánočního stromu republiky na Slovensku)
- Hana Kraflová: Článek *V Těsnohlídkově Čáslavi*, *Bilovický zpravodaj* č. 4/2020, s. 18
- František Schildberger, Hana Kraflová: Malíř Vítězslav Nezval. *M-revue* 2/2020, Rubrika *Chef d'oeuvre* s. 82.
- Jiří Zahradka: Příhody lišky Bystroušky Leoše Janáčka. In: Luděk Štipl – Roman Činčara – Hana Heidenreichová (edd.): *Liška Bystrouška. Sto let od zrodu legendy*. Nakl. Pavel Ševčík – VEDUTA, Štítý 2020, s. 241–244.
- Jiří Zahradka – Šárka Zahradková: Mářina kuchařka. *Recepty – Kronika našeho života*. Zapsala Marie Stejskalová, hospodyně v rodině Leoše Janáčka. TIC Brno, 2020.

Vystoupení v médiích:

- Rozhovor pro rozhlas Velké představení Janáčka v New Yorku, Radio Prague International, 10. 30. 2020. (J. Zahradka)
- „Poprvé lidé svobodně volili před třiceti lety. V Brně překvapil triumf Moravistů“. *Brněnský deník Rovnost*, 21. 6. 2020, dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/svobodne-volby-brno-komunismus-jihomoravsky-kraj.html (D. Malafák)
- Rozhovor o výstavě a monografii Ondřeje Sekory pro Rádio Proglas (18. 2. 2020; T. Prokůpek)
- <https://www.proglas.cz/program/detail-poradu/2020-02-18-16-00-00/>
- Rozhovor o československém komiksu pro Radio Prague International (20. 5. 2020; T. Prokůpek) https://francais.radio.cz/les-bandes-dessinees-tcheques-incontournables-8099937?fbclid=IwAR3fAP_7t6AQfYUwr9cbvLwDwTb1PzB_g1XoofW1KxktjHl2ubLjwS9HXs0
- Rozhovor o výstavě a monografii Ondřeje Sekory v revue *Třistatřicetři*, Česká televize (21. 10. 2020; T. Prokůpek) https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096008034-tristatricettri/220562254200007/?fbclid=IwAR3JytMLDl67Jw0U_LYvFORu1a_TA4ZcgctI_PzSNnRFyk6t2StElTn-aK4pM#shadowContent
- Ondřej Sekora – vystoupení v revue *Třistatřicetři* v České televizi (T. Prokůpek)
- ČR Vltava, reportáž o výstavě *Račte vstoupit do divadla*, 20. 10. 2020. (J. Blecha)
- Rozhovory pro ČTV a ČR v souvislosti s výstavou František Vitek – Devadesát vůní dřeva. (J. Blecha)

Různé:

- Popularizace virtuální výstavy *Račte vstoupit do divadla* (periodika, TV, rozhlas). (J. Blecha)
- *Tuzemský komiks si vede dobře a do budoucna hledím s mírným optimismem* – rozhovor pro časopis Duha, Moravská zemská knihovna (T. Prokůpek)
- Účast v porotě Ceny Rikiho Sepa 2020, Literárne informačné centrum, Slovensko (T. Prokůpek)
- Rozhovor pro Pedagogickou fakultu MU v rámci projektu Podzemní univerzita v Brně – dějiny a význam, listopad 2020, (P. Pichlová)

d) Oblast „4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického významu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů“

Přednášky:

- Historické dolování drahých kovů, 11. 1. 2020, Třebíč (S. Houzar, V. Hrazdil, J. Toman)
- Zelené Cr-illity v bazálních balinských slepencích boskovické brázdy, 28. 1. 2020, Brno (P. Hršelová)
- Stříbro jemnických těžařů, 24. 2. 2020, Jemnice (S. Houzar)
- Dolování stříbra na Vysočině, 25. 2. 2020, Třebíč (S. Houzar, J. Toman, V. Hrazdil)

Výstavy:

- spolupráce na přípravě a realizaci Geoparku ve spolupráci s Ekocentrem Chaloupky, Třebíč (S. Houzar)
- Zápůjčka kopie Sazovického meteoritu - muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně – Poslové z vesmíru, meteority a tektity
- Aktualizace expozice paleontologie Zaniklý život na Moravě, především doplnění nových unikátních nálezů a vzorků z oblasti Moravského krasu a permokarbonu Boskovické brázdy.
- Zpracování podkladů pro výstavu Suseki – umění kamenů – přeloženo na rok 2021
- Participace na výstavě Muzea Ústí nad Labem – Písky známé i neznámé aneb fascinující svět obyčejného písku.
- Participace na výstavě Dinomarkers – v Teylers musem Haarlem

Lektorská činnost:

- Lektorské výklady pro MŠ, ZŠ a SŠ – celoročně

Další akce, workshopy, exkurze:

- Podíl na prázdninovém programu *Týden dětí s Moravským zemským muzeem* (2020), který or-

ganizuje Dětské muzeum, *letní prázdniny v Moravském zemském muzeu* – E. Víšková – exkurze na Květnici u Tišnova

- Organizace doprovodného programu při příležitosti sportovního dne Těžební unie – 3.–4. 9. 2020 – Templštejn

Ediční činnost:

- Redakce časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae*
- Členství v redakční radě časopisu *Minerál* (E. Víšková)
- Členství v redakční radě časopisu *SZM* – vědy přírodní

Popularizační články a kapitoly v knihách:

- Hršelová, Víšková 2020: Kameny spadlé z vesmíru: stonařovské meteority. – M-revue 2020
- Víšková E., Houzar S., Hrazdil V., Toman J., 2020: Pyromorfit v oxidační zóně rudních ložisek na Českomoravské vrchovině. – *Minerál* 28, 1, 37–42
- Víšková E. 2020: Pyromorfit z Nové Vsi u Rýmařova. – *Minerál* 28, 1, 43–46
- Toman J., Hrazdil V., 2020: Křemenná žíla s anatasem z lomu Nemojov u Pelhřimova. – *Minerál* 28, 2, 124–127
- Ďásek M., Hrazdil V., 2020: Přeskače a Tavíkovice, lokality křemenných hmot reziduí serpentinitů na jihozápadní Moravě. – *Minerál* 28, 2, 136–161
- Houzar S., 2020: Dwogbarwek a přjmel z Gihlawi aneb několik poznámek k historii poznání pseudomorfóz po cordieritu. – *Minerál* 28, 5, 432–435
- Houzar S., Víšková E. 2020: Od záhadných pseudomorfóz až po sekaninait – příběh nového nerostu z pegmatitů u Dolních Borů, západní Morava. – *Minerál* 28, 5, 436–441
- Přípravu předmětu pro facebookové anketní otázky

Vystoupení v médiích:

- Reportáž „Dinosaurius ze Slatiny“ ČT v cyklu *Duchové míst* (Česká televize) (J. Březina) <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/118168025-8-tyden-v-regionech-brno/320281381890201-tyden-v-regionech/obsah/747773-duchove-mist-dinosaurius-ze-slatiny>

e) Oblast „5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů“

Výstavy:

- „Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce“, Moravské Zemské muzeum, Brno, 18. 12. 2019 – 30. 6. 2020 (literární odd. ve spolupráci s entomologickým odd.).
- Jindřich Vávra, Čas rytířů dalekých moří. Podíl na přípravě výstavy a publikace k ní. (K. Sutorý)

Přednášky:

- Proběhl cyklus pěti mykologických přednášek organizovaný ve spolupráci s Českou vědeckou společností pro mykologii. Přednášek se zúčastnilo celkově 210 posluchačů.
- Přednáška: *Houby luk a pastvin*. Česká vědecká společnost pro mykologii, Brno, 10. III. 2020 (H. Ševčíková).
- Přidružená věda. Virtuální článek (M. Šebela; <http://www.mzm.cz/pridruzena-veda/>).
- Všechno zlé je pro něco dobré. Virtuální článek (M. Šebela; <http://www.mzm.cz/vsechno-zle-pro-neco-dobre/>).
- Podíl na soutěži MZM „Z truhly pokladů MZM“ (S. Kubešová, K. Sutorý; <http://www.mzm.cz/virtualni-muzeum-mzm/>).
- Popularizační přednáška *Příroda a mechy Bajkalu* pro Klub seniorů Tepláren Brno, 16. 1. 2020 (S. Kubešová).
- Popularizační přednáška *Příroda a mechy Bajkalu* v Domově pro seniory Santini, Křtiny, 25. 2. 2020 (S. Kubešová).

Lektorská činnost:

- Celoroční provoz houbařské poradny probíhal i v roce 2020 vždy v pondělky a úterky, kromě období nouzového stavu. Tato situace snížila počet návštěvníků, naopak se zvýšily telefonické a mailové dotazy. V roce 2020 poradnu navštívilo asi 400 osob.
- Přednáška *Houby luk a pastvin*: pro Univerzitu třetího věku – MU (H. Ševčíková).
- Lektorské výklady o herbářích, mechorostech (pro školní skupiny; 2020 únor).

Další akce, workshopy, exkurze:

- Výzva a aktivní účast determinací pozorování na *City Nature Challenge 2020* aneb poznej brněnskou džungli, 24.–27. 4. 2020 (S. Kubešová).

- *Bryologická exkurze do údolí potoka Trubiska* ve spolupráci s Moravskoslezskou pob. České botanické společnosti, 3. 10. 2020 (S. Kubešová).
- Hodláme uskutečnit online determinační setkání věnované rašeliníkům (*Sphagnum*) společně s Moravskoslezskou pob. České botanické společnosti, 5. 12. 2020 (S. Kubešová).
- Přírodovědná exkurze na Přírodní památku Kudlačena pro Základní článek Hnutí Brontosaurus Kolovrátek v rámci akce „Beskydské řemeslné se-nobraní“, 7. 7. 2020 (J. Procházka)
- Entomologická exkurze na lokalitu Santon pro učitele biologie ve spolupráci se školským zařízením pro environmentální vzdělávání Lipka, 14. 7. 2020 (J. Procházka)
- Entomologická exkurze na Pálavu ve spolupráci se školským zařízením pro environmentální vzdělávání Lipka v rámci akce „Biologický kemp pro žáky středních škol“, 30. 7. 2020 (J. Procházka)
- Mykologická exkurze na Babu, 3. 7. 2020 (H. Ševčíková)
- Jarní virtuální mykologická vycházka po okolí Brna (H. Ševčíková); <http://www.mzm.cz/virtualni-jarni-mykologicka-prochazka/>
- Co kvete v Brně, duben 2020. Virtuální botanická vycházka. (S. Kubešová, K. Sutorý); <http://www.mzm.cz/virtualni-prochazka-po-meste/>
- Co kvete v lesích okolo Brna, duben 2020. Virtuální botanická vycházka. (S. Kubešová); <http://www.mzm.cz/virtualni-prochazka-po-okoli-brna/>

Popularizační publikace:

- Pět popularizačních článků o houbách v časopise *Moje země* (H. Ševčíková).
- J. Kolibáč: Atlas vyhynulých zvířat. Albatros. (odborná spolupráce)
- J. Kolibáč: Atlas ohrožených zvířat. Albatros. (autor Předmluvy a odborná spolupráce)

Ediční činnost:

- J. Kolibáč: Redakce časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae*
- J. Kolibáč: odborný editor monografie J. Moravec: Taxonomic revision of the Neotropical tiger beetle genera of the subtribe Odontocheilina – Volume 2. A complete revision of other twelve genera of the subtribe (Coleoptera: Cicindelidae). Biosférická rezervace Dolní Morava, 592 str.
- V. Antonín – členství v redakčních radách odborných časopisů v ČR: *Czech Mycology*, Praha (šéf-

redaktor); Mykologické listy, Praha (editor); Časopis Národního muzea (přírodov.); Sborník Muzea Vysočiny.

Vystoupení v médiích:

- účinkování v dokumentárním filmu Ztracený břeh, rež. J. Zykmond, distribuční premiéra 5. 8. 2020 v kině Pilotů, Praha (M. Šebela)
- vystoupení v České televizi v pořadu Dobré ráno v květnu 2020; vystoupení se týkalo jedovatých hub a nově popsaných druhů hub. (H. Ševčíková)
- Český rozhlas Brno – pořad Poradna – 5. června 2020, 10. září 2020 (H. Ševčíková)

f) Oblast „6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase“

Výstavy:

Participace na trvalých expozicích:

- v Muzeu Blanenska (M. Roblíčková)
- v Mladečských jeskyních – Správa jeskyní České republiky (M. Roblíčková)
- v Muzeu Vyškovska (M. Roblíčková)

Spolupráce na výstavách:

- „Život ve věčné tmě aneb po cestách slepých brouků“ 18. 10. 2019 – 26. 1. 2020, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně (M. Roblíčková)
- „Cesty. Tisíc let putování krajinou“ 28. 2. 2020 – 31. 10. 2020, Muzeum Brněnska (M. Roblíčková)
- „Losi, návrat velikánů“ 1. 7. 2020 – 31. 10. 2020, Národní zemědělské muzeum, pobočka Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství, Hluboká nad Vltavou (M. Roblíčková)
- Princezna z Býčí skály – trojrozměrná rekonstrukce celé postavy na výstavě Nevěsty z jiných světů, Muzeum Blanenska, od 16. 8. 2020 (E. Vaníčková)
- Římský legionář, rekonstrukce celé postavy, expozice Brána do Římské říše, AÚ AV Brno, Pasohlávky (E. Vaníčková)
- Čas rytířů dalekých moří – sběratel a mecenáš Jindřich Vávra, výstava Moravské zemské muzeum, Pavilon Anthropos (16. 7. 2020 – 30. 1. 2021; P. Kostrhun, H. Dvořáková)
- Reinstalace expozice Marel Absolon – manažer a strůjce velkých vizí, Dietrichsteinský palác MZM, září 2020 (P. Kostrhun, Z. Nerudová)
- „Na trhu Moravanů, aneb když otroci byli zboží“, trvající výstava z r. 2019, Archeoskanzen v Modré, interiér paláce, ve spolupráci MZM-CSA a obce Modrá; (CSA)

- „Vampyrismus“, trvající výstava z r. 2019, Památník Velké Moravy ve Starém Městě, ve spolupráci se Slováckým muzeem (CSA)
- zapůjčení obrazů Zdeňka Buriana pro výstavu „Imagining Lost Worlds“ 31. 1. – 31. 5. 2020, Teylers museum Haarlem, Holandsko (Ústav Anthropos, Geologicko-paleontologické oddělení).
- zapůjčení obrazů Zdeňka Buriana pro výstavu „Zdeněk Burian - Dobrodružství pravěku“, Muzeum Hořice, 2. 6. – 20. 12. 2020 (Ústav Anthropos).

Popularizační publikace:

- Roblíčková, M. 2020: Zvířecí kosti z Maškových výzkumů ve sbírkách MZM. – M-revue 2/2020.
- Nerudová, Z., Neruda, P. 2020: Za lovci mamutů do Hošťálkovic (M report). (M názor). M-revue 1/2020, 53–58.
- Nerudová, Z., 2020: Karlu Valochovi s úctou a láskou (M téma). M-revue 2/2020, 4–15.
- Publikace problematiky domestikace vlka: <https://www.the-scientist.com/image-of-the-day/image-of-the-day-protodogs-67218>
- Publikace problematiky domestikace vlka: https://www.eurekalert.org/pub_releases/2020-02/uoa-nsr021920.php
- Kostrhun, P. Poslední vlna vampyrismu. Host, měsíčník pro literaturu a čtenáře 7/XXXVI, 2020, s. 96–100. ISSN 1211-9938.
- Kostrhun, P. 2020: Počátky archeologie na Moravě. In: P. Charvát a kol.: Zrod archeologie, s. 39–62. Praha: ČVUT. ISBN: 978-80-01-06690-4.
- Čáry na kulturním útesu, K. Absolon a Moravský kras, Respekt 24/2020 (Kostrhun P.).
- Ben Leonard, Luděk Galuška, Jakub Langr 2020: Graves of the Great Moravian Empire Studied in Czech Republic, Archaeology, A publication of the Archaeological Institute of America, Archaeology Magazine
- Jakub Langr 2020: Ohlédnutí za archeologickou sezónou 2019 Centra slovanské archeologie Moravského zemského muzea, Krajem Veligradu. Sborník velehradský, 4. řada, č. 1/2020, 7–10
- Galuška, Luděk 2019: Devítky ve významných datech objevů velkomoravské architektury na Uherškohradištsku, Slovácko LXI, 149–152
- Čižmář, I. – Čižmářová, H. – Popelka, M.: Náhodný nálezní odhalil keltské pohřebiště v Mořicích, M revue, 2/2020, 75.

- Čerevková, A.: Archeologové v Brně debatovali o neolitu, M revue 2/2020 Před oponou za oponou, str. 1
- redakce M revue 1/ 2020, Badatelé se vracejí do času mezi psem a vlkem (M. Galetová)

Přednášky pro veřejnost:

- Lovci posledních mamutů na Moravě. Zvaná přednáška pro muzeum Hořice v Podkrkonoší, 30. 9. 2020 (Z. Nerudová).
- Staň se antropologem. Pásmo přednášek pro ZŠ a SŠ Litovel 30. 9. 2020 (P. Kostrhun, E. Vaničková).
- Karel Jaroslav Maška, přednáška Muzeum Novojičínska, Štramberk, 29. 8. 2020 (P. Kostrhun).
- Sto let moravské archeologie (1846–1946), přednáška Rájec-Jestřebí, 14. 9. 2020 (P. Kostrhun).
- Přednáška pro veřejnost: Skleněné šperky z doby laténské (1. 8. 2020, Nasavrky, H. Čižmářová)
- „Pohanství a křesťanství aneb na cestě od Peruna ke Kristovi“, Ostrožská Nová Ves, Kulturní centrum-velký sál, 190 posluchačů, 6. 2. 2020 (CSA)
- Vedení exkurze s přednáškami na lokalitách VM – Staré Město, Uherské Hradiště, Modrá, pro studenty Archeologického semináře olomoucké univerzity, vedoucí dr. Kalábková, 15. 6. 2020 (CSA)
- „Vojenství a válečné střety v době Velké Moravy“ přednáška, a moderování akce pro veřejnost „Veligrad 2020“, Archeoskanzen Modrá, 8. a 9. 8. 2020, 900 návštěvníků,
- „Na návštěvě u neandertálců“, Český klubu skeptiků, Přírodovědecká fakulta UK, Praha, 28. 2. 2020 (P. Neruda)
- vedení exkurze do Mladečských jeskyň, 3. 10. 2020. (M. Oliva)
- Komentovaná prohlídka oppida Staré Hradisko (11. 7. 2020, Malé Hradisko), (H. Čižmářová)
- Komentovaná prohlídka oppida Staré Hradisko (29. 8. 2020, Malé Hradisko), (H. Čižmářová)

Vystoupení v médiích:

- Rozhovor pro ČR Ostrava o výzkumu lokality Hošťálkovice Hladový vrch (srpen 2020; Z. Nerudová)
- Rudolfová V. (2020): Pes nebo vlk? Přírodověda populárně (M. Galetová). <https://www.natur.cuni.cz/fakulta/veda-a-vyzkum/popularizace/clanky/pes-nebo-vlk>, Tisková zprava MZM: <http://www.mzm.cz/aktuality/pes-pritel-cloveka-nove-vysledky-vyzkumu-casne-domestikace-psu/>

- Expedice Rembaranka: Umění přežít (TV NOE 26. 1. 2020), Expedice Rembaranka: V galerii přírodního člověka (TV NOE 2. 2. 2020), Expedice Rembaranka: Do hlubin časů (TV NOE 9. 2.), Expedice Rembaranka 1969 (TV NOE 16. 2.), (P. Kostrhun)
- Wankel na Punkvě, Duchové míst, ČT – Týden v regionech Brno (31. 10. 2020; P. Kostrhun).
- Média – Duchové míst – Švédův stůl ČT1-JM kraj, 21. 11. 12. hod. (M. Oliva)
- Historie moravské archeologie, ČT – Historie CS 1. 12. 2020 (P. Kostrhun, M. Oliva).
- „Kdo byli naši předci, DNA napoví...“, Vysílání ČRo Zlín (redaktor M. Sladký), 19. 2. 2020 (CSA)
- „Nové hroby Velkomoravanů ve Starém Městě“, přímý vstup do vysílání ČRo Zlín, 20. 2. 8:15 (CSA)
- „Cyril a Metoděj – apoštolové Slovanů“, Natáčení štábu ČT 2 pro pořad „Cesty víry“ ve výstavě CSA v Uherském Hradišti, vysíláno 8. 3. 2020 (CSA)
- Archaeologists Unearth Seven Graves dating Back to Great Moravian Empire, L. Galuška, Ruth Fraňková,
- <https://english.radio.cz/archaeologists-unearth-seven-graves-dating-back-great-moravian-empire-8108006>
- Reportáž a rozhovor v pořadu Události v regionech (Zlínský kraj): Objev, nad kterým archeologové žasnou. U Starého Města našli další velkomoravské hroby. (ČT 24, 13. 2. 2020) (M. Fojtová a L. Galuška)

Různé:

- Organizace realizace pamětní desky K. Valocha v jeskyni Kůlna (leden–červen 2020; Z. Nerudová, P. Neruda).
- Prezentace antropologické rekonstrukce. Festival vědy, září 2020 (E. Vaničková)
- Recenzní posudky pro periodika domácí i zahraniční.
- Recenzní posudky monografií.

Lidské zdroje

Trvalý rozvoj lidských zdrojů byl v roce 2020 dosažen zejména vyšším zapojením studentů vysokých škol do výzkumných aktivit formou OON, jednak jako předpoklad průběžné přípravy a zaškolování mladých vědecko-výzkumných pracovníků vedle zkušených badatelů, a jednak jako předpoklad plynulé mezigenerační výměny řešitelských týmů a dlouhodobého zajištění stability řešení cílů výzkumné organizace.

Změny ve složení týmu zajišťujícího jednotlivé oblasti koncepce IP DKRVO

1. Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti
 - **Vlastimil Schildberger** – krátkodobě (úmrť) byl doplněn do složení řešitelského týmu zajišťujícího oblast č. 1
1. Etnologie
 - **Mgr. Šárka Prokešová** - prosíme o doplnění nové řešitelky do složení týmu zajišťujícího oblast č. 2
2. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)
 - v roce 2020 neproběhla změna.
3. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů – v roce 2020 neproběhla změna.
4. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů – v roce 2020 neproběhla změna.
5. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase
 - **Mgr. Zdeněk Hájek, Ph.D.** – prosíme o odstranění z týmu zajišťujícího oblast č. 6 vzhledem k ukončení pracovního poměru.

Další specifické výzkumné aktivity

a) Oblast „Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti“

Pedagogická činnost:

- Výuka dějin umění a kulturních dějin raného novověku na Univerzitě Karlově (V. Vlnas)
- Ústav pomocných věd historických a archivnictví, Filozofická fakulta MU, vedení semináře *Numismatika*, vedení bakalářských diplomových prací (D. Grossmannová)
- Letní škola numismatiky, Filozofická fakulta UP, Olomouc, přednáška a konzultace, 21.–23. 8. 2020 (D. Grossmannová)
- Univerzita třetího věku – Život a dílo Johanna Gregora Mendela, 9. 1. 2020 (J. Sekerák)
- Lektorování knihy: *Zbyněk Moravec – Roman Bertha – Věra Šlancarová*, Mincovní depot z Ostravy Hulvák. Předměty ze sbírek Ostravského muzea, Ostrava 2020 (D. Grossmannová)

Popularizační články a kapitoly v knihách:

- M revue, 2/2020, Slovo genetika její objevitel, J. G. Mendel neznal. s. 40–50.

b) Oblast „Etnologie“

Pedagogická činnost:

- 17. 2. – 30. 6. 2020 Národnostní menšiny v ČR. Ústav evropské etnologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, výuka na VŠ (J. Poláková)
- 27. 2. Dva životy, dvě kultury, dvě země. Katedra historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity, přednáška (J. Poláková)
- 11. 12. 2020 Vánoce známé – neznámé. Univerzita třetího věku, Masarykova univerzita v Brně, přednáška (J. Poláková)

Publikované recenze:

- Krojové inspirace napříč Slovákem. Podoby tradičního oděvu a jeho proměny v průběhu času. (rec.) Slovákco 2020, s. 58 *Národopisná revue* 1/2020, s. 75–81. ISSN 0862-835160. ISBN 978-80-87671-35-1, ISSN 0583-5569. (H. Beránková)
- H. Jedeme na Moravu! Chocholovi Blanka a Marek – Havel, Jan (eds.): *Morava 53–88*. Václav Chochola. Mikulov: Regionální muzeum v Mikulově, 2019. (rec.) *Jižní Morava 2020*, v tisku. (H. Beránková)
- Průběžné vypracovávání recenzních posudků pro periodika a vydavatelství.

c) Oblast „3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)“

Pedagogická činnost aj.:

Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D.:

- Přednáška na VŠ (JAMU, celoroční) – *Dějiny českého divadla I, Dějiny českého divadla II*.
- Přednáška U3V (JAMU) – *České romantické divadlo* (online).
- Přednáška U3V (JAMU) – *Česká divadelní moderna a avantgarda* (online).

Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.:

- Přednáška U3V (JAMU) – *Commedia dell'arte v minulosti i dnes* (20. 2. 2020)
- Přednáška na VŠ (MU, FF, celoroční) – *Kapitoly z dějin divadla*.
- Vedení bakalářských a magisterských prací.
- Oponentské posudky bakalářských a magisterských prací (FFMU Brno)

PhDr. Jaroslav Blecha:

- Oponentský posudek disertační práce (JAMU).
- Člen programové rady Katedry divadelních studií FF MU.

Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D.:

- Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy, FF:VH_759 Praxe v hudebním archivu (jaro 2020)

Doc. PhDr. Jiří Zahradka, Ph.D.

- Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy:
- FF:VH_759 Praxe v hudebním archivu (jaro 2020)
- FF:SUS_08 Seminář kritiky a kulturní publicistiky (jaro 2020)
- FF:VHDSYS1 Speciální přednáška ze systematické muzikologie (jaro 2020)
- FF:HVK_805 Dějiny hudby: 19. století (podzim 2020)
- FF:HV_805b Dějiny hudby: 19. století – seminární práce (podzim 2020)
- FF:HV_98a Seminář „Život a dílo Leoše Janáčka“ I. (podzim 2020)
- FF:SUSK_26 Seminář kritiky a kulturní publicistiky (podzim 2020)
- Vedení Bc., Mgr., Ph.D. prací a oponování.
- Státní závěrečné zkoušky Bc., Mgr. Ph.D.

d) Oblast „4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického významu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů“

Lektorská činnost:

- Lektorské výklady pro pedagogy

Popularizační články a kapitoly v knihách:

- M revue – Poklad z třetihorního jezera aneb Za paleontologickým výzkumem do Katalánska
- M revue – Zaniklý život na Moravě získal novou podobu

e) Oblast „5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů“

Pedagogická činnost:

- Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, Brno – cvičení Bryologické praktikum, a jarní semestr 2019/2020 (část proběhla online formou; S. Kubešová)

- Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, Brno – cvičení Determinace mechorostů pro pokročilé, podzimní semestr 2019/2020 (S. Kubešová)
- Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno – výuka předmětů „Taxonomie, fylogenetika a zoologická nomenklatura“, „Aplikovaná entomologie“, „Informační zdroje v zoologii“, „Didaktické terénní cvičení z botaniky a zoologie“, „Terénní cvičení z entomologie“, „Speciální botanicko-zoologické cvičení v terénu“ a „Úvod do terénní biologie bezobratlých“ (v rámci hlavního pracovního úvazku I. Malenovského na PřF MU, např. část výuky „Taxonomie...“ však probíhá ve sbírkách entomologického oddělení MZM; materiál nasbíraný během terénních exkurzí je též ukládán do sbírek MZM)
- Členství v Odborné skupině pro ochranu entomo-fauny při Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR (I. Malenovský).
- Mendelova zemědělská a lesnická universita v Brně, Fakulta Agronomická, vedení cvičení ze Zoologie (Protista – Arthropoda) (P. Baňar)
- Masarykova Univerzita, Ústav botaniky a Zoologie, oficiální konzultace bakalářské práce Kateřiny Koukalové „Drabčíkovití (Staphylinidae) tří předržených pařezin na jižní Moravě před a po obnově výmladkového hospodaření“ (P. Baňar). Práce obhájena v červenci 2020.
- Mendelova univerzita, Lesnická a dřevařská fakulta, Ústav ochrany lesa a myslivosti, oficiální konzultace bakalářské práce D. Novotného Analýza biotických a abiotických rizik introdukce cedrů Cedrus spp. do podmínek střední Evropy (2019–2021) (V. Antonín).

f) Oblast „6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase“

Pedagogická činnost:

- Kurz Paleolit střední Evropy, FF UK, letní semestr (M. Oliva)
- Kurz KAR/PAL 1, Paleolit, Západočeská univ. v Plzni, zimní semestr (M. Oliva)
- Přednáška pro Univerzitu třetího věku: Vybrané jeskyně Moravského krasu, jejich historie a fauna. 30. 10. 2020 – přednáška byla předtočena, 30. 10. 2020 byla zpřístupněna online. (M. Roblíčková)
- „Neandertálci – co o nich víme a co tušíme“, katedra antropologie PřF CUNI, 12. 3. 2020 (P. Neruda)
- 7. 2020 – přednáška na téma „Antropologie (bio-archeologie)“ pro studenty – účastníky terénního

- archeologického výzkumu ÚAM FF MU v Těšeticích-Kyjovicích (Z. Tvrдый)
- Od 2019 dosud – vedení doktorské práce na FF MU (Z. Nerudová)
 - Participace na programu Týdne dětí s MZM s archeologickým tématem (16. 7. 2020; 27. 8. 2020) (H. Čižmářová)
 - Podíl na výuce předmětu: FF:AEA_15 Praxe archeologické exkavace A (3 týdny – Těšetice) (ÚAM FF Masarykova univerzita, červen – červenec 2020) (A. Čerevková)
 - Podíl na výuce předmětu: FF:AES_801 Praxe archeologické prospekce (lokality Těšetice a okolí, ÚAM FF Masarykova univerzita, říjen 2020) (A. Čerevková)
 - Vedení magisterské oborové práce z oboru Archeologie (ÚAM FF Masarykova univerzita) – student Mgr. Jaroslav Novotný (A. Čerevková)
 - člen komise pro rigorózní zkoušky PřF MU Brno, od 2019 – dosud (Z. Nerudová)
 - člen komise dizertační práce P. Kapcára (FF MUNI), (P. Neruda)
 - Semestrální výuka na Ústavu Archeologie a muzeologie FFMU (P. Kostrhun, M. Galetová)
 - Semestrální výuka na Ústavu hudební vědy FFMU (P. Kostrhun).
 - Člen zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce (Ph.D) Dr. Petera Satera, Ústav archeologie a muzeologie FF MU, 24. 2. 2020 (L. Galuška)
 - Člen zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce (Ph.D) Mgr. Lucie Malanikové, Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě, Univerzity slezské, 30. 6. 2020 (L. Galuška)
 - Člen zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce, zároveň oponent práce (Ph.D) Mgr. Barbory Machové, Ústav archeologie a muzeologie FF MU, 25. 9. 2020 (L. Galuška)
 - Člen zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce (Ph.D) Mgr. Jaroslava Bartíka, Ústav archeologie a muzeologie FF MU, 25. 9. 2020 (L. Galuška)
 - Člen hodnotící komise na archeologickém výzkumu společnosti Archaia a Muzeum Břeclav na zámku v Břeclavi, 26. 2. 2020 (L. Galuška)
 - Člen hodnotící komise na archeologickém výzkumu Archeologického ústavu SAV na hradisku Bojná (SK), 4. 9. 2020 (L. Galuška)

- Člen odborné hodnotící komise ceny „Zlatý mamut“, vyhlášení výsledků za r. 2019 v Pavilonu Antropos, 21. 9. 2020 (L. Galuška)
- Odborný poradce při realizaci trojrozměrné repliky velkomoravského opevnění-hradby s čelní kamennou zdí z Uherského Hradiště-Rybáren budované v r. 2020 na ploše archeologického skanzenu v Modré u Velehradu (L. Galuška)
- Člen-předseda atestační komise AÚ AV ČR, Brno, 25. 5. 2020 (L. Galuška)
- Přednáška pro univerzitu třetího věku (20. 2. 2020, téma „Co jedli naši předkové před 8000 lety“), (A. Čerevková)
- Přednáška pro univerzitu třetího věku (27. 11. 2020, téma „Domácí mazlíčci v pravěku aneb vztah člověka a zvířete v mladší době kamenné“), (A. Čerevková)

Archeologické výzkumy:

- 24. až 31. 1., 7. až 14. 2. 2020 – Záchraný archeologický výzkum (ZAV) při stavební akci „Dostavba památníku Velké Moravy ve Starém Městě v lokalitě Na Valách“ realizované Slovákým muzeem, provedení pracovníky CSA a Ústavu Anthropos MZM (Galuška, Langr, Fojtová, a kol.). Odkryty byly části kostrových hrobů náležejících k velkomoravskému pohřebišti u blízkého kostela. Kromě většinou torz kosterních pozůstatků byly vyzvednuty zejména stříbrné šperky v podobě náušnic a gombíků, a další předměty materiální kultury 9. století. Velmi efektivní výzkum. (CSA, Ústav Anthropos)
- 4. až 26. 4. 2020 – Záchraný archeologický výzkum (ZAV) při stavební akci „Výstavba tělesa repliky velkomoravského opevnění“ realizované v rámci archeoskanzenu v Modré u Velehradu (Langr, Galuška). Odkryty byly vrstvy a výplně sídlištních objektů s období doby železné (HD/LA), tj. 8.–6. stol. př. n. l., provázené nálezy keramiky, přeslenů a kostí. (CSA)
- Badatelský výzkum lokality Hošťálkovice – Hladový vrch, 17.–28. 8. 2020 (CKA a Ústav Anthropos).
- Badatelský výzkum v Krumlovském lese 6.–11. 8. 2020 (M. Oliva)
- Němčice-Ivančice – únor 2020 – výkopy pro kabeláž E.ONu: sídliště kultury s lineární keramikou (A. Čerevková, K. Čerňavová)
- Budkovice – od ledna 2020 – výkopy pro optické síť, kabeláž E.ONu: osídlení starší doby bron-

zové, doby halštatské a vrcholného středověku (K. Čerňavová, A. Čerevková, J. Cimburek)
 – Rosice – od dubna 2020 – výzkum v rámci budování výrobně skladovacího areálu: sídliště kultury s lineární keramikou (K. Čerňavová, A. Čerevková, J. Cimburek)

– Dále archeologické dohledy nad výkopovými pracemi v obcích: Rosice, Tetčice, Ostrovačice, Zbýšov, Neslovice, Kratochvilka, Ivančice, Řeznovice, Hrubšice, Moravské Bránice, Příbram, Domašov, Říčany, Říčky, Budkovice, Senorady, Zakřany (Archeologický ústav).

2. Užití institucionální podpory a zajištění dalších zdrojů na rozvoj VO v r. 2020

2.1 Přehled použití podpory v roce 2020

Náklady a výdaje (v tis. Kč / rok)	2019	2020	2021	2022	2023	Celkem
A. výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	430	580	140	420	0	1570
B. neinvestiční (provozní) náklady celkem	10687	10537	10977	10697	11117	54015
- z toho: platy zaměstnanců	1167	1167	1167	1167	1167	5835
- z toho: OON	2972	2972	2972	2972	2972	14860
Celkem (A+B)	11117	11117	11117	11117	11117	55585
Přepočtený počet pracovních míst osob podílejících se na řešení cílů IP DKRVO	0	0	0	0	0	0

Čerpání uznaných nákladů

Z plánovaných investic jsme realizovali v souladu s plánem čerpání IP DKRVO na rok 2020 pouze nákup numismatických vah (80 tis. Kč), dalších 500 tis. Kč na pořízení tiskařského stroje bude v souladu s pravidly čerpání prostředků IP DKRVO převedeno do roku 2021. Moravské zemské muzeum v letošním roce totiž nemohlo doplnit tuto investici plánovanou sumou 1,6 mil. Kč. (srov. tabulku 2.3 v této Zprávě).

Výnosy z prodeje uplatněných výsledků základního a aplikovaného výzkumu či experimentálního vývoje, které instituce vytvořila, a to na základě této institucionální podpory, představují výnosy z prodeje knih: *Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století*. (doposud bylo prodáno 11 ks), *Jindřich Vávra. Sběratel a mecenáš* (doposud bylo prodáno 24 ks), *Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra* (doposud bylo prodáno 21 ks).

Použití institucionální podpory v roce 2020

Náklady a výdaje (v tis. Kč / rok)	2020 dle rozhodnutí	2020 – předpoklad
A. výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	580	80
B. neinvestiční (provozní) náklady celkem	10537	10537
- z toho: platy zaměstnanců	1167	1167
- z toho: OON	2972	2972
Celkem (A+B)	11117	10617
Přepočtený počet pracovních míst osob podílejících se na řešení cílů IP DKRVO	0	0

2.2 Zajištění dalších zdrojů pro rozvoj výzkumu

Projekty řešené v roce 2020:

- NAKI II-Cesta k divadlu (DG16P02B008)
- NAKI II-Vrcholně středověká keramika (DG18P02OVV020)
- NAKI II-Kramářské písně (DG18P02OVV021)
- GA18-02606S – Nedestruktivní určování přepálených artefaktů v mladopaleolitických souborech (GA18-02606S)

- GA19-16304S – Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu. (GA19-16304S)

Interní grant z provozních prostředků Moravského zemského muzea:

- Antropologické rekonstrukce velkomoravanů z pohřebiště v Uherském Hradišti - Sady.
- Antropologické rekonstrukce žen z těžební šachty v Krumlovském lese (výzkum doc. Oliva). Určeno do Pavilonu Anthropos.

Ad Tab. II. 4: Projekty VaV a další výzkumné aktivity VO s výjimkou IP DKRVO

Projekty VaV aj. VaV aktivity (v tis. Kč)		Specifikace	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A. Nehospodářské činnosti výzkumné organizace ve VaV									
Projekty v programech MK (NAKI, NAKI II)	skutečnost	Cesta k divadlu <u>DG16P02B008</u> Vrcholně středověká keramika <u>DG18P02OVV020</u> Kramářské písně <u>DG18P02OVV021</u>	219	1 047	1 138	1 553	1005	548	
	předpoklad		0						
Projekty jiných poskytovatelů podporované ze SR VaVaI	skutečnost	GA18-02606S – Nedestruktivní určování přepálených artefaktů v mladopaleolitických souborech <u>GA18-02606S</u> GA19-16304S – Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu. (<u>GA19-16304S</u>)	0	135	472	381	180		
	předpoklad		0						
Projekty z ESIF (OP VVV apod.)	skutečnost								
	předpoklad		0						
Projekty mezinárodní spolupráce ve VaV	skutečnost								
	předpoklad		0						
VaV aktivity podpořené z rozpočtu krajů, měst a obcí	skutečnost								
	předpoklad		0						

Projekty kolaborativního výzkumu (výše neuvedené)	skutečnost								
	předpoklad								
Veřejné vzdělávání	skutečnost								
	předpoklad		0						
Veřejné šíření výsledků výzkumu	skutečnost								
	předpoklad		0						
Další výše neuvedené nehuspodářské aktivity VaV	skutečnost								
	předpoklad		0						
Transfer znalostí	skutečnost								
	předpoklad		0						
B. Vedlejší hospodářské činnosti VO									
Smluvní výzkum	skutečnost								
	předpoklad		0						
Poskytování výzkumných služeb	skutečnost								
	předpoklad		0						
Pronájem výzkumného vybavení či laboratoří	skutečnost								
	předpoklad		0						
C. Hospodářské činnosti ve VaV, kde VO vystupuje jako podnik									
Projekty programů jiných poskytovatelů (např. OP PIK)	skutečnost								
	předpoklad		0						
Komerční aktivity na kapacitách VaV (např. malosériová výroba)	skutečnost								
	předpoklad		0						
Vzdělávání prováděné jako HČ	skutečnost								
	předpoklad		0						
CELKEM	skutečnost								
	předpoklad								
	CELKEM		219	1182	1610	1934	1185	548	

2.3 Využití IP DKRVO k rozvoji organizace

Ad Tab. II. 3. 2: Specifikace výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku IP DKRVO na léta 2019–2023 (tis. Kč)

Pořízení dlouhodobého majetku:

č.	Věcná specifikace investice (dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku)	rok	výdaje celkem (tis Kč)	výdaje z IP DKRVO (tis. Kč)
1 1.	Tiskařský ofsetový stroj	2020	2100	500
2 2.	Prof. laboratorní analytické váhy pro numismatický výzkum	2020	80	80

Z plánovaných investic jsme realizovali v souladu s plánem čerpání IP DKRVOI na rok 2020 pouze nákup numismatických vah (80 tis. Kč), **dalších 500 tis. Kč na pořízení tiskařského stroje bude v souladu s pravidly čerpání prostředků IP DKRVO převedeno do roku 2021.** Moravské zemské muzeum v letošním roce totiž nemohlo doplnit tuto investici plánovanou sumou 1,6 mil. Kč.

Ad III.1.C Složení týmů zajišťujícího oblast

1. Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	1.	prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.	Garant oblasti	0
Dle koncepce	2.	PhDr. Zdeněk Fišer	historik období po roce 1848	0
Změna 2020	3.	Mgr. Hana Krutílková	historička dějin přelomu 19. - 20. stol. (od 5/2020 MD)	0
Dle koncepce	4.	PhDr. Jan Břečka	Historik	0
Dle koncepce	5.	Mgr. Dagmar Grossmannová, Ph.D	peněžní historička, numismatička	0
Změna 2020	6.	Mgr. Dagmar Kašparová	peněžní historička, numismatička (od 7/2020 MD)	0
Dle koncepce	7.	PhDr. Jiří Sekerák, Ph.D.	Historik	0
Dle koncepce	8.	Mgr. Pavlína Pončíková	Historička	0
Dle koncepce	9.	Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.	Historik	0

C. Složení týmu zajišťujícího oblast - OON				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek</i>
Změna 2020	10.	Vlastimil Schildberger	Zpracování výzkumného materiálu	0,15
Dle koncepce	11.	OON	6x dokumentátor	3,0
Dle koncepce	12.	OON	5x Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	2,5

Změna 2020:

- **Vlastimil Schildberger**, historik – krátkodobě (úmrtí) byl doplněn do složení řešitelského týmu zajišťujícího oblast č. 1

2. Etnologie

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek</i>
Dle koncepce	1.	PhDr. Jana Poláková, Ph.D.	Garant oblasti	0
Dle koncepce	2.	PhDr. Helena Beránková	etnografka, historická fotografie, grafika	0
Dle koncepce	3.	PhDr. Hana Dvořáková	etnografka, lid. religiozita, design a tradice (výhled do r. 2020, pak snížený úvazek)	0
Dle koncepce	4.	PhDr. Alena Kalinová	etnografka, keramika, lidové výtvarné umění	0
Dle koncepce	5.	PhDr. Jarmila Pechová	etnografka, řemeslo, zemědělství, výroba	0
Dle koncepce	6.	Mgr. Gabriela Rožková	etnografka, textil (nyní MD, nástup 2022)	0
Změna 2020	7.	Mgr. Markéta TobolováPodešvová	etnografka, textil, historická fotografie (od 5/2020 MD)	0
C. Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek</i>
Změna 2020	8.	Mgr. Šárka Prokešová	zpracování textilního fondu	0,2
Změna 2019	9.	OON	3x dokumentátor	1,0
Dle koncepce	10.	OON	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	0,5

Změna 2020:

- **Mgr. Šárka Prokešová** – prosíme o doplnění nové řešitelky do složení týmu zajišťujícího oblast č. 2

3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	1.	Doc. PhDr. Jiří Zahradka, Ph.D.	Garant oblasti	0
Změna 2020	2.	Mgr. Michaela Ratolísková	hudební historik, 17.–18. století (od 9/2020 MD)	0
Dle koncepce	3.	Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D.	hudební historik, 19.–20. století	0
Dle koncepce	4.	PhDr. Jaroslav Blecha	divadelní historik, loutkové divadlo	0
Dle koncepce	5.	Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D.	divadelní historik, činoherní divadlo 19.–20. století	0
Dle koncepce	6.	Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.	divadelní historik, italská divadelní kultura	0
Dle koncepce	7.	Mgr. Hana Kraflová	literární historik	0
Dle koncepce	8.	Ing. arch. Tomáš Prokůpek	kurátor, kultura komiksu	0
Dle koncepce	9.	PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D.	literární historik	0
Dle koncepce	10.	Mgr. Demeter Malaták, M.A.	literární historik	0
Dle koncepce	11.	Mgr. Petra Pichlová	literární historik, neoficiální literatura v totalitní společnosti	0
Dle koncepce	12.	PhDr. Zdeněk Drahoš	literární historik	0
Změna 2019	13.	PhDr. František Malý	hudební historik (od r. 2020)	0
C. Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	14.	OON	4× dokumentátor	2,0
Dle koncepce	15.	OON	2× Zpracování a digitalizace materiálů získaných výzkumem	1,0
Dle koncepce	16.	OON	4× dokumentátor	2,0

4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	1.	Mgr. Vladimír Hrazdil	Mineralog Garant oblasti	0
Dle koncepce	2.	RNDr. Růžena Gregorová, Ph.D.	Geolog	0
Dle koncepce	3.	Mgr. Jakub Březina	Paleontolog (osteologie, taxonomie, tafonomie)	0
Dle koncepce	4.	Mgr. Gabriela Calábková	Paleontolog (tafonomie, taxonomie)	0
Změna 2019	5.	Mgr. Jana Šušelová	Ukončení pracovního poměru.	0
Dle koncepce	6.	Karel Diviš	Preparátor	0
Dle koncepce	7.	Olga Zouharová	Technik	0
Dle koncepce	8.	Mgr. Jiří Toman	Mineralog	0
Dle koncepce	9.	RNDr. Stanislav Houzar, Ph.D.	Mineralog, petrolog	0
Dle koncepce	10.	Mgr. Eva Víšková, Ph.D.	Mineralog	0
C. Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	11.	Mgr. Pavla Hršelová, Ph.D.	zpracování mineralogicko-petrografických sbírek	0,5
Změna 2019	12.	OON	Dokumentace materiálu (od roku 2020)	2,0
Změna 2019	13.	OON	Překlady	2,0

5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek</i>
Dle koncepce	1.	RNDr. Vladimír Antonín, CSc.	Garant	0
Dle koncepce	2.	RNDr. Karel Sutory, CSc.	cévnaté rostliny	0
Dle koncepce	3.	RNDr. Svatava Kubešová	Mechorosty	0
Dle koncepce	4.	Mgr. Hana Ševčíková	mykologie makromycetů	0
Dle koncepce	5.	RNDr. Ivan Novotný	Mechorosty	0
Dle koncepce	6.	Mgr. Alena Měřínská	preparátor-konzervátor	0
Dle koncepce	7.	RNDr. Miroslav Šebela, CSc.	zoologie obratlovců	0
Dle koncepce	8.	Mgr. Martin Černý	zoologie obratlovců	0
Dle koncepce	9.	Ing. Jiří Kolibáč, CSc.	entomologie; Coleoptera	0
Dle koncepce	10.	RNDr. Petr Baňar, Ph.D.	entomologie; Coleoptera a Hemiptera: Heteroptera	0
Dle koncepce	11.	Mgr. Igor Malenovský, Ph.D.	entomologie; Hemiptera: Homoptera	0
Dle koncepce	12.	Mgr. Jiří Procházka, Ph.D.	entomologie; epigeická a saproxylická fauna	0
Dle koncepce	13.	Mgr. Jana Nerudová, Ph.D.	entomologie; Diptera (od 2019 MD)	0
C. Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek</i>
Dle koncepce	14.	DPČ	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem se specializací na mykologické vzorky.	0,5
Dle koncepce	15.	DPČ	Dokumentátor	0,5
Dle koncepce	16.	OON: dokumentátor	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	0,15
Dle koncepce	17.	OON: dokumentátor	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	0,15

Dle koncepce	18.	OON: dokumentátor	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	0,15
Dle koncepce	19.	OON: dokumentátor	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	0,15
Dle koncepce	20.	OON: taxonom	Determinace kritických skupin rostlin, mechorostů a hub	0,15
Dle koncepce	21.	OON: taxonom	Determinace kritických skupin rostlin, mechorostů a hub	0,15
Dle koncepce	22.	OON	jazykové korektury angličtiny.	0,15
Dle koncepce	23.	OON	technické práce	0,15
Dle koncepce	24.	OON: preparátor	třídění sběrů a preparace hmyzu	0,5
Dle koncepce	25.	OON: preparátor	třídění sběrů a preparace hmyzu	0,5
Dle koncepce	26.	OON: dokumentátor	digitalizace archivu hmyzu	0,3
Dle koncepce	27.	OON: taxonom entomolog	determinace sběrů hmyzu	0,3
Dle koncepce	28.	OON: taxonom entomolog	determinace sběrů hmyzu	0,3
Čerpání mzdových prostředků na DPČ a OON v roce 2020				
Změna 2020	14.	DPČ	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem se specializací na mykologické vzorky.	0,5
Změna 2020	15.	DPČ	Dokumentátor	0,25
Změna 2020	16.	OON: dokumentátor	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	200 h.
Změna 2020	17.	OON: dokumentátor	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	150 h.
Změna 2020	18.	OON: dokumentátor	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	50 h.
Změna 2020	19.	DPČ	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	0,5
Změna 2020	20.	OON: taxonom	Determinace kritických skupin rostlin, mechorostů a hub	200 h.
Změna 2020	21.	OON	jazykové korektury angličtiny.	0,15
Změna 2020	22.	OON: preparátor	třídění sběrů a preparace hmyzu: DPP	300 h.
Změna 2020	23.	OON: preparátor	třídění sběrů a preparace hmyzu: DPČ	0,5
Změna 2020	24.	OON: dokumentátor	digitalizace archivu hmyzu: DPP	140 h.
Změna 2020	25.	OON: taxonom entomolog	determinace sběrů hmyzu: DPP	70 h.

6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	1.	doc. Petr Neruda, Ph.D.	Garant: archeolog, paleolitu	0
Dle koncepce	2.	doc. PhDr. Martin Oliva, DrSc.	archeolog, pravěké dolování, paleolit a dějiny bádání	0
Dle koncepce	3.	RNDr. Zdeněk Tvrdý	antropolog, lidské kosterní pozůstatky z pravěkých a středověkých lokalit	0
Dle koncepce	4.	Mgr. Martina Roblíčková, Ph.D.	paleontolog – osteologické soubory z archeologických lokalit i přírodních biocenóz	0
Dle koncepce	5.	RNDr. Martina Fojtová, Ph.D.	antropolog, lidské kosterní pozůstatky ze středověkých lokalit	0
Dle koncepce	6.	PhDr. Alena Humpolová	archeolog, neolit a eneolit	0
Dle koncepce	7.	PhDr. Jana Čižmářová	archeolog, doba laténská a římská	0
Změna 2020	8.	Mgr. Zdeněk Hájek, Ph.D.	ukončení pracovního poměru	0
Dle koncepce	9.	PhDr. Zdeňka Měchurová, CSc.	archeolog, středověku a raný novověk	0
Dle koncepce	10.	PhDr. Milan Salaš, DrSc.	archeolog, doba bronzová a halštatská	0
Dle koncepce	11.	doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc.	archeolog, raný středověk	0
Dle koncepce	12.	Mgr. Lucie Valášková	archeolog, raný středověk (od 12/18 RD)	0
Dle koncepce	13.	Bc. Jakub Langr	archeolog, raný středověk	0
Dle koncepce	14.	Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D.	archeolog, historie archeologie	0
Dle koncepce	15.	doc. Zdeňka Nerudová, Ph.D.	archeolog, paleolit	0
Dle koncepce	16.	RNDr. Mgr. Martina Galetová, Ph.D.	kulturní antropolog, pravěké umění	0
Dle koncepce	17.	Mgr. Eva Vaníčková	antropolog, antropologická rekonstrukce	0
Změna 2019	18.	Mgr. Alžběta Čerevková	archeolog, neolit, eneolit, ZAV (od r. 2020)	0
Změna 2019	19.	Mgr. Kateřina Bergerová	archeolog, středověk a raný novověk (od r. 2020)	0

Změna 2019	20.	Mgr. Hana Čižmářová	archeolog, latén, doba římská, stěhování národů a antika (od r. 2020)	0
C. Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	21.	2020 OON	revize starých fondů, digitalizace dokumentů a fotopráce (2 Anthropos)	2
Dle koncepce	22.	2020 OON	kreslička-dokumentátor	1,55
Dle koncepce	23.	2020 OON	technik ZAV	1
Dle koncepce	24.	2020 OON	brigádník na výzkumu	1
Dle koncepce	25.	2020 OON	archeolog středověk a raný novověk	0,5
Dle koncepce	26.	2020 OON	odborné analýzy	0,4

Změna 2020:

– **Mgr. Zdeněk Hájek, Ph.D.**, – prosíme o odstranění z týmu zajišťujícího oblast č. 6 vzhledem k ukončení pracovního poměru.

Ad C. Složení týmu zajišťujícího práce pro celou VO

C. Složení týmu zajišťujícího práce pro celou VO				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	1.	Mgr. Katarína Bednáriková	personalistka	0
Dle koncepce	2.	Jana Mocanu	administrátorka VO	0
Dle koncepce	3.	Jana Krajňáková	účetní	0

3. Plnění cílů koncepce v roce 2020 a dosažené výsledky

3.1 Shrnutí plnění cílů v roce 2020

Recenzovaná periodika

Cíle roku 2020 (plánovaná příprava, editace, tisk):

Acta Musei Moraviae – sci. soc. 105 / 1, 2 – **splněno**, číslo 2 je uplatněno do konce roku 2020

Acta Musei Moraviae – sci. biol. 105 / 1, 2 – **splněno**

Acta Musei Moraviae – sci. geol. 105 / 1, 2 – **splněno**

Folia ethnographica 54 / 1, 2 – **splněno**

Folia numismatica 34 / 1–2 – **splněno**, vydáno jako dvojčíslo a uplatněno do konce roku 2020

Folia Mendeliana 56 / 1–2 – **splněno**, vydáno jako dvojčíslo

Anthropologie 58 / 1–3 – **splněno**, 2–3 vydáno jako dvojčíslo

Oblasti výzkumu VO

1. Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti
2. Etnologie
3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)

4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů
5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů
6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase

3.2. Plnění dílčích cílů podle jednotlivých oblastí

1. Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti

1. Výzkum regionálních aspektů kulturní identity v kontextu střední Evropy s přihlédnutím k dějinám Moravy v 19. a 20. století

V rámci kolektivních monografií o městu Miroslavi a ještě více o obci Zašová byl sledován modernizační proces přeměny místních komunit po r. 1848 ve směru liberalizace, industrializace, byrokratizace a socializace, tj. proces odumírání strnulého feudálního systému a naopak osvobození lidských aktivit v procesu dynamizace společenského systému kapitalismu. Rámcem pro tyto změny bylo detailní objasnění každodennosti na populačním vývoji, vytvoření místní politické scény a její proměny při komunálních volbách, rozvoj spolkové činnosti a proměny hospodaření a dopravy (Z. Fišer).

Byl zdokumentován příběh třetí oběti srpnového vpádu vojsk Varšavské smlouvy roku 1968 v Brně praporčíka Veřejné Bezpečnosti Karla Chalupy a popsány okolnosti jeho smrti, publikován bude v roce 2021. Pro monografii o dějinách obce Vážany (o Uherské Hradiště) byla zpracována kapitola nacistické okupace v letech 1939–1945. Pro novou stárou expozici MZM „Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století“, otevřenou v roce 2017, byl připraven a vydán stejnojmenný oficiální knižní průvodce (J. Břečka).

Řešitelka Hana Krutílková se v letošním roce zaměřila za zpracování mikrohistorie a každodennosti z politických, hospodářských, sociálních a kulturních dějin obce Miroslav v rozmezí let 1848–1938. Výstupy z výzkumu budou publikovány jako kapitoly v monografii příštím rokem, texty jsou redakčně připraveny. Mimo to se zabývala podrobnou analýzou prostředí ženských složek sociálně demokratické strany na Slovácku, v regionu ostravsko-karvinského důlního revíru a na Brněnsku. Z výzkumu vzešly dva recenzované články s názvem *Agitace sociálních demokratů mezi ženami na Slovácku před rokem 1914* a *Polské socialistky v Těšín-*

ském Slezsku a moravském příhraničí před první světovou válkou. Třetí výstup *Ženy v sociálně-demokratických strukturách v Brně v 80. a první polovině 90. let 19. století* je redakčně připraven a čeká na otištění v příštím roce. (H. Krutílková)

2. Výzkum dějin peněz a medailérství na Moravě v evropském kontextu se zaměřením na období římské měny, středověku a raného novověku.

V rámci dílčího cíle byla v uvedeném období pozornost zaměřena na mincovní nálezy ze sbírek MZM. Analyzován a dokumentován byl depot z konce 13. století z Brna – Ivanovic, který obsahuje moravské střední brakteáty včetně brakteátových svitků. Nadále pokračovaly práce na dokumentaci významného depotu ze Střelic z poloviny 13. století. Nově revidovány byly mince nalezené na pohřebišti Uherské Hradiště – Sady, které představují významný pramen pro výzkum mincí, které označujeme jako „oboly mrtvých“.

Pozornost byla věnována také významným jednotlivým nálezům (ztrátovým mincím) z území Moravy – suberátu napodobeniny byzantského tremissisu z 6. století, denáru Oty I. Sličného z 11. století a italskému carrarinu z Padovy z období 2. poloviny 14. století. Ve spolupráci se Slovenským národním muzeem byl analyzován depot moravských mincí z 15. století nově objevený v okolí Plaveckého hradu (Slovenská republika), který dokládá moravsko-uherské kontakty především v době husitských válek. Depot je připravován k publikování. (D. Grossmannová)

Ze sbírek MZM byly dokumentovány a analyzovány mincovní depoty z Uherčic a z Borače, v současné době jsou připravovány k publikování. Pozornost byla věnována také odkazu významného sběratele a mecenáše Jindřicha Vávry z pohledu numismatiky. (D. Kašparová)

3. Analyzovat interpretace významu Mendelova osobnosti ve vztahu k historickému vývoji věd o životě s ohledem na regionální a globální situaci, zejména s ohledem na dvousté výročí jeho narození.

V daném období se dařilo naplňovat stanovené dílčí cíle, týkající se především analýzy obrazového a dokumentačního materiálu v souvislosti s minulými i nadcházejícími oslavami Mendelova výročí narození, zejména prostřednictvím odborné práce na rozsáhlé obrazové publikaci *Iconographia Mendelia-*

na II.: život a dílo Gregora Johanna Mendela v obrazech a dokumentech. Veškerá dosud nejobsáhlejší obrazová část byla technicky zpracována a rozšířena s ohledem na další možnosti digitálního zpracování. Chronologická struktura a tematické členění sledu obrazových a písemných dokumentů charakterizujících Mendelův život a dílo byly doplněny a rozšířeny tam, kde to vyplynulo z aktuálních možností využití nových zdrojů a pramenů. Dokumentační práce s cílem vizualizovat pramenný materiál, ve které budou v časovém sledu zveřejněny nejdůležitější obrazové a písemné dokumenty, charakterizující život a dílo Gregora Johanna Mendela v současném pojetí, které nám umožňují dnešní technické, informační a dokumentační prostředky byla úspěšně dokončena. (J. Sekerák, P. Pončíková)

4. Dokončení základního výzkumu v oblasti problematiky dějin reformace na Moravě se zřetelem k publikačním aktivitám jednoty bratrské a k osobnosti Jana Amose Komenského. Na základní výzkum naváže aplikovaný výzkum podle společenských potřeb uživatelů (=cílových skupin) prezentovaný formou nové dlouhodobé výstavy v Památníku Bible kralické v Kralicích nad Oslovou (pobočka MZM) a shrnutý ve dvou doprovodných publikacích k této výstavě, kritickému katalogu a průvodci.

Libreto nové dlouhodobé výstavy v Památníku Bible kralické odevzdáno v polovině roku 2020, nyní prochází oponenturou a úpravami, jak v rámci odborného diskursu, tak i s ohledem na předpokládané technické řešení expozice. Nad rámec plánovaných výstupů VO MZM připravilo v tomto roce reprezentativní a obsažnou publikaci-katalog k výstavě Comenius 1592–1670.

5. Dokončení výzkumu historie působení řádu johanitů v královském městě Brně.

V roce 2020 byly provedeny některé dílčí výzkumy (viz uplatněný výsledek Jost), směřující k monografickému zpracování (plánovaný výsledek B – kniha). Naneštěstí objev provedeného výzkumu byl do značné míry limitován vládními opatření v důsledku pandemie COVID-19, zejména mírou uzavření badatelem knihoven a především archivů, které znemožnily zcela dokončit plánovanou heuristiku. K jejímu dokončení dojde v roce 2021.

6. Dokončení výzkumu proměn osídlení a správy pohraničního území mezi moravským markrabstvím a uherským královstvím na východní Moravě v 10.–14. století

Výzkumy v roce 2020 proběhly v plánovaném rozsahu, navzdory limitujícím epidemiologickým omezením (aktuálně byl uplatněn výsledek 1 x C – kapitola v knize, do konce roku by měly být uplatněny 2 x C – kapitola v knize, v rukopise jsou další výsledky 2 x Jost a 2 x C / v jednom případě součást plánovaného výsledku B – kniha). Výzkum probíhá v souladu s plánem koncepce.

2. Etnologie

1. Poznávat, zkoumat, předávat a prezentovat kulturu tradiční i moderní (středoevropské společnosti).

Plnění dílčího cíle spočívalo ve studiu, výzkumu, předávání a prezentování kultury tradiční i moderní středoevropské společnosti:

- studium sbírky a archivních materiálů v Historickém muzeu ve Slavkově a Archivu Moravské galerie
- studium a dokumentace keramické sbírky v Jihomoravském muzeu ve Znojmě – výstupem je přehled keramické výroby na Znojemsku pro publikační a výstavní výstupy
- výzkum bydlení ve vyškovském jazykovém ostrůvku, Kučerov – výstupem je odborný článek
- výzkum řemesel a živností v Brně-Žebětíně – výstupem bude kapitola do monografie obce (2021)
- výzkum kovářství na Hané (Olomoucko, Přerovsko) – výstupem byl referát na konferenci o kultuře na Hané v Olomouci a kapitola ve sborníku konference (2020)
- studium sbírek kramářských tisků muzeí v ČR – výstupem bude příspěvek v kolektivní monografii (2021)
- katalogizace sbírky kramářských tisků MZM – výstupem bude plánovaná publikace (2023)
- výzkum udržování historického povědomí a etnické identity řecké národnostní menšiny – výstupem je monografie
- mapování soukromých i veřejných sbírek v návaznosti na projevy lidové religiozity
- studium zahraničních sbírek za účelem zisku srovnávacího materiálu
- korespondenční výzkum v lokalitách, které navštívil TGM

- kompletace a skenování negativů Karla Dvořáka
- evidence a revize sbírkových fondů
- příprava stálé expozici po obsahové stránce
- zpřístupnění výstavy a vytvoření katalogu k ní na téma neznámá osobnost dokumentární fotografie
- zpřístupňování sbírkových fondů badatelům a zájemcům o studium
- prezentace sbírkových fondů a poznatků ze studia a bádání široké veřejnosti formou přednášek, workshopů, besed apod., četnost akcí byla v roce 2020 silně ovlivněna celosvětovou pandemií, která vedla k omezení provozu a činnosti instituce

3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (mu- zikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)

Kriticky zpracovat a publikovat studie se zaměřením na hudební (1), divadelní (2) a literární (3) osobnosti české kultury druhé poloviny 19. a 20. století, zejména na Moravě (Janáček, Haas, Bruckmüller, Těsnohlídek, Sekora, Kohout, John, Šíma, Mikulášek, Frejka, Tuschnerová, Srba, Pásek, Skrbková, Pechovi, Sucharda, Adámek, Sychrovský, Pflugrovi, Doležalovi)

(1,2) Zhodnotit, publikovat a popularizovat proměny moravské kultury druhé poloviny 19. a 20. století v mezinárodním kontextu (německé hudební spolky, Pirandello, Gozzi, Goldoni, Fo, Busch)

(1) Publikovat studie o kostelních a zámeckých sbírkách moravské proveniencí 17.–18. století (kostel sv. Bartoloměje v Blížkovicích, kostel sv. Jakuba v Brně)

(1) V roce 2020 pokračoval výzkum zaměřený na hudební dějiny 18.–20. století.

Výzkum zaměřený na osobnost a dílo Leoše Janáčka s přihlédnutím k jeho hudebně dramatické tvorbě. Uplatněným výsledkem za rok 2020 je rozsáhlá kapitola v recenzované knize s názvem *Leoš Janáček*, kde byly uplatněny okruhy z daného výzkumu např. ke genezi opery *Příhody lišky Bystroušky*, způsobu komponování, psychologie tvorby, osobnostní profil atd. Byly provedeny také rozsáhlé přípravy k připravované monografii o Janáčkově opeře *Její pastorkyňa*, formou hloubkové analýzy partitury a jejích časových vrstev.

Pokračoval výzkum o hudebním životě brněnských Němců mezi dvěma světovými válkami s ohledem na život a působení skladatele Johanne

Bruckmüllera, avšak vzhledem k uzavřeným sledovaným archivům se studie přesouvá na rok 2021.

Výzkum duchovní hudby na Moravě 18. a 19. století, především kantorské proveniencí byl zaměřen na osobnosti Františka Vocelku a Josefa Schreiera. Tento výzkum bude uplatněn ve dvou kritických edicích *Vánoční pastorely* a *Missy pastoralis* (Varianta B).

Studie o blízkovické hudební sbírce nebyla realizována z důvodu mateřské dovolené řešitelky.

(2) Výzkum italských vlivů na divadlo na Moravě ve druhé polovině 20. století. Uplatněným výsledkem tohoto výzkumu pro letošní rok je odborný článek *Vliv italské kultury na repertoár Stadt-theater in Brünn*.

Výzkum činoherního divadla a divadelní osobnosti české kultury druhé poloviny 19. a 20. století, zejména na Moravě (Dr. Jochmanová). Autorka připravila pro publikaci *Osobnosti divadelní fakulty JAMU* studie o významných osobnostech brněnského divadla – Zdeňka Gráfová, Marie Waltrová a Josef Karlík. Kapitola *Dějiny divadla v Brně ve 20. století* v knize *Dějiny Brna* – příslib vydání v roce 2021 (zpoždění na straně nakladatele a redakce).

Studie o rané tvorbě J. Frejky – příslib vydání v monografii s pracovním názvem *Devětsil a divadlo* (JAMU 2022).

Výzkum loutkového divadla (loutkářské rody, osobnosti) pokračoval průzkumem loutkářské rodiny Nových, Pflugů a průzkumem sbírky Milana Knížáka. Byly publikovány dvě studie – *Jaroslav Stanislav Nový zapomenutý marionetář 20. století* a *Divadlo a loutky rodiny Pflugů ve sbírce Moravského zemského muzea*. Plánovaný výsledek „kapitola v knize“ o loutkářském díle Vojtěcha Suchardy byl změněn na vydání knihy v MZM a přesunut na příští rok 2021. Také vydání monografie *Loutkářské umění na Moravě v zrcadle času* je posunuto na příští rok, jelikož se váže k otevření dlouhodobé expozice MZM. (Monografie je vázána na plnění projektu IROP, *Tradiční kultura...*, který byl téměř o rok přerušen z důvodu zajištění finančních prostředků. Ve spolupráci s MMR byl termín otevření expozice posunut na září 2021. K tomuto datu bude připravena i plánovaná monografie. V prosinci 2020 nám MMR potvrdilo aktualizaci podprojektu *Digitalizace expozice...*, který je východiskem plánované expozice.)

(3) Výzkum byl v daném období zaměřen na významné literární osobnosti konce 19. a 20. století. Pozornost byla soustředěna spisovatele, novináře a ilustrátora Ondřeje Sekoru, na spisovatele Pavla Kohouta a básníka Oldřicha Mikuláška. Výzkum těchto pozoruhodných osobností s velkým přesahem společenským vyústil ve tři studie: *Hnát a Patřčka, první mediální hvězdy z dílny Ondřeje Sekory; Milý Pavle, milý Jiří! Z korespondence Pavla Kohouta a Jiřího Gruši; Rudolf Těsnohládek a jeho korespondence II. a Mikulášková tvorba v kontextu české poezie 40. let.*

(4) Kriticky zpracovat a prezentovat klíčové momenty československého protitotalitního a mezikulturního úsilí na sklonku 20. století v evropském kontextu s přihlédnutím k moravským poměrům (Charta 77, Gruša, Jelínkovi, Komárková, Vzdělávací nadace Jana Husa)

V rámci dlouhodobého úkolu kriticky zpracovat a prezentovat klíčové momenty československého protitotalitního a mezikulturního úsilí na sklonku 20. století v evropském kontextu s přihlédnutím k moravským poměrům (Charta 77, Gruša, Jelínkovi, Komárková, Vzdělávací nadace Jana Husa) vznikla studie „*Britská podpora brněnského disentu v 80. letech 20. století*“. Hlavním přínosem je tematizace role moderních technologií v rámci protitotalitních aktivit v návaznosti na komunikaci domácího disentu se západní Evropou prostřednictvím Jan Hus Educational Foundation (Vzdělávací nadace Jana Husa).

4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů

1. Minerogenetické procesy vybraných lokalit historického dolování v Českém masivu a přilehlých geologických jednotkách.

V rámci úkolu dílčího cíle 1. bylo pracováno v terénu a odebraný materiál, včetně vzorků studijních z podsbírek min.-pet. odd. MZM, byl připraven pro laboratorní zpracování v MZM a na spolupracujících výzkumných pracovištích. Preferovány byly, v souladu s cílem, zejména opuštěné lokality historického dolování rudních i nerudních surovin ve vymezené oblasti, s přihlédnutím na budoucí publikaci o drahých kovech na ČMV. Materiál byl analyzován a částečně zpracován do několika publikací

(supergenní minerály – pyromorfity z ložisek Českomoravské vrchoviny a Jesenicka, Cr-illity z oblasti boskovické brázdy, dále geochronologie rul z okolí Pacova, a problematika hydrotermálních asociací v lomu Nemojov a pegmatitu Věžná I). Průběžně se zpracovává hmotný i obrazový materiál na knižní publikaci o historickém dolování na ČMV a pro vědecké časopisy. Pokračuje zpracovávání některých metamorfovaných a sedimentárních hornin v zájmové oblasti, které budou dokončeny v souladu s Konceptí v nejbližších letech.

2. Studium terciérních obratlovců paratethydní oblasti se zvláštním zřetelem na území Moravy.

V rámci tohoto dílčího cíle byly studovány kly chobotnatce druhu *Z. turicensis*. Publikacním výstupem bude: BŘEZINA, J., IVANOV, M., MADZIA, D., Structural pattern in the tusks of the Miocene mammutid *Zygolophodon turicensis* and its utility in the taxonomy of elephantimorph proboscideans. – Historical Biology, DOI: 10.1080/08912963.2020.1853720.

V průběhu roku probíhala v zahraniční spolupráci příprava publikací:

- 1) zpracování fosilních obratlovců z lokality Czujanova pískovna,
- 2) zpracování skeletu chobotnatce druhu *Zygolophodon borsoni* z lokality Kaltensundheim.

Během tohoto roku pokračoval terénní výzkum na lokalitě Ivančice a bylo dokončeno třídění dosud získaného studijního materiálu. Dále bylo započato studium některých významných nálezů neogenních chobotnatců z území České Republiky v depozitáři Národního muzea a MZM.

Dále byl v rámci tohoto dílčího cíle analyzován materiál druhu *Vinciguerria obscura* z menilitového souvrství na lokalitě Litenčice a korelován s ekvivalentním materiálem z rumunských Karpat. Výsledkem analýzy je publikační výstup:

Ionuț Grădianu, I. Přikryl, T., Gregorová, R., 2020: Revision of the genera *Vinciguerria* and †*Eovinciguerria* from the Oligocene of Romania (Central Paratethys) – comments to selected characters. – N. Jb. Geol. Paläont. Abh. 298/2 (2020), 1–17, Stuttgart

Dále byl zpracováno fosilní společenstvo rybí a žraločí fauny z karpatu pískovny Litenčice s publikačním výstupem:

Gregorová, R., Tomanová Petrová, P. Gilíková, H., Nehyba, S. Brzobohatý, R. Hladilová, Š., Hyžný, M., Zágoršek, K., Kleprlíková, L. (2020). Faunistické

společenstvo kroměřížského souvrství na lokalitě Litenčice (karpatská předhlubeň, střední Moravě. – Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku, 27, 1–2, 45–53. <https://doi.org/10.5817/GVMS2020-12323>

V průběhu roku byl dále systematicky prováděn terénní výzkum na lokalitě Litenčice a zpracováván fosilní materiál rodu *Palaeorhynchus* a žraločí fauna z lokality Brno-Divišova čtvrť.

3. Tafonomické zpracování fosilního materiálu z vybraných lokalit např. Moravského krasu a Jakutska (mikrobiální alterace kostní tkáně).

Finalizace publikace se zaměřením na tafonomické zpracování fosilních kostí bizona a koně z kvartérních sedimentů kráteru Batagajka v Jakutsku. Článek odeslán do *Microchemical Journal* a následně podroben korekturám dle doporučení recenzenta. Uplatněna laserová analýza (VUT Brno) a vyhodnocování dodatečných výsledků. Příprava k další submitaci. Zpracování nových a historických nálezů permských stop čtvernožců (tetrapodů) z území Boskovické brázdy s ohledem na tafonomii, taxonomii a paleoekologii. Komparace nálezů se sousedními nalezišti (Německo, Polsko). Terénní výzkum ve Vnitrosudecké pánvi (Polsko) ve spolupráci s Regional Geology Department Polish Geological Institute - National Research Institute a University of Wrocław, kde byl učiněn unikátní nález otisku kůže permského ještěra. Nálezy konzultovány se zahraničními experty (dr. Sebastian Voigt, GEOSKOP, Německo). Sedi-mentologické zpracování zájmových lokalit ve spolupráci s Českou geologickou službou v Praze. Příprava publikací se zaměřením na nejnovější nálezy tetrapodích šlepejí na území Boskovické brázdy.

4. Studium zkamenělin z hlediska jejich historického významu

V rámci tohoto cíle byly studovány fosilní zuby na cášské koruně ze 13.–14. století a shromážděny podklady pro širší interpretace s cílem zjištění jejich původu. Jedná se o doposud o nejstarší známé použití těchto zubů na uměleckém artefaktu, v tomto případě na královské koruně. Výsledkem je publikační výstup: Gregorová, R., Bohatý, M., Stehlíková, D., Duffin, CH., 2020: Crapaudine (*Scheenstia* teeth) – the jewel of Kings. – *Acta Mus. Moraviae, Sci. Geol.*, 105, 2, 277–294.

Dále byly studovány další fosilní zuby z kabinetu kuriozit Strahovského kláštera a původní císařské sbírky Přírodovědného muzea ve Vídni.

5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů

1. Monitoring přirozené sukcese mokřadních druhů obratlovců na nově revitalizované ploše mokřadu Betlém.

Na revitalizované části mokřadu Betlém probíhal pravidelný monitoring (celkem 40 akcí) výskytu chráněných a ohrožených druhů obojživelníků a plazů. Celkem byl zjištěn výskyt šesti druhů Amphibií (*Hyla arborea*, *Bombina bombina*, *Rana dalmatina*, *Rana esculenta* synkl., *Rana lessonae*, *Rana ridibunda*) a čtyř druhů plazů (*Anguis fragilis*, *Lacerta agilis*, *Natrix natrix* a *Emys orbicularis*). Výsledky dokazují, že revitalizace starých částí mokřadu proběhla úspěšně a uvedené druhy obsadily tyto plochy už ve druhém roce po terénních úpravách. Detailní pozornost byla věnována rozmnožování želvy bahenní. Bylo zpracováno celkem 12 hnízd (snůšek) z roku 2019 a do volnosti vypuštěno 99 mládat. Během kladení nových snůšek bylo celkem nalezeno a zabezpečeno 11 hnízd, která budou otevřena a zpracována v době přirozeného opuštění hnízd (IV. měsíc následujícího roku). Průběžně odchytily dospělých jedinců – celkem 100 ex.

2. Ornitologický monitoring a další vertebratologická pozorování a dokumentace na území Tetčické (Omické) bažiny.

Vytyčené cíle byly splněny. Na lokalitě proběhlo celkem 11 kontrol v termínu od 15. 4. do 31. 7. 2020. Výsledky budou uplatněny dle plánu na další roky.

3. Mapování ptáků města Brna. (zpracování dat a publikace); projekt do roku 2022.

Vytyčené cíle byly splněny. Výsledky budou uplatněny dle plánu na další roky.

4. Studium sladkovodních ryb v povodí řeky Rio Curaray (Ekvádor) a jejich determinace při použití analýz jejich DNA.

Byl zpracován materiál z Rio Curaray (Ekvádor) získaný při expedici v r. 2019 včetně analýz DNA u 24 jedinců. Získané výsledky byly použity do textu připravované publikace *Za rybami Amazonie*, která bude připravena k tisku v r. 2021.

5. Systematika, fylogeneze, morfologie, biologie a biogeografie (a) brouků (Coleoptera), (b) polokřídlých (Hemiptera) a (c) dvoukřídlých (Diptera) s využitím recentního i fosilního záznamu.

5.1.a. *Zpracování Cleroidea křídového Taimyrského jantaru, reklasifikace rodu Acanthocnemoides.*

Splněno, práce vyšla v *Cretaceous Research* (Q1).

5.1.a Srovnání typového materiálu *Parallelodera* a *Tenebroides* s recentním a subrecentním materiálem z tichomořských ostrovů.

Splněno, publikace včetně molekulárně-genetických analýz, popisu subfossilních vyhynulých taxonů a shodnocení vlivu osídlování tichomořských ostrovů na místní faunu byla publikována v prestižním *Zoological Journal of Linnean Society* (Q1).

5.2.b. *Taxonomické zpracování rodu Oncyclocotis (Enicocephalidae).*

Během roku byl vytřídněn, fotografován a připraven k popisu materiál rodu *Oncyclocotis* (Heteroptera: Enicocephalidae) z vlastních sběrů i muzejních výpůjček. Vzhledem ke složité mezinárodní situaci v souvislosti s pandemií SARS Covid-19 nebylo možné během roku navštívit dvě stěžejní instituce pro srovnání typového materiálu studovaného rodu (Přírodovědná muzea v Londýně a Paříži) ani typový materiál půjčit. Publikování revizních prací musí být z tohoto důvodu odloženo, pokud nedojde ke zlepšení situace. Byl publikován článek, který bezprostředně souvisí se studiem rodu *Oncyclocotis*, popisující novou fosilní podčeď Enicocephalidae z barského jantaru.

5.3.b. *Taxonomické zpracování kříšů čeledi voskovkovití (Flatidae) z expedice MZM na Sokotru.*

Vzhledem k úzké spolupráci s dr. Vladimírem Gnezdilovem ze Zoologického ústavu Ruské akademie věd v Sankt Petěrburgu navázané v roce 2019 došlo k úpravě tohoto plánovaného cíle – přednostně byli v roce 2020 z materiálu z expedice MZM na Sokotru místo voskovek (Flatidae) taxonomicky zpracováni kříši čeledi krasonožkovití (Caliscelidae). Materiál byl vytřídněn, srovnán s blízce příbuznými, dosud popsány taxony z oblasti Afriky a Blízkého Východu, byly zhotoveny morfologické popisy a ilustrace. Rukopis odborného článku s popisem nového rodu se dvěma novými druhy pro vědu je v současné době těsně před dokončením. Odeslání do redakce jednoho z tematicky vhodných časopisu (*Imp*, např. *European Journal of Taxonomy*, *Zootaxa*) je plánováno na konec roku 2020 nebo začátek 2021, s plánovaným uplatněním v roce 2021 (v souladu se schválenou dlouhodobou koncepcí).

Cíl z roku 2019: 5.3.b. *Taxonomické zpracování kříšů z ČR se zaměřením na druhy dosud neuváděné, ohrožené a invazní ze sbírek MZM a dalších institucí.*

Během roku 2019 proběhlo vytřídění a determinace části dosud nezpracovaného materiálu ve sbírkách kříšů (Hemiptera: Auchenorrhyncha) entomologických oddělení MZM a Národního muzea v Praze se zaměřením na druhy z ČR dosud neuváděné, ohrožené a invazní, další materiál těchto druhů byl nově získán terénním sběrem (na jižní Moravě, v jižní části Českomoravské vrchoviny, na Žatecku a Chomutovsku). Všechny tyto činnosti pokračovaly i v roce 2020, kdy byl nově získán materiál řady dalších dosud málo známých či na území ČR poprvé zjištěných druhů kříšů (terénní sběry v roce 2020 proběhly zejména na jižní a střední Moravě a ve východních Čechách). Ve spolupráci s dalšími kolegy (Š. Zeman, PřF UK Praha; P. Špryňar, AOPK ČR; M. Asche, Museum für Naturkunde, Berlín) je od roku 2019 připravován rukopis odborného článku na toto téma. Vzhledem k nečekanému nárůstu dat ze dvou posledních let došlo k posunutí dokončení rukopisu, který bude uplatněn pravděpodobně až v roce 2021. Některé zjištěné poznatky byly již použity pro publikaci kapitol v knize „Příroda ČR. Průvodce faunou“ (Kolibáč et al., Academia, Praha, 2019) a „Vzácné a ohrožené druhy bezobratlých Zlínského kraje“ (Trávníček et al., Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, předpokládané vydání v roce 2021).

Nad rámec stanovených dílčích cílů v roce 2020 pokračovala spolupráce se zahraničními kolegy (viz část 1e) na rukopisech odborných článků věnovaných revizi pidikříšů rodu *Edwardsiana* a čelatek rodu *Bursinia* z Balkánu a taxonomii vybraných skupin kříšů (Cicadellidae) z indického subkontinentu, ve všech případech s pravděpodobným uplatněním v roce 2021, případně 2022 (I. Malenovský).

6. Ekologie a biogeografie epigeických a saproxylických bezobratlých.

V roce 2020 probíhal ve vybraných pralesovitých porostech ČR odchyt epigeických a saproxylických brouků. Data získaná z entomologických sběrů v roce 2019 byla využita při přípravě publikace Fiala et al. (2020): *Xylosandrus germanus* in Central Europe: Spread into and within the Czech Republic a publikace Procházka (2020): Saproxylicti a epigeičtí brouci pralesovitého porostu Stožec-Medvědice v NP Šumava. Ve spolupráci se správou NP a CHKO Šumava a přírodovědeckým oddělením Jihočeského muzea v Českých Budějovicích proběhlo

mapování kornatce velkého (*Peltis grossa*) na území Šumavy. Výsledky byly publikovány v článku: Procháčka et al. (2020): Rediscovery of the rare saproxylic beetle *Peltis grossa* (Linnaeus, 1758), Coleoptera: Trogossitidae, in the Šumava National Park and its occurrence in surrounding area (J. Procháčka).

7. Taxonomické a fylogenetické studie makromycetů s důrazem na celosvětovou biodiverzitu makromycetů řádů *Agaricales* a *Cantharellales*. Práce budou založeny jak na vlastních sběrech z území České republiky i ze zahraničí, tak i na materiálu sbíraném spolupracujícími kolegy na celém světě. Součástí práce je rovněž revize dokladového materiálu uloženého v nejvýznamnějších světových herbáriích.

Vyřešit biodiverzitu rodů *Marasmius* a *Crinipellis* vybraných oblastí světa. Vyřešit fylogenezi a taxonomii vybraných taxonů sekce *Macrocystis* rodu *Melanoleuca* v Evropě. Realizovat taxonomické a ekologické studie makromycetů rodu *Pluteus* a dalších studovaných skupin, zejména pak řádu *Agaricales*, zaměřené na Evropu i mimoevropské druhy. Vyřešit systematiku, nomenklaturu a fyto geografii taxonů dalších studovaných skupin.

Navržené kontrolovatelné cíle byly splněny. Výsledky byly uplatněny v roce 2020 (podrobně viz souhrn).

8. Odborně zpracovat vzorky mechorostů, přitom se zaměřit na biogeografii, biodiverzitu a ekologii. Těžiště bude na území České republiky, méně materiálu bude ze zahraničí.

*8.1. Odborně zpracovat bryofloristické výsledky zejména z České republiky, dokončit determinaci a odbornou prezentaci vzorků z přístupných jeskyní, tzv. lampenflora a dále vzorků *Antitrichia curtipendula*.*

Navržený kontrolovatelný cíl je plněn. Vzorky z přístupných jeskyní byly determinovány a výsledky byly prezentovány na slovenské konferenci 90 rokov Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v září. U zpracování dalších vzorků došlo ke zpoždění v důsledku opatření proti šíření covid-19.

9. Studium cévnatých rostlin orientované na taxonomii, fyto geografii a nomenklaturu.

Řadu rozpracovaných výsledků nebylo možno dokončit, vzhledem k pandemické situaci. Během roku nebylo možné studium materiálu v jiných sbírkách

a i terénní výzkum se omezil na dva terénní výzkumy (1.–9. 7., 8.–19. 8.), jejichž výsledky se v současné době zpracovávají a vyhodnocují. Podařilo se dokončit a odevzdat do tisku dvě práce (podrobně viz souhrn).

6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase

1. Zpracovat vybrané aspekty vývoje člověka a jeho kultury na Moravě od paleolitu do raného novověku v kontextu změn přírodního prostředí

Hlavní kontrolovatelný cíl pro rok 2020 (1.2.) – monografie „Galuška, L. – Mítáček, J. a kol.: Uherské Hradiště-Sady. 500 let křesťanství ve střední Evropě II. Vyhodnocení pohřebiště. Člověk a jeho kultura v 9.–13. století“ byl téměř dokončen. Výsledky revizního radiokarbonového datování však ukázaly, že bude nezbytné přehodnotit některé nálezy celky v chronologické rovině, což významně ovlivní celkovou odbornou syntézu. Předmětná publikace představuje kontrolovatelný cíl VO MZM na rok 2020. Je tvořena souborem studií renomovaných odborníků s cílem komplexně a na bázi moderních metod vyhodnotit významné raně středověké kostelní pohřebiště v lokalitě Uherské Hradiště-Sady časově spadající do období 9. až začátku 13. století. Všechny studie jsou aktuálně odevzdány, probíhá jejich zpracování do tisku, takže lze říct, že z hlediska náplně je daný úkol splněn.

Součástí vyhodnocování saské nekropole jsou také radiokarbonová datování založená na poločasu rozpadu uhlíku C14 uloženého v kosterních pozůstatcích vybraných jedinců-nebožtíků. Cílem je získání absolutních dat, na základě kterých by došlo ke stanovení intervalu, v němž byli tito jedinci pohřbeni, tedy uloženi do země. V tomto směru byla již dříve navázána spolupráce s laboratoří v polské Poznani, která nám analyzovala 5 vzorků. Jeden z nich však svou datací výrazně vybočoval z předpokládaného časového určení založeného na chronologii archeologických nálezů. Proto bylo z naší strany přistoupeno k dalšímu ověření předmětného vzorku v Ústavu jaderné fyziky AV ČR (Ing. I. Světlík, Ph.D) a v laboratoří v maďarském Debrecínu, přičemž k němu byly doplněny ještě další 4 vzorky kostí z vybraných saských hrobů. Překvapivě se potvrdily přechodní závěry, které naznačily výrazný chronologický posun zmíněných hrobů hlouběji do minulosti. To by ovšem znamenalo značnou korekci dlouho všeobecně zažitých a uplatňovaných chro-

nologických závěrů, které se dotýkají významných událostí ve vztahu k počátkům křesťanství u nás, k době Velké Moravy a k raně středověkým Čechám. Provedení výše zmíněných dodatečných analýz cca 15 vzorků radiokarbonovou metodou C14 vyžaduje dobu 3 až 4 měsíců, takže výsledky budou známy nejdříve na přelomu roků 2020 a 2021. **Jsme samozřejmě toho názoru, že realizace publikace za každou cenu v roce 2020, jen aby došlo k naplnění cíle VO MZM, by z hlediska vědeckého představovalo neodpovědný akt, který bychom jen těžko vysvětlovali odborné i laické veřejnosti, přičemž závěry v ní obsažené bychom s největší pravděpodobností museli brzy revidovat. Z toho důvodu bylo vydání publikace posunuto na rok 2021.**

Vydán byl kritický katalog (1xB, cíl 1.9.) k výstupu Ekrit, který byl rovněž úspěšně realizován ve spolupráci s oblastí č. 2. V kategorii J uplatňujeme 13 výstupů, 5 výstupů je v redakcích časopisů s předpokládaným vydáním v první polovině roku 2021. Do přípravy výstupů výrazně zasáhly karanténní opatření spojená s Covid-19. Tři plánované výstupy J byly uplatněny v kategorii C, neboť vydání ve specializovaných knihách se jeví jako žádoucí. Plánované výstupy v kategorii C byly připraveny, jeden z nich však nebyl realizován z důvodu finančních problémů třetí strany, které souvisejí s Covidem-19. Předpokládáme, že bude uplatněn v průběhu roku 2021.

3.3 Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků koncepce v r. 2020

Ad III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu VO

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
rok	2020
oblast (č. a název)	1. Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě - dějiny, kultura, osobnosti
kontrolovatelný cíl/e	<p>1.1. Objasňovat každodennost moravských obcí a měst v procesu modernizace 19. a 20. století.</p> <p>2.1. Analyzovat mincovní nálezy a zdokumentovat numismatický materiál ze sbírek MZM a NM včetně případně nově objevených depotů související se zkoumaným obdobím; zaměřit se na studium písemných pramenů.</p> <p>3.1. Vizualizovat pramenný materiál, ve kterém budou v časovém sledu zveřejněny nejdůležitější obrazové a písemné dokumenty, charakterizující život a dílo Gregora Johanna Mendela.</p> <p>4.1. Vypracovat detailní libreto nové dlouhodobé výstavy v Památníku Bible kralické</p>
plnění cíle	<p>1.1. Objasňovat každodennost moravských obcí a měst v procesu modernizace 19. a 20. století.</p> <p>Kontrolovatelný cíl částečně splněn.</p> <p>U plánovaného výsledku 2xC došlo k chybě, jedná se pouze o 1xC, 2. téma bylo uplatněno v rámci kontrolovatelného cíle 6.1.</p> <p>Plánovaný výsledek 1xC (Břečka, J.: <i>Vážany v období německé okupace 1939–1945</i>) je uplatněn v roce 2020.</p> <p>Výsledek 1xC (Fišer, Z.: <i>Kalendárium</i>) bohužel není k 12. 1. 2021 k dispozici. Realizace knihy byla rozložena na dvě části. Do konce roku 2020 dodání obsahové části knihy, vlastní tisk knihy plánován v průběhu roku 2021 v návaznosti na finanční možnosti zadavatele, tj. Města Miroslavi, a po výběrovém řízení na tiskárnu. Výsledek bude uplatněn v roce 2021.</p> <p>Výsledek 3xJ, 1. téma (Fišer, Z.: <i>Novinář Josef Kojecký ze Záhlinic</i>) bohužel není k 12. 1. 2021 k dispozici. Průzkum archivních pramenů neumožnil zpracování uvedené studie pro nedostatek potřebných údajů. Článek byl proto nahrazen jiným (<i>Stréček Francek. K osudům F. Hanáka, starosty Horní Moštěnice</i>);</p> <p>2. téma (Fišer, Z.: <i>Čtenářský spolek v Záhlinicích a jeho Památní kniha z let 1863–1895</i>). Původní název: <i>Pivovar a sladovna v Záhlinicích</i>, téma upraveno vzhledem k charakteru pramenů) je uplatněno v roce 2020.</p> <p>3. téma (Fišer, Z.: <i>Volby do říšské rady v roce 1873 a souboj o poslanecký mandát mezi Josefem Ganzwohlem z Uherského Hradiště a Františkem Skopalíkem ze Záhlinic</i>) je uplatněno v roce 2020.</p> <p>Výsledek 3xC (Krutílková, H.: <i>Kapitoly k dějinám obce Miroslav: 1848–1914; 1914–1918; 1918–1938</i>) bude uplatněn v roce 2021. Realizace knihy byla rozložena na dvě části. Do konce roku 2020 dodání obsahové části knihy, vlastní tisk knihy plánován v průběhu roku 2021 v návaznosti na finanční možnosti zadavatele, tj. Města Miroslavi, a po výběrovém řízení na tiskárnu.</p> <p>Mimo plán je v roce 2020 k cíli 1.1. uplatněn výsledek 2xB, 1. téma (Břečka, J. a kol.: <i>Středoevropská křížovka: Morava ve 20. století. Průvodce expozicí Moravského zemského muzea</i>), 2. téma (Schildberger, V. a kol.: <i>Šikovník Kurt Knispel. Vítěz bez vavřínu</i>).</p>

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu

Mimo plán je v roce k cíli 1.1. uplatněn také výsledek 3xC, 1. téma (Fišer, Z.: *Pedagog a historik Moravy. Rudolf Dvořák (1861–1919)*), 2. téma (Fišer, Z.: *Historik města Brna a předseda Musejního spolku. František Šujan (1859–1944)*), 3. téma (Fišer, Z.: *Havránek Hubert*).

Mimo plán je také v roce 2020 k cíli 1.1. uplatněn výsledek 5xJ, 1. téma (Fišer, Z.: *Stréček Francek. K osudům Františka Hanáka, starosty Horní Moštěnice*). Článek byl plánován na rok 2021, náhrada za původně plánovaný článek *Novinář Josef Kojecký ze Záhlinic*, kde po průzkumu archivních fondů scházela pramenná základna; 2. téma (Fišer, Z.: *Střípky z činnosti Klubu českých cyklistů v Kroměříži v letech 1930–1940*), 3. téma (Krutílková, H.: *Agitace sociálních demokratů mezi ženami na Slovácku před rokem 1914*), 4. téma (Krutílková, H.: *Polské socialistky v Těšínském Slezsku a moravském přhraničí před první světovou válkou*), 5. téma (Fišer, Z.: *Muž mnoha tváří: Slovák Vladimír Krivoš – přerovský gymnazista, stenograf, polyglot, kryptograf, carský cenzor a Stalinův vězeň*).

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků jsou uplatněny další výsledky 2xC, 1. téma (Fišer, Z.: *Studium slovenských žáků na gymnáziu v Přerově v době před první světovou válkou*), 2. téma (Krutílková, H.: *Budování a fungování ženské organizace při prostějovském krajském ústředí sociální demokracie před rokem 1914*) a 2xJost, 1. téma (Krutílková, H.: *Pokrokové ženské hnutí na Olomoucku před první světovou válkou*), 2. téma (Mitáček, J.: *THE KNIGHTS HOSPITALER AND THEIR ROLE IN URBAN LIFE: THE ORDER'S HOSPITALS AND SCHOOLING AS A PHENOMENON OF MEDIEVAL TOWNS IN THE LANDS OF THE CZECH CROWN*)

2.1. Analyzovat mincovní nálezy a zdokumentovat numismatický materiál ze sbírek MZM a NM včetně případně nově objevených depotů související se zkoumaným obdobím; zaměřit se na studium písemných pramenů.

Kontrolovatelný cíl splněn.

Výsledek 3xJ, 1. téma (Grossmannová, D.: *Vzácný nález italského carrarina z Padovy na Moravě*), 2. téma (Grossmannová, D.: *Napodobenina byzantského tremissisu z 6. století z Archlebova (okr. Hodonín)*), 3. téma (Grossmannová, D.: *Nález denáru Oty I. Sličného*), je uplatněn v termínu do 31. 12. 2020 a předán k 12. 1. 2021.

Mimo plán je také v roce 2020 uplatněn výsledek 1xC (Kašparová, D.: *Numismatický odkaz Jindřicha Vávry ve sbírkách Moravského zemského muzea*).

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1xJ (Grossmannová, D.: *Významné mincovní depoty z Blanska z poloviny 13. století*).

3.1. Vizualizovat pramenný materiál, ve kterém budou v časovém sledu zveřejněny nejdůležitější obrazové a písemné dokumenty, charakterizující život a dílo Gregora Johanna Mendela.

Kontrolovatelný cíl splněn.

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu

	<p>Výsledek 1xB (Sekerák, J., Pončíková, P.: <i>Iconographia Mendeliana II.: život a dílo Johanna Gregora Mendela v obrazech a dokumentech</i>) je uplatněn v termínu do 31. 12. 2020 a předán v lednu 2021.</p> <p>4.1. Vypracovat detailní libreto nové dlouhodobé výstavy v Památníku Bible kralické <u>Kontrolovatelný cíl průběžně plněn</u>, viz plnění dílčích cílů, na rok 2020 nebyl plánovaný výsledek.</p> <p>Mimo plán je v roce 2020 k dílčímu cíli 4 uplatněn výsledek 1xB (<i>Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět.</i>).</p> <p>Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1xC (Vlnas, V.: <i>Staroměstské náměstí jako místo paměti, symbolické komunikace a konfrontace</i>).</p> <p>Výsledek 1xC, kontrolovatelný cíl Ad 2023, 6.1. (Mitáček, J.: <i>Zpracování proměn osídlení a demografické situace regionu Uherskohradištska ve vztahu s malodohradištnímu pohřebišti na Sadech</i>) bude uplatněn v roce 2021. Plánovaná kapitola „Sadská nekropole v souřadnicích dějin Východní Moravy 10.–13. století“ je součástí publikace „Uherské Hradiště-Sady. 500 let křesťanství ve střední Evropě II...“, vydání bylo přesunuto na rok 2021. Provedení dodatečných analýz cca 15 vzorků radiokarbonovou metodou C14 vyžaduje dobu 3 až 4 měsíců, takže výsledky budou známy nejdříve na přelomu roků 2020 a 2021. Podrobné zdůvodnění – viz plnění dílčích cílů oblasti č. 6.</p> <p>Výsledek 1xC, kontrolovatelný cíl Ad 2023, 6.1. (Mitáček, J.: <i>Zpracování středověkých dějin obce Podolí</i>) bude uplatněn v roce 2021. Publikace dosud nebyla vytištěna z důvodu přání vydavatele – přepracování jiné kapitoly knihy.</p> <p>Výsledek 1xC, kontrolovatelný cíl Ad 2023, 6.1. (Mitáček, J.: <i>Zpracování středověkých dějin obce Vážany</i>) je uplatněn v roce 2020.</p> <p>Mimo plán je v roce 2020 uplatněn také výsledek 1xC (Mitáček, J.: <i>Popovice ve 13.–16. století</i>).</p> <p>Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2020 uplatněn další výsledek 1xC (Salaš, M.: „<i>Reconstruction of the diet at Wadi Quitna</i>“).</p>
<p><i>předpokládané výsledky</i></p>	<p>1xB, 9xC, 6xJ</p>
<p><i>uplatněné a neuplatněné (popř. neplánované) výsledky</i></p>	<p>1) Uplatněné výsledky: 1xB, 2xC, 5xJ 2) Neuplatněné výsledky: 6xC, 1xJ (1xC chybně uvedeno v Konceptci) 3) Uplatněné neplánované výsledky: 3xB, 5xC, 5xJ</p> <p>Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků jsou uplatněny další výsledky: 3xC a 3xJ.</p>

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
<i>oblast (č. a název)</i>	2. Etnologie
<i>kontrolovatelný cíl/e</i>	1.1. Otevřením nové stálé expozice prezentovat šíři tradiční kultury na Moravě a její recepci do současnosti
<i>plnění cíle</i>	<p>1.1. Otevřením nové stálé expozice prezentovat šíři tradiční kultury na Moravě a její recepci do současnosti Kontrolovatelný cíl bude splněn v roce 2021.</p> <p>Výsledek 2xEkrit, 1. téma (Dvořáková, H., Kostrhun, P., Scheufler, P.: <i>Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra</i>) je uplatněno v roce 2020 (ve spolupráci s oblastí č. 6), 2. téma (<i>Otevření nové stálé expozice prezentující šíři tradiční kultury na Moravě a její recepci do současnosti</i>) bude uplatněno v roce 2021. Výsledek Ekrit je vázán na plnění projektu IROP, Tradiční kultura..., který byl téměř o rok přerušen z důvodu zajištění finančních prostředků. Ve spolupráci s MMR byl termín otevření expozice posunut na září 2021.</p> <p>Výsledek 1xB (<i>Katalog stálé expozice (kolektivní monografie)</i>) bude uplatněn v roce 2021. Monografie je vázána na plnění projektu IROP, Tradiční kultura..., který byl téměř o rok přerušen z důvodu zajištění finančních prostředků. Ve spolupráci s MMR byl termín otevření expozice posunut na září 2021. K tomuto datu bude připravena i plánovaná monografie.</p> <p>Výsledek 1xC (Dvořáková, H.: <i>Jindřich Vávra a sbírky Moravského zemského muzea</i>) je uplatněn v roce 2020.</p> <p>Výsledek 3xJ, 1.téma (Tobolová, M.: <i>Recenzovaný článek o vývoji lidového a městského oděvu na základě komparace textilní a fotografické sbírky</i>) bohužel není k 12. 1. 2021 k dispozici. Plánovaný výstup nebyl uskutečněn z důvodu vyhlášení nouzového stavu vládou ČR (3-4/2020) a následného odchodu řešitelky na mateřskou dovolenou (5/2020), 2. téma (Beránková, H.: <i>Recenzovaný článek na téma fotografie a lokální / regionální / národní identita</i>) bohužel není k 12. 1. 2021 k dispozici. Plánované publikování v recenzovaném periodiku Východní Morava, vydavatel však periodikum nebude dále vydávat vzhledem k personálním změnám a nedostatku financí. Plné znění výsledku bude publikováno v roce 2021 v recenzovaném časopise Slovenskej národnej knižnice. Výsledek bude uplatněn v roce 2021, 3. téma (Pechová, J.: <i>Oblékání a hygiena vyškovských Němců</i>) bohužel není k 12. 1. 2021 k dispozici. V logické návaznosti na Bydlení v obcích německého jazykového ostrůvku (Folia ethnographica 2019/2) bylo přednostně zpracováno téma <i>Výrobci nábytku</i>. Studie věnovaná odívání a hygieně je rozpracována a bude uplatněna ve Folia ethnographica 2021. Výsledek bude uplatněn v roce 2021.</p> <p>Mimo plán je v roce 2020 uplatněn výsledek 1xB (Poláková, J.: <i>Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti</i>).</p> <p>Mimo plán je za rok 2020 také uplatněn výsledek 1xJost (Pechová, J.: <i>Výrobci nábytku v německém jazykovém ostrůvku na Vyškovsku</i>).</p>

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
	<p>Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků jsou uplatněny další výsledky 2xC, 1. téma – Dvořáková, H.: <i>Leopold Forstner – umělec vídeňské secese na Balkáně.</i>); 2. téma – Tobolová, M.: <i>Český granát a jeho napodobeniny ve sbírce Etnografického ústavu Moravského zemského muzea).</i></p> <p>Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2020 uplatněn další výsledek 1xC (Dvořáková, H.: <i>“Add to the song also the photograprs of the singers, if possible showing them singing...”</i>) a 1xJost (Beránková, H.: <i>První inventura: Karel Dvořák a jeho barevné fotografie lidového oděvu.</i>)</p>
<i>předpokládané výsledky</i>	2xEkrit, 1xB, 1xC, 3xJ
<i>uplatněné a neuplatněné (popř. neplánované) výsledky</i>	<p>1) Uplatněné výsledky: 1xEkrit (ve spolupráci s oblastí č. 6), 1xC 2) Neuplatněné výsledky: 1xEkrit, 1xB, 3xJ 3) Uplatněné neplánované výsledky: 1xB, 1xJ</p> <p>Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek: 2xC.</p>
<i>oblast (č. a název)</i>	3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)
<i>kontrolovatelný cíl/e</i>	<p>1.1. Publikovat studii o blízkovické hudební sbírce 1.2. Publikovat studii o hudebně dramatické tvorbě Leoše Janáčka 1.3. Publikovat studii o hudebním životě brněnských Němců mezi dvěma světovými válkami s ohledem na život a působení skladatele Johannese Bruckmüllera 2.1. Publikovat studii o přední osobnosti brněnského divadla režiséru Milanu Páskovi 2.2. Publikovat studii zaměřenou na ohlas renesančního divadla a tvorby Daria Fo na moravských scénách 2.3. Publikovat studii o rodinném loutkovém divadle na Slovensku v kontextu české průmyslové produkce 2.4. Publikovat studii o loutkářské kočovné rodině Pflergrů 3.1. Publikovat studie o literárních osobnostech konce 19. a 20. století – Pavel Kohout, Oldřich Mikulášek, Ondřej Sekora 4.2. Publikovat studii o historii a cílech Vzdělávací nadace Jana Husa</p>
<i>plnění cíle</i>	<p>1.1. Publikovat studii o blízkovické hudební sbírce <u>Kontrolovatelný cíl odložen z důvodu mateřské dovolené řešitelky.</u></p> <p>1.2. Publikovat studii o hudebně dramatické tvorbě Leoše Janáčka <u>Kontrolovatelný cíl splněn.</u> Plánovaný výsledek 1xJ byl uplatněn jako výsledek 1xC (Zahrádka, J.: <i>Leoš Janáček</i>) a uplatněn v roce 2020.</p> <p>1.3. Publikovat studii o hudebním životě brněnských Němců mezi dvěma světovými válkami s ohledem na život a působení skladatele Johannese Bruckmüllera <u>Kontrolovatelný cíl bude splněn v roce 2021.</u> Výsledek 1xJ bohužel není k 12. 1. 2021 k dispozici. V roce 2020 pokračoval výzkum o hudebním životě brněnských Němců mezi dvěma světovými válkami</p>

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu

s ohledem na život a působení skladatele Johannese Bruckmüllera, avšak vzhledem k uzavřeným sledovaným archivům se studie přesouvá na rok 2021. Výsledek bude uplatněn v roce 2021.

2.1. Publikovat studii o přední osobnosti brněnského divadla režiséru Milanu Páskovi

Kontrolovatelný cíl bude splněn v roce 2022.

Výsledek bohužel není k 12. 1. 2021 k dispozici. Publikace Osobnosti Divadelní fakulty JAMU II., ve které měla být studie uveřejněna, byla zatím odložena. Tým původního projektu Osobnosti Divadelní fakulty JAMU I. prozatím nepodal žádost o realizaci navazujícího svazku. Realizace proběhne pravděpodobně v roce 2021 nebo 2022.

Mimo plán byly k dílčímu cíli č. 2 v roce 2020 uplatněny výsledky 3xC (1. téma (Jochmanová, A.: *Všimnout si v zrcadle člověka... (Josef Karlík)*, 2. téma (Jochmanová, A.: *Herecký a pedagogický potenciál Zdeňky Gräfové*, 3. téma (Jochmanová, A.: *Pedagogická dráha Marie Waltrové*), 1xB (Jochmanová, A.: *Zpřítomnit nepřítomné*) a 1xJost (Blecha, J.: *Jaroslav Stanislav Nový zapomenutý marionetář 20. století*).

2.2. Publikovat studii zaměřenou na ohlas renesančního divadla a tvorby Daria Fo na moravských scénách

Kontrolovatelný cíl splněn.

Studie zaměřená na ohlas renesančního divadla a tvorby Daria Fo na moravských scénách byla publikována již v roce 2019.

K cíli 2.2. je v roce 2020 uplatněn výsledek 1xJost (Valentová, V.: *Teoretická východiska a pedagogické působení režiséra Petera Scherhaufera*)

2.3. Publikovat studii o rodinném loutkovém divadle na Slovensku v kontextu české průmyslové produkce

Kontrolovatelný cíl splněn.

Výsledek *Rodinné divadlo na Slovensku – situace k roku 1928* byl chybně zařazen do roku 2020. Studie vyšla již v roce 2018 (Blecha, J.: *Slovenské a české loutkářství*; In: *Slovenský loutkář 1928*, ISBN 978-80-970602-7-5)

2.4. Publikovat studii o loutkářské kočovné rodině Pflégrů

Kontrolovatelný cíl splněn.

Výsledek 1xJost (Blecha, J.: *Divadlo a loutky rodiny Pflégrů ve sbírce Moravského zemského muzea*) je uplatněn za rok 2020.

3.1. Publikovat studie o literárních osobnostech konce 19. a 20. století – Pavel Kohout, Oldřich Mikulášek, Ondřej Sekora

Kontrolovatelný cíl splněn.

Výsledek 3xJost, 1. téma (Prokůpek, T.: *Hnát a Patrčka, první mediální hvězdy z dílny Ondřeje Sekory*, 2. téma (Jeřábková, E.: *Milý Pavle, milý Jiří. Z korespondence Pavla Kohouta a Jiřího Gruši*), 3. téma (Drahoš, Z.: *Mikulášková poezie v kontextu české literatury 1945–1948*) je uplatněn za rok 2020.

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
	<p>Mimo plán je v roce 2020 k cíli 3.1. uplatněn výsledek 1xJost (Krafllová, H.: <i>Rudolf Těsnohlídek a jeho korespondence II</i>).</p> <p>4.2. Publikovat studii o historii a cílech Vzdělávací nadace Jana Husa <u>Kontrolovatelný cíl splněn.</u> Výsledek 1xJost (Pichlová, P.: <i>Britská podpora brněnského disentu v 80. letech 20. století</i>) je uplatněn v roce 2020.</p> <p>Mimo plán je v roce 2020 uplatněn výsledek 2xB, 1. téma (Malý, F.: <i>František Vocelka: Čtyři vánoční pastorely</i>), 2. téma (Malý, F.: <i>Josef Schreier: Missa pastoralis</i>).</p> <p>Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2020 uplatněn další výsledek 1xEkrit, 1xC (Jochmanová, A.: <i>Píseň strašlivá o Golemovi, kterak chtíčem byl jat</i>) a 2xJost, 1. téma (Pichlová, P.: <i>Milan Jelínek a jeho fond</i>), 2. téma (Jochmanová, A.: <i>Sbírka štočků zachycujících brněnská teatralia</i>).</p>
předpokládané výsledky	1xC, 10xJ
uplatněné a neuplatněné (popř. neplánované) výsledky	<p>1) Uplatněné výsledky: 5xJ 2) Neuplatněné výsledky: 4xJ (1xC chybně uvedeno v Konceptci, 1xJ uplatněno již v roce 2019) 3) Uplatněné neplánované výsledky: 3xB, 4xC, 3xJ</p>
oblast (č. a název)	4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů
kontrolovatelný cíl/e	<p>1.1. Charakterizovat a popsat specifické diagenetické a metamorfní procesy v paleo-mezozoických horninách na východním okraji Českého masivu. 2.1. Analyzovat fosilní zástupce čeledi Palaeorhynchidae. 2.2. Studovat terciérní obratlovce paratethydní oblasti se zvláštním zřetelem na území Moravy (velcí savci - Artiodactyla, Rhinocerotidae, Proboscidea atd.) 2.3. Studovat bádenskou žraločí a rybí faunu Divišovy čtvrti (Brno sever). 4.1. Zpracovat použití zubů fosilních ryb na historických artefaktech.</p>
plnění cíle	<p>1.1. Charakterizovat a popsat specifické diagenetické a metamorfní procesy v paleo-mezozoických horninách na východním okraji Českého masivu. <u>Kontrolovatelný cíl splněn.</u> Výsledek 2xJimp, 1. téma (Houzar, S., Hršelová, P.: <i>Chromem bohatá minerální asociace spinelu s illitem v křemenné hornině z Radňovsi u Křížanova (gföhlská jednotka, moldanubikum, Český masiv)</i>), 2. téma (Houzar, S.: <i>Regionálně-geologické postavení Au-Ag rudních revírů na Českomoravské vrchovině</i>) je uplatněn v roce 2020. Výsledek 1xJimp (Houzar, S.: <i>Boron isotopic variations in tourmaline from metacarbonates and associated calc-silicate rocks from the Bohemian Massif: Constraints on boron recycling in the Variscan orogen</i>) je uplatněn do 31. 12. 2020 a předán k 12. 1. 2021. Mimo plán je v roce 2020 uplatněn výsledek 2xJost, 1. téma (Toman, J.: <i>Beryl-columbitový pegmatit Věžná I.</i>), 2. téma (Hrazdil, V., Toman, J.: <i>Hydrotermální mineralizace s anatasem z Nemojova u Pelhřimova (Česká republika)</i>).</p>

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1xJimp (Houzar, S.: *Geochronology and petrogenesis of orthogneisses from the Pacov body: implications for the subdivision of the Cambro-Ordovician peraluminous magmatism and related mineralizations in the Monotonous and Varied units of the Moldanubian Zone (Bohemian Massif)*).

2.1. Analyzovat fosilní zástupce čeledi Palaeorhynchidae.

Kontrolovatelný cíl splněn.

Výsledek 2xJsc, 1. téma (Gregorová, R.: *Faunistické společenstvo kroměřížského souvrství na lokalitě Litenci (karpatská předhlubeň, střední Moravě v periodiku Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku)* a 2. téma (Gregorová, R.: *Revision of the genera Vinciguerra and †Eovinciguerra from the Oligocene of Romania (Central Paratethys) – comments to selected characters.*), je uplatněn do 31. 12. 2020 a předán k 12. 1. 2021.

2.2. Studovat terciérní obratlovce paratethydní oblasti se zvláštním zřetelem na území Moravy (velcí savci - Artiodactyla, Rhinocerotidae, Proboscidea atd.)

Kontrolovatelný cíl částečně splněn.

Výsledek 1xJimp (Březina, J.: *Structural pattern in the tusks of the Miocene mammutid Zygodolophodon turicensis and its utility in the taxonomy of elephantimorph proboscideans*) bohužel není k 12. 1. 2021 k dispozici. Článek je v současné době k dispozici pouze online (<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/08912963.2020.1853720>), výsledek bude uplatněn v roce 2021.

2.3. Studovat bádenskou žraločí a rybí faunu Divišovy čtvrti (Brno sever).

Kontrolovatelný cíl průběžně plněn. v průběhu roku byl dále zpracováván fosilní materiál rodu *Palaeorhynchus* a žraločí fauna z lokality Brno-Divišova čtvrtí.

4.1. Zpracovat použití zubů fosilních ryb na historických artefaktech.

Kontrolovatelný cíl splněn.

Výsledek 1xJost (Gregorová, R.: *Crapaudine (Scheenstia teeth) – the jewel of Kings.*) je uplatněn v roce 2020.

Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2020 uplatněn další výsledek 1xC (Hršelová, P.: *The lithic material from the LBK and Želiezovce settlement site of Vráble*), 3xD, 1. téma (Březina, J.: *Záhadný členovec z famenu Lesního lomu (Brno, Líšeň)*), 2. téma (Gregorová, R.: *The pre-scientific history of Lepidotes Agassiz, 1832*), 3. téma (Hršelová, P., Houzar, S.: *Hornické Rosicko-Oslavansko – tady se něco těžilo? Aneb po zavátých stopách oslavanských permoniků*) a 6xJ, 1. téma (Višková E., Houzar S., Hrazdil V., Toman J.: *Pyromorfit v oxidační zóně rudních ložisek na Českomoravské vrchovině*), 2. téma (Višková, E.: *Pyromorfit z Nové Vsi u Rýmařova*), 3. téma (Toman, J., Hrazdil, V.: *Křemenná žíla s anatasem z lomu Nemojov u Pelhřimova*), 4. téma (Hrazdil, V.: *Přeskače a Tavíkovice, lokality křemenných hmot reziduí serpentinitů na jihozápadní Moravě*), 5. téma (Houzar,

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
	S.: <i>Dwogbarwek a přjmel z Gihlawi aneb několik poznámek k historii poznání pseudomorfóz po cordieritu.</i>), 6. téma (Houzar, S., Víšková, E.: <i>Od záhadných pseudomorfóz až po sekaninait – příběh nového nerostu z pegmatitů u Dolních Borů, západní Morava.</i>).
předpokládané výsledky	7xJ
uplatněné a neuplatněné (popř. neplánované) výsledky	Uplatněné výsledky: 6xJ Neuplatněné výsledky: 1xJ Uplatněné neplánované výsledky: 2xJ Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 1xJ.
oblast (č. a název)	5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů
kontrolovatelný cíl/e	1.1. Provést pravidelný monitoring revitalizovaných ploch s důrazem na výskyt ohrožených druhů obojživelníků a plazů. 2.1. Provést osm odchyťových kontrol za hnízdní sezonu a zaznamenat stav sukcese na lokalitě. Porovnat výsledky s předchozím rokem. 3.1. Analyticky zpracovat sebraná data z let 2011 až 2016. Vytvořit část obecných textů. 4.1. Vyhodnotit stávající poznatky a literární údaje o druhové diverzitě ryb v povodí Rio Curaray. 5.1.a. Srovnání typového materiálu <i>Parallelodera</i> a <i>Tenebroides</i> s recentním a subrecentním materiálem z tichomořských ostrovů. 5.2.b. Taxonomické zpracování rodu <i>Oncyclocotis</i> (Enicocephalidae). 5.3.b. Taxonomické zpracování kříšů čeledi voskovkovití (Flatidae) z expedice MZM na Sokotru. 6.1. Odchyt epigeických a saproxylických brouků do padacích a nárazových pastí v pralesních porostech ČR, determinace materiálu získaného v r. 2019, zpracování materiálu z NP Podyjí. 7.1. Vyřešit biodiverzitu rodů <i>Marasmius</i> a <i>Crinipellis</i> vybraných oblastí světa. Vyřešit fylogenezi a taxonomii vybraných taxonů sekce <i>Macrocystis</i> rodu <i>Melanoleuca</i> v Evropě. Realizovat taxonomické a ekologické studie makromycetů rodu <i>Pluteus</i> a dalších studovaných skupin, zejména pak řádu <i>Agaricales</i> , zaměřené na Evropu i mimoevropské druhy. Vyřešit systematiku, nomenklaturu a fytogeografii taxonů dalších studovaných skupin. 8.1. Odborně zpracovat bryofloristické výsledky zejména z České republiky, dokončit determinaci a odbornou prezentaci vzorků z přístupných jeskyní, tzv. lampenflora a dále vzorků <i>Antitrichia curtispindula</i> . 9.1.a. Studium cévnatých rostlin s důrazem na čeledi <i>Boraginaceae</i> a <i>Scrophulariaceae</i> . 9.2.b. Fytogeografie cévnatých rostlin Střední Evropy a Mediteránu.
plnění cíle	1.1. Provést pravidelný monitoring revitalizovaných ploch s důrazem na výskyt ohrožených druhů obojživelníků a plazů. Kontrolovatelný cíl průběžně plněn, viz plnění dílčích cílů, na rok 2020 nebyl plánovaný výsledek. 2.1. Provést osm odchyťových kontrol za hnízdní sezonu a zaznamenat stav sukcese na lokalitě. Porovnat výsledky s předchozím rokem.

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu

Kontrolovatelný cíl průběžně plněn, viz plnění dílčích cílů, na rok 2020 nebyl plánovaný výsledek.

3.1. Analyticky zpracovat sebraná data z let 2011 až 2016. Vytvořit část obecných textů.

Kontrolovatelný cíl průběžně plněn, viz plnění dílčích cílů, na rok 2020 nebyl plánovaný výsledek.

4.1. Vyhodnotit stávající poznatky a literární údaje o druhové diverzitě ryb v povodí Rio Curaray.

Kontrolovatelný cíl průběžně plněn, viz plnění dílčích cílů, na rok 2020 nebyl plánovaný výsledek.

5.1.a. Srovnání typového materiálu *Parallelodera* a *Tenebroides* s recentním a subrecentním materiálem z tichomořských ostrovů.

Kontrolovatelný cíl částečně splněn.

Výsledek 1xJimp (Kolibáč, J., Bocakova, M., Liebherr, J.K., Ramage, T. & Porch, N.: *Extinct and extant Pacific Trogoxittidae and the evolution of Cleroidea (Coleoptera) after the Late Triassic biotic crisis.*) je v současné době (12. 1. 2021) k dispozici pouze online, bude uplatněn za rok 2021. (<https://doi.org/10.1093/zoolinnean/zlaa064>).

Mimo plán je v roce 2020 k cíli 5.1.a uplatněn další výsledek 1xJimp (Kolibáč, J.: *A new saproxylic species of Lophocateridae (Coleoptera: Cleroidea) from Upper Cretaceous Kachin amber (Myanmar).*

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je v roce 2020 uplatněn další výsledek 1xJimp (Kolibáč, J. & Perkovsky, E.: *A reclassification of Acanthocnemoides sukatshevae Zherikhin, 1977 from the mid-Cretaceous Taimyr amber (Coleoptera).*

5.2.b. Taxonomické zpracování rodu *Oncylocotis* (Enicocephalidae).

Kontrolovatelný cíl částečně splněn.

Výsledek 1xJimp, Baňar, P: *Allocephalocorinae, a new subfamily of Enicocephalidae, based on Allocephalocoris zhengi gen. et sp. nov., in mid-Cretaceous amber from northern Myanmar (Insecta: Hemiptera)* je v současné době (12. 1. 2021) k dispozici pouze online, předpokládané vydání v únoru 2021.

5.3.b. Taxonomické zpracování kříšů čeledi voskovkovití (Flatidae) z expedice MZM na Sokotru.

Kontrolovatelný cíl bude splněn v roce 2021.

Výsledek 1xJimp (Malenovský, I.: *A new genus of Adenissini from the Socotra island*) je v současné době (12. 1. 2021) ve stavu rukopisu, připravovaného pro časopis *European Journal of Taxonomy* nebo *Zootaxa*, bude uplatněn v roce 2021.

6.1. Odchyt epigeických a saproxylických brouků do padacích a nárazových pastí v pralesních porostech ČR, determinace materiálu získaného v r. 2019, zpracování materiálu z NP Podyjí.

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu

Kontrolovatelný cíl splněn.

Výsledek 1xJimp (Procházka, J. et al.: *Xylosandrus germanus in Central Europe: Spread into and within the Czech Republic*) je uplatněn v roce 2020.

Výsledek 2xJsc, 1. téma (Procházka, J.: *Saproxylicí a epigeičtí brouci pralesovitého porostu Stožec – Medvědice v NP Šumava*), 2. téma (Procházka, J. et al.: *Rediscovery of the rare saproxylic beetle *Peltis grossa* (Linnaeus, 1758), Coleoptera: Trogossitidae, in the Šumava National Park and its occurrence in surrounding area*) je uplatněn v roce 2020.

7.1. Vyřešit biodiverzitu rodů *Marasmius* a *Crinipellis* vybraných oblastí světa. Vyřešit fylogenezi a taxonomii vybraných taxonů sekce *Macrocytis* rodu *Melanoleuca* v Evropě. Realizovat taxonomické a ekologické studie makromycetů rodu *Pluteus* a dalších studovaných skupin, zejména pak řádu *Agaricales*, zaměřené na Evropu i mimoevropské druhy. Vyřešit systematiku, nomenklaturu a fytogeografii taxonů dalších studovaných skupin.

Kontrolovatelný cíl splněn.

Výsledek 2xJimp, 1. téma (Antonín, V.: *Marasmioid and gymnopoid fungi of the Republic of Korea. 8. *Gymnopus* sect. *Levipedes*.*) je uplatněno v roce 2020, 2. téma (Antonín, V., Ševčíková, H. a kol.: *Fungal Planet description sheets: 1112–1181*) je uplatněno do 31. 12. 2020 a předáno k 12.1.2021.

Výsledek 2xJimp, 1. téma (Ševčíková, H. et al.: *Pluteus keselakii* (*Pluteaceae*, *Agaricales*), a new species in section *Celluloderma*), 2. téma (Ševčíková, H. et al.: *A multi-gene molecular phylogeny regarding the two phylogenetically close genera *Hydropus* and *Leucoinocybe* (*Agaricales*, *Basidiomycota*), new for Turkey*), je uplatněn v roce 2020.

Výsledek 3xJost, 1. téma (Antonín, V.: *Tmavobělka bledá – *Melanoleuca pallidicutis* – málo známá houba vlhkých stanovišť*), 2. téma (Antonín, V., Ševčíková, H.: *Nový nález kriticky ohrožené voskovky příjemné – *Porpolomopsis calyptriformis**), 3. téma (Ševčíková, H., Pavlík J.: *Pluteus leucoborealis – štítovka severská – podruhé na Slovensku*) je uplatněn v roce 2020.

Mimo plán je v roce 2020 k cíli 7.1. uplatněn výsledek 1xJimp (Antonín, V.: *New *Cantharellus* species from South Korea*) a 1xJost (Antonín, V.: *Neobyčejná variabilita běžné tmavobělky *Friesovy* – *Melanoleuca friesii*.*)

Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je v roce 2020 uplatněn další výsledek 1xJimp (Ševčíková, H. et al.: *Pluteus diana and *P. punctatus* resurrected, with first records from eastern and northern Europe*).

8.1. Odborně zpracovat bryofloristické výsledky zejména z České republiky, dokončit determinaci a odbornou prezentaci vzorků z přístupných jeskyní, tzv. lampenflora a dále vzorků *Antitrichia curtispindula*.

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu

	<p>Kontrolovatelný cíl bude splněn v roce 2021.</p> <p>Vzorky z přístupných jeskyní byly determinovány a výsledky byly prezentovány na slovenské konferenci 90 roků Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v září. U zpracování dalších vzorků došlo ke zpoždění v důsledku opatření proti šíření covid-19.</p> <p>Výsledky 2xJ, 1. téma (Kubešová, S.: <i>Bryofloristická publikace z území České republiky, přístupných jeskyní</i>), 2. téma (Kubešová, S.: <i>Publikace věnovaná druhu <i>Antitrichia curtipendula</i></i>.) budou uplatněny v roce 2021.</p> <p>9.1.a. Studium cévnatých rostlin s důrazem na čeledi <i>Boraginaceae</i> a <i>Scrophulariaceae</i>. 9.2.b. Fyto geografie cévnatých rostlin Střední Evropy a Mediteránu.</p> <p>Kontrolovatelné cíle budou splněny v roce 2021.</p> <p>Výsledek 1xJsc (Sutorý, K.: <i>Correct names for hybrids of <i>Verbascum chaixii</i> Vill. s.l. and <i>Verbascum lanatum</i> Schrad.</i>) bude uplatněn v roce 2021. Článek byl odeslán do redakce časopisu <i>Botanica Serbica</i> a dne 12. 11. 2020 bylo zahájeno recenzní řízení, předpokládané vydání na jaře 2021.</p> <p>Výsledek 1xJsc (Sutorý, K.: <i>Forgotten hybrid of <i>Verbascum olympicum</i> Boiss. and <i>V. thapsus</i> L. (<i>Scrophulariaceae</i>)</i> bude uplatněn v roce 2021. Článek byl odeslán do redakce časopisu <i>Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien</i> a dne 10. 11. 2020 bylo zahájeno recenzní řízení, předpokládané vydání na jaře 2021.</p> <p>Mimo plán je v roce 2020 uplatněn další výsledek 1xC (Sutorý, K.: <i>Heinrich Wawra – přírodovědec</i>), 2xJimp, 1. téma (Černý, M., Šálek: <i>Anti-predator function of not covering eggs in the initial phase of nesting in Grey Partridge <i>Perdix perdix</i>: a field experiment</i>), 2. téma (Černý, M.: <i>Habitat scarcity forms an ecological trap for the grey partridge (<i>Perdix perdix</i>) within a central European agricultural landscape</i>) a 2xJost, 1. téma (Sutorý, K.: <i>Report 74. <i>Carex agastachys</i> L. fil.</i>), 2. téma (Černý, M.: <i>Hnízdění strakapouda velkého (<i>Dendrocopos major</i>) a špačka obecného (<i>Sturnus vulgaris</i>) v jednom stromě</i>).</p> <p>Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2020 uplatněn další výsledek 1xA (Šebela, M.: <i>Betlém malý, velký mokřad (film)</i>), 2xW, 1. téma (Kubešová, S., Sutorý, K.: <i>Podzimní setkání muzejních botaniků – online, 2020</i>), 2. téma (Kubešová, S.: <i>Determinační setkání online – Rašeliníky (rod: <i>Sphagnum</i>)</i>) a 2xJost, 1. téma (Šebela, M.: <i>Silnice smrti č. 52</i>), 2. téma (Černý, M.: <i>Mezidruhové krmení mláďat drozda kvíčaly (<i>Turdus pilaris</i>) samici kosa černého (<i>Turdus merula</i>)</i>).</p>
předpokládané výsledky	17xJ
uplatněné a neuplatněné (popř. neplánované) výsledky	<p>1) Uplatněné výsledky: 10xJ 2) Neuplatněné výsledky: 7xJ 3) Uplatněné neplánované výsledky: 1xC, 7xJ</p> <p>Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn další výsledek 2xJ.</p>
oblast (č. a název)	6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
kontrolovatelný cíl/e	<p>2. Vyhodnotit raně křesťanské nálezy (9.–13. století) z Uherskohradištska v kontextu střední Evropy.</p>
plnění cíle	<p>2. Vyhodnotit raně křesťanské nálezy (9.–13. století) z Uherskohradištska v kontextu střední Evropy. <u>Kontrolovatelný cíl bude splněn v roce 2021.</u></p> <p>Výsledek 1xEkrit (Dvořáková, H., Kostrhun, P., Scheufler, P.: <i>Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindich Vávra</i>) je uplatněn v roce 2020 (ve spolupráci s oblastí č. 2).</p> <p><u>Publikační výsledky typu J:</u> 1x antropologická rekonstrukce (1.2.) Téma bylo zpracováno formou výsledku typu C.</p> <p>3x zpracování pravěkých nálezů z vybraných lokalit (1.3.) Výsledek 1xJost (Čerevková A. 2020: <i>Nové poznatky o osídlení kultury s lineární keramikou v Žádovicích (okr. Hodonín)</i>) bude uplatněn v roce 2021. Článek byl odeslán do redakce dne 11. 10. 2020, v současné době (12. 1. 2021) probíhají korektury, výsledek bude uplatněn v roce 2021 s vročením 2020.</p> <p>Výsledky 2xJost, 1. téma (Čerevková, A., Humpolová, A., K. Čerňavová: <i>Příspěvek k poznání neolitického osídlení jižní části Boskovické brázdy</i>) bude uplatněno v roce 2021. Návrh článku byl odeslán do redakce časopisu <i>Studia archaeologica Brunensia</i> 9. 11. 2020, článek by měl být vyjit v první polovině roku 2021 s vročením 2020 (číslo 2/2020; ISSN 1805-918X (print), ISSN 2336-4505 (online)); 2. téma (Čerevková, A., Humpolová, A.: <i>Využití barevných pigmentů při výzdobě nádob kultury s lineární keramikou z lokality Žádovice (okr. Hodonín)</i>) bude uplatněno v roce 2021. Článek byl na podzim v rukopise připravován pro zaslání do redakce některého z odborných recenzovaných periodik, ale práce byly přerušeny z důvodu zhoršení zdravotní situace v souvislosti s šířením onemocnění COVID-19.</p> <p>3x antropologické rozbory (1.2., 1.3., 1.4) Výsledek 1xJsc (Fojtová M., Galuška L.: <i>Nově objevené zvláštní pohřby z doby velkomoravské v lokalitě Na Valách ve Starém Městě u Uherského Hradiště a problém jejich interpretace z pohledu antropologie</i>) bude uplatněn v roce 2021. Článek byl odeslán do redakce časopisu <i>Archeologické rozhledy</i> 3. 11. 2020, v současné době je v recenzním řízení.</p> <p>Výsledek 1xJ (Tvrdý, Z.: <i>Anthropology and health condition of the Funnelbeaker Culture population from Modřice (Czech Republic)</i>) bohužel není k 12.1.2021 k dispozici. Článek byl odeslán do redakce časopisu <i>Acta Universitatis Carolinae. Medica. Monographia.</i> v lednu 2020. Časopis však vychází nepravidelně, jakmile je k dispozici více příspěvků. Výsledek bude uplatněn v roce 2021 nebo bude nahrazen jiným článkem zabývajícím se eneolitickou populací.</p> <p>Výsledek 1xJimp (Zdeněk TVRDÝ – Luděk GALUŠKA – Jiří MITÁČEK: <i>A very rare case of possible actinomycosis of the mandible from the Middle Ages</i>) je uplatněn v roce 2020.</p>

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu

1x technologická analýza umění (1.6.)
Výsledek 1xJsc (Galetová, M. et al.: *Dental microwear as a behavioral proxy for distinguishing between canids at the Upper Paleolithic (Gravettian) site of Předmostí, Czech Republic.*) je uplatněn v roce 2020.

1x zpracování paleolitických lokalit (1.6.)
Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je uplatněn výsledek 1xJimp (Nerudová, Z.: *Quantifying how much raw material is needed: A case study based on the weight of the lithic artefacts from the Brno-Štýřice III Epigravettian site (Moravia, Czech Republic)* je uplatněn v roce 2020.

1x článek o mezolitu (1.6.)
Výsledek 1xJost (Oliva M.: *Krumlovský les II-east: Recent excavations of the Mesolithic mining area*) je uplatněn v roce 2020.

1x keramika Kralice (1.8.)
Výsledek 1xJost (Měchurová Z.: *Starší středověká keramika z tvrže v Kralicích nad Oslavou*) je uplatněn v roce 2020.

2x děkujiny bádání (1.9.)
Výstupy publikovány ve specializovaných monografiích jako kategorie C.

Mimo plán je v roce 2020 k cíli 1.4. uplatněn výsledek 2xJsc,
1. téma (Milan Salaš et al.: *Metalický depot z doby popelnicových polí z Babího lomu u Svinošic (okr. Blansko) a výpověď jeho kulturně-chronologického, sémantického a environmentálního kontextu.*), 2. téma (Salaš, M., Zachar T.: *Příspěvek k problematice distribuce středoslovenské mědi na Moravě v mladší době bronzové na příkladě kovových depotů Blučina 1 a 13.*)

Mimo plán je v roce 2020 k cíli 1.6. uplatněn výsledek 4xJost, 1. téma (Oliva, M.: *K lokalizaci archeologických nálezů a zaniklých jeskyň na Turoldu u Mikulova*), 2. téma (Nerudová, Z. – Neruda P. 2020: *Badatelský výzkum lokality Hošťálkovice II – Hladový vrch (okr. Ostrava-město)*), 3. téma (Plichta A., Roblíčková M., Káňa V.: *Morfometrická analýza dentálního materiálu medvěda jeskynního z Barové jeskyně v Moravském krasu.*) a 4. téma (Roblíčková, M.: *Jeskyně Feryho tajná a její fauna (Moravský kras, Česká republika).*

Mimo plán je v roce 2020 k cíli 1.6. uplatněn výsledek 1xJsc (Nerudová, Z., Hromadová, B., Neruda, P., Zelenka F.: *One ring to interpret. Bone ring-type adornment from the Epigravettian site Bratčice (Moravia, Czech Republic).*

Mimo plán je v roce 2020 k cíli 1.6. uplatněn také výsledek 2xJimp, 1. téma (Pyżewicz, K., Nerudová, Z.: *A microwear study regarding the function of lithic tools in Moravian Epigravettian*), 2. téma (Wojtal P., Svoboda J., Roblíčková M., Wilczyński J.: *Carnivores in the everyday life of Gravettian hunters-gatherers in Central Europe*).

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu

Publikační výsledky typu B:

Kontolovatelný cíl 1.2.: Vyhodnotit raně křesťanské nálezy (9.–13. století) z Uherskohradištska v kontextu střední Evropy

Výsledek 1xB (Galuška, L. – Mitáček, J. a kol.: *Uherské Hradiště-Sady. 500 let křesťanství ve střední Evropě II. Vyhodnocení pohřebiště. Člověk a jeho kultura v 9.–13. století.*) bohužel není k 12. 1. 2021 k dispozici. Provedení dodatečných analýz cca 15 vzorků radiokarbonovou metodou C14 vyžaduje dobu 3 až 4 měsíců, takže výsledky budou známy nejdříve na přelomu roků 2020 a 2021. Z toho důvodu bylo vydání publikace posunuto na rok 2021. Podrobné zdůvodnění – viz plnění dílčích cílů oblasti č. 6.

1x kritický katalog k výstavě: Zapomenutá osobnost – Jindřich Vávra (1.9.)

Výsledek 1xB (Dvořáková, H. – Kostrhun, P. – Scheufler, P.: *Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra. The Time of the Knights of the Far Seas. Collector and Patron Jidřich Vávra*)

Publikační výsledky typu C:

1x antropologická analýza z Modřic (1.3.)

Výsledek 1xC (Tvrdý, Z.: *kapitola v knize zabývající se eneolitickou populací z Modřic*) bude uplatněn v roce 2021. Rukopis byl odevzdán v červnu 2020, z finančních důvodů vydavatele (ÚAPP Brno) bylo vydání knihy odloženo na rok 2021.

1x Kapitola o vývoji paleolitického bádání (1.9.)

Výsledek 1xC (Kostrhun P.: *První století moravské archeologie (1846–1946)*) je uplatněn do 31. 12. 2020 a předán k 12. 1. 2021.

Výsledek 1xC k cíli 1.9. (namísto 1xJ) – Oliva M.: *Česko-německé kontraverze při výzkumu paleolitické stanice u Dolních Věstonic.*, je uplatněn v roce 2020.

Výsledek 1xC k cíli 1.9. (namísto 1xJ) - Kostrhun P.: *Karel Absolon a jeho působení na území Slovenska*, je uplatněn v roce 2020.

Výsledek C mimo plán:

Mimo plán je v roce 2020 k cíli 1.4. uplatněn výsledek 2xC, 1. téma (Čižmářová, H.: *První nález skleněného náramku se sedmi žebry na Moravě a drobné poznámky k výrobě a distribuci skleněných předmětů v Němčicích nad Hanou.*), 2. téma (Lázničková-Galetová, M.: *Expression graphique sur les objets de parure en ivoire apparaissant en série au Gravettien morave en Dolní Věstonice I (République Tchèque).*)

Mimo plán je v roce 2020 k cíli 1.9. uplatněn výsledek 1xC (Kostrhun P.: *Jindřich Vávra a sbírka exotik Františkova muzea v 19. století*).

Mimo plán je v roce 2020 uplatněn také výsledek 2xC, 1. téma (Čižmářová, H.: *Dovední Keltové (mladší doba železná – doba laténská, cca 450/400–40 př. Kr.)*), 3. téma (Neruda, P., Oliva, M.: *Čas lovců (Starší a střední doba kamenná – paleolit a mezolit, cca 1 000 000–5500 př. Kr.)*) a 1xJost (Roblíčková, M.: *Jeskyně Feryho tajná a její fauna (Moravský kras, Česká republika)*).

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu

	<p>Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků je v roce 2020 uplatněn další výsledek 1 x C (Galetová, M.: <i>Could incipient dogs have enhanced differential access to resources among Upper Palaeolithic hunter-gatherers in Europe?</i>).</p> <p>Navíc v rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok 2020 uplatněn další výsledek 3xC, 1. téma (Vaničková, E.: <i>A Look from Eye to Eye</i>), 2. téma (Kostrhun, P.: <i>Počátky archeologie na Moravě</i>), 3. téma (Galuška, L.: <i>Popovice v pravěku a raném středověku</i>).</p> <p>V rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO jsou za rok 2020 uplatněny také další výsledky 2xJimp (Robličková, M.: <i>Friend or foe? Large canid remains from Pavlovian sites and their archaeozoological context.</i>), 2 téma (Galetová, M.: <i>Ancient DNA suggests modern wolves trace their origin to a Late Pleistocene expansion from Beringia</i>); 1xJsc (Čižmářová, H. et al.: <i>Rituals, Hoards and Travellers? Archaeometry of the Iron Age Bronze Wheel Amulets</i>) a 2xJost (Neruda, P., Nerudová, Z.: <i>Preliminary report of the 2019 excavation at Švédův Stůl Cave in the Moravian Karst</i>), 2. téma (Galuška, L., Langr, J., Leonard, B.: <i>Graves of the Great Moravian Empire Studied in Czech Republic</i>).</p> <p>V rámci činnosti bez návaznosti na DKRVO je za rok dále uplatněn výsledek 3xD, 1. téma (Galuška, L.: <i>Devítky ve významných datech objevů velkomoravské architektury na Uherskohradištsku</i>), 2. téma (Langr, J.: <i>Ohlédnutí za archeologickou sezónou 2019 Centra slovanské archeologie Moravského zemského muzea</i>), 3. téma (Galuška, L., Langr, J.: <i>Archeologický výzkum MZM ve Starém Městě v roce 2018</i>), 1xA (Galuška, L., Fraňková, R.: <i>Archaeologists Unearth Seven Graves dating Back to Great Moravian Empire</i>) a 1xM (Čerevková, A.: <i>Otázky neolitu a eneolitu, 39. ročník</i>).</p>
předpokládané výsledky	1xB, 2xJ; ostatní: 1xEkrit, 1xB, 2xC, 9xJ
uplatněné a neuplatněné (popř. neplánované) výsledky	<p>1) Uplatněné výsledky: 1xEkrit (ve spolupráci s oblastí č. 2), 1xB, 1xC, 4xJ</p> <p>2) Neuplatněné výsledky: 1xB, 1xC, 7xJ</p> <p>3) Uplatněné neplánované výsledky: 7xC, 9xJ</p> <p>Ze starších, v předchozích letech neuplatněných výsledků jsou uplatněny další výsledky 1xC a 1xJ.</p>

Příloha č. 1a Zprávy o plnění koncepce IP DKRVO – dosažené uplatněné výsledky s podporou ze SR VaVaI

Rok uplatnění výsledku (R09)	Druh/poddruh výsledku - kód (R05 atd.)	Typ výsledku (aplikační/publikační)	Číslo oblasti	Tvůrce výsledku (A02, A03)	Název výsledku v původním jazyce (R06)	Plánovaný /neplánovaný	Povinné specifické údaje o výsledku (viz struktura příloh č. 1 Průběžné zprávy)
2020	B	Publikační	1	Jan Břečka	Středoevropská křížovka: Morava ve 20. století. Průvodce expozicí Moravského zemského muzea	Neplánovaný	1. 978-80-7028-530-5 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 341 5. –
2020	B	Publikační	2	Jana Poláková	Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti	Neplánovaný	1. 978-80-210-9665-3 2. Brno 3. Nadační fond Hellenika ve spolupráci s Moravským zemským muzeem a Masarykovou univerzitou 4. 313 5. –
2020	B	Publikační	3	Andrea Jochmanová	Zpřítomnit nepřítomné	Neplánovaný	1. 978-80-7460-177-4 2. Brno 3. JAMU 4. 91 5. –
2020	B	Publikační	6	Dvořáková, Hana, Kostrhun, Petr, Scheufler, Pavel (eds.)	Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindich Vávra. The Time of the Knights of the Far Seas. Collector and Patron Jidřich Vávra.	Plánovaný	1. ISBN 978-80-7437-317-6 (KANT), 2. Brno/Praha 3. Moravské zemské muzeum/KANT 4. 251 5. –
2020	C	Publikační	1	Jan Břečka	Vážany v období německé okupace 1939–1945	Plánovaný	1. 978-80-270-7647-5 2. Vážany. Dějiny a život obce 3. Vážany 4. GRASPO CZ, a. s. Zlín 5. 179–197
2019	C	Publikační	1	Zdeněk Fišer	Pedagog a historik Moravy. Rudolf Dvořák (1861–1919)	Neplánovaný	1. 978-80-87709-25-2 2. Osobnosti moravských dějin (2) 3. Brno 4. Matice moravská 5. 311–329
2019	C	Publikační	1	Zdeněk Fišer	Historik města Brna a předseda Musejního spolku. František Šujan (1859–1944)	Neplánovaný	1. 978-80-87709-25-2 2. Osobnosti moravských dějin (2) 3. Brno 4. Matice moravská 5. 279–291
2020	C	Publikační	1	Zdeněk Fišer	Havránek Hubert	Neplánovaný	1. ISBN 978-80-200-3164-8 (Academia), ISBN 978-80-7286-358-7 (Historický ústav) 2. Biografický slovník českých zemí, sv. 23, Hav–Hel

							3. Praha 4. Nakladatelství Academia, Historický ústav AV ČR 5. Heslo Havránek Hubert, 368–369
2020	C	Publikační	1	Jiří Mitáček	Vázy od první písemné zmínky po léta třicetileté války	Plánovaný	1. 978-80-270-7647-5 2. Vázy. Dějiny a život obce 3. Vázy 4. GRASPO CZ, a. s. Zlín 5. 61–107
2020	C	Publikační	1	Dagmar Kašparová	Numismatický odkaz Jindřicha Vávry ve sbírkách Moravského zemského muzea	Neplánovaný	1. ISBN 978-80-7437-322-0 (KANT), ISBN: 978-80-7028-537-4 (MZM) 2. Jindřich Vávra. Sběratel a mecenáš. 3. Brno/Praha 4. Moravské zemské muzeum / KANT 5. 82–93
2020	C	Publikační	2	Hana Dvořáková	Jindřich Vávra a sbírky Moravského zemského muzea	Plánovaný	1. ISBN 978-80-7437-322-0 (KANT), ISBN: 978-80-7028-537-4 (MZM) 2. Jindřich Vávra. Sběratel a mecenáš. 3. Brno/Praha 4. Moravské zemské muzeum / KANT 5. 30–43
2020	C	Publikační	5	Andrea Jochmanová	Všimnout si v zrcadle člověka... (Josef Karlík)	Neplánovaný	1. 978-80-7460-180-4 2. Osobnosti Divadelní fakulty JAMU 3. Brno 4. JAMU 5. 149–162
2020	C	Publikační	5	Andrea Jochmanová	Herecký a pedagogický potenciál Zdeňky Gráfové	Neplánovaný	1. 978-80-7460-180-4 2. Osobnosti Divadelní fakulty JAMU 3. Brno 4. JAMU 5. 40–57
2020	C	Publikační	5	Andrea Jochmanová	Pedagogická dráha Marie Waltrové	Neplánovaný	1. 978-80-7460-180-4 2. Osobnosti Divadelní fakulty JAMU 3. Brno 4. JAMU 5. 58–77
2020	C	Publikační	5	Jiří Zahradka	Leoš Janáček	Neplánovaný	1. 978-80-7036-644-8 2. Slavní čeští skladatelé 3. Praha 4. Národní muzeum Praha 5. 178–243
2020	C	Publikační	5	Karel Sutorý – Helena Sutorová	Heinrich Wawra – přírodovědec	Neplánovaný	1. ISBN 978-80-7437-322-0 (KANT), ISBN: 978-80-7028-537-4 (MZM) 2. Jindřich Vávra. Sběratel a mecenáš.

							3. Brno/Praha
							4. Moravské zemské muzeum / KANT
							5. 102-113
2020	C	Publikační	6	Hana Čížmářová	První nález skleněného náramku se sedmi žebry na Moravě a drobné poznámky k výrobě a distribuci skleněných předmětů v Němčicích nad Hanou.	Neplánovaný	1. 978-80-7028-534-3
							2. Jantarová stezka v proměnách času
							3. Brno
							4. Moravské zemské muzeum
							5. 279-285
2020	C	Publikační	6	Lázničková-Galetová, M.	Expression graphique sur les objets de parure en ivoire apparaissant en série au Gravettien morave en Dolní Věstonice I (République Tchèque)	Neplánovaný	1. 9781789696356
							2. Caractérisation, continuités et discontinuités des manifestations graphiques des sociétés préhistoriques.
							3. Oxford
							4. Archaeopress
							5. 33-45
2020	C	Publikační	6	Petr Kostrhun	Karel Absolon a jeho působení na území Slovenska	Neplánovaný	1.978-80-223-4940-6 (on-line)
							2. Dejiny Archeológie. Archeológia v Československu v rokoch 1918-1948
							3. Bratislava
							4. Univerzita Komenského v Bratislave
							5. 232-264
2020	C	Publikační	6	Petr Kostrhun	Jindřich Vávra a sbírka exotik Františkova muzea v 19. století	Neplánovaný	1. ISBN 978-80-7437-322-0 (KANT), ISBN: 978-80-7028-537-4 (MZM)
							2. Jindřich Vávra. Sběratel a mecenáš.
							3. Brno/Praha
							4. Moravské zemské muzeum/KANT
							5. 60-71
2020	C	Publikační	6	Martin Oliva	Česko-německé kontraverze při výzkumu paleolitické stanice u Dolních Věstonic.	Neplánovaný	1.978-80-223-4940-6 (on-line)
							2. Dejiny Archeológie. Archeológia v Československu v rokoch 1918-1948
							3. Bratislava
							4. Univerzita Komenského v Bratislave
							5. 478-501
2020	C	Publikační	6 / 2019	Germonpré, M., M. Lázničková-Galetová, M. V. Sablin and H. Bocherens	Could incipient dogs have enhanced differential access to resources among Upper Palaeolithic hunter-gatherers in Europe?	Plánovaný	1. 978-1-913344-00-9
							2. Social inequality before farming? Multidisciplinary approaches to the study of social organisation in prehistoric and extant hunter-gatherer societies.
							3. Cambridge
							4. McDonald Institute for Archaeological Research
							5. 179-200.
2020	Ekrit	Aplikační	2, 6	Hana Dvořáková – Petr Kostrhun – Pavel Scheufler	Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra. The Time of the Knights of the Far Seas. Collector and Patron Jindřich Vávra.	Plánovaný	1. MZM, Pavilon Anthropos
							2. 16. 7. 2020 – 17. 1. 2021
							3. –
							4. 5

							5. ISBN 978-80-7437-322-0 (KANT), ISBN: 978-80-7028-537-4 (MZM)
2020	Jimp	Publikační	4 / 2019	Buriánek D., Buřivalová L., Houzar S., Losos Z., Míková J.,	Geochronology and petrogenesis of orthogneisses from the Pacov body: implications for the subdivision of the Cambro-Ordovician peraluminous magmatism and related mineralizations in the Monotonous and Varied units of the Moldanubian Zone (Bohemian Massif)	Plánovaný	1. 0930-0708 2. Mineralogy and Petrology 3. – 4. 114 5. 175–197
2020	Jimp	Publikační	5	Ryoo R., Antonín V. & Ka K.-H.	Marasmioid and gymnopoid fungi of the Republic of Korea. 8. Gymnopus sect. Levipedes.	Plánovaný	1. 1229-8093 2. Mycobiology 3. 48 4. 4 5. 252–262
2020	Jimp	Publikační	5	Fiala T., Holuša J., Procházka J., Čížek L., Dzurenko M., Foit J., Galko J., Kašák J., Kulfan J., Lakatos F., Nakládal O., Schlaghamerský J., Svatoš M., Trombik J., Záborský P., Zach P., Kula E.	Xylosandrus germanus in Central Europe: Spread into and within the Czech Republic	Plánovaný	1. 1439-0418 2. Journal of Applied Entomology 3. 144 4. 6 5. 423–433
2020	Jimp	Publikační	5	Ševčíková H., Moreau P.-A. & Borovička J.	Pluteus keselakii (Pluteaceae, Agaricales), a new species in section Celluloderma	Plánovaný	1. 1179-3155 2. Phytotaxa 3. 432 4. 2 5. 181–189
2020	Jimp	Publikační	5	Kaygusuz O., Ševčíková H., Battistini & Türkelül İ.	A multi-gene molecular phylogeny regarding the two phylogenetically close genera Hydropsus and Leucoinocybe (Agaricales, Basidiomycota), new for Turkey	Plánovaný	1. 0029-5035 2. Nova Hedwigia 3. 111 4. 3–4 5. 429–448
2020	Jimp	Publikační	5	Černý M. & Šálek M.	Anti-predator function of not covering eggs in the initial phase of nesting in Grey Partridge Perdix perdix: a field experiment	Neplánovaný	1. Print ISSN: 0006-3657 Online ISSN: 1944-6705 2. Bird Study 3. 67 4. 1 5. 104–108
2020	Jimp	Publikační	6	Pyżewicz, K., Nerudová, Z.	A microwear study regarding the function of lithic tools in Moravian Epigravettian.	Neplánovaný	1. 1040-6182 2. Quaternary International 3. 536 4. 5. 60–74
2020	Jimp	Publikační	6	Piotr Wojtal, Jiří Svoboda, Martina Roblíčková, Jaroslav Wilczyński	Carnivores in the everyday life of Gravettian hunters-gatherers in Central Europe.	Neplánovaný	1. 0278-4165 2. Journal of Anthropological Archaeology 3. 59 4. 101171 5. 1–14
2020	Jimp	Publikační	6	Lenka VARGOVÁ – Ladislava HORÁČKOVÁ – Kateřina VYMAZALOVÁ – Alena NĚMEČKOVÁ – Zdeněk TVRDÝ – Luděk GALUŠKA – Jiří MITÁČEK – Dana FIALOVÁ	A very rare case of possible actinomycosis of the mandible from the Middle Ages	Plánovaný	1. 1879-9817 2. International Journal of Paleopathology 3. 2020 4. 31 5. 53–59

2019	Jost	Publikační	I	Zdeněk Fišer	Volby do říšské rady v roce 1873 a soubor o poslanecký mandát mezi Josefem Ganzwohlem z Uherského Hradiště a Františkem Skopalíkem ze Záhlinic	Plánovaný	1. 978-80-87671-40-5 2. Slovácko 3. LXI. 4. 2019 5. 187–200
2020	Jost	Publikační	I	Zdeněk Fišer	Muž mnoha tváří: Slovák Vladimír Krivoš – přerovský gymnazista, stenograf, polyglot, kryptograf, carský cenzor a Stalinův vězeň	Neplánovaný	1. 0323 – 2581 2. Vlastivědný věstník moravský 3. LXXII. 4. 2020, č. 1 5. 52–63
2020	Jost	Publikační	I	Zdeněk Fišer	Čtenářský spolek v Záhlinicích a jeho Památní kniha z let 1863–1895	Plánovaný	1. 0323 – 2581 2. Vlastivědný věstník moravský 3. LXXII. 4. 2020, č. 2 5. 116–140
2020	Jost	Publikační	I	Zdeněk Fišer	Střípky z činnosti Klubu českých cyklistů v Kroměříži v letech 1930–1940	Neplánovaný	1. 0323-2581 2. Vlastivědný věstník moravský 3. LXII. 4. 2020, č. 4 5. 336–342
2020	Jost	Publikační	I	Zdeněk Fišer	Stréček Francek. K osudům Františka Hanáka, starosty Horní Moštěnice	Neplánovaný	1. 978-80-87632-70-3 2. Sborník SOKA Přerov 3. 28. 4. 2020 5. 53–76
2020	Jost	Publikační	I	Hana Krutílková	Agitace sociálních demokratů mezi ženami na Slovácku před rokem 1914	Neplánovaný	1. 0583-5569 2. Slovácko 3. 61 4. 1 5. 215–234
2020	Jost	Publikační	I	Hana Krutílková	Polské socialistky v Těšínském Slezsku a moravském příhraničí před první světovou válkou	Neplánovaný	1. 1733-9820 2. Cieszyńskie Studia Muzealne – Těšínský muzejní sborník 3. 2020 4. 7 5. 161–182
2020	Jost	Publikační	2	Jarmila Pechová	Výrobci nábytku v německém jazykovém ostrůvku na Vyškovsku	Neplánovaný	1. 0862-1209 2. Folia ethnographica 3. 53 4. 2 5. 157–177
2020	Jost	Publikační	3	Jaroslav Blecha	Jaroslav Stanislav Nový zapomenutý marionetář 20. století	Neplánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 3. 105 4. 1 5. 77–102
2020	Jost	Publikační	3	Jaroslav Blecha	Divadlo a loutky rodiny Pflégrů ve sbírce Moravského zemského muzea	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 3. 105 4. 2 5. 271–295

2020	Jost	Publikační	5	Eleonora Jeřábková	Milý Pavle, milý Jiří. Z korespondence Pavla Kohouta a Jiřího Gruši	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 3. 105 4. 1 5. 131-141
2020	Jost	Publikační	5	Hana Kraflová	Rudolf Těsnohlídek a jeho korespondence II	Neplánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 3. 105 4. 1 5. 115-129
2020	Jost	Publikační	5	Petra Pichlová	Britská podpora brněnského disentu v 80. letech 20. století	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 3. 105 4. 2 5. 321-354
2020	Jost	Publikační	5	Zdeněk Drahoš	Mikulášková poezie v kontextu české literatury 1945-1948	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 3. 105 4. 2 5. 315-319
2020	Jost	Publikační	5	Tomáš Prokůpek	Hnát a Patrčka, první mediální hvězdy z dílny Ondřeje Sekory	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 3. 105 4. 2 5. 297-313
2020	Jost	Publikační	5	Veronika Valentová	Teoretická východiska a pedagogické působení režiséra Petera Scherhaufera	Neplánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 3. 105 4. 1 5. 103-114
2020	Jost	Publikační	4	Stanislav Houzar – Pavla Hršelová	Chromem bohatá minerální asociace spinelu s illitem v křemenné hornině Radňovsi u Křížanova (gföhlská jednotka, moldanubikum, Český masív)	Plánovaný	1. 1211-8796 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae 3. 105 4. 1 5. 65-72
2020	Jost	Publikační	4	Jiří Toman – Milan Novák	Beryl-columbitový pegmatit Věžná I.	Neplánovaný	1. 1211-8796 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae 3. 105 4. 1 5. 3-42
2020	Jost	Publikační	4	Stanislav Houzar	Regionálně-geologické postavení Au-Ag rudních revírů na Českomoravské vrchovině	Plánovaný	1. 1803-1587 2. Acta rerum naturalium 3. – 4. 5 5. 1-14
2020	Jost	Publikační	4	Jiří Toman – Marek Slobodník – Vladimír Hrazdil	Hydrotermální mineralizace s anatasem z Nemojova u Pelhřimova (Česká republika)	Neplánovaný	1. 1211-8796 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae

							3. 105
							4. 2
							5. 183–197
2020	Jost	Publikační	4	Gregorová, R., Bohatý, M., Štehlíková, D., Duffin, Ch.	“Crapaudine” (zuby rodu Scheenstia) – klenot králů	Plánovaný	1. 1211–8796
							2. Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae
							3. 105
							4. 2
							5. 277–294
2019	Jost	Publikační	5	Antonín V., Ďuriška O., Jančovičová S. & Tomšovský M.	Tmavobělka bledá – Melanoleuca pallidicutis – málo známá houba vlhkých stanovišť.	Plánovaný	1. 1213-5887
							2. Mykologické listy
							3. 144
							4. 0
							5. 11–16
2020	Jost	Publikační	5	Ševčíková H. & Antonín V.	Nový nález kriticky ohrožené voskovky příjemné – Porpolomopsis calyptiformis.	Plánovaný	1. 1213-5887
							2. Mykologické listy
							3. 146
							4. 0
							5. 15–22
2020	Jost	Publikační	5	Ševčíková H. & Pavlík J.	Pluteus leucoborealis – štitovka severská – podruhé na Slovensku	Plánovaný	1. 1213-5887
							2. Mykologické listy
							3. 145
							4. 0
							5. 11–21
2020	Jost	Publikační	6	Zdeňka Měchurová	Starší středověká keramika z tvrže v Kralicích nad Oslavou	Plánovaný	1. 0323-0570
							2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales
							3. CV
							4. 2
							5. 231–249
2020	Jost	Publikační	6	Nerudová, Z., Neruda, P.	Badatelský výzkum lokality Hošťálkovice II – Hladový vrch (okr. Ostrava-město).	Neplánovaný	1. ISSN 1211-7250 (Print); ISSN 2571-0605 (Online)
							2. Přehled výzkumů 2020
							3. 61
							4. 1
							5. 39–46
2020	Jost	Publikační	6	Martin Oliva	Krumlovský les II-east: Recent excavations of the Mesolithic mining area.	Plánovaný	1. 0323-0570
							2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales
							3. CV
							4. 2
							5. 167–179
2020	Jost	Publikační	6	Martin Oliva	K lokalizaci archeologických nálezů a zaniklých jeskyň na Turoldu u Mikulova	Neplánovaný	1. 0323-0570
							2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales
							3. CV
							4. 1
							5. 3–11
2020	Jost	Publikační	6	Aleš Plichta, Martina Roblíčková, Vlastislav Káňa	Morfometrická analýza dentálního materiálu medvěda jeskynního z Barové jeskyně v Moravském krasu.	Neplánovaný	1. 1211-8796
							2. Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae
							3. 105
							4. 1
							5. 153–178

2020	Jsc	Publikační	5	Procházka Jiří	Saproxylicí a epigeičtí brouci pralesovitého porostu Stožec – Medvědice v NP Šumava	Plánovaný	1. 1211 – 7420 2. Silva Gabreta 3. 26 4. – 5. 15–31
2020	Jsc	Publikační	5	Jiří Procházka, Ladislav Černý, Pavla Čížková, Zdeněk Kletečka, Vladimír Dvořák	Rediscovery of the rare saproxylic beetle <i>Peltis grossa</i> (Linnaeus, 1758), Coleoptera: Trogossitidae, in the Šumava National Park and its occurrence in surrounding area	Plánovaný	1. 1211 – 7420 2. Silva Gabreta 3. 26 4. – 5. 33–49
2020	Jsc	Publikační	6	Prassack, K. A., J. DuBois, M. Lázničková-Galetová, M. Germonpré and P. S. Ungar	Dental microwear as a behavioral proxy for distinguishing between canids at the Upper Paleolithic (Gravettian) site of Předmostí, Czech Republic	Plánovaný	1. 0305-4403 2. Journal of Archaeological Science 3. 115 4. – 5. article number 105092, 1–10
2019	Jsc	Publikační	6	Nerudová, Z., Hromadová, B., Neruda, P., Zelenka F.	One ring to interpret. Bone ring-type adornment from the Epigravettian site Bratčice (Moravia, Czech Republic).	Neplánovaný	1. 03757471 2. Quartár 3. 66 4. – 5. 187–200
2020	Jsc	Publikační	6	Milan Salaš – Tereza Šálková – Petra Houfková – Matěj Kmošek	Metalický depot z doby popelnicových polí z Babího lomu u Svinošic (okr. Blansko) a výpověď jeho kulturně-chronologického, sémantického a environmentálního kontextu	Neplánovaný	1. 0323-1267 (Print), 2570-9151 (Online) 2. Archeologické rozhledy 3. LXXII 4. 1 5. 26–66
2020	Jsc	Publikační	6	Tomáš Zachar – Milan Salaš	Příspěvek k problematice distribuce středoslovenské mědi na Moravě v mladší době bronzové na příkladě kovových depotů Blučina 1 a 13	Neplánovaný	1. 0323-1267 (Print), 2570-9151 (Online) 2. Archeologické rozhledy 3. LXXI 4. 4 5. 615–640
2018	C	Publikační	IP DKRY O 2018	Zdeněk Fišer	Studium slovenských žáků na gymnáziu v Přerově v době před první světovou válkou	Plánovaný	1. 978-80-8149-100-9 2. Literární archiv 3. Martin 4. Slovenská národní knižnica – Literární archiv 5. 29–48
2019	C	Publikační	1 / 2019	Hana Krutílková	Budování a fungování ženské organizace při prostějovském krajském ústředí sociální demokracie před rokem 1914	Plánovaný	1. 978-80-87896-76-1 2. Do nové republiky. Morava a Slezsko v hospodářských a sociálních souvislostech 1900–1928 3. Brno 4. Technické muzeum v Brně 5. 63–77
2020	C	Publikační	1 / 2019	Vlnas Vít	Staroměstské náměstí jako místo paměti, symbolické komunikace a konfrontace	Plánovaný	1. 978-80-7422-706-6 2. Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze. Počátky rekatolizace v Čechách v 17. století 3. Praha 4. Nakladatelství Lidové noviny 5. 12–37

2019	C	Publikační	2 / 2019	Hana Dvořáková	Leopold Forstner – umělec vídeňské secese na Balkáně.	Plánovaný	1. 978-80-87709-24-5 2. Od moravských luk k balkánským horám. Václavu Štěpánkovi k šedesátinám. 3. Brno 4. Matice moravská 5. 287–299
2019	C	Publikační	2 / 2019	Markéta Tobolová	Český granát a jeho napodobeniny ve sbírce Etnografického ústavu Moravského zemského muzea	Plánovaný	1. 978-80-87896-73-0 2. Český granát. Historie, identifikace a zpracování v kontextu muzejních sbírek. 3. Brno 4. Technické muzeum v Brně 5. 179–186
2020	Jimp	Publikační	5 / 2019	Jiří Kolibáč, Evgeny E. Perkovsky	A reclassification of <i>Acanthocnemoides sukatshevae</i> Zherikhin, 1977 from the mid-Cretaceous Taimyr amber (Coleoptera)	Plánovaný	1. 0195-6671 2. Cretaceous Research 3. 115 4. November 2020, article number 104548 (online 24. 6. 2020) 5. 1–6
2020	Jimp	Publikační	5 / 2019	Ševčíková H., Malysheva E. F., Justo A., Heilmann-Clausen J. & Tomšovský M.	<i>Pluteus diana</i> and <i>P. punctatus</i> resurrected, with first records from eastern and northern Europe	Plánovaný	1. 0093-4666 2. Mycotaxon 3. 135 4. – 5. 245–274
2020	Jimp	Publikační	6 / 2019	Nerudová, Z.	Quantifying how much raw material is needed: A case study based on the weight of the lithic artefacts from the Brno-Štýřice III Epigravettian site (Moravia, Czech Republic).	Plánovaný	1. Online ISSN: 1475-4754 2. Archaeometry 3. 62 4. 2 5. 410–426
2019	Jost	Publikační	1 / 2019	Hana Krutílková	Pokrokové ženské hnutí na Olomoucku před první světovou válkou	Plánovaný	1. 1212-1134 2. Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci, Společenské vědy 3. 318 4. 1 5. 55–72
2020	Jost	Publikační	1 / 2019	Jiří Mitáček	THE KNIGHTS HOSPITALER AND THEIR ROLE IN URBAN LIFE: THE ORDER'S HOSPITALS AND SCHOOLING AS A PHENOMENON OF MEDIEVAL TOWNS IN THE LANDS OF THE CZECH CROWN	Plánovaný	1. 0323-0570 2. Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales 3. 105 4. 2 5. 251–270
2020	B	Publikační	1	Jiří Sekerák, Pavlína Pončíková (Eds.)	Iconographia Mendeliana II.: život a dílo Johanna Gregora Mendela v obrazech a dokumentech	Plánovaný	1. 978-80-7028-542-8 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 124 5. –
2020	B	Publikační	1	Vlastimil Schildberger a kolektiv autorů	Šikovatel Kurt Knispel. Vítěz bez vavříňů	Neplánovaný	1. 978-80-7028-540-4 2. Brno 3. Moravské zemské muzeum 4. 196 5. –

2020	B	Publikační	1	Vít Vlhas a kol.	Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět.	Neplánovaný	1. 978-80-7028-543-5 2. Brno, Ústí nad Labem 3. Moravské zemské muzeum, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně 4. 412 5. –
2020	B	Publikační	5	František Malý	František Vocelka: Čtyři vánoční pastorely	Neplánovaný	1. 979-0-706522-29-6 2. Brno 3. František Malý, Editio Salve Regina 32 4. 43 5. –
2020	B	Publikační	5	František Malý	Josef Schreier: Missa pastoralis (Moravská mše vánoční)	Neplánovaný	1. 979-0-706522-28-9 2. Brno 3. František Malý, Editio Salve Regina 31 4. 49 5. –
2020	C	Publikační	1	Jiří Mitáček	Popovice ve 13.–16. století	Neplánovaný	1. 978-80-270-8853-9 2. Popovice. Slovácká obec v letech 1220–2020 3. Popovice 4. Obec Popovice 5. 19–35
2020	C	Publikační	6	Hana Čížmářová	Dovední Keltové (mladší doba železná – doba laténská, cca 450/400–40 př. Kr.)	Neplánovaný	1. 978-80-86951-40-9 2. Blansko a Moravský kras v pravěku 3. Blansko 4. Muzeum Blanenska 5. 173–186
2020	C	Publikační	6	Neruda P. – Oliva M.	ČAS LOVCŮ (STARŠÍ A STŘEDNÍ DOBA KAMENNÁ – PALEOLIT A MEZOLIT, CCA 1 000 000–5500 PŘ. KR.)	Neplánovaný	1. 978-80-86951-40-9 2. Blansko a Moravský kras v pravěku 3. Blansko 4. Muzeum Blanenska 5. 23–55, 237–251
2020	C	Publikační	6	Petr Kostrhun	První století moravské archeologie (1846–1946)	Plánovaný	1. 978-80-86736-65-5 (Statutární město Brno, Archiv města Brna); ISBN: 978-80-87709-29-0 (Matice moravská) 2. Paměť země. Formování institucionálních základů historické vědy na Moravě v 19. a 20. století 3. Brno 4. Archiv města Brna – Matice Moravská 5. 181–224
2020	Jimp	Publikační	1	Krmíček L., Novák M., Trumbull R.B., Cempírek J., Houzar S.	Boron isotopic variations in tourmaline from metacarbonates and associated calc-silicate rocks from the Bohemian Massif: Constraints on boron recycling in the Variscan orogen	Plánovaný	1. 1674-9871 2. Geoscience Frontiers 3. 12 4. – 5. 219–230

2020	Jimp	Publikační	5	Crous P.W., Cowan D., Maggs-Kölling G., Yilmaz N., Larsson E., Angelini C., Brandrud T.E., Dearnaley J.D.W., Dima B., Dovana F., Fechner N, Garcia D., Gené J., Halling R.E., Houbraken J., Leonard P., Luangsa-ard J.J., Noisripoom W., Rea-Ireland A.E., Ševčíková H., Smyth C.W., Vizzini A., Adam J.D., Adams G.C., Alexandrova A.V., Alizadeh A., Álvarez Duarte E., Andjic V., Antonín V., Arenas F., Assabgui R., Ballarà J., Banwell A., Berraf-Tebbal A., Bhatt V.K., Bonito G., Botha W., Burgess T.I., Caboň M., Calvert J., Costa Carvalhais L., Courtecuisse R., Cullington P., Davoodian N., Decock C.A., Dimitrov R., Di Piazza S., Drenth A., Dumez S., Eichmeier A., Etayo Salazar J.A., Fernández I., Fiard J.-P., Fournier J., Fuentes-Aponte S., Ghanbary M.A.T., Ghorbani G., Giang P.T.H., Giraldo A., Glushakova A.M., Gouliamova D.E., Guarro J., Halleen F., Hampe F., Hernández-Restrepo M., Iturrieta-González I., Jeppson M., Kachalkin A.V., Karimi O., Khalid A.N., Khonsanit A., Kim J.I., Kim K., Kiran M., Krisai-Greilhuber I., Kučera V., Kušan I., Langenhoven S.D., Lebel T., Lebeuf R., Liimatainen K., Linde C., Lindner D.L., Lombard L., Mahamedi A.E., Matočec N., Maxwell A., May T.W., McTaggart A.R., Meijer M., Mešić A., Mileto A.J., Miller A.N., Molia A., Mongkolsamrit S., Muñoz Cortés C., Muñoz-Mohedano J., Morte A., Morozova O.V., Mostert L., Mostowfizadeh-Ghalanfarsa R., Nagy L.G., Navarro-Ródenas A., Örstadius L., Overton B.E., Papp V., Peintner U., Pordel A., Pošta A., Rodríguez A., Romberg M., Sandoval-Denis M., Seifert K.A., Semwal K.C., Sewall B.J., Shivas R.G., Slovák M., Smith K., Spetik M., Spies C.F.J., Syme K., Tسانathai K., Thorn R.G., Tkalčec Z., Tomashevskaya M.A., Torres-Garcia D., Ullah Z., Visagie C.M., Voitk A., Winton L., Groenewald J. Z.	Fungal Planet description sheets: 1112–1181	Plánovaný	1. 1878-9080
							2. Persoonia
							3. 45
							4. December 2020
							5. 251–409
2020	Jimp	Publikační	5	Buyck B., Hofstetter V., Ryou R., Ka K.-H., Antonín V.	New Cantharellus species from South Korea	Neplánovaný	1. 1314-4057
							2. Mycokeys
							3. 76
							4. December 2020
							5. 31–47

2020	Jimp	Publikační	5	Jiří Kolibáč, David Peris	A new saproxylic species of Lophocateridae (Coleoptera: Cleroidea) from Upper Cretaceous Kachin amber (Myanmar)	Neplánovaný	1. 0195-6671 2. Cretaceous Research 3. 117 4. January 2021, article number 104647 (online 15.10.2020) 5. 1-7
2020	Jimp	Publikační	5	Černý M., Rymešová D. & Šálek M.	Habitat scarcity forms an ecological trap for the grey partridge (<i>Perdix perdix</i>) within a central European agricultural landscape	Neplánovaný	1. Print ISSN: 1612-4642 Online ISSN: 1439-0574 2. European Journal of Wildlife Research 3. 66 4. 5, article 83 5. 1-13
2020	Jost	Publikační	1	Dagmar Grossmannová	Napodobenina byzantského tremissisu z 6. století z Archlebova (okr. Hodonín)	Plánovaný	1. 0862-1195 2. Folia numismatica, Supplementum ad Acta Musei Moraviae 3. 34 4. 1-2 5. 117-120
2020	Jost	Publikační	1	Dagmar Grossmannová	Nález denáru Oty I. Sličného	Plánovaný	1. 0862-1195 2. Folia numismatica, Supplementum ad Acta Musei Moraviae 3. 34 4. 1-2 5. 121-124
2020	Jost	Publikační	1	Dagmar Grossmannová – Tomáš Zeman	Vzácný nález italského carrarina z Padovy na Moravě	Plánovaný	1. 0862-1195 2. Folia numismatica, Supplementum ad Acta Musei Moraviae 3. 34 4. 1-2 5. 125-128
2020	Jost	Publikační	5	Karel Sutový, Radomír Řepka	Report 74. <i>Carex agastachys</i> L. fil.	Neplánovaný	1. Print ISSN: 1310-7771, Online ISSN: 1314-0027 2. Phytologia Balcanica 3. 26 4. 3 5. 556-557
2020	Jost	Publikační	5	Martin Černý	Hnízdění strakapouda velkého (<i>Dendrocopos major</i>) a špačka obecného (<i>Sturnus vulgaris</i>) v jednom stromě	Neplánovaný	1. 1213-211X 2. Crex 3. 38 4. - 5. 181-185
2020	Jost	Publikační	5	Antonín V., Ďuriška O., Jančovičová S., Tomšovský M.	Neobyčejná variabilita běžné tmavobélky Friesovy - <i>Melanoleuca friesii</i> .	Neplánovaný	1. 1213-5887 2. Mykologické listy 3. 147 4. 0 5. 37-51
2020	Jost	Publikační	6	Martina Roblíčková, Jan Mrázek, Aleš Plichta	Jeskyňě Feryho tajná a její fauna (Moravský kras, Česká republika).	Neplánovaný	1. 1211-8796 2. Acta Musei Moraviae Scientiae Geologicae 3. 105 4. 2 5. 251-275

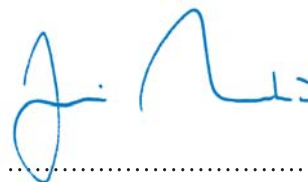
2020	Jsc	Publikační		IONUȚ GRĂDIANU, I. PŘIKRYL, T., GREGOROVÁ, R.	Revision of the genera Vinciguerra and †Eovinciguerra from the Oligocene of Romania (Central Paratethys) – comments to selected characters.	Plánovaný	1. 0077-7749 2. N. Jb. Geol. Paläont. Abh. 3.298 4. 3 5. 251-267
2020	Jsc	Publikační	4	Gregorová, R., Tomanová Petrová, P. Gilíková, H., Nehyba, S. Brzobohatý, R. Hladilová, Š., Hyžný, M., Zágöršek, K., Kleprlíková, L.	Faunistické společenstvo kroměřížského souvrství na lokalitě Litenčice (karpatská předhlubeň, střední Moravě.	Plánovaný	1. 1212-6209 2. Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku 3. 27 4. 1-2 5. 45-53
2020	Jost	Publikační	1 / 2019	Dagmar Grossmannová	Významné mincovní depoty z Blanska z poloviny 13. století	Plánovaný	1. 0862-1195 2. Folia numismatica, Supplementum ad Acta Musei Moraviae 3. 34 4. 1-2 5. 3-65

Zpracovali:

PhDr. Zdeněk Drahoš, koordinátor IP DKRVO, 533 435 251, zdrahos@mzm.cz

Jana Mocanu, administrátor IP DKRVO, 533 435 211, jmocanu@mzm.cz

Schválil:

.....

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.

generální ředitel Moravského zemského muzea

533 435 201, jmitacek@mzm.cz

Datum: 12. 1. 2021

Vypracováno dne 29. 6. 2021

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D., generální ředitel Moravského zemského muzea
PhDr. Zdeněk Drahoš, zástupce generálního ředitele,
náměstek pro odbornou činnost
RNDr. Barbora Javorová, náměstkyně pro vnější záležitosti
Ing. Monika Svobodová, LL.M., ekonomicko-provozní náměstkyně

Grafická úprava: Milan Mačinec, Michaela Tomsová
Ediční oddělení, Moravské zemské muzeum

